

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་  
གསུང་འབྲུམ་བཞུགས་སོ།།

ཐ



པཎ་ཆེན་མཐའ་དཔྱད་  
སྒྲིག་ཆ།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་གསལ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2015

ནམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་  
གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་  
སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།



། ༣ །

པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱིད་སྦྲད་ཆ།

འབྲས་སྤངས་སྟོ་གསལ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

**DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY**  
**2015**



༥ བཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་ན་མོ།

# **PHAR - PHYIN MTHA - DPYOD**

The General Meaning

An extensive commentary on Maitreya's  
Abhisamayalankar.

(PART 2)

by

Panchen Sonam Drakpa

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY  
2015

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA  
LITERATURE SERIES  
VOLUME: 25

བཀ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པོད་བློང་། ༢༥

Copyright © D.L.L. Society 2005

Published by:

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY  
P.O. Tibetan Colony-581411  
Mundgod (N.K.)  
Karnataka  
India  
Phone: (08301) 245657  
E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data composed by: D.L.L. Computer Section  
Drepung Loseling Library Society.

# མྱེང་བརྗོད།

མཁུན་པས་འཇམ་དབྱངས་དངོས་དང་གཉིས་སུ་མེད།  
བཅེ་བས་རྒྱལ་ཀྱན་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས།  
མཛད་པས་འགྲོ་ཀྱན་རེ་བ་སྐྱོང་མཁས་པ།  
མཚུངས་མེད་འདྲེན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་བཏུང།  
མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཡུ་རལ་མངོན་བརྗོད་ཅིང་།  
ལུང་རིགས་མཆེ་སྟེང་འབར་བས་པས་ཆོལ་བསྟེལ།  
སྟོ་བཟང་རིང་ལུགས་གངས་རིའི་རྒྱན་གཅིག་ལ།  
མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་པཎ་ཆེན་མཆོག་དེ་རྒྱལ།

དེ་ལ་རང་ཅག་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྱིད་སྦྱོར་ཡོང་ས་སྐྱབས་  
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་འཕྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་དུས་  
རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་ཏུ་དར་བྱུང་བྱུང་དང་འབྱུང་  
བཞིན་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་བཞིན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དུས་ཉག་ཏུ་རྗེས་བྲན་ཞུ་འོས་པ་དང་།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་མགོན་པོ་གང་གིས་རང་ཅག་ཡོངས་ལ་སྤྱགས་རྗེས་སུ་བཅེ་བས་བཀའ་  
སྟོབ་བཏུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་རི་ལེབས་སྟིང་ལ་བཅངས་ཏེ་རང་རང་བབས་འོས་ཀྱི་བསྟན་སྟོང་ལ་སྟན་པའི་ཞུ་  
སྟོ་མུར་བ་གྱུ་འདེགས་དགོས་པ་ལས་འགན་དུ་བབས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་འབྲས་སྟོ་གླིང་དཔེ་མཛད་ཁང་  
གིས་འགྲོ་བྱོན་བཏང་སྟེ་མདོ་སྤྱགས་རབ་འབྱམས་སྟོ་བ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་རྣམ་དཔྱོད་  
མཆོག་གི་སྟེས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་  
ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀམ་མིའུ་  
ལར་ཐོག་སྤར་ཅ་གསར་བསྐྱེགས་ཀྱི་སྟེས་གང་ལེགས་སྤར་བསྐྱེན་ཞུས་པ་ལགས་ན་འདིས་དོན་གཉེར་ཅན་  
དང་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱགས་པན་གསོས་པའི་རེ་བ་བཞུ་བཞིན་ཡོད།

## ཁྱུ་སྤྲིགས་བྱ་ཚུལ།

དཔར་སྟོང་དང་དཔར་གསར་གཉིས་ཞིབ་བསྟར་གྱིས་མ་དཔེ་དཔར་གསར་གཞིར་བཞག་ཐོག་  
མི་མཐུན་པ་དག་མཆན་དུ་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རང་བཟོ་སོགས་ཅ་བ་ནས་བྱས་མེད་ལ། རྣམ་དཔྱེ་དང་  
པུང་གི་འགྲོ་ཚུལ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཁལ་གས་བཅོས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཁྱུ་སྤྲིགས་པ་སྤྲེས་སྤངས་གི་ཡོན་  
ཏན་དཔན་པས་ནོར་འཁྲུལ་གང་མང་བྱུང་ངེས་བརྟེན། ཆོས་སྤྱན་མངའ་བའི་རིགས་སྤྱ་རྣམས་ལ་བཟོད་  
གསོལ་ཁྱུ་རྒྱ་དང་།

དེ་ལྟར་སྤར་བསྐྱུན་ཁྱུས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུས་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་  
ཆེན་པོ་མཆོག་རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཞབས་བྲུང་དོ་རྗེའི་ཁམས་སུ་  
བརྟན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱ་མཐའ་དག་སྤྱན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས་འབྲས་སྟོ་  
སྤིང་དཔེ་མངོད་ཁང་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༣ བོད་ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༥ གྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལྷ་ ༢ ཆེས་  
༡༣ བཟང་བོར།

# འབོད་སྒྲུལ།

མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲམ་རྣམས་  
iPad དང་ Tablet ནང་སློབ་ཆེད་ PDF རྩོམ་བསྐྱིགས་ཤིང་། གསུང་འབྲམ་རྣམས་ཐོག་མ་  
ཡིག་གཟུགས་ TB Youtso རྩོམ་ཡོད་པ་རྣམས་ Tcrc Youtso དང་དེ་ནས་ Monlam  
Unicode རྩོམ་པ་བསྐྱར་ཁྲུས་པ་ཡིན་པས་གོང་གསལ་ཡིག་གཟུགས་རྣམས་མཛུ་བ་གཏོན་  
སྟན་བྱ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིག་གཟུགས་བསྐྱར་འགོ་བ་རྣམས་གང་སྟབ་ཀྱིས་བཟོ་བཅོས་  
དང་ཁྱད་གྲུས་ཁྲུལ་ཡིན་ཡང་ད་དུང་ཡིག་རྩོར་དང་། ས་བཅད་ཆད་ལྷག་དང་། ས་བཅད་བཏོད་  
མཆམས་འཁྲུག་པ་སོགས་ཡོད་ངེས་ལག་ན། གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩོར་འཁྲུལ་ཅི་རིགས་པ་  
རྣམས་གཤམ་གསལ་སྐད་འཕྲིན་(མི་ཅན་)ཁ་བྱང་ཐོག་བསྐྱར་གནང་ཡོང་བ་དང་། རྩོར་བཅོས་གང་  
ལག་སོན་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱར་བཅོས་ཐོག་སྐར་ཡང་འགྲེམས་སྟེལ་ཁྱེ་ཆོག་པ་བཅས་བཀྱིན་ཆེ།

སློབ་སྦྱོར་བ་ཀྱང་གཤམ་བཞེས་སློབ་ཐབས་དོན་ལྡན་ནས།

སྐད་འཕྲིན་(མི་ཅན་)ཁ་བྱང་། WeChat ID. [gglidd-100](#)

# དཀར་ཆག

|                                                                                    |          |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| མེད་པ་ཐོད། .....                                                                   | 06       |
| ཁུ་སྒྲིག་པ་བྱ་ཚུལ། .....                                                           | 07       |
| འཛོད་སྒྲུལ། .....                                                                  | 08       |
| <b>སྐབས་བཞི་པ། .....</b>                                                           | <b>1</b> |
| ཀླུ་མཁའ་སྒྲོལ་བ་སྒྲིབ་བཤད། .....                                                   | 1        |
| མཁའ་གསུམ་གྱི་ཀླུ་མཁའ་སྒྲོལ་བཤད་པ། .....                                            | 5        |
| ལམ་བཟུང་གི་ཀླུ་མཁའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སྤྱིབ་གཉིས་གྱི་ཀླུ་གཞག ..... | 12       |
| ལམ་ཤེས་གྱི་ཀླུ་མཁའ་པ། .....                                                        | 21       |
| ཀླུ་མཁའ་གྱི་ཀླུ་མཁའ་སྒྲིབ་བཤད་པ། .....                                             | 23       |
| བླ་བ་ཉེར་གཞག .....                                                                 | 24       |
| ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། .....                                                            | 27       |
| རྩ་འཁྲུལ་གྱི་ཀླུ་མཁའ་བཞི། .....                                                    | 28       |
| ཀླུ་བྱང་གི་དབང་པོ། .....                                                           | 29       |
| ཀླུ་བྱང་གི་སྟོབས། .....                                                            | 31       |
| བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག .....                                                                | 32       |
| འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། .....                                                         | 34       |
| འགོག་སྟོམས་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་འགོག་སྟོམས་བཤད་པ། .....                     | 35       |
| སྒྲིབ་པའི་མ་ཡིན་པའི་ཀླུ་མཁའ་གྱི་ཀླུ་མཁའ་པ། .....                                   | 47       |
| མ་འདྲེས་པའི་སྤེ་ཆེན་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་ཀླུ་གཞག .....                         | 50       |
| ཡུམ་མཉན་པའི་སྟོད། .....                                                            | 58       |
| བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲིབ་བཞི་ལུ། .....                                                   | 60       |
| སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན། .....                                                            | 65       |
| མཆོན་མཆོན། .....                                                                   | 67       |
| གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་མཆོན་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ། .....                 | 75       |
| ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་འཛིན། .....        | 83       |
| ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ། .....                                                        | 91       |

|                                                                          |            |
|--------------------------------------------------------------------------|------------|
| མངོན་རྟོགས་བྱུག་གི་གོ་རེས་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་ཚུལ། .....                      | 92         |
| ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་རྟོགས་བཤད་བ། .....                                      | 100        |
| དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས། .....                                    | 108        |
| སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། .....                                       | 117        |
| ཞིང་དག་སྦྱོར་བ། .....                                                    | 120        |
| ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ། .....                                                   | 121        |
| བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ། .....                                                 | 123        |
| <b>སྐབས་ལྔ་བ། .....</b>                                                  | <b>134</b> |
| ཅེ་མའི་སྦྱོར་བ་སྦྱིར་བཤད་བ། .....                                        | 134        |
| སྦྱོར་ལམ་ཅེ་སྦྱོར། .....                                                 | 136        |
| མཐོང་སྤངས་རྟོག་བ། .....                                                  | 138        |
| བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། .....                                                    | 139        |
| ནལ་འཕྲོར་གྱི་ས་གསུམ་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་བ་སྟུན་ཅིག་དམིགས་ངེས། .....           | 141        |
| མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་སྦྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་..... | 150        |
| ཐོད་གལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། .....                                            | 185        |
| ཕྱོགས་སྤངས་རྟོག་བ། .....                                                 | 201        |
| བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར། .....                                            | 207        |
| གསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་.....                                                    | 211        |
| <b>སྐབས་དྲུག་བ། .....</b>                                                | <b>215</b> |
| མཐར་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཤད་བ། .....                                             | 215        |
| <b>སྐབས་བདུན་བ། .....</b>                                                | <b>221</b> |
| སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ། .....                                                   | 221        |
| <b>སྐབས་བརྒྱད་བ། .....</b>                                               | <b>227</b> |
| སྦྱ་བཞི་སྦྱིར་བཤད་བ། .....                                               | 227        |
| ངོ་ཤེས་སྦྱ། .....                                                        | 235        |
| ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འཕགས་སེང་གི་ཚུད་བ། .....             | 240        |
| ཟད་པར། .....                                                             | 259        |
| ཐེལ་གཞོན། .....                                                          | 264        |

|                                                                           |            |
|---------------------------------------------------------------------------|------------|
| མོངས་སྤྱ། .....                                                           | 269        |
| སྤྱལ་སྤྱ། .....                                                           | 277        |
| འཕྲིན་ལས། .....                                                           | 278        |
| <b>མཛད་བྱང་། .....</b>                                                    | <b>280</b> |
| མཛད་བྱང་དང་སྤྱོད་ཀྱི། .....                                               | 280        |
| <b>བྱང་ངེས་ལྷན་ལའི་སྤྱོད་བཞུགས་། .....</b>                                | <b>288</b> |
| མཛོད་བཛོད་། .....                                                         | 288        |
| སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། .....             | 289        |
| འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་བཤད་པ། .....                          | 295        |
| མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་གི་རྩི་བ། .....                                       | 302        |
| འགལ་བ་དེ་སྤྱོད་པའི་ལན་གྱི་མདོ་ངོས་བཟུང་བ། .....                           | 308        |
| མདོ་དེས་འཁོར་ལོ་བར་བ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ། .....                          | 309        |
| འཁོར་ལོ་དང་ལོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ། .....                                 | 318        |
| འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་མི་འབྲ་བ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་བཞུགས་། .....                       | 331        |
| མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྤྱིར་ནས་ངོས་བཟུང་བ། ..... | 343        |
| དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ལྟས་པ། .....                                        | 373        |
| མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ། .....      | 383        |
| གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་བཤུས་བཤད་པ། .....                     | 404        |
| སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ། .....          | 409        |
| <b>རྒྱུད་སྤྱའི་བཀའ་འགྲེལ། .....</b>                                       | <b>423</b> |
| མཛོད་བཛོད་དང་གཞུང་གི་སྤྱི་བཤད། .....                                      | 423        |
| ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་ལེའུ། .....                               | 437        |
| བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལེའུ། .....                                                  | 507        |
| ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ། .....                                                    | 515        |
| དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ལེའུ། .....                            | 519        |
| པན་ཡོན་གྱི་ལེའུ། .....                                                    | 528        |
| མཐུག་གི་དོན། .....                                                        | 534        |
| <b>སྤྱང་བྱང་སྤྱོད་ཚེག་། .....</b>                                         | <b>537</b> |

# སྐབས་བཞི་པ།

ནམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་  
འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་  
སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད་བཞུགས་སོ།།

ནམ་ཇོགས་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་བཤད།

༢༡། །ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་  
ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་བ་གཉིས། དང་པོ་  
ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐེན་གསུམ་བསྟན་བ་དང་། སྐབས་འདིར་མཐེན་  
གསུམ་བསྟན་བ་ལ་ཆོས་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཐེན་གསུམ་  
ཀྱི་ནམ་བ་སོ་སོར་བསྟན། སྐབས་འདིར་མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བ་བསྐྱས་ནས་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ནམ་ཇོགས་  
སྒྲིང་བས་མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བ་བསྐྱས་ནས་སྒྲོམ་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་  
དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བ་བསྐྱས་  
ནས་སྒྲོམ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བ་ལ་དབང་  
ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་  
 བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་པ་ཡིན། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་  
 ཟག་ཡིན་ན། དེའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མི་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་  
 བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིར་ཉིད་  
 མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལམ་དེ་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མཆོན་མེད་རབ་ཏུ་སྤྱིན་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་  
 བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་བསྟན་  
 བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་ན་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་  
 གསུམ་ནས་ཆོགས་བསག་པའི་མགོ་རྩམ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་  
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་  
 གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དབའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་  
 བའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་  
 གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་  
 པས་གང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཅེ་སྐྱེད་ཡིན་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་  
 རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅེ་སྐྱེད་ཡིན་ན་རྣམ་རྒྱུག་སྐྱེད་  
 བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་རྟོགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་  
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེས་དེ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་  
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་འདིའི་གཉིས་སྤང་  
དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་རིག་གཉིས་  
སྤང་བཅས་རྒྱབ་དཔྱོད་པའི་གཉིས་སྤང་དེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་  
བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་  
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་ཆོགས་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་  
ཅུ་ཅ་གསུམ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།  
མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་  
བདེན་སྟོང་སྒྲོས་བྲལ་དུ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོར་བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་  
བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པ་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཡིན་གསུངས། དེ་ཁོ་ནར་  
ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་སོགས་  
རྣམ་ཆོགས་སྐྱོར་བས་སྒྲོམ་དགོས་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བར། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་  
འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་  
སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་  
པ་ནི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་  
ཀྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་མེད་པར་ཐལ། དམ་  
བཅའ་གང་ཞིག་དེའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་

ནམ་འབྱོར་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་  
སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དོད་  
དུ་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡིད་  
དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ནམ་ཇོགས་སྐྱོར་བའི་འཛིན་  
སྐངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་  
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་བྱང་  
འབྲེལ་གྱི་སྐྱོར་བས་ནམ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱུས་པ་དེ་མཁྱེན་གསུམ་  
བསྐྱུས་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་  
ན། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ནམ་འབྱོར་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ།  
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཉར་བསྐྱོགས་ཐོབ་པས་ཁྲབ་  
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་  
དང་པོར་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་མཆམས་སུ་མ་  
ཁྲབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་  
སེམས་སྐྱོར་བ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྤོང་བ་སྟེ་བ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པ་ཏ་  
ཅང་ཐལ་ཆེས་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་སྤོང་བ་  
སྟེ་བ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། སྐྱོན་མེད་དེ།  
བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་དགོས་

བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
སྒྱུར་བ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐོག་གས་  
སྒྱུར་བ་ཐོབ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཐོབ་ན་བྱང་སེམས་  
ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་པས་མ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་  
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་པས་བྱང་སེམས་  
མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤོ།

མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱིར་བཏན་པ།

གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྱུར་བ་དང་།  
མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་  
ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་  
ཅན། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་  
བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།  
བསྒྲིམ་བྱེད་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། རྣམ་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་  
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་  
མཆན་ཉིད་འཛིག་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པ་ཞེས་  
བྱ་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་མཆན་ཉིད་ཏུ་བཏན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་  
ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཏུ་འཆད་

བ་ནི། སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཏགས་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་  
 བས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཉེན་པོའི་མཆན་  
 ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་  
 ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་མཆོམས་སུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་  
 པའི་མཆན་ཉིད་འཛོག་རིགས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་འཛོག་རིགས།  
 རྣམ་མཁེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེད་པའི་  
 རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆན་  
 ཉིད་འཛོག་རིགས། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་  
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་འཛོག་རིགས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ།  
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །རྣམ་མཁེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་འཛོག་རིགས་པའི་  
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་སྤྱི་བྱེད་རྣམས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཏགས་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཁ་  
 ཅིག་རྣམ་བཏགས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་  
 བ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཟེར་བ་མི་  
 འཐད་དེ། དེ་ཙམ་རྩས་པ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྐབས་འདིར་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ཐོར་ཏེ། རྣམ་  
 པའི་མཆན་ཉིད་འབད་དེ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་ཤེས་རྣམ་ཅིག་འདིར་  
 བསྟན་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་  
 བཏགས་པ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པའི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པའི་

ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

ཁ་ཅིག རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་སྤྱེན་ས་དོན་རྣམ་  
བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་ཤེས་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་མིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག ཤེས་རྣམ་  
བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་དོན་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་མིན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་  
གྱི་སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་སྤང་པོ་  
མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས། སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་  
པ་དེས་ཀྱང་སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་དགོས་  
པའི་ཕྱིར། རྩེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ་ན་རེ། རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་དགོས།  
དོན་རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཐ་སྙད་  
ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ་རོང་ལྷིག་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ།  
རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས་། རྩོམ་ཡི་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་  
དོན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་  
གང་དག་ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཀྱང་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་  
འདིར་བསྟན་པ་ནི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་སྟེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་  
པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་པ་  
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲས་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྟན་དུ་  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་  
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལུགས་སྤྲུལ་མ་མི་འཐད་དེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།

ཞེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དངོས་བསྟན་ལ་སྐབས་འདིར་གཉེན་སྤྱགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པར་འོས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཞེས་བྲ། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་བྱར་འབྱུང་དོགས་ཡོད་པས་སྤར་བཏན་པ་ལྟར་སྒྲིམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་རོ།།

མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་པོར་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་འབད་དེ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་སྦྱར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་བྱར་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཏན་པའི་དགོས་པ་གཏོར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་

བ་ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ཡིན་ན། དེའི་  
 རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པའི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་རྣམ་  
 པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་  
 གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་  
 བོ་དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
 དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དོན་རྣམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་  
 ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྗེས་དཔག་  
 དེ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁེན་གྱི་རྣམ་  
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།  
 ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་དགོས་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་  
 དུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་  
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་ གཉེན་པོ་ཡིན་ན། སྐབས་བཞི་པ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་  
 གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་གཉེན་པོ་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན། སྐབས་

འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་  
 བ། མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཉེན་  
 པོ་ཡིན་ན། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་ཅམ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་  
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁེན་པ་གང་ཞིག་དམན་  
 པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་  
 རྟོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་  
 འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་  
 པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་  
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་  
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
 ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཞི་  
 ཤེས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་  
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཐོང་  
 ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་  
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། དེ་རང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཙོ་  
 བོར་རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་  
 ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཐེག་  
 དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་  
 བོར་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་  
 ལམ་པས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་  
 གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྗེས་  
 སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་བྱང་  
 སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་ཉོན་སྤྱོད་གཙོ་བོར་སྟོང་བར་ཐལ། དེས་སྤྱོད་པ་གཉིས་  
 ཀ་གཙོ་བོར་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་སྤྱོད་པ་  
 གཉིས་སྟངས་པའི་སྟངས་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་  
 རོ་བོ་ཉིད་སྟེ། གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པར་  
 བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའི་རྒྱད་གྱི་གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྟེགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་  
 པའི་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སློབ་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྲར་  
བ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་  
ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སློབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་  
མེད་གཅིག གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་  
གནས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གཅིག གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་  
པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་  
སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་  
པའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག རང་རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སློབ་  
ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དང་། གཞུང་བ་ཆོས་  
ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་།  
གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་  
ཟག་མེད་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་ཕྱི་  
རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གཞུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འཛིན་པ་ཆོས་གྱི་  
བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་དེར་  
ཐལ། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་མི་  
བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་བླ་པར་མ་སྤངས་  
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་གྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་  
སྐྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་བྲག་མེད་གཅིག་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་  
དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སློམ་ལམ་བྲག་བཅས་གཅིག་  
གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་  
བྲག་མེད་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་དེ་  
རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སློམ་ལམ་  
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་  
འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སློམ་ལམ་བྲག་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་  
ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་  
ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྦྱར་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་  
གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱབ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་  
དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་ལམ་ཡིན་ནའང་  
གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་

གི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉོན་སློབ་དང་། གཟུགས་སྤྱོད་ལ་དོན་དུ་འཛིན་  
པའི་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་  
གི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་སློབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་  
བརྟུས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་  
དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་སློབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་  
ན། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་  
ན། མ་ཁྲུབ། ཁྲུབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་  
རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དིགས་པ་མི་མཆུངས་པའི་ཕྱིར།  
གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། སྤང་བྱའི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་  
པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་  
ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྟོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གཉེན་པོར། དེའི་དམིགས་  
རྣམ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་ནས་  
སྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་  
སོང་གི་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། ཉོན་སློབ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གཞུང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་  
པའི་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྲུབ། གཞུང་བར་པའི་སྐབས་  
ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཡིན་ན། སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྲུབ། གཞུང་གསུམ་

པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་བྲབ་ཟེར་  
བ། མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐོང་  
ལམ་གཞུང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་རྩིས་དོན་  
གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གཞུང་བར་པའི་སྐབས་ནས་  
བསྟན་པའི་ལམ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་རྩིས་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་  
རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གཞུང་ཟ་མའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སློབ་པ་གཉིས་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་སློབ་པ་གང་ཞིག་ཐར་པ་ཐོབ་པ་  
ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད། ཉན་སློབ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་  
ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད། ཤེས་སློབ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། གང་  
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་གང་ཞིག་  
བདེན་འཛིན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་  
ཉན་སློབ་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་དཔས་ཐར་  
པ་ཐོབ་པ་ལ་བདག་འཛིན་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་  
ཆོས་ཅན། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་གྱི་སློབ་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་  
ན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་གྱི་  
སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་  
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ།

འོ་ན། ཤེས་སློབ་དེ་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་  
ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་ཅེད་ཀྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་  
སྟོབ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་ཅེད་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་དེས་ལམ་དེ་ཐོབ་པ་  
ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་གཉིས་དེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། སྟོམ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་  
བར་དུ་གཙུག་ཅེད་ཀྱི་སློབ་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་གང་  
ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་ཅེད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་  
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་  
བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་  
པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་ཅེད་ཀྱི་སློབ་པ་དངོས་སུ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།  
དེ་སློབ་པ་དེ་དངོས་སུ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་  
ན། ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་  
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་སློབ་པ་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་  
མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འབྲ་བའི་ས་དང་  
པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།  
མ་གྲུབ་ན་སྒྲུའོ། །ཁོ་ན་རེ། སློབ་པ་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེ་  
ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་

དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེའི་  
དངོས་གཉེན་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་  
གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྙམ་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱའོ།།

རང་ལུགས་ནི། སྤྱིབ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་  
ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དེ། ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐམས་  
ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བྱས་པ་  
ལ་ཁོ་ན་རེ། མཆན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞན་དོན་  
སྤྱིབ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དེ། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་  
གཙོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་བྲག་གི་ཐར་པ་  
ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་  
ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་ལྟ་བུ་རང་  
རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཐར་  
པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཆན་ཉིད་གཉིས་  
པ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་པ་གང་  
ཞིག་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་བྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྤྱིབ་  
རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་  
པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན།  
ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་  
སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་  
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སློབ་པ་དང་།  
ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན། དེ་ནི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཐད་ན་ནི་གྲོལ་  
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་པ་ཡིན་ན་ཉོན་སློབ་དང་  
ཤེས་སློབ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སློབ་པ་ཡིན་ན་  
སློབ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་ཡིན་ན་སློབ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་མི་དགོས་ཏེ། སྟོམས་  
འཇུག་གི་སློབ་པ་སློབ་པ་གང་ཞེ་ག་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར།  
དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དམན་པའི་སློབ་པ་སློབ་པ་མ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རང་ཉིད་འབའ་ཞེ་ག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་  
བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་སློབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
ཡང་། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་  
དེ། ཤེས་སློབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་  
དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་  
རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། ཤེས་སློབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་  
ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་

ཐོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་ཐོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།  
དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་  
ཐོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སྤང་  
བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེས་  
སྤང་དགོས་ཀྱི་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཤེས་  
སྐྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཤེས་སྐྱིབ་དེ་དེས་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཤེས་  
སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་དེར་ཐལ། དེ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་ཐོར་གྱུར་པའི་  
ཤེས་སྐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་ཐོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སློབ་པ་  
གང་ཞིག རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་ཐོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དངོས།  
ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྐྱིབ་ཡིན་  
པར་ཐལ། སྐྱིབ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ་གང་ཞིག གཙོ་ཐོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་  
ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཙོ་ཐོར་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་  
པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་ཐོར་ཐེག་ཆེན་  
གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་ན། གཙོ་ཐོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་  
གཙོད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།  
གཞན་ཡང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་  
པའི་རྟོག་པ་སྤངས་དགོས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་ཐོར་བར་དུ་གཙོད་

བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་མ་  
ངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་  
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ།

གཞན་ཡང་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་  
ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་  
བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་པའི་རིགས་གནས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སློབ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་མ་ཡིན།  
དེའི་སློབ་པའི་རིགས་གནས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་  
དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་  
ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་  
བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་བགྱོད་པའི་  
རྟོགས་པའི་རིགས་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་  
མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་ན་སློབ་པ་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་  
སྤར་བཤད་པ་དང་མི་འབྲསྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བདག་འཛིན་མཆན་ཉིད་པ་  
དང་ཉོན་སློབ་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་སློབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་བཞེད་  
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཤེས་པར་  
མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་  
ཡིན་པའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།

རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མཐའ་  
དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོ་སྤྱག་ཡོད་དེ། ཀྱང་འབྱུང་  
བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་  
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན། སྤྱག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ། འགོག་  
བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་གཉིན་པོའི་མཆན་ཉིད་འཛོགས་པ་བོར་  
ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་འབད་དེ་འཛོགས་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་སྦྱར་  
བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་བྱར་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ཤེས་  
ཀྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་  
དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ལོག་  
ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོགས་ཁ་ཅིག་  
ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་  
བ། མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། རྒྱ་ལམ་  
ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་

ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་  
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་  
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་  
 དེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་  
 དེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་  
 གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་  
 ཕྱིར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་  
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་  
 པ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་ཤེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལམ་  
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པར་  
 གྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། འོ་ན། རྣམ་  
 མཁུན་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པར་གྱེས་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན།  
 དེ་སྤྱག་བདེན་ཀྱི་སྟང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་  
 སྟང་གི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྟང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་  
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟང་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་  
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱག་བདེན་ཀྱི་སྟང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། སྤྱག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་

བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མེད་པ། མི་འཐད་དེ། དེའི་སྤྱིང་གི་བདག་མེད་དེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་  
 ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྤྱིང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་  
 བ། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ། ལམ་བདེན་  
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ། དེ་ཡིན་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ། དེའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་  
 བ་དེའི་འཛིན་སྤངས་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་དོ།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱིར་བཏགས་པ།

བློ་བ་ཉར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་  
 དབྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། ཉན་  
 རོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཞིལེས་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་ཕྱི་  
 ཅ་བདུན་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ལེས་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་  
 གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་ཕྱི་ཅ་བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱི་ཕྱི་ཅ་  
 དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་གཉིན་པོའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་བོར་ནས་  
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་འབད་དེ་འཛོགས་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་སྤྱིར་  
 བར་བཅས་རྣམ་དང་། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་མཚན་བྱང་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་ཅམ་མཐུན་གྱི་ཅམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
 ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅམ་མཐུན་གྱི་དམིགས་  
 པའི་ཆོས་ལ་ལོག་སྟོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཆོད་ཉིད།  
 ཅམ་མཐུན་གྱི་ཅམ་པ་ཡིན་ན་ཅམ་མཐུན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཅམ་མཐུན་ཡིན་ན་  
 དབང་ཤེས་དང་། རང་རིག་སོགས་མ་ཡིན་དགོས་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་རོ།

བླ་པ་ཉེར་གཞག་

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོར་བ་དང་།  
 མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བླ་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཡོད་དེ། ལུས་བླ་པ་  
 ཉེར་གཞག་ཆོར་བ་བླ་པ་ཉེར་གཞག་སེམས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་ཆོས་བླ་པ་ཉེར་  
 གཞག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་ཤེས་པའི་ལམ་ཁྲུགས་ཀྱི་  
 མཐུན་པ་དེ། བླ་པ་ཉེར་གཞག་གི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སེམས་བདག་  
 མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། བླ་པ་ཉེར་གཞག་  
 གང་ཞིག་བདེན་བཞི་སྒྲུང་དོར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
 དེ་སེམས་བླ་པ་ཉེར་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་  
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དམིགས་པ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་  
 ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་

སྒྲོལ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད། མཚན་ཉིད་དེ་ཀྱུང་ལྡན་ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་ཇེས་མཐུན་པ་ཀྱུང་ལྡན་ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཀྱང་པ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉིང་གཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལུས་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་སྒྲོལ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་

ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཐེན་པ་དེ། ཐུག་པ་ཉེར་གཞག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་  
དེ། ཐུག་པ་ཉེར་གཞག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་ཐུག་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་ཐལ་བའི་  
སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་  
བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་  
བརྟགས་ཏེ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཐུག་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་  
ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཐེན་པ། ཐུག་པ་ཉེར་གཞག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ས་  
མཆན་ས་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་མཆན་  
ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ཐུག་པ་ཉེར་གཞག་དེ་ཐུག་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་  
ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཙོ་བོ་སྒྲིན་པ་དེ་དག་ནི། །སྒྲིར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་  
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་  
སེམས་བྱུང་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་དེའི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།  
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཐུག་པ་ཉེར་གཞག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་  
པར་ཐལ། དེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་  
ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་ལ་མ་ཁྲབ་ན།  
རྗེས་དཔག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་  
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲུའོ།

ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི།

དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ། ཞེས་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་  
 སྟོང་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་  
 དག་སྟོང་བ། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་  
 པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་  
 ཡང་དག་སྟོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པར་སྟོབ་པའི་བཙུན་  
 འབྲུག་ལ། ཡང་དག་སྟོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ་ཡང་དག་སྟོང་བ་  
 ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་མཆན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་  
 ལྡན་ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡང་དག་  
 སྟོང་བ་རྗེས་མཐུན་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར།  
 ཡང་ཁ་ཅིག་སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པར་སྟོབ་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ།  
 དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ། ཡང་དག་སྟོང་བ་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་  
 སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། སེམས་བྱུང་ཞེས་པ་བསྐྱེད་ནས་འཛོག་པ་ཡང་མི་  
 རིགས་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་ཆོར་བས་མ་ངེས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས། སྤང་གཉེན་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པར་སྟོབ་པའི་བཙུན་འབྲུག་སུ་  
 བྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ། ཡང་དག་སྟོང་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི།

ས་མཆོམས་ཆོག་པ་ལམ་རྒྱ་དུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ་བཞི།

བཙུན་ལྷན་དང་ལྷན་པ་ནི། ཞེས་པར། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ། བཙུན་ལྷན་གྱི་རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ། སེམས་པའི་རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ། དཔྱད་པའི་རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཉེས་པ་ལྡེ་གཉེན་པོར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པའི་མཆོན་ཉིང་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཉི། དེ་ཡིན་ན་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོན་པ་ཡིན་དགོས། མཆོན་ཉིང་དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ལམ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱེད། བྱེད་པ་དེར་ཐལ། རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ་རྗེས་མཐུན་པ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་བྱེད། ཡང་ཁ་ཅིག་ཉེས་པ་ལྡེ་གཉེན་པོར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོན་པ། དེའི་མཆོན་ཉིང་དང་། སེམས་བྱུང་ཞེས་པ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། སྤྲོ་མ་རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་གཙོ་སེམས་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པ་དང་མཆོངས་ལྷན་གྱི་ཆོར་བས་མ་དེས་པའི་བྱེད།

རང་ལྷན་ཀྱི་ཉེས་པ་ལྡེ་གཉེན་པོར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོན་པ། རྩལ་ལྷན་གྱི་ཀླང་པའི་

མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཞི། ས་མཚམས་སྤར་བཞིན་ནོ།།

རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ།

སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་ལ། ཞེས་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
བྱང་སྤྱོད་གས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ།  
དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དད་པ། བཙོན་འགྲུས། བར་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་  
གྱི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་  
དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་གྱི་མཁྱེན་པ། བྱང་སྤྱོད་གས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་  
པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། གཙོ་སེམས་ཀྱིས་  
བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་མཚོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་  
པའི་ལམ་ཞུགས་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རང་  
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་  
པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དད་པའི་  
དབང་པོ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་གཞན་བཞི་ལའང་དེ་ལྟར་  
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་  
ཅིག་སེམས་བྱུང་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་

པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་  
 མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་  
 པའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་  
 པའི་མཐུན་པ་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཚོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་  
 རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།  
 དེ་དེའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དམན་ལམ་  
 སྒྲོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་བྱང་གི་  
 དབང་པོ་ཡིན་ན། བྱང་སྐྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་གི་དབང་  
 པོ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་  
 བྱུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། སྒྲུང་ལམ་བོད་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་མ་རང་འབྲས་འཕགས་  
 ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་དུ་  
 གྱུར་པའི་མཐུན་པ། བྱང་སྐྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་གི་  
 དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྔ། ས་མཚམས་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ནས་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས།

རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཞེས་པར། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་  
སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། དེའི་  
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དད་པ་བཙུན་འགྲུས་དན་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམས་  
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བརྩེ་བར་མི་རུས་པའི་  
མཁུན་པ། རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་  
སྟོབས་རྒྱད་ལྔ་གྱི་ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཙུན་  
འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱད་ལྔ་གྱི་ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། སྟོབས་དུག་རྒྱད་ལྔ་གྱི་ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཞི་  
གནས་རྒྱད་ལྔ་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྲ་མ་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་  
ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ།  
མཚན་ཉིད་དེར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཡོད། མཚན་བྱ་དེ་ཡིན་ན་སེམས་བྱང་  
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དད་པའི་སྟོབས་སོགས་ལྟ་པོ་གང་རུང་ཡིན་  
ན། སེམས་བྱང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབས་ལྟ་པོ་གང་རུང་ཡིན་  
ན། དབང་པོ་ལྟ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་མི་  
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་གང་རུང་དུ་  
དམིགས་པའི་མཐུན་པ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་  
གི་སྟོབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྟ། ས་མཆོམས་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ནས་སངས་  
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག

རྩོམ་ལ་སྟགས་པ་བཞི་ཉིད་པ་ལ། ཞེས་སྟགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་  
རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད། བཙུན་འབྱུས། དགའ་བ། ཤིན་སྦྱངས། ཉིང་རེ་འཛིན། བཏང་  
སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་  
པའི་མཐུན་པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་  
ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་  
ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཉོགས་པས་  
ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་  
མི་འཐད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཁྱབ།  
འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྦྱོང་ཉིད་ཉོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་

གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་  
 བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་གང་རྩང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བདུན་པོ་  
 གང་རྩང་ཡིན་ན། དན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་སོགས་བདུན་པོ་གང་རྩང་  
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ལྔ་པོ་གང་རྩང་ཡིན་ན། དད་  
 སོགས་ལྔ་པོ་གང་རྩང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་པོ། །ཡང་ཁོ་ན་  
 རེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་ན། འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་  
 ཐལ། ལམ་མ་ཁྲུགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཁྲུགས་ན་ལམ་  
 ཞེས་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས། ལམ་  
 ཞེས་གྱི་ཡན་ལག་འཆད་པའི་ཆེ་ལམ་ཞེས་གྱི་རྒྱུའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ཡོད། བྱང་  
 ཆུབ་ཡན་ལག་འཆད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་  
 པ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་བདུན། ས་མཆམས་ཆོགས་ལམ་  
 རྩང་བྱ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། ས་མཆམས་མི་འཐད་དེ།  
 དེའི་མ་མཐའི་ས་མཆམས་མཐོང་ལམ་ནས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་  
 དེ། དམན་ལམ་སྟོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོགས་ལམ་རྩང་བྱ་ནས་བཞག་ཆོག་  
 པའི་ཕྱིར།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།

བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཞེས་སོགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་  
 བོ་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་ལམ་  
 ཡན་ལག་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ། ཡང་  
 དག་པའི་རྩོམ་བ། རྩོམ་པ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་  
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཛིག་  
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་  
 དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཅོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉ།  
 འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཐེན་པ་ཡིན་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཐེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་  
 པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་མཐེན་པ་ཡིན་  
 བ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་བོ།

རང་ལུགས་ནི། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་  
 ཀྱི་མཐེན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད། ས་མཚམས་  
 སྤར་བཞིན་ནོ།

འགོག་སྟོམས་སྤྱི་བའི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་འགོག་སྟོམས་བཤད་པ།

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་  
 ལས། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་  
 རས་དབྱེ་ན། དགྲ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་  
 གཏན་བཞི། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བཞི། འདས་ལམ་གྱི་  
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག  
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་དགྲ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་  
 མེད་བཞི། འགོག་སྟོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། བསམ་  
 གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི་འདས་ལམ་མ་ཡིན། འགོག་སྟོམས་ཀྱང་འདས་  
 ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བརྒྱད་རྒྱད་ལྡན་གྱི་ཕྱི་རོལ་བ་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་  
 ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་  
 མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྤྱི་བ་ལེན་  
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་  
 ཀྱི་སྒོ་རས་དབྱེ་ན་དགྲ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་  
 པའི་བསམ་གཏན་བཞི། དེའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་བཞི་འགོག་སྟོམས་  
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་

ངོ་པོ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འཛིག་  
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འགོག་སྟོམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་འགོག་སྟོམས་  
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་  
ཅིག་འགོག་སྟོམས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་  
ན་མི་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། མངོན་ལས། འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ། །ཞེས་དང་།  
ཀྱན་བརྟུས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་  
སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན།  
འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་  
ཐོབ་པ་སྟོན་སོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་དངོས་  
སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ལས། འགོག་  
སྟོམས་ལ་གནས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་རིགས་ཐུག་  
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལྷ་སྟེ་ཉར་ལྷ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་  
པ་དེར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། འདོད་པར་ལས་ཉོན་  
གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོན་  
མེད་དེ། ལུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་  
ཡིན་ན། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་སྟོན་སོང་ཡིན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་  
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཉེ། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་

བྱེད་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་  
བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། ལུང་དེ་གཉིས་གྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གྱི་རྟེན་  
ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་པལ་ཆེ་བ་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་  
སྟོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བའི་ཐུགས་པའི་རྟེན་ལ། ཁ་ཅིག་འདོད་  
གཟུགས་གཉིས་ན་ཡོད་གྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་  
འབྱུག་པ་མེད་དེ། མངོད་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །ཞེས་དང་།  
ཀུན་བརྟུས་ལས་མི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྐྱབ་ནས་མི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་འཕ།  
གཟུགས་གྱི་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་ནི་  
འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། །ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་གནས་  
པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་འབད་པའི་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་  
ན། མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་།  
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡོད། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་  
མངོན་བྱེད་ཡིན་ན། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་པས་བྱུང། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་  
གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།  
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མངོད་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་གྱི་མངོན་  
སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། ལུས་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་  
གང་ཞེ་ན། གང་སྟོབ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏོན་པའི་གང་ཟག་གོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མངོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་  
ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་  
བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་  
ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། མངོན་པ་གོང་འོག་གི་ལུང་ལྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་  
དེ། ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོན་ས་དེ་ནི་བའི་དོན་དུ་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་  
འཇུག་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ལ། ཁ་ཅིག་འགོག་སྟོམས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་སྤྱི་བའི་  
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེའི་  
སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། དེ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སེམས་  
རྟེན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་བཤད་དོ།

རང་ལུགས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་བའི་སེམས་ཀྱིས་  
འགོག་སྟོམས་འདྲེན་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་རྟེན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།  
མངོད་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །སྤྱ་བ་སྤྱ་བའི་མཇུག་ཐོགས་  
སྟུ། །ཞེས་དང་། གུན་བརྟུས་ལས། སྤྱི་བའི་ཆེ་མོ་ལས་གུན་དུ་བསྐྱོད་པ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་  
དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་

བས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ། སྟོམས་འཇུག་གཞན་བར་དུ་  
 མ་རྒྱད་བར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་  
 འཕགས་ཀྱིས་ཡར་སོང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་སྟོམས་བར་  
 འཇུག་པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགོག་པ་ལས་  
 ལྷང་བའི་ལྷང་སེམས་ངེས་བར་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བྱེད་དགོས་བར་ཐལ། ཅུ་བའི་  
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་འགོག་སྟོམས་ལས་ལྷང་བའི་ཆོ།  
 སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་མངོན་དུ་མ་བྱས་བར་འགོག་སྟོམས་ལས་ལྷང་མི་རུས་བར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་  
 ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཆོ། སྤེལ་གཞི་བརྒྱད་དང་སྤེལ་ཆོས་འགོག་པའི་བར་དུ་  
 སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་རེ་རེ་ངེས་བར་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡར་སོང་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་ལ་གནས་བཅུ་དྲུག་  
 ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་  
 བར་འཇུག་རུས་པ་མེད་བར་ཐལ། ཅུ་བའི་ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།  
 མར་འོང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་འགོག་སྟོམས་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་  
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དྲུག་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ལྷན་མིན་  
 འདུ་བྱེད་དེ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་

ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་འགོག་སྟོམས་གང་ཞིག་མཆན་  
 ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་  
 རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་དང་  
 ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དྲི་རོ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་ན། སངས་འཕགས་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་སྤྱོད་གཉིས་  
 བཀག་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་གཉིས་མེད་པའི་  
 ཕྱིར། འབྲུག་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷེའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་  
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་དབང་པོ་དང་། ལྷེའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་  
 འབྲུག་ ཉགས་དེར་ཐལ། མངོད་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྩ་བཞིའོ། །དྲི་དང་རོ་  
 དང་སྤྱ་དང་ནི། །སྤྱི་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ནི། ཅ་བའི་མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། འགོག་སྟོམས་  
 དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དེ་མ་ཡིན་  
 པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཆན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་  
 སྟོམས་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འབྲུག་པ་ཁས། འདོད་ན། རང་ཐོབ་  
 བྱེད་ཀྱི་འདས་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཅ་བའི་དེ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་  
 ཀྱི་འགོག་སྟོམས་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་དྲུག་  
 རགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་དྲུག་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྤྱགས་རྒྱུད་  
 གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་  
 སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་དེ་རགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡིད་གྱི་  
 རྣམ་ཤེས་སྤྱ་ཚོ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་སྤྱགས་རྒྱུད་  
 གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱ་རགས་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྱགས་རྒྱུད་གྱི་  
 ཀུན་རྫོབ་གསུགས་སྤྱ་སོགས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་  
 སྤྱགས་རྒྱུད་གྱི་དོན་དམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་དོན་  
 གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དོན་དམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་  
 པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་  
 འགལ་ན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱ་རགས་གཉིས་འགལ་བས་ཁྲབ་པའི་  
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་གྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་མ་ཁྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་  
 ཐལ། དེའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་དྲུག་རགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་  
 བ། དེའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འོ་  
 བ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཁྱེ་བའི་  
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་  
 ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཉམས་སུ་  
 བྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིད་ཤེས་གང་ཞིག་དེ་ཡིད་  
 ཤེས་སྤྱ་ཚོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

བ་མ་གྲུབ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པར་ཐལ་ལོ།།

ཁ་ཅིག་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་  
 ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྡན་མེན་འདུ་བྱེད། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་  
 ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ། འགོག་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉན་ཐོས་  
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་  
 བར་འཇུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ། ཆོར་འདུ་རགས་པ་  
 བཀག་པའི་ལྡན་མེན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་  
 འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ཆོར་འདུ་རགས་  
 པ་བཀག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ལྡན་མེན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་  
 ཡོན་ཏན། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་  
 ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་མ་ངས་པའི་བྱིར། སྤར་བཞིན་སྐྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག་དགག་  
 གཞི་ཀུན་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་བཀག་པའི་ལྡན་མེན་  
 འདུ་བྱེད་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ལང་  
 གཤེགས་ཀྱི་ལུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས།  
 ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བཤད་པ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་  
 ཡིད་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ནའང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་  
 ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་  
 བྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བས་བྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡིད་ཡིན་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་

བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ། ཆོར་འདུ་རགས་པ་  
 འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྡན་མེན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཕགས་  
 པའི་ཡོན་ཏན། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གསུངས། འོ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ།  
 ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ།  
 འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་  
 བ་སོང་། འདོད་ན། དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་བྱེད་  
 ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྡན་མེན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པར་  
 ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་  
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་དེའི་སྤྲོད་གི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་སྟོམས་  
 ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འབྲེལ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན།  
 ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་གི་མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཐལ། ཁྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར།

རང་ལུགས། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་  
 ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགའི་ནང་ཆོན་ཡང་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་  
 ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྡན་མེན་  
 འདུ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན། འགོག་  
 སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། ལྡན་  
 མེན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོམས་འཇུག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ། དེར་ཐལ།  
སྟོམས་འཇུག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འགལ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་  
དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་  
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྤང་པོ་  
ལྡན་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས། སྤང་པོ་གཞན་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
དང་པོ་དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་  
ལས། འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྷ།  
།འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་ལས་  
འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན། །  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་  
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་བྱེད་  
སྤྱི་མ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།  
འགོག་སྟོམས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གང་  
ཞེས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཏགས་བྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་

ལས་རྣམས་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
 འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཀྱས་པ་དང་། འགོག་སྟོམས་འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་  
 ཀྱིས་ཐོབ་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགོག་སྟོམས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་  
 ལས། འདིར་ནི་སྟོབ་དཔོན་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་ཆོགས་དུག་འཁོར་བཅས་  
 རགས་པ་བཀག་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་བཞེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་  
 སྟོམས་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྤྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་  
 པར། དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བོར་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་  
 བྱེད་སྟེ། འོ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེར་ཐལ། འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། དེའི་མིག་ཤེས་སོགས་དེ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར།

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་  
 གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཤིག་གི་སྟངས་འགོག་སྟོམས་འཛིག་པར་མཛད་  
 པ་ཡིན་ཏེ། འདུག་པར། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་  
 དང་། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འདུག་  
 འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པས་འགོག་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་  
 པར་བ་ཞིག་ལ་འགོག་སྟོམས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། འགོག་སྟོམས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ནི་མི་བཞེད་དེ། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྲིད་ཅེས་དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལུགས་འདི་ལ། འགོག་སྟོམས་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། ལུགས་འདི་ལ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞག་དགོས་པ་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་ཏུ་མཉམ་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱན་མོང་པའི་འགོག་སྟོམས་ཤིག་གྲང་ཡོད་དེ། བོང་གི་རིགས་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་མོར་སེམས་ཤིག་དུས་རི་ཙམ་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞག་བདུན་ཙམ་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེས་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་མི་མཚུངས་པར་སེམས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུན་ཆད་ཞག་བདུན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་པ། མང་ཐོས་ལུང་དང་ལྡན་པ་དགོན། །ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྲེད་པ་དགོན། །རི་བཞིན་གོ་བའི་གདུལ་བྱ་དགོན། །དོན་གཉིར་ཞུགས་པའང་དེ་བས་དགོན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲོན་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ལ་གཉིས་ལས།  
དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་སྟོབས་སོགས་སུམ་ཅུ་ཅད་གྲུ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་  
མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་  
མཁྲོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་གི་  
རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ། ཐུན་མོང་བའི་  
རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་  
པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་  
པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྟོབས་བཅུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་  
གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་དེའི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཉམས་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱུ་  
ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་ཟེར་བ། མི་  
འཐད་དེ། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་  
དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་  
རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྲོན་དེ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་  
པར་ཐལ། དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུག།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐུན་མོང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྲིན་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་  
 སྐྱེའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་རང་  
 གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒོ་  
 གས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་སྦྱས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་  
 རྣམ་མཁྲིན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་དེའི་སྡེ་ཆོན་  
 མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་  
 པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒོ་བྱར་བྱི་  
 བལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྲིན་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་  
 རྣམ་མཁྲིན་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཡང་། མཆོན་ཉིད་དང་འགལ་ཏེ། དེའི་སྡེ་  
 ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བྱར་བྱི་བལ་  
 གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་  
 ཆོས་ཉིད་དེ་སྒོ་བྱར་བྱི་བལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་དེ་སྒོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་བྱེད་སྤར་བ་ཤད་ཟེན་ཏོ།།

ཁ་ཅིག་ ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་  
 རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་འགལ་ཟེར་བ་དང་། རྣམ་མཁྲིན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན་རྣམ་

མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་  
 མཁྲོན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྣམ་  
 མཁྲོན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་  
 པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་  
 ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཐུན་  
 མོང་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་དོན་རྣམ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་དོན་  
 རྣམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག ཅ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་  
 ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་  
 པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་  
 མཁྲོན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་  
 མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྲོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་  
 མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲོན་ཡིན་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁྲོན་གྱི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་  
 མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྲོན་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དེ།  
 རྣམ་མཁྲོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་རིག་གི་གཟུང་རྣམ་དུ་  
 གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དེ། ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། གཞན་རིག་གི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་

ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས། རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་རང་གི་སྡེ་ཆེན་མཆོན་ཉིད་  
 པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཐུན་མོང་པའི་  
 རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་  
 དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་  
 གཞི་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་  
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྲིན་  
 གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྟོབས་བརྩ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་  
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བསྟན་  
 པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སུམ་ཅུ་  
 ཅ་དགུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་རྣམས་ཀྱི་  
 རྣམ་གཞག་ནི་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

མ་འདྲེས་པའི་སྡེ་ཆེན་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་  
 ལུ། སྟོར་བ་དང་། མཐའ་དབྱུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་  
 ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་  
 ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ། འདས་པའི་མཆོན་

ཉིད། དཔེར་ན། མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ། ད་ལྟར་  
 བའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ད་ལྟར་བའི་མི་ལྟ་བུ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ།  
 མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ།  
 སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་བྱུང་བར་  
 གྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དུང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་  
 ལྟ་བུ་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། འདས་པ་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་པ་  
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོར་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དངོས་པོ་མིན་ཞེས་  
 བྱ་བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་པའི་དངོས་པོ་  
 ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའང་ཁེགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནས་གྱི་ས་  
 པོན་དེ་ནས་གྱི་སྐྱ་གྱུའི་དུས་སྐྱ་འདས། དེའི་དུས་སྐྱ་འདས་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ། མི་  
 འཐད་དེ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དུས་སྐྱ་མ་འདས་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སྐྱ་མ་  
 འདས་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སྐྱ་མ་འདས་  
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སྐྱ་འདས་པ་ཡིན་པ་དང་  
 མ་འདས་པ་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག་ དེའི་དུས་སྐྱ་འདས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཉམས་སྐྱེ་མ་དངོས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སྐྱ་འདས་པ་ཡིན་པ་དང་དེའི་དུས་  
 སྐྱ་མ་འདས་པ་ཡིན་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སྐྱ་འདས་པ་དང་

དེའི་དུས་སྐབས་འདས་པ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྐྱ་  
 གུའི་དུས་སྐབས་འདས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་སྐྱ་གུའི་དུས་སྐབས་འདས་དགོས་  
 པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱ་གུའི་དུས་སྐབས་འདས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་  
 རེ། རྟེན་གྱི་ས་བོན་ཚོས་ཅན། རྟེན་སྐྱ་གུའི་དུས་སྐབས་འདས་པར་བྱུང་དུ་ཐལ།  
 དེའི་དུས་སྐབས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དུས་སྐབས་འདྲེས་པར་ཐལ། འདོད་  
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དུས་སྐབས་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དེའི་དུས་  
 སྐབས་ད་ལྟར་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འཛོགས་པ་  
 དངོས་པོ་གང་གི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་  
 པོ་དེའི་རང་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་པ་དེ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དུས་གང་  
 དུ་འཛོགས་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་  
 གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་དུས་སྐབས་སྟེན་པའི་ཆ་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད།  
 སྟེན་པ་ལ་མ་འགག་པ་ཡང་ཡིན་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་པ་འདས་མ་འོངས་གང་  
 རུང་གི་དོན་སྤྱི་འཆར་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་དམིགས་པ་དེ།  
 ད་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད། ཅས་ཟེར། འོ་ན། རུམ་པའི་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་  
 དེར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རུམ་པའི་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་པར་  
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རུམ་པའི་དུས་སྐབས་ཐལ་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་  
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རུམ་པའི་དུས་སྐབས་སྟེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་  
 སྐབས་ལ་མ་ཁྲབ་པོ། །ཞེ་ན། སྟེན་པ་བྱུང་སྐབས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ། སྟེན་པ་བྱུང་སྐབས་

བྱིན་གྱི་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་དུས་སུ་ཐལ་མ་ཟེན་པའི་  
 ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་  
 ལྷས་བྱིན་གྱི་དུས་ལས་འགགས་ཟེན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་དུས་ལ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་  
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ད་ལྟར་པའི་དུས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ད་ལྟར་  
 བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་དེ་དང་དེའི་ད་ལྟར་བ་གྲུབ་བདེ་  
 རྩས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་ཞིག་པ་དེ། དེའི་དུས་ལས་  
 ཐལ་ཟེན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་ལང་ཚོ་ཆས་པ་དེ། དེའི་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་  
 པ་ལས་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ལང་ཚོ་དར་བབ་ལས་ཡོལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 དེ་ལྟར་དུ་འཛིག་ཏེན་ན་གགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་  
 ལང་ཚོ་ཆས་པ་དེ། དེའི་ལང་ཚོ་དར་བབ་ལས་སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་སྤར་  
 བཞིན་ལོ།

རང་ལུགས། སྐྱེར་ཞིག་ཟེན་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུས་  
 པའི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ལུས་པ་མི་སྟོད་པ་ལྟ་བུ། རང་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པ། ད་ལྟར་པའི་  
 མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུས་པ་ལྟ་བུ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་གང་རུང་  
 གང་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད།  
 དཔེར་ན། ལུས་པའི་རྒྱའི་དུས་སུ་ལུས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། གཞི་ལ་སྤར་ན། དུས་  
 དེར་ཞིག་ཟེན་པ། དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྐྱེས་པ་དང་དུས་

དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་  
 འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་གང་རུང་གང་ཞིག་དུས་དེར་མ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་  
 དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། རུམ་  
 པའི་འདས་པ་རུམ་པའི་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་མ་ཡིན་  
 ཏེ། རུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རུམ་པའི་མ་འོངས་པ་རུམ་པའི་  
 མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུམ་  
 པ་ལ་ལྟོས་དེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྡེ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། རུམ་པའི་  
 འདས་པ། རུམ་པའི་སྤར་མ་གྲུབ་པར་རུམ་པའི་རྗེས་སུ་གྲུབ། རུམ་པའི་མ་འོངས་  
 པ། རུམ་པའི་དུས་ཕྱིས་མ་གྲུབ་པར་རུམ་པའི་སྤར་གྲུབ་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རུམ་པའི་འབྲས་བུ། རུམ་པའི་སྤར་མ་གྲུབ་པར་རུམ་པའི་རྗེས་  
 སུ་གྲུབ། རུམ་པའི་རྒྱ། རུམ་པའི་ཕྱིས་མ་གྲུབ་པར་རུམ་པའི་སྤར་གྲུབ་པའི་བྱད་  
 པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། རུམ་པའི་འདས་པ་རུམ་པའི་འབྲས་  
 བུ་དང་། རུམ་པའི་མ་འོངས་པ་རུམ་པའི་རྒྱར་བཞེད་པས། གནད་འདི་ཉོགས་པར་  
 སྣ་སྟེ། རྩོ་གྲོས་ཅིང་བའི་རིགས་ལ་བསྐྱལ་དོན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་རུམ་པའི་འབྲས་བུ། རུམ་པ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཟེར་བ།  
 མི་འཐད་དེ། དེ་རུམ་པ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་འགགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་  
 རུམ་པ་འགགས་པའི་དུས་དེར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུམ་པ་འགག་པ་དང་དེ་སྐྱེས་  
 པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

བཞིན་དུ། ཁ་ཅིག་བུམ་པའི་རྒྱ། བུམ་པ་མ་སྐྱེ་བའི་སྡོན་རྩལ་དུ་སྐྱེས་ཟེར་བ། མི་  
འཐད་དེ། དེ་བུམ་པ་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་  
པའི་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་རྒྱ་དང་བུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དུས་མཉམ་  
པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་རྒྱ་དུས་སུ་བུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་རང་  
དུས་སུ་འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་  
སྐྱེ་ལ་སྟོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འདྲིག་ལ་སྟོགས་  
པར་འདོད་ཀྱར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན།  
སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དུས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བཞིན་  
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྲུབ། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་  
འགག་བཞིན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། འོ་ན། སྐྱེ་བ་མེད་པར་  
ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ཟེན་པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་ག་ན་འཆི་མེད་  
པར་ཐལ་ལོ།།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
དཔའི་བྱེ་བྲག་གི་ཞེས་སོགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་  
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉར་བདུན་ལ་ཉན་ཐོས་པའི་ཐག་པ་མེད་པ་ཞེས་  
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་ཉན་སྟོབ་སྤང་བྱའི་  
གཙུག་པོར་བྱས་ནས་སྤྲོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་

འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་  
 ཞེས་བཏགས་ནས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་  
 སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་མི་སྤྲོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་  
 ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཟག་བཅས་སུ་བཏགས་ནས་  
 འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙུག་  
 པོར་བྱས་ནས་མི་སྤྲོད་བར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་  
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ནི་  
 ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་པ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་  
 མེད་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉོན་  
 མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཉོན་མོངས་  
 པའི་ཟག་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་  
 ཡིན་པས་བྱང་སེམས་སྐབས་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་འདད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་  
 ཅིག་རང་རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པས་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་  
 སྤྲོད་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་  
 ནི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་སྤྲོད་བས་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་

ཟག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་  
 ཡོད་པ་ནི་ཉོན་སྤྱིབ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤྲོད་བ་ལ་བསམ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་  
 པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་སློབ་  
 པ་འཕགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤྲོད་བའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་  
 སྐྱོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་བསྐྱོམ་བུ་  
 གཙོ་བོའི་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཙམ་པས་  
 དེ་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་གཉིས་ལྷ་བ་  
 བཟུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་  
 བྱེད་པར་བཟུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལྷ་བ་བཟུངས་  
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྷ་བ་བཟུངས་  
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཆོས་ཙན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་  
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། གང་  
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་  
 མི་རུས་ཏེ། སྤངས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་  
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།  
 གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལས་ལྷག་པའི་  
 བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་

ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཉྱལ་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་  
 བོར་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བོད་དུ་བྱངས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ངེ་  
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་རང་གཉིས་བདེན་འཛིན་ལས་རགས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཞིག་སྤང་  
 བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

ཡུམ་མཉན་པའི་སྣོད།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་སོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་  
 བོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་མཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་  
 ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་ཤིང་། སྣོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་  
 ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་དཔའ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན། ཡུམ་མཉན་  
 པའི་སྣོད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་  
 ཡུམ་མཉན་པའི་སྣོད་རུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་  
 མི་རྒྱས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡུམ་མཉན་པའི་  
 སྣོད་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་སྣོད་རུང་མ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་  
 ཁྱབ་སྟེ། ཡུམ་མཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ན། ཡུམ་མཉན་པའི་སྣོད་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་

པའི་ཕྱིར། ཡུམ་མཉན་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡུམ་མཉན་དུ་རུང་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་  
 པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ཡུམ་མཉན་པར་འོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་  
 མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་མཉན་པའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད། དེས་  
 ཡུམ་མཉན་པར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གྱི་མ་དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡུམ་མཉན་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་  
 རྣམས་རང་གི་སྟོན་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་  
 པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཐོས་སྒྲོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།  
 མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་  
 པར་བགྱ། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྐྱ་ཡང་རབ་ཏུ་བཞིན། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་  
 མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཅ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་  
 ཁྲབ། ཅས་སྒྲི་རྒྱད་དང་བསྟན་ཡང་རུང་། ཁ་ཅིག་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་  
 རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་  
 མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་ཉེན་  
 གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་ཉེན་  
 གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱ་མ་དེ་བྱང་སེམས་  
 ཀྱི་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བའང་། མི་འཐད་དེ།  
 ལམ་མ་ཞུགས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་

ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཁྱལ་ས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། ལམ་མ་ཁྱལ་ས་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་རྣམ་མཁྱེན་  
སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། སྤྲ་མ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲོམ་པ་  
པོའི་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོད་ཉིད་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་དངོས་  
སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་ལམ་མ་ཁྱལ་ས་ཀྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་  
པ་ནི། བུ་ཡུལ་ན་མེད་པའི་མིང་ལྷ་གྲགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟར་རོ།

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཉི་ཤུ།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་  
པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའི་རང་  
བཞིན་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྔ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བཙུ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་གནས་པའི་སྒྲུང་བ། གནས་པ་བཀག་པའི་སྒྲུང་བ། ཟབ་པའི་  
སྒྲུང་བ། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྒྲུང་བ། ཆོད་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཏེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད། སྒྲུང་བ་  
ཚྲགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་བཞི། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་ཆོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ། ལྷང་  
བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྲུང་བ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྲུང་བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུང་བ།

བར་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་པའི་སྒྱུར་བ། ལྷུང་བའི་སྒྱུར་བ། གཞན་  
 རོན་གྱི་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་  
 པའི་སྒྱུར་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྒྱུར་བ། གཟུགས་སོགས་  
 བསམ་མི་བྱུང་བ་མི་མཐོང་བའི་སྒྱུར་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ། རྣམ་  
 པར་དག་པའི་སྒྱུར་བ། ས་མཆམས་དང་བཅས་པའི་སྒྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་  
 དཔའི་རྣམ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྟོང་  
 ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། མཆན་ཉིད་དེ་མ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲ་མ་དེ་འདྲིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་  
 བའང་། མི་འཐད་དེ། དུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་བྱང་  
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ། མཆོན་བྱ་དེ་གང་ཞིག་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་  
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོགས་  
 ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།  
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཁ་ཅིག་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་

ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱག་པ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་  
འཐད་དེ། ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོག་ས་དཀའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོག་ས་སྟོང་  
པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་  
རིང་རྟོག་ས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བ་  
ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་  
གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་ས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོན་  
མེད་རབ་ཏུ་སྦྱོན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་  
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལམ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ས་བསྐྱབས་ཟེན།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱག་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་  
མ་རྟོག་ས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་སྐྱག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་  
མི་རུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་མ་བྱུང་གི་གསལ་སྤང་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་  
སྐྱག་པས་ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོག་ས་དཀའི་སྒྲུབ་པར་འཛོག་པར་རྣམ་བཤད་  
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྲ་མ་དེ་འདིར་བསྟན་གཙུག་པོར་སེམས་  
དཔའི་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་  
གྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྩ་ཆེན་པོ། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་བྱང་  
ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོག་ས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་  
དཔའི་རྣམ་འབྱོར། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་གཙུག་པོར་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་

བ། མི་འཐད་དེ། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྒྲོང་གི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་  
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད། མཆོན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྒྲོང་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་  
 མཐུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་དེར་ཐལ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་  
 དཔའི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའ་  
 པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་བ་གང་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆོན་ཉིད་དེ་མི་  
 འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་གཙོ་བོའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་  
 བ་དམན་ལམ་སྟོན་སོང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དུལ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་སྒྲོང་སྒྲོས་བྲལ་  
 དུ་སྒྲོམ་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་  
 དཔའི་རྣམ་འབྱོར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྒྲུང་བའི་མཆོན་  
 ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དགུ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྒྲུང་ལམ་རྟོག་ནས་ས་བཅུ་རྒྱན་  
 མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྐབས་འདིར་  
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་  
 པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲུང་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་  
 ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་  
 ཐག་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་

སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་དངོས་  
 ལུ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྒྲུང་བ་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་  
 བོར་གྱུར་པའི་སྒྲུང་བ་དོན་གཅིག་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་  
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོག་མཆོག་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའ་  
 སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་མཆོག་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 པའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོག་མཆོག་ཡུན་རིང་  
 རྟོགས་དཀའ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུང་བ་ཉི་ཤུ་བོའི་ས་མཆམས་ཡོད་དེ། ཆོག་མཆོག་ཡུན་རིང་ཆོག་མཆོག་  
 ལམ་ནས་ཐོབ། བྱང་བསྟན་དང་། ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་དང་། དེས་འབྱུང་དང་། བར་  
 ཆད་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་དང་བཞེ་ནི། དེམ་པ་བཞེན་ཐེག་ཆོག་གི་སྒྲུང་ལམ་བྱོད་ཅེ་  
 མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་ནས་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྒྲུང་བ་མཐོང་ལམ་ནས་  
 དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་དང་། གཞན་དོན་གི་སྒྲུང་བ་ནས་  
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བའི་བར་ལྔ་ནི་ས་བརྒྱད་པར་དང་། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་  
 སྒྱིན་བྱེད་ས་དགུ་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲུང་བ་ས་བརྒྱ་པར་དང་། ས་  
 མཆམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆོག་མཆོག་ལམ་ནས། རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན།

བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
འདིར་བསྟན་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་ཐོབ་སྤྱད་  
གི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བདུད་ཀྱི་  
མཐུ་བཅོམ་པ་སོགས་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན།  
སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། མཆན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་  
ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་  
ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་  
ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་ཐོབ་སྤྱད་གི་གང་ཟག་གི་  
རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན། འདིར་བསྟན་རྣམ་  
རྫོགས་སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔྱེན་བཅུ་བཞི། ས་མཆམས་ཐེག་ཆེན་  
ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉེས་པ་སྤྲུམ་  
ཁྱེད་རང་ལའང་འཇུག་སྟེ། མཆན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་ཐོབ་སྤྱད་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་  
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

ནམ་མཁུན་དོན་གཅིག་ཀྱང་། ནམ་མཁུན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ལམ་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱུ་  
 གྱི་དེ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ལམ་ཡིན་མི་དགོས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།  
 ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་སྒྲུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་དཔའི་ཡོན་  
 ཏན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་བའི་པན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མོས་བསྐྱོམ་ལམ་གྱི་པན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་  
 གྱི་སྒྲུང་བཞི་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན།  
 དེའི་སྒྲུབ་བ་བཞི་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས།  
 དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་  
 ཅིག་ འདིར་བསྟན་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཆོན་བ་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་ལ་སྟོན་བ་ཐ་  
 དད་དུ་ཕྱེ་བ་ཅུ་ཡིན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། ད་ལྟ་སྒྲུང་བསྐྱོམ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 བྱེན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་བདུན་གྱི་མཐུ་བཅོམ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བཅོམ་  
 པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། ཆོན་བ་གཉིས་པོ་དེའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མ་བཅུ་བཞི་ནི་  
 མ་འོངས་བ་ན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་བཅུ་བཞི་ད་ལྟ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་  
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་མཚན།

གང་གི་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
 འདིར་བསྟན་སྒྲུབ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤེས་  
 མཚན། བྱེད་མཚན། བྱེད་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་  
 བ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་བཞིར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་  
 བྱེད་སྟེ། ཅ་བར་དེ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་བར། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་  
 པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་བའི་  
 མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱེད་ལ་ཤེས་མཚན་བྱེད་མཚན་བྱེད་  
 མཚན་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་  
 བཞི་རེ་རེ་ནས་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་གང་རུང་  
 ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་  
 སོགས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་པས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།  
 ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་  
 བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལམ་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་  
 རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་  
 རེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྒྱལ་དེ། དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཚོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་  
 རྒྱན་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་  
 བས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤང་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་བཅོམ། །  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་  
 གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་  
 ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན་ཐབས་ཡིན་པས་མ་  
 འབྲས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཐབས་ཤེས་  
 གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྤྱིན་པའི་ཤེས་  
 རབ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐབས་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཟེར། རྟོགས་དང་པོ་སྐྱབ་དགོས་སོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་  
 ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་ཚོས་ཅན།  
 མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གནས་སྐབས་རྟོགས་  
 བྱང་ལས་སྟོག་པར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་  
 འཐད་དེ། དེ་འབྲའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་  
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཞན་དོན་དུ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་  
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་  
 དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་མཚན་

ཉིད། མཚན་ཚུལ་ལ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་  
 གཞི་ཡིན། དེ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་  
 སྒྲིའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བ་མཚན་བྱ་ཡིན། དེ་ནི། ཉོན་མོངས་ཉགས་དང་  
 མཚན་མ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། རོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་  
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ནི། བསམ་མི་བྱལ་སོགས་བྱེད་པར་གྱིས་  
 ཞེས་པ་དང་། བན་དང་བདེ་དང་སྒྲོབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། མཚན་  
 མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་སྟངས་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནི།  
 མཚན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་  
 དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་  
 བསྟན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཉི་ཤུ་  
 མཚན་གཞི། ཆོས་སྒྲིའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བར་མཚོན། རོན་གཉིས་  
 ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་མཚན་པར་བྱ་བ་  
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་འགོ་གཞུལ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་རོན་བསྐྱས་ན། ཤེས་བྱ་  
 ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཉགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མཚན་བྱ་  
 ཁོ་ན་བསྟན་ནས་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་མཚན་གཞི་དང་མཚན་  
 བྱ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ངེ་ལྟ་  
 བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་

བཞིན་དུ་མཚན་པས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས།  
 མཚན་བྱ་ཁོ་ན་བསྟན་ནས་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་  
 མཚན་ཉིད་བསྟན། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་  
 ཤེས་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་ནས། །ཞེས་སོགས་  
 ཀྱིས་རྣམ་མཁྲོན་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འགྲེལ་  
 པར། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཙུ་བྱག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་  
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་  
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་  
 ཐལ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་བཙུ་བྱག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་  
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དག་མཚན་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་  
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་  
 ྲག་བཙུ་བྱག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་  
 དག་མཚན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་  
 བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཁྲོན་གསུམ་ཀྱི་སྦྱར་  
 བ་མཚན་གཞི། སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་མཚན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་  
 རྒྱུད་ཀྱི་མཁྲོན་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ། ཞེས་པ་སྐབས་འདིའི་མཚན་ཚུལ་དུ་སྦྱ་

བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་འཕགས་སང་གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་དོན་ལ་མི་གསལ་  
བའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཚད་མས་ཤེས་ནས་དེ་རྣམ་མཐུན་གྱི་  
རྒྱར་ཐག་མ་ཚད་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་།

རང་ལུགས་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཇི་  
ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་། ས་མཚམས་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་  
རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟུ་བྱག་པོ་ཡིན། དེ་ནི་  
ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་།  
བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་  
བ། རྣམ་མཐུན་སྦྱོར་བ། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་  
བ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་  
ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་  
བྱས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་  
གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་  
པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷོང་  
ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་  
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་

བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་  
 བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསམ་མི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་  
 བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བན་བདེ་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱེད་པར་  
 ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སོ།།

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་ཏྲགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་  
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཙུ་བྱ་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་  
 མཚོན། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཤེར་བྱིན་ཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་  
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་ཏྲགས་  
 དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་  
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་བཞི་མཚན་གཞི། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བར་  
 མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་  
 གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་  
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡིན་པ་  
 ཞེས་སོ། །དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་  
 པའི་གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྐབས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་  
 ལྔ་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བར་མཚོན། ལྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་  
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་  
 ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་

དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་བྱང་པར་སོགས་སེམས་དཔའི་  
 རྣལ་འབྱོར་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱར་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་གང་  
 ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །སེམས་  
 དཔའི་ལམ་ཤེས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྔ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་  
 མཚན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྦྱར་བ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱར་བར་མཚོན།  
 བསམ་མི་བྱབ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་  
 ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཏྲགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་  
 བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་  
 སྦྱར་བར་མཚོན། བན་བདེ་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་  
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །

ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པ་  
 ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་  
 མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་  
 རྣམ་རྣམ་བཤད་ལས། ཤེས་མཚན་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མེད་པར་གསུངས་  
 པའི་དགོངས་པ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་མཚན་སོགས་ལ་དགོངས་  
 ཟེར་བ་གང་བདེ་དཔྱད་པར་བྱཏོ། །ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བཤེས་པ་

སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་  
 འབྱོར་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་  
 སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་  
 གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཐོག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་  
 རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་  
 ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་  
 དང་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་  
 རྣམ་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་  
 འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་བྱམ་པ་བདེན་པར་  
 འཛིན་པའི་སྒོ་དང་བྱམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 རྟོགས་དང་པོ་དངོས།

ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་ལུལ་བཅུ་དུག་  
 གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་  
 གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་

གྲིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལས་དེ། མཚོན་བྱ་དེ་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་དེ་  
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་  
ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་  
སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བའང་།  
མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་  
ཡིན་ན་དམན་ལས་སྒྲོན་མ་སོང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བའི་ཤེས་མཚན་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་ཞེས་སོགས་སྒྲུ་སྒྲོས་པའི་  
དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་  
སུ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་  
ལས་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བར་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་  
མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བུ། མི་རྟག་པར་ལྟ་  
བུ། གཉིས་ཀར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་བཞི་སྒྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་  
པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པ་དང་།  
མཐའ་དང་མི་ལྟན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་བ་རྣམས་ཕྱི་  
མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོངས་པན་  
ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་

རྣམས་ཡུང་འདས་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་བའི་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡུས་སློག་  
 རྣམ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་ཐ་དད་ཏུ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡུས་སློག་ལ་བརྟེན་བའི་ལྟ་བུ་  
 ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་  
 ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་དང་འཛིག་  
 རྟེན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་  
 ཐལ། ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་  
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་  
 བུ་འདི་ལྟ་བུ་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དང་  
 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདག་དང་འཛིག་  
 རྟེན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པར་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་  
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ།  
 གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བུ་སོགས་བཞི་སྐབས་འདིར་ཡུང་  
 མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེ་ན།

འོ་ན། ཕྱི་རོལ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བསམ་ནས། བདག་དང་འཛིག་  
 རྟེན་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་མ་ངེས་པར། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་  
 གམ་མི་རྟག་ཅེས་ངེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྲངས་ཅན་གྱི་ཞེ་

འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་ཏུ་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། དག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་བཞོད་པར་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་ཏུ་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་འདིར་བསྟན་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་ཏུ་པར་བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་ཏུ་པར་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་ཏུ་པར་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཐ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོང་དུ་མི་ཏུ་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྒྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡུས་སློག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའི་མཆོན་གཞི་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་ཡུས་སློག་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུའི་ཡུས་སེམས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་

བྱའི་ལུས་སེམས་རྩས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྩས་གྲུབ་གང་ཞིག་རྩས་གཅིག་  
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཆེ་འདྲིའི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ཞིག་པ་ན་སེམས་ཀྱང་  
ཞིག་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་  
ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེས་བྱའི་ལུས་སེམས་རྩས་གཅིག་ཏུ་ཐལ། སྐྱེས་བྱའི་ལུས་སེམས་  
རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་ལུས་སྐྱེས་བྱའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་ལུས། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་  
བྱལ། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད། དེ་  
ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱལ་མཆོམས་སུ་མ་བྱལ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱའི་  
ལུས་སེམས་རྩས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པའི་སེམས་ནི། སྐྱེས་བྱའི་ལུས་གཟུང་བའི་  
སྐྱེས་བྱའི་སེམས་ལ་བྱེད། སྐྱེས་བྱའི་ལུས། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའི་  
སེམས་ནི་དེ་སྤང་མཁན་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ཡོད་དེ། ཉག་པའི་གང་ཟག་གི་  
བདག་དང་། འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩས་ཡོད་ཏུ་ལྟ་བུ། མི་ཉག་པའི་གང་ཟག་  
གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་དེར་ལྟ་བུ། ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀའི་དེ་གཉིས་དེར་ལྟ་བུ།  
དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་དེར་ལྟ་བུ་བ་བཞི་སྟོན་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།  
མཐའ་དང་ལྡན་པའི་དེ་གཉིས་དེར་ལྟ་བུ། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པའི་དེ་གཉིས་དེར་ལྟ་  
བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་དེར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་དེར་  
ལྟ་བུ་བ་བཞི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བའི་རྩས་ཡོད་ཀྱི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེར་ལྟ་བ་དང་། མི་འབྱུང་བའི་དེ་དེར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་  
 བའི་དེ་དེར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དེ་དེར་ལྟ་བ་བཞི་ཡུང་འདས་གྱི་མཐའ་  
 ལ་བཞེན་པ་དང་། ཡུས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་གྱུར་བའི་  
 སློག་གཉིས་རྣམས་གཅིག་དུ་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་ཡུས་སློག་  
 ལ་བཞེན་པའི་ལྟ་བར་འཛོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་  
 དང་འཛིག་ཉེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་  
 བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་ན། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་  
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཉག་པའི་གང་ཟག་དེ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་  
 ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་མ་  
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྱིར་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་ཁས་བླངས་  
 བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་སྟེ་དུ་སེམས་ཏེ། དབྱེད་དགོས་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་རོ།།

ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་མཆན་མེད་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་  
 ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤེས་གྱི་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་  
 རིགས་ཏེ། ཡུང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལམ་  
 ཤེས་སྒྱུར་བ་གང་ཞིག་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡུང་  
 སེམས་གྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་མཆན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་

གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་  
 མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྒྱུར་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་  
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་  
 སྟངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་  
 བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟལ་དུ་བྱེད་པའི་  
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་མཐུན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ།  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་རྣམ་མཐུན་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་  
 རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།  
 རྣམ་མཐུན་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་  
 ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་སོགས་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་བ་ཡིན་ན་རྣམ་མཐུན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 ཁ་ཅིག་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་རྟོགས་པ་སོགས་བྱད་ཆོས་  
 བཅུ་དྲུག་གི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཉན་རང་གི་སྒྱུར་བ་  
 ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ། བྱད་  
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད། མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྱུར་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བསམ་མི་བྲལ་སོགས་བྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་

དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་པར། ཉན་མོངས་ཏྲགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་  
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཆོད་གཞི། ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་  
 འཕགས་པའི་སྒྲིབ་པར་མཆོད། བསམ་མི་བྱས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་  
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདིས་ཉན་  
 མོངས་ཏྲགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཉན་རང་  
 གི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།  
 ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་  
 བ་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་རིགས་པའི་ཕྱིར།  
 ཁོ་ན་དེ། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་  
 ཤེས་ཉན་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེ་  
 ལ་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་  
 དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་མཆོད་གཞི་ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་བྱུང་མཆོད་དངོས་སུ་  
 བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་  
 རང་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་པན་  
 བདེ་སྒྲོབ་སོགས་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་  
 རྣལ་འབྱོར། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པའི་  
 མཆོད་ཉིད་ཟེར་བ། མི་རིགས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། མཆོད་ཉིད་

དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་སྒྲོ་བ་པའི་མཁའ་བ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་  
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུབ་པའི་སྒྲོ་བ་པ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ན། མི་མཆུངས་སོ།།

ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།  
 སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདག་འཛིན་  
 དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་མ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་  
 བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ།  
 དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་མ་  
 ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་སྒྲོ་མ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་བྱུང་བར་  
 རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་  
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པས་མ་བྱུང་། ཅས་  
 ལན་འདེབས་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་ལེགས་སོ།།

སྤྲ་བ། མཚན་མཚོན་གནས་ལ་མ་དབྱེད་པའི། །འཆད་པོ་མཚན་མཚོན་  
 སྤྲ་རྣམས་ལ། །ཉན་པོ་པལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་གྱས། །ཉན་པོའི་དག་སྤང་ངོ་མཚར་ཆེ།།  
 ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་དགའོ།།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་དང་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྲ་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་འཛིན།

མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱོན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་  
ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་  
བར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་  
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་  
འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ། ཁ་ཅིག་སྦྱོན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་བར་མཁས་པའི་སེམས་  
དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར།  
དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་བྱང་  
སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་སྦྱོན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་བར་མཁས་  
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་བར་མཁས་པ་མ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་  
ཞེས་བྲད་པར་ཅན་གྱི་ཉམས་ལེན་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་  
བར་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་  
པའི་ཞེས་རབ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་  
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་

ལམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་  
 ཡོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་  
 སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་  
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་  
 དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུང་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་  
 པའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། མཆོན་བྱ་དེ་  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་  
 བ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་  
 མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། སྟོན་མེད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་སོང་  
 གི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པ་  
 མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་  
 ལམ་བ་ལས་ལམ་གྲོང་མར་བཞོད་པ་ལ་རྟོགས་པ་བྱལ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་  
 ལས། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུག་ལྡན་པས། །ཟུང་ན་  
 འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར་ཟེར།

འོ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙུང་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་  
 ལམ་བ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་  
 ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་ལས་ལམ་

གོང་མར་བཞེད་པ་ལ་རྟོགས་པ་བྱལ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན།  
 ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 རྟོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་  
 ཆ་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་སེམས་  
 དཔའི་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་  
 རྟོགས་ལམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་རྟོགས་  
 ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་  
 བྱང་སེམས་རྟོགས་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རང་  
 རྒྱུད་ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱང་  
 སེམས་ས་བརྩ་བ་བ་དབང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱིར་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་  
 བ་དབང་རྒྱལ་ཅིག་ཡོད། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་བ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་  
 ལ་སྦྱབ་པར་མཁས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཤིག་རྩ་བར་  
 འདོད་ན། བྱང་སེམས་དབང་རྟོན་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་  
 རྟེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་  
 གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡོན་རྒྱུ་སྡོང་ཉིད་  
 གྱི་ལྟ་བ་རྟེན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་མེད་རབ་རྒྱ་སྦྱོར་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་  
 མཚན་མེད་སྡོང་བ་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་

འདོད། །ཅེས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ནས་སངས་རྒྱ་  
བའི་མགོ་ཚུམ་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེགས་དད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་  
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་  
དང་ལྡན་ཏེ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་  
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བས་གཉིས་  
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་  
གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་པ། མི་འཐད་དེ། རྗེ་བཙུན་བུམས་མགོན་ལྟ་བུས་མ་  
ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་  
པ། མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་པའི་བྱང་སེམས་  
ཆོགས་ལམ་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་  
ཡིན་ན་ལམ་ཁྱེགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་པ། མི་རིགས་ཏེ། ལམ་དུ་མ་  
ཁྱེགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་  
བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པར་འགྱུར་ཁ་མའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་  
ཀྱི་གང་ཟག་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་བྱུང་པར་  
ཐལ། དགོས་འབྱེལ་གྱི་འབྱེལ་པར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་

ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་སྐབས་བ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར། ཆས་པ་དག་ཁོ་ནས། ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་  
སེམས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་  
བྱང་ཆུབ་རྣམས་ལོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་  
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཁྱལ་ལོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་  
ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ལམ་ཁྱལ་ལོན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་  
དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ལམ་ཁྱལ་ལོན་  
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

རང་རེས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་སོ་སྟེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་  
བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་དེ་འཕགས་པ་ཐོགས་  
མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཅུམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།  
དེ་ནས་དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་བུམས་པ་མཉེས་པར་བྱས་ནས།  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་རྒྱན་དངོས་སུ་  
གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་  
མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཐོས་  
བསམ་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་  
པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

སྲ་མ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་  
 བར་ཐལ། དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མ་  
 ཡིན། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དེར་  
 ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་  
 རྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དབང་རྣམ་  
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་  
 བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་  
 ལམ་པ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་  
 ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དབང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་  
 ས་བརྒྱ་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་  
 པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཁས།  
 དེར་ཐལ། མང་ཐོས་ལ་བརྩོན་པའི་ས་བརྒྱ་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།  
 དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཡོད་པར་  
 ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་  
 རྒྱན་ཉན་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་

དང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་  
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྦྱོབ་ལམ་གོང་  
 མ་བཟོད་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་  
 རྒྱན་བཅའ་ས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱང་སེམས་  
 སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག

ཡང་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན།  
 དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པས་བྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། རྒྱན་  
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་སེམས་  
 དཔའ་དབང་རྒྱལ་དེ། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་  
 སྦྱོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། དེ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྡོན་  
 རོལ་ཏུ་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། མ་བྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་  
 མི་རུས་ཉེ། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་  
 ན། མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་ལ་དགོངས་པ་  
 གང་ཞིག་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་ཀྱང་སྦྱོར་ཐེག་  
 ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དབང་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོན་མེད་  
 རབ་ཏུ་སྦྱོན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་དེ་  
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ།།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་  
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞིག་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་  
 ཆོགས་ལམ་པ་དབང་པོ་ཚྭ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། །ཅེག་ཚོན་པོ་  
 ཡིས། །རྟོགས་སྤྱུ་ལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ནས།  
 རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་པོ་ཚྭ་ལ་  
 གཉིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྤྱི་བར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ཐོབ་དཀར་  
 སྤྱིའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོན། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་  
 དཔའ་ནམས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྤྱི་བར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ལ་  
 རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀར་སྤྱིའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟུབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ས་  
 བཅུ་པ་བ་དེ་སྤྱི་མ་གཉིས་ལས་དེ་ཐོབ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་  
 བས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྤྱི། ས་དགུ་པ་བས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྤྱི། ས་བཅུ་པ་བས་དེ་  
 བས་ཀྱང་ཐོབ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་  
 ཚོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀར་ན་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀར་བས་རྟུབ་པར་  
 ཐལ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྩལ་དེ་  
 རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀར་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་  
 པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀར་ན་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀར་བས་རྟུབ་པར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཆོགས་  
 ལམ་པ་དབང་རྩལ་ལ་ལྟོས་ནས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྤྱི་ན་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྤྱི་བས་

ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། འདོད་ན། ཟུན་གྱི་གདུལ་བྱ་བྱང་  
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་བར་ཐལ།  
 བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་  
 ཁས། དེར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོབ་མི་དཀའ་བར་ཐལ།  
 ཐོབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམ་ལ་སྟོས་  
 ཏེ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ།

རྩོམ་རྒྱུ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ལ། འདིར་བསྟན་ཐེག་  
 ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐབས་ཤེས་  
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ་རྩོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་ལྟ་  
 བ་སོགས་བཅུ་ལྔ་སྟོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་  
 གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་  
 ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་  
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་ལམ་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆས་  
 བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཙོ་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་  
 པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་འདི་བཞིན་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུང་

ལམ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ལྟ་བུ། རང་འགལ་ཏེ། དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ཆས་བྱང་པར་དུ་བྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མངོན་རྟོགས། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཐེར་བ། མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱར་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་དེ་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

མངོན་རྟོགས་བྱུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་ཚུལ།

རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི། ཞེས་སོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོར་སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་

ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་  
 ཆོག་ས་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་  
 ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཀའི་  
 གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་  
 གཉིས་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་  
 ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ལམ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་འབའ་  
 ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་  
 གཅོད་ལ་ལམ་ཤེས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ།  
 །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གསུམ་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་  
 བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་  
 གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་  
 ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གཞི་ཤེས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཀའི་  
 གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་  
 བཞི་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་  
 ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་  
 སྒྲོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་  
 ལ་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་  
 སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པར་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་

བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་  
 ཅེ་སྒྲུང་ས་དགྲུ་བ་དང་བཅུ་པའི་དགྲིལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོམ་མོ་སྟམ་པའི་ལོག་  
 རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་ཅེ་སྒྲུང་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཀའི་གནས་  
 སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་པོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐབས་བྱུག་པར་  
 སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་  
 ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་མཐར་གྱིས་སྒྲུང་བ་ས་བཅུ་པའི་དགྲིལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་  
 སྒྲོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲོམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་  
 ལ་མཐར་གྱིས་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་དགོས་  
 པོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་པར་  
 ཐལ། སྒྲུང་བ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་  
 པའི་མཐོང་ལམ་བཤད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་ཆོག་མི་  
 འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མ་བསྟན་པའི་  
 དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་  
 བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་འཕངས་པའི་  
 སྒྲོམ་ལམ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་

སྒྲོམ་ལམ་ཤུགས་བསྟན་དུ་བྱེད་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན།  
 |ཞེས་སོགས་གྲིས་སྒྲོང་ཉིད་དོན་སྤྱི་ལྟོ་ཞིག་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲུང་  
 བ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲུང་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
 སྐབས་བྱུག་པར་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་  
 ཟེ། སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། |ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོར་  
 གྱུར་པའི་སངས་རྒྱུ་རྗེས་བྱན་སྟོན་པའི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་དེས་སྒྲུང་མཐོང་  
 སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་བཤད་བྱ་ཅ་བར་གྱུར་པའི་བྱན་པ་ཉི་  
 བར་གཞག་པ་སོགས་སྡེ་ཆེན་གསུམ་སྟོན་པའི་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ཆོག་དེས་སྒྲུང་  
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉི། འགྲེལ་པར། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་  
 མཐུན་པ་དང་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་བྱན་པ་ཉིར་གཞག་ལ་  
 སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་  
 བརྒྱད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་  
 བསྟན་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོས་  
 པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་སྒྲུང་  
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན། སྒྲུང་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲུང་  
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་  
 ཟེ། རྣམ་རྗེགས་སྒྲུང་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུང་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་པ་

བཞིན། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་  
 རས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་  
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན། མཐར་གྱིས་སྒྱུར་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་  
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན། ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྒྲོམ་སྒྲོང་འབའ་  
 ཞེག་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྡོག་སོགས་རྟགས་ཞེས་  
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་། སྒྱུར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་  
 སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་དུ་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་པའི་  
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་  
 ར་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།  
 གཞན་ཡང་། མཐོང་པའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་  
 མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར། སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་  
 འཆད་བྱེད་དུ་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཐེག་  
 ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ར་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་  
 ཤེས་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་  
 དུ་སོགས་དགུར་གངས་ངེས་པར་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་  
 ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཚུང་དུ་འེ་ཚུང་དུ་སོགས་དགུར་གངས་ངེས་པར་བསྟན་

བ་གང་ཞིག་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ས་བརྒྱད་  
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱངས་མེད་ལ་སོགས་  
 བསྟན་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱངས་ངེས་ལ་རྩོད་སྦྱོར་  
 གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་  
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་སྦྱར་ལམ་མཆོད་ཉིད་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆོན་  
 མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོགས་ལམ་  
 ཆོགས་ལམ་མཆོད་ཉིད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་  
 ཆེན་ལས། སློབ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ད་ནི་མི་སློབ་  
 བའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆོད་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སློབ་མི་སློབ་  
 གཉིས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་བ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་  
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བརྒྱད་བ་བ་ལ་འབད་རྩོལ་རགས་བ་དང་བཅས་མ་བཅས་  
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།  
 སོ་སྦྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱིབ་པའི་ས་བོན་སྦྱོར་པའི་དངོས་གཉེན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་  
 ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། །ཞེས་  
 སོགས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་  
 བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་སྦྱར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

འོ་ན། སོ་སྦྱེད་གནས་སྐབས་ན་སྒྲོ་གསུམ་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་།  
 དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ལུང་སྟོན་

བ་དང་། བདེན་འཛིན་ཆོས་པ་ཟད་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་  
 པར་ཐལ། དག་དང་དེ་དག་མཆན་མ་མེད། །ཅེས་དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་བ་  
 ཉིད། །ལུང་སྟོན་བ་དང་ཆོས་པ་ཟད། །གསུམ་པོ་པན་ཚུན་ངོ་པོ་གཅིག་ཉིང་འཛིན་  
 རྣམ་པར་མི་རྟག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་སྦྱར་ལམ་  
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པས་ཁས། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་ནས་  
 བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་སྦྱར་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་  
 རེ་རེས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་མཐོང་ལམ་  
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ས་བཙུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་  
 སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟག་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་ཉིད་  
 སྤངས་པར་གྱུར་པས་ངི་ལྟར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྦྱོང་བར་  
 བསྟན་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་བྱིར་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་  
 མདོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ས་བཙུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་  
 བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་  
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་ས་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཞེ་  
 བ། སྦྱོར་མེད་དེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུན་པ་ཞེས་པ་ཅེ་སྦྱར་ལ་བཤད་པས་ཆོག་པའི་  
 བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་  
 སྦྱར་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་ཐག་མེད་ཀྱི་  
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་འདིར། ཡེ་ཤེས་ཐག་པ་མེད་པ་ཆུང་

དུ་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་  
 འཛིན་སྐྱབས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་  
 རེ། སྦྱར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་  
 སུ་ཐལ། དེ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདྲིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་  
 དུ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་  
 རང་གི་ལམ་ལས་བྱད་པར་འབགས་པས། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བཏགས་ནས་  
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་  
 དུ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དེས་འབྲེད་  
 ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་ཚུགས་སྦྱར་  
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱར་ལམ་སྦྱར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྟངས་  
 དུ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། ཐ་  
 སྟངས་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་སོ། །ཞེས་  
 པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་དེགས་ཡིན་  
 ན། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་དེགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལའང་། གཞུང་འདི་སྒྲོས་སྒྲོང་ལའང་སྦྱར་དགོས་པས། དེའི་  
 ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྦྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱར་  
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས། སྦྱར་བ་དང་པོ་  
 གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན། རྫོས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྦྱར་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་  
 བཤད་ལས། གཞུང་འདིས་ལམ་གསུམ་གྱི་རྫོས་སྦྱོང་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱར་དུ་ཡོད་ཀྱང་།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞུང་འདི་རྫོས་སྦྱོང་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྦྱར་བར་  
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཆེད་  
 དུ་གསུངས་པས་གཞུང་འདི་ལ་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་གྱི་གཞུང་དང་རྫོས་  
 སྦྱོང་གི་གཞུང་ཞེས་མིང་འདོགས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཡང་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་  
 བཀག་ནས། ལམ་ཁྲག་པ་བའི་ལུགས་གཞུང་བཙུགས་ནས་སྐྱབ་པས་ལམ་རྒྱུད་  
 ཁྲག་གི་གཞུང་ཞེས་འབོད་པའང་ཆེས་མི་འཐད་པར་ཞེས་པར་བྱ་ལ། རྣམ་བཤད་  
 གྱི་དགོངས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་གཞུང་  
 ཞེས་སྦྱ་བར་བྱའོ།

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ལ། སྦྱར་བ་དང་།  
 མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་  
 དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་  
 བ་དབང་རྟོན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་  
 སེམས་དཔའ་དབང་རྟུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་

བ་སོགས་རྟགས་བཞི་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ། སྤྲེའི་རྟོགས་བྱང་  
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ཉིད་  
 རས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ། མཆོན་བྱ་དེ་གང་  
 ཞིག་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་  
 དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་  
 རྟགས་ཐོབ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོན་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འབྲེད་  
 ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་དེ་མི་  
 འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ། མཆོན་བྱ་དེ་གང་ཞིག་མཆན་ཉིད་དེ་མ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མི་སྦྱོབ་པའི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲེའི་སྦྱོབ་  
 པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ཉིད་རས་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྦྱོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་  
 བས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མི་སྦྱོབ་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཉན་སྦྱོབ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་  
 ར་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྦྱོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་  
 བ། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དག་མ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་མ་  
 བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་སོགས་

ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་  
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་  
 མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་  
 འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་  
 སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། མཆོན་  
 བྱ་དེ་གང་ཞིག་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་  
 སྦྱར་ལམ་པ་དབང་རྣམ་ཡིན་ན་སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་  
 བྲལ། མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་  
 ཐོབ་པས་བྲལ་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། སྤྲ་མ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་བྱོད་ཀྱི་ཡེ་  
 ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣམ་གྱིས་མ་ངེས། གཉིས་  
 པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་  
 དཔའ་དབང་འབྲིང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་  
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་  
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་  
 དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་  
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་  
 པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་  
 མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཀྱང་མ་

ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྟགས་པ་  
 སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་  
 སེམས་དཔས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་  
 ཡོད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རང་གི་རྟགས་པ་དང་འཆམ་པར་  
 གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་  
 བཤད་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པར་མི་བཞག་ལ། ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་རྫོགས་  
 བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།  
 ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་རྣེ་བས། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་  
 མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་  
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།  
 དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་  
 རྣེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་པའི་དོན་སྤར་བཤད་  
 པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣེ་བས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམན་ལམ་  
 སྟོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་  
 བ། ཐལ་འབྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་གང་ཐག་ལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོར་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་བྱང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣེ་

བས་ཞེས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ།  
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་  
 ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྐབས་སུ། ཞེས་སྐྱུར་ལམ་དང་སྐྱུར་བར་མཛད་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་  
 དང་སྐྱུར་བར་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་  
 མཐུན་པར་ཞེས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་སྐྱུར་བ་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་སྐྱུར་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་དང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་  
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་མ་ཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་  
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་  
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་བྱབ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་  
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་དེས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་  
 པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་རྒྱལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་  
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་  
 ཞེས་དེས་བཟུང་དུ་སྒྲོམ་པས་མ་དག་ས་བླ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་  
 རྒྱལ་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་སེམས་  
 མ་ཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་མ་སྟོང་བར་  
 ཐལ། བྱང་སེམས་མ་ཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གིས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ།  
 དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱིས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་མ་སྟོང་བའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་ཐོབ་པའི་  
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་མ་སྟེང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་  
 བསལ་བ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས། བྱང་སེམས་  
 སྟེར་ལམ་པ་དབང་ཚོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་མ་སྟེང་བའི་ཕྱིར།  
 ཁྲབ་པས་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྟེར་ལམ་པ་དབང་ཚོན་གྱིས་ཕྱིར་  
 མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་  
 པའི་རྟགས་ཐོབ་མ་སྟེང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་པ་བརྟན་པོ་  
 ཐོབ་ན། སྟེར་བའི་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྲབ། རང་ཉིད་འབང་  
 ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་མངོན་གྱུར་དུ་སྟེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་  
 དཔའ་ཡིན་ན་བསམ་པའི་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་ཁྲབ་ཞེས་ཟེར།

འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་  
 རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སྟེར་བའི་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། རྟགས་  
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་  
 དེགས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྟེར་ལམ་པ་  
 དབང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། བསམ་པའི་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་  
 པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཉིད་འབང་ཞིག་གི་  
 ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་  
 དཔའ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱད་ལྔ་

གྱི་བྱང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་  
 པའི་རྟགས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་  
 གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་  
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།  
 དེ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ལ་ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་  
 པ་བ་ཆོས་ཅན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་  
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ། མི་  
 མཚུངས་པ་འདྲ་སྟེ། སེམས་དཔའ་སྤ་མ་དེའི་རྒྱད་ལ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་  
 དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་  
 བསྐྱེད་ཁྲད་པར་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར། སེམས་དཔའ་སྤ་མ་དེའི་རྒྱད་ལ་གནས་ངན་  
 ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤ་ཞིང་སྤ་བའི་དངོས་གཉེན་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་  
 དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་  
 དུ་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་  
 བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། དེ་  
 བཅོམ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དབང་རྒྱལ་  
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་  
 རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། རོང་ཤིག་པ་ན་རེ། ཇི་སྲིད་

ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། དེ་སྤིང་ཐེག་པ་དམན་པས་འཛིགས། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་  
ཐལ་འགྱུར་འདིའི་ཚུད་ལན་མཛད་མོད།

རང་གི་ལུགས། རི་ལྷར་འཐད་པར་དཔྱོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྟུན་བསྐྱལ་  
ལོ། །དེས་ན། གཞུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་  
ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དབའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་  
བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ། ས་མཆན་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
སྒྲིབ་ལམ་ཐོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྟོག་སོགས་  
རྟགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཐོད་ལ་གནས་པའི་  
སེམས་དབའ་དབང་རྣམ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་  
ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྟོག་པ་སོགས་རྟགས་ཉི་  
ཤུ་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དབའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་  
བ་དང་། །ཞེས་པར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་དབང་འབྲིང་ཆོས་ཅན། ལྷ་མེད་  
རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་  
བཅུ་དྲུག་གིས་བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་  
སེམས་དབའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྐྱས་ཐེན་ལ་བསྟན་པའི་ཤེས་བཟོད་  
སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། མཉམ་གཞག་དངོས་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་བྲངས་  
པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་བཅུ་དྲུག་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར། རོང་ཞིག་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མེད་

པར་སྤྲ་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིའི་གཞུང་དོན་འཆད་པ་ནི། འགལ་འདུར་མཁྱེན་པར་  
མཛོད་ཅིག།

དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས།

ཅུ་བར་གཡུལ་འགྱུར་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ལ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་གཟུང་  
བ་དང་འཛིན་པ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་  
ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་ཆོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་  
མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཡུལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། དབང་  
ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སྤང་གཉིན་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་  
པ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་  
བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བྲད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་  
དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་། །ཁམས་གང་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལོ།  
དང་པོ་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་  
མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི་དབང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། མིག་ན་བ་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་  
ཡིད། ཐོ་དབང་མོ་དབང་སློག་དབང་། ཆོར་བ་བདེ་དབང་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་  
སྤྱུག་བསྐལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། དད་པ་བཙོན་འགྲུས་བྲན་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་  
ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་

པོ། གུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། འཁོར་བར་  
འཇུག་པའི་ཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་འཁོར་བར་གསར་  
དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། འཁོར་བར་གནས་པའི་དབང་  
དུ་བྱས་ནས་སློག་དབང་། བདེ་སྤྱག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོར་  
བ་བདེ་དབང་སོགས་ལྷ། རྣམ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་  
སོགས་དབང་པོ་ལྷ། རྣམ་བྱང་དུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་  
གུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་བྱང་དུ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གུན་ཤེས་པའི་  
དབང་པོ། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གུན་ཤེས་ལྡན་  
པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་  
དུག་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སློག་དབང་། ཆོར་བ་ལྷ། དད་བ་སོགས་ལྷ། ཐ་མ་  
གསུམ་བཤད་པ་དང་དུག་དང་པོ་ནི་རིམ་པ་བཞི་ན། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་  
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་  
དང་བ། མིག་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་།  
ཉེན་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཉིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་  
མིག་དབང་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་  
བུ། མིག་མིག་དབང་མིག་གི་ཁམས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གཅིག་

ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གུན་བརྟུས་ལས། མིག་དང་མིག་གི་ཁམས་

ལ་ཐུ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་  
 བ་ངག་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གཞི་བྱུང་ན་ཁམས་བཙུ་  
 བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན་ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་  
 པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན་རྟེན་དབང་པོའི་  
 ཁམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན། མིག་གི་  
 ཁམས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། གཞན་ཡང་། མིག་ཡིན་ན་མིག་  
 གི་ཁམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་མཆེད་བརྟུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཕྱིའི་སྐྱེ་  
 མཆེད་བྱུང་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཡིན་ན་ཆོས་  
 གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་ན། སྡོམ་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།  
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཡང་  
 གཟུགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མིག་ཡིན་ན་མིག་  
 གི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།  
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྐྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའང་། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་  
 ཁྲབ། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དེ། མཐོང་ལས། མིག་  
 བྱི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བར་མི་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་  
 བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བར་མིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། བདེ་སྤེལ་པ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་ལྗོགས་སྟེ་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །  
 དེས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་ལ་རིགས་འགྲོ། རང་འབྲས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་  
 པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱི་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་ཡིད་དབང་གི་མཆོན་  
 ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཡོད། ཡིད་ཡིད་དབང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཙོ་  
 སེམས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་རྣམས་དོན་གཅིག་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་  
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་ན། ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཞི་མ་སྤྱན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་  
 རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་སུ་ཐལ། དབང་པོ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མ་སྤྱན་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་  
 ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱི་པའི་  
 གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་  
 བ། དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དུ་  
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་མིག་  
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དུ་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་

བ་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་  
 དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་གི་  
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་  
 བདག་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་  
 དེར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་མཚམས་སུ་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ།  
 ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་  
 པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་དགོས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་སྐྱུ་  
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་  
 བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རིགས་གཞུང་ལས། སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་  
 ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་  
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཙོ་བོར་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་སྐྱུ་མོང་མ་  
 ཡིན་པའི་དབང་པོ། པོ་དབང་གི་མཆོན་ཉིད། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གཙོ་བོར་  
 མོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ། མོ་དབང་  
 གི་མཆོན་ཉིད། པོ་དང་པོ་དབང་འགལ་ཞིང་། མོ་དང་མོ་དབང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།  
 པོ་མོ་གང་རུང་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲབ། པོའི་དབང་པོ་དང་མོའི་དབང་  
 པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྷས་དབང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཛོད་  
 ལས། ལྷས་ལས་པོ་དབང་མོ་དབང་དག་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། པོའི་དབང་པོ་  
 དང་པོའི་མཆོན་མ་འགལ་ཞིང་། མོའི་དབང་པོ་དང་མོའི་མཆོན་མ་འགལ་བ་ཡིན་

ཏེ། མོའི་མཆན་མ་མོའི་དབང་རྟེན་དང་། མོའི་མཆན་མ་མོའི་དབང་རྟེན་ཡིན་པ་གང་  
 ཞིག་དབང་པོ་སོ་སོ་དང་དབང་རྟེན་སོ་སོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མིག་  
 དབང་དང་མིག་གི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་དབང་ནང་  
 གི་གཟུགས་ཅན་དང་བར་དམིགས་ཤིང་། དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ཐ་མལ་བའི་མིག་ཤེས་  
 གིས་བརྒྱུད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྫོང་དང་རྣམ་ཤེས་གང་རུང་གི་རྟེན་  
 ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ། སློག་གི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། སློག་ནི་  
 ཆེ་ཡིན་རྫོང་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས།  
 སློག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། རྫོང་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གང་ཡིན་  
 པ་སློག་ཅེས་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སློག་དབང་ཡིན་ན་རྫོང་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ། མི་འཐད་  
 དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་སློག་གིས་མ་ངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཁམས་  
 རྫོང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆེ་སློག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུགས་ཀྱི་  
 རྒྱ་བ་སློག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས། དེ་ལ་སློག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དབུགས་ཀྱི་  
 རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་ཆད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་  
 བ་གནས་ན་སློག་གི་ཆེ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནས་  
 པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་དང་  
 རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་སློག་དབང་  
 ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཡིན་དགོས། སློག་དབང་

ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། ལུས་ཚོར་སིམ་པར་  
 མྱོང་བའི་དབང་པོ། ཚོར་བ་བདེ་དབང་གི་མཆན་ཉིད། ཚོར་བ་བདེ་དབང་ཡིན་ན་  
 ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་  
 ཟླ། ཚོར་བ་བདེ་དབང་ཡིན་ན་ལུས་ཚོར་ཡིན་པས་བྱབ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་དེས་  
 མ་བྱབ་པའི་བྱིར། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་སིམ་པར་  
 མྱོང་བའི་ཚོར་བ་དེ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོའི་མཆན་ཉིད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་  
 གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་གདུང་བར་མྱོང་བའི་དབང་པོ་དེ། ཡིད་མི་བདེའི་དབང་  
 པོའི་མཆན་ཉིད། ལུས་ཚོར་གདུང་བར་མྱོང་བའི་དབང་པོ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་དབང་  
 པོའི་མཆན་ཉིད། སིམ་གདུང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བར་མར་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་དེ།  
 ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་མཆན་ཉིད།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོའི་  
 སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་མེད་  
 སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་བཏང་སྟོམས་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་  
 བའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། སིམ་པར་མྱོང་བའི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་  
 ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀྱན་རྫོབ་དངོས་ལྷལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་  
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་གཙོ་  
 སེམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་གཙོ་

སེམས་གང་ཞིག་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་རེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་སེམས་  
བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ།

འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་  
གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམ་བར་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་  
ཡང་མེད། གདུང་བར་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་ཡང་མེད། སེམ་གདུང་བར་མར་སྤྱོད་བའི་  
ཆོར་བ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་ཁས། ལྟ་བུ་ནི། གཙོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་  
ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སེམས་བྱུང་། དད་པའི་དབང་  
པོའི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་  
ལ་སྟོབས་པའི་སེམས་བྱུང་། བཙོན་འགྱུས་གྱི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་རང་  
སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་སེམས་  
བྱུང་། དན་པའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་  
གནས་ལུགས་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་སེམས་བྱུང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའི་མཆོན་  
ཉིད། གཙོ་བོར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་  
སེམས་བྱུང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཆོག་སྟོན་གཙོད་ན། དེ་རྣམས་  
གྱི་མཐར་མཐུན་པ་སྦྱར་ཏེ། བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་  
པོ་ལྟའི་འཛིན་བྱེད་དུ་སྦྱོར། །དུག་པ་ནི། ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་  
ལ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ཆོས་ལྟ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་དབང་པོའི་  
ཡེ་ཤེས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་པ་རང་

ལུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་བ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ཆོས་ལྷ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད། འདྲིར་བསྐྱར་མི་སྒྲོབ་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། རང་གི་དབང་བྱ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་དད་སོགས་ཆོས་ལྷ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་མཆོན་ཉིད།

གསུམ་པ། ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་ཡོད་དེ། མངོན་པ་གོང་འོག་ལྟར་ན། དང་པོ། མཐོང་ལམ་ནས་དང་། གཉིས་པ། སྒྲིམ་ལམ་ནས་དང་། གསུམ་པ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ནས་འཛོག་ཉི་མེ་རྩ་འབྲེལ་ལྟར་ན། དང་པོ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྦྱོང་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ནས་དང་། གཉིས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིར་འོང་སྤྱིར་མི་འོང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ནས་དགྲ་པའི་བར་དང་། གསུམ་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སར་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མངོན་པ་གོང་འོག་ནང་གསེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་དབང་པོ་གཉིས་པ། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་འཛོག་པར་ཀུན་བརྩས་ལས་བཤད།

གཉིས་པ་ཁམས་གང་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྩ་བཞི། གཞུགས་ཁམས་ན་པོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྩ་དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་ན་གཞུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས། སྤྱོག་ཡིད་བཏང་

སྒྲུམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་མེད་མ་གཏོགས་  
འདོད་པར་གཏོགས། །པོ་མོའི་དབང་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་མ་གཏོགས་གཟུགས་  
གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིས་པ། ཆོས་ལ་དབང་བའི་འཆད་པོ་ཞིག །ཀུན་བྱང་དབང་པོ་འདི་ལྟར་  
འཆད། །གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ལོག་ལ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱིམ་སྟེ་ཉོན། །ཞེས་  
བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་སྲུ་བཅད་པའོ།

མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ།

སྤྱི་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཞེས་སོགས་  
ལ་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་  
ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བྱགས་སུ་ཆུད་པས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་  
ངག་གི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།  
དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་  
ཤེས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། འདོད་  
ན། དེ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། འོ་  
ན། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་  
སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་

ཁས། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་  
པའི་ཕྱིར།

ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །མིང་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་  
སོགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་  
ཅན། མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་  
རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་  
སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཡེ་  
ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཞི་ཆོས་ཅན། བདེན་  
པར་མེད་དེ། ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་བཞིན། ལས་འབྲས་  
ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་སྤྱོད་པའི་སུན་  
འབྲེན་དེ་དབུ་མ་བ་ལ་གཞི་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་ཀ་དེའི་ལན་མངོ་  
ལས་བཞད་པ་ལྟར་སྟོང་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མིང་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་  
དག་སའི་ཡེ་ཤེས། མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་  
དེ། མིང་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་དོན་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
དེ། མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་  
ཐལ། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་  
དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་

བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་  
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་  
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱབ་བྱེད་སྤར་བཞིན། ཁ་ཅིག་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྲིད་ཞི་  
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་  
 བ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་མ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་  
 འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྲིད་ཞི་  
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་  
 རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མཉམ་བ་ཉིད་  
 དུ་རྟོགས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདག་འཛིན་མངོན་  
 གྱུར་དུ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་  
 བོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྲིད་ཞི་  
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད།

ཞིང་དག་སྦྱར་བ།

སེམས་ཅན་འཛིག་ཉེན་དེ་བཞིན་དུ། སྦྱོན་གྱི་འཛིག་ཉེན་མ་དག་པ། ཞེས་  
སོགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཞིང་དག་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྦྱོང་གྱི་  
ཞིང་དག་སྦྱར་བ་དང་། བརྒྱད་གྱི་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རང་གང་དུ་སངས་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་  
འགྲུབ་པའི་དགེ་ཆ་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། ཞིང་དག་སྦྱར་  
བའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མཆོན་  
ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དག་སའི་  
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱིའི་ལག་  
རྒྱུ་འཛིག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཞིང་  
དག་སྦྱར་བ་དེ་ཀ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱིའི་ལག་རྒྱུ་འཛིག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་  
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ལོངས་སྤྱིའི་རྒྱ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱར་བ་ཞེས་  
གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་ས་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་  
རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པའི་ཕྱིར་དུ་  
ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་ལས་སྦྱོང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་  
ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཞིང་  
དག་སྦྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱིའི་ལག་ཐེས་འཛོག་བྱེད་  
 ཏུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བའང་། མི་འཐད་དེ། སྦྱོན་སྒྲ་མ་དང་  
 བཅས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱ་འབྱུར་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་  
 འབྲུག་པའི་དགེ་ཆ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་  
 བོར་ལོངས་སྤྱིའི་ལག་ཐེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཞིང་དག་སྦྱོར་  
 བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ།

ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་  
 བོ་ནི། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་དེ། བདུད་བཞི་ལས་འདས་པའི་ཐབས་  
 མཁས་སྦྱོར་བ་ནས། ཆད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་  
 ལྷན་གྲུབ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་  
 མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མཆན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་མཆོན་  
 བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་  
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལག་ཐེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་  
 གནས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དེ་ཀ་གཙོ་  
 བོར་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལག་ཐེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

ནམ་བཤད་ལས། སྐུལ་སྐྱེའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་  
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་  
 ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛོག་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་སྐུལ་སྐྱེའི་  
 ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བའི་མཚན་  
 ཉིད་ཡིན། ཁོ་ན་དེ། ཞིང་དག་སྐྱོར་བ་དང་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་འགལ་བར་ཐལ།  
 དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་མིན་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་  
 ཁྲབ་སྟེ། གཙོ་བོར་སྐུལ་སྐྱེའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དག་  
 སའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཙོ་བོར་ལོངས་སྐྱེའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་  
 གནས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་ལོངས་  
 སྐྱེའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན།  
 གཙོ་བོར་ལོངས་སྐྱེས་སྐུལ་བའི་སྐུལ་སྐྱེའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་དགོས། གཙོ་  
 བོར་ལོངས་སྐྱེས་སྐུལ་བའི་སྐུལ་སྐྱེའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཡིན་ན། གཙོ་བོར་ལོངས་སྐྱེའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་  
 མ་དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་རང་འབྲས་ས་བཅུ་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཡིན་ན། གཙོ་བོར་རང་འབྲས་ས་དགུ་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་  
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྐྱོར་བ་གསུམ་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་བཞིན་དུ།  
 ལོངས་སྐྱེའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཞིང་དག་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱ་བ་ནི། ཉང་འགལ་བས་དོར་བར་བྱོས་ཤིག་

བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ།

བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་ཀལ་བས། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་  
 ལས་འདས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་དབྱུང་པའོ།  
 དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ས་བཅུད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།  
 ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བདུད་བཞི་མངོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་དག་སའི་ཡེ་  
 ཤེས་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྦྱེད་ལག་རྩེས་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་  
 པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱ་བར་རུས་པ་སོགས་བར་ཆད་ཀྱི་  
 ཆོས་ལས་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཀལ་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཐག་བཅས་  
 ཀྱི་ཕྱང་པོ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་མེད་ཕྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་  
 གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཕྱང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད།  
 སེམས་རྒྱུད་རབ་དུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་དམན་  
 པའི་ལྷག་བཅས་ཕྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོབ་པའི་རིགས་སུ་  
 གནས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། སློག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་  
 མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་  
 དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། འཆི་

བདག་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་བདུད་གཞན་གསུམ་  
 ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ལྟར་གཏོགས་པ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་  
 མཚན་ཉིད་ཟེར། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་  
 དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་དེ། སྤང་པོའི་བདུད་  
 ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྤང་པོའི་བདུད་སྤོ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། སྤང་པོའི་བདུད་སྤོ་མོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་པོའི་བདུད་རགས་པ་  
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྤང་པོའི་བདུད་ཡིན་ན་སྤང་པོའི་བདུད་རགས་པ་ཡིན་པས་མ་  
 ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྤང་པོའི་བདུད་རགས་པ་ལས་འདས་ན་སྤང་པོའི་  
 བདུད་ལས་འདས་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་སྤང་  
 པོའི་བདུད་རགས་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་སྤང་པོའི་བདུད་ལས་མ་འདས་པའི་  
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་མ་གཏོགས་པར་བདུད་གཞན་  
 གསུམ་རགས་པ་ལས་འདས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་  
 བཤད་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ལས་འདའ་ལ་  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཐོབ་ནས་བདུད་བཞི་ཀ་ལས་  
 འདའ་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་  
 སེམས་ས་བརྩུ་བ་བ་དེ་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། འཆི་བདུད་  
 རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཆོས་  
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་  
 བོན་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་གང་ཞིག་ སེམས་རྒྱུད་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་  
 སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་  
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་  
 གློ་མངོན་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་མི་འཐད་  
 བར་ཐལ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་གང་ཞིག་ སེམས་  
 རྒྱུད་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
 དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་མོ་ཞིག་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་གང་ཞིག་  
 དེ་ཡོད་ན་དེའི་འགལ་སྒྲ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་མོ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་  
 པོ་དེར་ཐལ། ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་ལས་འདས་  
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་ཕྱང་པོའི་བདུད་འགལ་བར་ཐལ།  
 བདུད་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཐད་པ་གང་ཞིག་ གཙོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་བཅས་  
 བྱུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་།  
 གཙོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་མེད་བྱུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་

པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཉོན་སྐྱིབ་དེ་  
 དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་  
 སྤང་པོ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཙོ་བོར་དམན་པའི་སྟག་  
 མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་གནས་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཙོ་བོར་དེ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྐྱིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་དམན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དམན་པའི་སྟག་  
 མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། ཅ་བར་  
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནམས་སྤང་པོའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་སྤང་  
 པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དེར་  
 ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་  
 གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་དེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་གང་ཞིག་སྟོག་གི་དབང་པོ་  
 རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འཆི་  
 བདག་གི་བདུད་སྤྲོ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤྲོ་མོ་ཞིག་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་སྤང་བཞིན། ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་  
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་སྟོག་གི་དབང་པོ་རང་  
 དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་  
 གྱི་དབང་གིས་སྟོག་དབང་འགག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གྱིས་མི་  
 ཐུབ་པའི་འཆི་འཕོ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་  
 ལ་བར་དུ་གཙུག་ཅུད་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། དེ་གཙུག་ཐོབ་ཆོས་སྤྱི་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་ཅུད་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་  
 གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཅོམ་པ་ཆོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།  
 ཡང་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་  
 ལ་བར་དུ་གཙུག་པའི་ཆ་དེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་གང་ཞིག་འདོད་ལྟར་གཏོགས་པ་མ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདུད་གཞན་གསུམ་ལ་སྤྱོད་རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་  
 པ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་  
 པ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལ་སྤྱོད་རགས་མི་འཐད་པར་  
 ཐལ། དེ་འཐད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཐུབ་སྟེ།  
 འཐད་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་  
 གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་  
 མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གང་བྱུང་དེ། སྤང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་  
 ལ་དབྱེ་ན། སྤང་པོའི་བདུད་རགས་པ་དང་སྤང་པོའི་བདུད་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ནི།  
 ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་སྤྱུ། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་པ་

མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་ཡིད་ལུས་ལྟ་བུའོ། །བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་རུང་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲོ་མོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚ་ཉོན་བྱལ་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། དེ་དག་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། བདེན་འཛིན་ལྟ་བུའོ། །བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་སློག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤྲོ་མོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སློག་དབང་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་འཆི་འཕོ་ལྟ་བུའོ། །བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷའི་བྱའི་བདུད་རགས་པ་དང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་སྤྲོ་མོ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དག་འར་བ་དབང་ལྷན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ།

ཁ་ཅིག་ཚ་ཉོན་བྱལ་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲོ་མོ་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཉོན་མོངས་

གྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་  
 མོ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས།  
 འདོད་ན། ཅ་ཉོན་ལྷག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་  
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁྱོད་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་  
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལ་སྤྲ་  
 རགས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་སྤངས་  
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་མོ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་སྤངས་ཤིང་། ཉོན་  
 མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་མོ་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཅ་ཉོན་ལྷག་ཉེ་ཉོན་ཉི་  
 ཤུ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་སྤངས་པའི་གང་  
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁུབ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་སྤངས་  
 པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔྱ་བཅོམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་  
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་  
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་མོ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་  
 ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁ་ཅིག་བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་  
 འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།  
 ཁྱོད་ཡིན་ན། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་  
 ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཆོམས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་  
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་  
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། སྐབས་གནས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་  
 ཐེ་ཆོམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་  
 པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་སྐྱབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བེར་བ། མི་རིགས་  
 ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་ལྟའི་བྱའི་བདུད་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་  
 དག་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལྟའི་  
 བྱའི་བདུད་སྤྲ་མོ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་  
 འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་  
 ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་སྤྲ་མོ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བྱའི་བདུད་རགས་  
 པ་བཅོམ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། དམན་པའི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་  
 རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ཞེས་སྤྱར་བར་བྱ་ལ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་  
 དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ཆོའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་  
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་ནས་  
 སྤང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བའི་ཐག་བཅས་  
 གྱི་སྤང་པོ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་

ལྷའི་བྱའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་  
 བྱུང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་  
 བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་པལ་ཆེར་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་  
 པལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་ནས་སྤང་བའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་  
 ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་བོ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་ནས་  
 འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟོག་གི་དབང་  
 བོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་  
 རྒྱས་སྤང་བའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། འབད་ཚྭ་ལ་རགས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་མ་རིག་བག་  
 ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་དེ་སྤངས་  
 པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རྒྱུས་བཅོམ་སྟེ། འབད་ཚྭ་  
 རགས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འོ་  
 བ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བས་ས་བདུན་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་  
 ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་སྤངས་པར་ཐལ།  
 དེས་འབད་ཚྭ་རགས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་  
 ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་རྒྱུད་  
 ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་  
 སེམས་ས་བདུན་པ་བས་སྤང་དགོས་ཀྱི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པའི་གང་  
 ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ། ས་

བདུན་པ་བ་ལ་ཡོད་པའི་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་  
 ཏུ་ཐལ། དེ་འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་  
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ལ་ཡོད་  
 པའི་འཆི་བདག་གི་བདུན་སྤྲོ་མོ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དེས་འཆི་བདག་གི་བདུན་སྤྲོ་མོ་སྤངས་  
 པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། དེས་རང་ལ་ཡོད་པའི་འཆི་བདག་  
 གི་བདུན་སྤྲོ་མོ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
 དེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ། རང་ལ་ཡོད་པའི་འཆི་བདག་གི་བདུན་སྤྲོ་མོ་བཅོམ་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་  
 དེ། དེ་ལ་ཡོད་པའི་འཆི་བདག་གི་བདུན་སྤྲོ་མོ་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ལན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟའི་བྱའི་བདུན་རགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉགས་ཐོབ་  
 པ་ནས་བཅོམ་པ་དང་། བདུན་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ནས་  
 བཅོམ་ཞིང་། བདུན་བཞི་སྤྲོ་མོ་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་པ་ནས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་  
 ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉགས་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བྱའི་བདུན་ལས་  
 འདའ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས། བདུན་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ལས་འདའ་  
 ལ། བདུན་བཞི་མ་ལུས་བཅོམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ནས་། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར།

སྐབས་པ།

ནམ་ཇོགས་སྒྲུང་བའི་ནོར་བུ་ལ། །

རིགས་ལམ་སྤྲོ་མོའི་སྤྲོ་བཞོན་པ། །

སྒོ་གསལ་སྒྲུ་དབང་སྤྱི་བོར་ཐོགས། །

སྒོ་བསྐྱེད་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ངོ་ཤེ། །

ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་  
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་  
 བཅས་པའི་ནམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་ཡང་  
 གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྲ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དབྱེད་རྟོགས་སོ། ། བཟ་  
 ཞེས།

## སྐབས་ལྔ་པ།

ནམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་གསལ་བར་  
 འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་  
 སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱད་བཞུགས་སོ།།

ཅེ་མོའི་སྒྱུར་བ་སྒྱིར་བ་འདད་པ།

༡༣། །ནམ་བཤད་མཐའ་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ། རབ་  
 གྱི་མཐའ་ཕྱིན་པའི་རྫོགས་པ་འབྱུང་བས་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ལ་སོགས་  
 བ་བསྟན་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བའི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྫོགས་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།  
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་ཅེ་སྒྱུར་འཆད་པའི་རྒྱ་  
 མཚན་ཡོད་དེ། མཐའ་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤད་པར་ཐོབ་པའི་ཆོགས་ལམ་དུ་  
 ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས། མཐའ་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤད་པར་ཐོབ་  
 པའི་ཅེ་སྒྱུར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོགས་གྱི་  
 སྒྲོ་ནས་ཅེ་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུར་  
 བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྱུར་བ་དང་པོ་  
 གཉིས་སྒྱེ་རིམ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་སྒྱེ་བའི་རིམ་བཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་ཡང་རྒྱ་  
འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། སྐྱོར་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ཡང་སྦྱེ་བའི་  
རིམ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཟུབ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་  
ཆོག་གས་ལམ་ཚུང་དུ་དེ་རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་དང་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཟུབ་མཆོམས་སུ་མ་ཟུབ་སྟེ། རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་དང་སྐབས་  
དུག་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ལ་  
དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་གི་ལམ་འོག་མ་ལས་མཐེན་གསུམ་བསྟུས་སྒྲོམ་  
རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་  
དེ། མཆོན་ཉིད་དེར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་གས་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐེན་  
གསུམ་བསྟུས་སྒྲོམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་  
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་  
ཆེན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་དོད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་  
པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཐེན་གསུམ་བསྟུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་ལས་རབ་  
ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།  
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྟུལ་ཆོས་བཟོད་དེ། མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། དེས་མཐེན་གསུམ་མི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། མཐེན་གསུམ་བསྟུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་ལམ་ལས་

རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་  
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྱུར་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར།  
བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་དང་བཞི། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་རྟོག་ནས་  
རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ།

སྒྱུར་ལམ་ཅེ་སྒྱུར།

མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། །མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །ཞེས་  
སོགས་ལ། སྒྱུར་བ་དང་། མཐའ་དབྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་  
སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་རྟོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་གི་ཅེ་སྒྱུར་ཡིན་ཏེ།  
མདོ་ལས་རྟགས་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་  
མཐུན་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རྟགས་བརྩ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་  
འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོག་གི་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།  
རྟགས་བརྩ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་སྒྱུར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་  
དགོས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་  
དང་པོའི་རྟོག་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་  
སེམས་དེས་རྟགས་བརྩ་གཉིས་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་མི་ལམ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་  
ལ་གཉིད་མེད་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་གཉིད་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལས་འཁྱོད་གཉིད་མི་དག་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་  
 དག་ན་མེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡུལ་  
 ལ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་  
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ས་བརྩུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་མི་ལམ་གྱི་  
 ལྟས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། མདོ་ལས་  
 ཏྲགས་བརྩུ་གཉིས་གང་རུང་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་  
 ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། རྟོད་ཀྱི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྟོད་ཀྱི་ཅེ་སྦྱོར། ཏྲགས་ཀྱི་ཅེ་  
 སྦྱོར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོན་རྣམས་དོན་གཅིག

འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སྦྱེ་བོ་སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དག་ལ་སོགས། །  
 རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛོད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བརྩུ་བྱུག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པར།  
 མདོ་ལས་རྣམ་འཕེལ་བརྩུ་བྱུག་གང་རུང་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།  
 དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱོར། རྣམ་འཕེལ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར། ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་རྣམས་དོན་གཅིག ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།  
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲ་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བརྟན་པ་  
 ཞེས་ནི་མདོན་པར་བརྫོད། །ཅེས་པར། མདོ་ལས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྫོགས་པ་བརྟན་  
 པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་  
 པ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བཟོད་པའི་ཅེ་སྐྱོར་བཏན་པའི་ཅེ་སྐྱོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་རྣམས་  
 འོན་གཅིག་སྤྱིང་བཞི་པ་དང་སྐྱོང་དག་དང་། །སྐྱོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་  
 རས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། །  
 ཞེས་པར། མདོ་ལས་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་  
 ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་སྐྱོར། སེམས་ཀྱན་ཏུ་  
 གནས་པའི་ཅེ་སྐྱོར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་རྣམས་འོན་གཅིག་

མཐོང་སྤངས་ཏོག་པ།

འཇུག་པ་དང་ནི་ལྟོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།  
 མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཏོག་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཐོང་  
 སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་འཇུག་པ་གཟུང་ཏོག་དང་། ལྟོག་པ་གཟུང་ཏོག་གཉིས་  
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགུ་དགུར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་  
 གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བས་དགུ་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་འཇུག་  
 བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོན་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་  
 བཏགས་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་ཏོག་གི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་  
 དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྟོག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་

མོངས་སྒྲིབ་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་  
མཐོང་སྤངས་ལྡོག་པ་གཞུང་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་  
དམིགས་ནས་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཤེས་  
སྒྲིབ་ལྡོག་པ་གཞུང་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་རྣམས་ནི། སྐབས་དང་  
པོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

སོ་སོའི་སྒྲིབ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྗེས་དང་བཏགས་ཡོད་  
པར་། ཞེས་སོགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་  
སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་  
ཤེས་སྒྲིབ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་  
འཛིན་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་དགྲ་དགྲར་  
ཡོད་དེ། དུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བས་དགྲ་དགྲར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་བཤད་པ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་  
པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ།

དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྒྲིབ་པའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཞེས་སོགས་  
ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཟད་  
མི་སྒྲིབ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱང་པ་ནི། སྒྲ་མའི་རྟགས་དེ། བྱང་ཆེན་གྱི་མཆན་ཉིད།  
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་ལོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་གསུམ་ཆོས་ཅན།  
 མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་  
 བ་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཞེས་པ་  
 དང་། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
 ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། རང་  
 རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུད་  
 བླ་མར། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་  
 སྐྱུ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། ལོངས་སྐྱུ་སོགས་  
 གྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་  
 མཐོང་ལམ་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱུ་ལ་གྱི་སྐྱུ་མཐར་  
 ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་མེད་པར་ཐལ། སྟོབ་ལམ་  
 ན་བྱང་ཆེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ། འོ་ན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པར་ཐལ།  
 སྟོབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། གནས་སྐབས་  
 ཀྱི་བྱང་ཆེན་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དངོས་  
 སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་བ་ཡི། །སྟོབ་

བ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་བརྟེས། །ཞེས་པར། སྤྱི་བ་པ་  
བདེན་གྲུབ་དང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྟོང་བར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་  
ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་དང་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས།

དེ་ལ་སྤྱི་བ་དང་འཛིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྐྱོམ་  
པས། ཞེས་སོགས་ལ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་གང་  
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་སྐྱོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་  
གི་བདག་འཛིན་དཔལ་གཞིམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་  
ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་  
པའི་ལམ་ཁྱལས་ཀྱི་མཐུན་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་  
ཀྱི་སའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་  
ལྟ་བུ། མཆན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་  
དེའི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཁྱལས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ལས་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་  
སུ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་

ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྣང་རྗེ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་  
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་དུ་  
 གཉེར་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་བ་མི་  
 རིགས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་རྗེ་དེ་མཆོད་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ།  
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་དགོས་པའི་  
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཁྲུགས་  
 ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། དེའི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་མི་རྟག་པར་  
 རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཉན་  
 ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་  
 པའི་ལམ་ཁྲུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། འདིར་བསྟན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོའི་མཆོད་ཉིད།

སྟོན་པོ་དང་དེའི་སྒོ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སེམས་  
 ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ལ། སྦྱར་བ་དང་། མཐའ་དབྱུང་པ་གཉིས། དང་  
 པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྦྱོང་བར་རྟོགས་  
 རྣམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་  
 རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དཔལ་གཞོན་པའི་  
 དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་དང་སྦྱང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་གཞན་མ་

ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཁྲགས་གྱི་མཁུན་པ། གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་མཆོན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དར་ཐལ། དེ་དེའི་ཐབས་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་ཇེ་དེའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། དེའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་པའི་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དེ་མཆོན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

རང་ཐུགས། རང་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལམ་ཁྲགས་གྱི་མཁུན་པ། འདིར་བསྟན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ཆོས་དེ་དང་པན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག་སྟོང་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ། ཆོས་

དེ་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནའང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་  
 ཁྱབ་པ་དེ། ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་  
 དེ། གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་གང་  
 ཞིག་གཞུགས་དམིགས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། གཞུགས་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་  
 བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་  
 རྒྱུད་གྱི་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སོ་སྤྱིའི་མིག་  
 ཤེས་གྱི་ཁོ་རང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེལ་ལས། གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་  
 མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་  
 ཁ་ཅིག་སྡོན་པོ་དང་སྡོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་ཐ་དད། རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་གནས་  
 པ་དེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། མི་འཐད་  
 དེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་གྱིས་སྡོན་པོ་དང་སྡོར་སྒྲུང་དབང་ཤེས་རྗེས་  
 གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་གྲོལ་རྣམ་དག་ངེས། དེ་གཉིས་རོ་  
 པོ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་རོ་པོ་གཅིག་ཡིན་མིན་ཐེ་  
 ཆོམ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་བའི་  
 བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྡོན་པོ་དང་སྡོར་སྒྲུང་འཛིན་གྱི་སྡོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཟེར་  
 བ་མི་འཐད་ཅིང་། སྡོན་པོ་དང་སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་  
 ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྡོན་པོ་སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྡོ་པོ་  
 དང་སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་  
 སྡོ་པོ་དང་སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་  
 དེ། སྡོ་པོ་དང་དེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་  
 རེ། འོ་ན། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོ་  
 པོ་དེའི་རྒྱ་གང་ཞིག་སྡོ་པོ་དང་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྡོ་འཛིན་མངོན་  
 སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་དུས་སུ་སྡོ་འཛིན་མངོན་  
 སུམ་མེད་པར་ཐལ། སྡོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་  
 སྡོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནའང་། མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྡོ་པོ་འཛིན་  
 པའི་རྣམ་འགྲུབ་མངོན་སུམ་དེ་སྡོ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ།  
 སྡོ་པོ་དང་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ།  
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་  
 ཐལ། ཉགས་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ནའང་། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། གཟུགས་འཛིན་པའི་སངས་  
 འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། སྡོ་པོ་དང་སྡོ་པོ་སྣང་དབང་ཤེས་གཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་

འབྲལ་མི་རུང་དུ་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དེ། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་  
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རེས་པར་སློང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཅིག་ཅར་དུ་  
ནི་སློང་འགྱུར་བའི། །ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་གང་གིས་ནི་འགྱུར་པར་  
འགྱུར། ཅས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སློ་  
དང་དེ་སློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ལྟན་ཅིག་  
པ་ནི་དུས་གཅིག་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པ་ནི་བྱུང་པའོ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་  
ཉིད་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་  
དུ་རྟོགས་ནས་བསྟོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་  
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཞུགས་  
གི་མཁྱེན་པ་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་  
མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་  
མཆན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་  
གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐབས་གྱི་རྟོགས་  
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཞུགས་གི་མཁྱེན་  
པ་དེ། འདིར་བསྟན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་

དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་  
 དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བའང་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་  
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་  
 ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་བདེན་  
 མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། འདིར་བསྟན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་  
 པའི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས།  
 གཞུང་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་  
 ས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། ཞེས་བཞིའི་ཐ་  
 སྙད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལས་  
 ལོགས་སུ་འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་འཛིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་གཞན་ཁེགས་པའི་གང་  
 ཟག་ཡིན་ན་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཞུགས་དང་རྣམ་གཞན་ཁེགས་པའི་གང་  
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེར་ཡང་ཚུད་པ་མཚུངས་ཕྱིར་དང་།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འགྲེལ་པར། གཞུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་

དོ་སྙམ་དུ་བསྐྱོམ་པས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞིག  
 བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་  
 རགས་པ་སྤངས་ཚུལ་དངོས་སུ་འཆད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཟུང་བ་མེད་ན་  
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཇེས་ཐོབ་དུ་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་  
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་སྡོར་སྤང་དབང་ཤེས་མ་འབྱུང་པའི་  
 ཤེས་པར་འདོད་པ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། དེ་  
 ཉིད་ལས། མཉམ་གཞག་དུ་གཟུང་འཛིན་ཇེས་ཐོབ་དང་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་  
 གྱིས་རྟོགས་པ་ན། ཇེས་ཐོབ་དུ་སྡོར་སྤང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་  
 ཡང་འབྱུང་བར་འཛིན་པ་རྫོགས་ཅིས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་  
 ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པར། རྒྱད་སྟེ་མ་  
 ལྟར་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤར་ཡོད་  
 གསར་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་  
 ཡོད་མ་སྟོང་བའི་བྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་སྤར་མེད་  
 གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དང་པོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་  
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་  
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་  
 དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་ཇེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཀྱིས་

ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན།  
དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་  
ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་  
ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། དེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་  
ཐལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་བསལ་ཁས། དེར་ཐལ། ཤེས་  
རབ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་  
གཉིས་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་  
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་  
འབྲའི་ཤེས་རབ་དུ་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ཡིད་  
ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ངེ་མ་བསལ་དུ་མེད་པ་དང་། གཉིན་པོ་བསྐྱེད་  
དུ་མེད་པ་གཞུང་གི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱ་དང་། དེའི་དངོས་  
གཉིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བདག་མེད་གཉིས་གཞི་དབྱ་མ།  
དེ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལམ་ལམ་དབྱ་མ། དེས་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་འབྲས་བྱ་  
དབྱ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུང་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག

སྤྱན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །དེ་དག་པན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་། །སྐད་ཅིག་  
གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དེ་འདྲིང་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པར། ཐེག་  
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་  
སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་  
ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉིན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུང་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན།

དེ་ནས་སེལ་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་ས་པའི། །ཞེས་སོགས་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། མཐའ་དབྱེད་  
པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན།  
སྤངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་  
སེང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་རྗེས་ཐོབ་  
ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་  
པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་  
རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྤྱོད་  
དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྤྱེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་  
ཉིད་དུ་བྱེད། དབྱུ་མ་པས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷོས་ནས་བྱུབ་པ། རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྲེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་  
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་  
 འབྱུང་ཡིན་དགོས་པར་རྩ་ཤེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་  
 རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་དེ།  
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་  
 འབྱུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་འབྱུང་བ་དང་གྲུབ་  
 པ་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་  
 བ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྩ་ཤེའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་  
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་  
 གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་  
 འབྲེལ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྩ་ཤེའི་མཆོད་  
 བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་  
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་མི་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་ཁྲད་གཞིར་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་  
 ཡིན་ན། དེས་ཁྲད་ཆོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་།  
 རྣམ་བུར་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།  
 དང་པོ་ལ་བཞི། དབྲེ་བ། རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ཆོ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་པའི་

རྣམ་བཞག་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། བརྩ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་  
 ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནས། བླ་མའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་མ་རིག་པ་ཡན་  
 ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་  
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་  
 རིག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉོན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ།  
 དེས་མི་ཤེས་པ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། དེས་ཤེས་སྤྱིབ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་  
 ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་  
 པ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ།  
 ཉགས་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་ཆགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་  
 པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡོད་  
 དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་  
 ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་  
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། མཛོད་  
 ལས། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་རྟུགས་དང་གློད། །ཉོན་  
 མོངས་ཅན་ལ་ཉག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་  
 པར་ཐལ། འདིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་  
 འབྲེལ་ལས། ངོ་སྟོན་པའི་སྟོ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྟེས། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་  
 ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་  
 གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་  
 རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད། ཐོག་མའི་  
 མ་རིག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡང་སྤིང་ཕྱི་  
 མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པའི་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྤིང་དང་  
 བལ་ལ་ཡང་སྤིང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ལས་  
 འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་  
 ཚོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་ཉོན་  
 ཚོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་  
 བྱེད་པ་སྤིང་དེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་  
 རིག་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་ཚོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་གྲོགས་  
 སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་ཚོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་ཉོན་ཚོངས་  
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་སྒྲིང་བྱེད་པ་མི་

སྤྱི་དེ། རྒྱུ་ལྡན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་  
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས།  
 རང་འབྲས་བསོད་ནམས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་སྒྲོང་བྱེད་པ་སྤྱི་དེ།  
 འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ལས་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀྱང་  
 རས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་བྱེད་པ་  
 མི་སྤྱི་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་  
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་དགོས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཡིན་ན་འང་  
 དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་  
 ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དགོ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་  
 རང་འབྲས་ཡང་སྤྱི་བྱེ་མ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱང་རས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་དེ།  
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད།  
 དེ་དང་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་  
 པའི་མ་རིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་འོ་ན། དེ་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲོམ་སྤངས་གང་ཡིན་  
 ཞེ་ན། དོན་གསང་མཁན་པོ་ན་རེ། དེ་མཐོང་སྤངས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་དཔེན་བྱེད་  
 གང་ཞིག་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤྱི་དཔེན་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་རྟེན་  
 འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་གསེར་འབྲེང་དུ་མི་  
 འཐད་དེ། མཐོང་སྤངས་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་

མེད་དགོས། གྲུ་རི་དྲུགས་སོགས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་གསར་དུ་བསོག  
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཉེས་པ་རྣམས་  
 ཀྱི་ཚ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་  
 རིག་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས།  
 ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་  
 གང་ཟག་གིས་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་གང་ཞིག་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་  
 ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་  
 མ་རིག་པ་རྫོགས་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་ས་ལས། རྒྱུན་དུ་  
 རྟུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤངས་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། གང་  
 ཡང་རུང་བ་རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་  
 གཉིས་པ་མཐོང་སྤངས་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་  
 མེད་དགོས་པའང་མི་འཐད་དེ། ངན་སོང་བའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཐོང་སྤངས་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཟུས་ལས་ངན་སོང་བའི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་  
 རྣམས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་གསེར་འབྲེང་གི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། མཐོང་སྤངས་བདག་  
 འཛིན་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་དགོས་ཞེས་  
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མཐོང་  
 སྤངས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ།

ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་སྤངས་ཡིན་དགོས་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་  
 ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབུད། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་  
 ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མཐོང་སྤངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་  
 ལམ་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།  
 ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཁྱོད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་  
 ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་  
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཆེ་ཁྱོད་འཁོར་  
 བ་ལས་ཐར་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་  
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་  
 ཞེག དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྤངས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་  
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟུང་འདས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་  
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་  
 དེ་དག་བཅོམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།

གཞན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་  
 རིག་པ་སྒྲོམ་སྤངས་དེ། དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།  
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་དེ། དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ རྒྱུད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། སྤང་སྤངས་པའི་ལུང་དང་མི་

འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སོགས་རེ་རེ་ལ་མཐོང་སྤངས་དང་  
སྐྱོམ་སྤངས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཆ་རྣམས། རྒྱུན་ཞུགས་  
འབྲས་གནས་ཀྱིས་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཡན་  
ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཅས་སྐྱོར་བ་ནི། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་དེང་སང་གི་བར་  
ཀྱི་ཞིབ་ཆ་སྟོན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་། གསེར་འབྲེང་ལས་ཉོན་ཡིད་  
གསུངས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་སྤངས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པའི་  
བྱིར་ཏེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཞེ་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་  
མི་བཞེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་  
མཆོན་ཀུས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྤང་པོ་ལྷ་ཀ་ཡོད་དེ།  
མཛོད་ལས། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །ཞེས་དང་། གཙོ་བོའི་བྱིར་  
ན་ཡན་ལག་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་  
བའི་རང་སྐྱད་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པས་  
ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཁ་  
ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་  
ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་  
སྤྱིང་པོ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྩུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ།  
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡང་སྤྱིད་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་དམིགས་པ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་དེར་གྱུར་པའི་མཐོང་ཆས་ལ་སྔོང་གྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡིན་ན་སྤྱིས་ནས་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྔོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ལས་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ལས་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག་རྣམ་སྤྱིན་བསྐྱེད་མ་ཟིན་པའི་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་དེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་རིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྔོང་བྱེད་དེ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་སྔོང་ཉིད་མ་རྫོགས་པའི་བྱིར།

རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྡོན་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་  
 སྤྱིད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོར་དམིགས་པ་དེ། ཡན་ལག་བཞི་པ་མིང་  
 གཟུགས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཁ་ཅིག་དེའི་ནང་ཆོན་གྱི་མིང་  
 གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ནང་ཆོན་གྱི་མིང་  
 གཟུགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་  
 གཟུགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་དགོས། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་ཡིན་  
 བ་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ།  
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་  
 སྒྱར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་རྫོགས་པར་མ་དོད་པའི་  
 བར་གྱི་རུར་རུར་པོ་སོགས་ལྟ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་གཉིས་སུ་  
 བྱེ་བའི་གཟུགས་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་བ་འདུལ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་  
 ཤེས་པ་དང་བཞི། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མིང་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆུས་བྱེ་བའི་ལྔ་པ་གང་ཞིག  
 རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པའི་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་  
 ཕུང་པོར་དམིགས་པ་དེ། ཡན་ལག་ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆོན་ཉིད།  
 དབྱེ་ན། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུག་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་  
 ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་པ་གང་ཞིག ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་  
 འགྱུར་བ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། ཡན་ལག་དུག་པ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་

གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་  
 པའི་བར་དུག་ཡོད། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རེག་པ་  
 རྟོན་གཅིག་དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་འང་རེགས་འགྱེ། རྟེན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་གྱི་ཡན་  
 ལག་བརྒྱུ་པ་གང་ཞིག་སེམས་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་སྤྱོད་དེ།  
 བརྒྱུ་པ་ཆོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་  
 ལས་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བའི་བར་  
 དུག་ཡོད། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་དང་མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་  
 པའི་ཆོར་བ་རྟོན་གཅིག

ཁ་ཅིག་མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རེག་པ་དང་ཆོར་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་  
 པར་ཐལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་དང་རེག་པ་སོགས་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོར་བ་དང་རེག་པ་སོགས་སེམས་སྤྱོད་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 རྟེན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱུ་པ་གང་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ཏུ་  
 གཏོགས་པའི་ལས་ལུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་འདོད་ཆགས་སུ་དམིགས་པ་  
 དེ། ཡན་ལག་བརྒྱུ་པ་སླེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔྱེ་ན། འདོད་སླེད་  
 འཛིག་སླེད་སླེད་དང་གསུམ་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་ཡན་  
 ལག་དགུ་པ་གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་ལུས་དུ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྷག་པར་  
 ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དེ། ཡན་ལག་དགུ་པ་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་  
 ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། འདོད་པ་ཉེར་ལེན། ལྷ་བ་ཉེར་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་

མཆོག་འཛིན་ཉེར་ལེན། བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཉེར་ལེན་དང་བཞི་ཡོད།

ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ལེན་གཉིས་མི་  
འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་དང་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱི་དང་པར་  
མཚུངས་ཀྱང་སྤྱི་དང་པ་ལས་ཆེར་མ་འབྲེལ་བ་དང་། འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་  
སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩ་བ་གང་ཞིག་  
ལས་ཀྱི་སྤྱི་དང་པས་བསྐྱས་བ་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་བ་སྤྱི་དང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་  
ཉིད། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩ་གཅིག་པ་གང་ཞིག་རྟེན་  
འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པོ་དེའི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་དང་པས་བསྐྱས་བ་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཅིག་པ་  
སྤྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མངལ་སྤྱིས།  
རྩས་སྤྱིས། རྫོང་སྤྱིས། རྫོང་གཤེར་སྤྱིས་དང་བཞི་ཡོད། ཆར་གཅིག་གི་རྟེན་འབྲེལ་  
བརྩ་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཆར་གཅིག་པོ་དེའི་སྤྱི་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཆོད་གཞན་དུ་  
འགྱུར་བ་དང་། བྱང་པོའི་རིགས་མཐུན་འདོར་བ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་བ་དེ། ཡན་  
ལག་བརྩ་གཉིས་པ་གཤེན་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོག་སྒྲོན་གཙོ་  
ན་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱའོ།

ཞར་བྱང་སྤྱི་དང་པ་བཞིའི་དོགས་པ་དབྱེད་ན། ཁ་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་དུས་  
ཀྱི་སྤྱི་དང་པ་མི་འགལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།  
སྤྱི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་དང་པར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྤྱི་  
རོལ་ཏེ། །སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཅིག་པན་ཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་

མི་འབྲང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲར་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་  
 གཉིས་པ་ནས་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་སྲིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་  
 པ་ནས་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྲར་  
 མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་སྤྱི་སྲིད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་སྲིད་ཀྱི་  
 རྟེན་ལ་ཐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱིས་འདའ་བ་  
 གསུངས་པས་དེ་ལེགས་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་སྲིད་ལ་ནི་ཡུན་ཐུང་  
 དུའི་སྐད་ཅིག་མར་བྱ་སྟེ། དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་ཐུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།  
 སྤྱི་སྲིད་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤྱི་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་  
 མོངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་རིག་དྲུག་གང་དང་གང་གི་བར་སྲིད་  
 ཡིན་ན། གང་དུ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་  
 བྱལ་སྟེ། སྲིད་པ་གཉིས་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྡོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་  
 ཅན། །ཞེས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས། གང་དུ་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་  
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་དེའི་བར་སྲིད་དུ་སྤྱི་བ་གྲུབ་ན་འགྲོ་  
 བ་གཞན་གྱི་སྤྱི་སྲིད་དུ་སྤྱི་བ་མི་ལེན་པས་བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་སྡོག་དེ་ནི་བྱི་  
 ཟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་  
 ཀུན་བརྟུས་ལས། ཅི་སྟེ་ན་སྡོག་གོ། །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་བསོག་གོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཛོད་པའི་ལུགས་ལ་འགྲོ་བ་དེའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ན་

འགྲོ་བ་དེའི་སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་ལེན་པས་བྱུང་བེད་ན། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བས་  
མ་དེས་ཏེ། མཛོད་ལས། མགྱུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་ཅི་ཟ། །ལྡར་གསུངས་  
འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱུ་ན་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་  
ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་  
པའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། ཡན་  
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་དེག་བ་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་  
གསུམ་དང་པོས་བསྐྱུས། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་  
ཆོར་བའི་བར་ལྔ་གཉིས་པས་བསྐྱུས། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་དང་གཞི་གཉིས་བཞི་  
གསུམ་གསུམ་པས་བསྐྱུས། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་དང་གཞི་གཉིས་བཞི་  
པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་  
གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་འགལ་བེད་བ་  
མི་འཐད་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། གྲུབ་པ་སྤྱི་ཡིན་དེ་ལས་ཡང་། །རྒྱ་སོགས་ཉེས་  
དམིགས་གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་  
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་འགལ་བེད་བ་མི་འཐད་  
དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
རྣམ་འབྲེལ་ལས། མི་ཤེས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཛོད་སྤྱི་བ་ཉིད་བཤད་

པ། །རྒྱན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་བྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་བྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་ནང་ཚན་  
དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་འགལ་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་དུས་  
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་  
ལས། ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་སྤྱི་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་དེའི་  
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་  
དུ་གྱུར་པའི་བྱུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དོན་གཅིག་  
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་  
རང་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟེན་ལེན་སྟོན་བ་གསུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས།  
དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་རང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་  
བ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་འཕངས་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་  
ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེན་བ་དེ་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ལས་མ་བྱུང་བར་  
ཐལ། དེའི་ཆོར་བ་དེའི་སྟེན་བ་ལས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་  
བྱུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉུགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་ལས། ཆོར་བའི་  
རྒྱུན་གྱིས་སྟེན་བ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་  
བྱུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཞན་གྱི་ཆོར་བ་ལས་དེའི་འབྲས་བྱུར་གྱུར་པའི་  
རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཞན་གྱི་སྟེན་བ་སྤྱི་བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་

མོ་ལས། དེས་ན་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་སྲིད་པ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་ནི་རྟེན་  
འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པས་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་  
ཞིག་གི་འབྲས་བྱེད་སྐབས་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེའི་དོན་ཡང་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བས་རང་འབྲས་དེའི་ནང་  
ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་  
གྱི། རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་ལ་ཚོར་བས་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བྱས་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་  
ལག་སྲིད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་  
མི་འཐད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་  
ཤེས། ལས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་  
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བྱེ་  
བའི་གཞིའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་སྣང་པོ་  
ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྒྱ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་  
བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལས་ཡིན་པར་  
ཐལ། དེ་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འདུ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཀྱན་བདུས་ལས། འདུ་  
བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་  
འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།  
མ་ཁྲབ་སྟེ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྒྱད་པ་ལ་དགོངས་  
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སྡེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་  
 མ་ལ་རྒྱུ་བཞི་ཀ་ཆང་བར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་  
 དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་བཞི་ཀ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་  
 ལག་བརྩ་གཉིས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ངེས་ཏེ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་  
 ལྟ་བུས་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་གཞུགས་ཅན་རྣམས་  
 དང་། མིང་གཞུགས་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་གཞུགས་ལྟ་བུའི་བདག་རྒྱུ་གཅིག་ལྟ་བུ་མ་  
 གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་གསུམ་མི་བྱེད། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་  
 འབྲེལ་གྱིས་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་རྒྱུ་བདག་རྒྱུ་གཉིས་མ་གཏོགས་  
 རྒྱུ་གཞན་གཉིས་མི་བྱེད། གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གཞུགས་ཅན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་  
 བདག་རྒྱུ་གཉིས་མ་གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་  
 དེར་ཐལ། གཞུགས་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མེད་དགོས།  
 གཞུགས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིག་  
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནང་པན་ཚུན་མ་གཏོགས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སྡེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་  
 སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བཞི་ཆང་བྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀྱན་བརྩུས་ལས། དེ་  
 ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྒྲུང་ཞེས་ཅི་རིགས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་དབྱེད་པ་ནི། སྡེ་མ་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་  
 ལག་བརྩ་གཉིས་སྒྲུང་ན་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་སྤིང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་  
 ཐལ། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་

གྱུར་པའི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་  
 གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གྲུབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་  
 རྫོགས་པ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སྤྱད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་  
 རས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སུ་སྦྱེས། དེ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆོ། རྣམ་  
 ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་དང་། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་  
 རྫོགས་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཤེས་  
 མཐའ་ཡས་སུ་སྦྱེས་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་  
 ལ་རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྦྱེས་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་  
 རྟེན་འབྲེལ་དུག་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། སྦྱོར་  
 མེད་དེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་མི་གཅིག་པའི་རྫོགས་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ། ཆེ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རྫོགས་  
 པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ལ་  
 སྤྱད་ལེན་སྤྱད་པ་གསུམ་རྫོགས། གསུམ་པ་ལ་མིང་གཞུགས་སོགས་ངེས་པར་  
 རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་  
 བ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་  
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་  
 ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། སྦྱོར་

དང་བྱེ་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་  
པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་མཛོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཆེ་གསུམ་  
ལ་རྫོགས་པའི་ངས་གཟུང་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་ཡན་  
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་  
སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེའི་ནང་  
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟེན་  
འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆེ་གཉིས་ལ་ངས་བར་རྫོགས་ཏེ། རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་  
དུག་ཆེ་དང་པོ་ལ་ངས་བར་རྫོགས། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་  
ངས་བར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

འོ་ན། ཆེ་དང་པོ་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གྲུབ་ནས་ཆེ་གཉིས་པ་  
ལ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གྲུབ་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།  
འདོད་ན། དེའི་ནང་ཆོན་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་སྤྱིས་ནས་སྤྱོད་གྱུར་གྱི་ལས་  
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་  
སྤྱོད་གྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བུལ་ན་ཆེ་  
བཞི་པའི་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། །མིའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤྱོད་པའི་  
ལས་བསམས། ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད།  
དེའི་རྗེས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤྱོད་པ་ལེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལེན་

བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་  
 བོར་སྤྱི་བའི་ལས་བསོག་པའི་ཆོ། མ་རིག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ། ལས་  
 དེས་བར་བསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་  
 ཆར་གཞན་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་  
 དུ་མས་ཆོད་པ་སྲིད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་  
 བཏུས་རྣམ་བཤད་ལས། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་  
 ཆོ་རབས་གངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་གྱི་  
 དེའི་ཆར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་  
 བུལ་ན་ཆོ་བཞི་པན་ཆད་ལ་རྫོགས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་  
 བར་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་  
 ཆོ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་ལྟར་  
 སྤྱི་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས་པ་དེ་འཆི་ཀ་ཚུན་ལ་  
 སྲིད་ལེན་གྱི་གསོས་འདེབས་མ་རུས་པར་དུད་འགྲོར་སྤྱིས་ནས། རྟེན་དེ་ལ་སྲིད་  
 ལེན་གྱིས་འདོད་ལྟར་སྤྱི་བའི་ལས་གསོས་བཏབ་སྟེ། སྲིད་པ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་  
 བྱས་ནས་འདོད་ལྟའི་བར་སྲིད་དུ་སྤྱི་བ་བྲངས། དེའི་རྗེས་འདོད་ལྟའི་སྤྱི་བའི་དུ་སྤྱི་  
 བ་མི་ལེན་པར་ངན་སོང་དུ་སྤྱི་བ་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བཏུས་ལས། ཅེ་སྟེ་  
 བ་ལྟོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། མི་ནས་འདོད་ལྟར་སྤྱི་བའི་

རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པོ་དེའི་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་  
 ལས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་འདོད་ལྟའི་མིང་གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་སྒྲིན་  
 དེར་འབྱུར་ཡང་དེ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་འབྱུང་ན། འདོད་ལྟའི་  
 བར་སྲིད་ནས་ལོག་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་  
 བ་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་ཡིན་  
 བ། རང་འབྲས་འདོད་ལྟའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་  
 པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། འདོད་ལྟའི་བར་སྲིད་ཡིན་ན།  
 རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་འབྲས་འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་སྲིད་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་  
 ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདོད་ལྟའི་བར་སྲིད་ནས་ལོག་སྟེ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་  
 བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཅི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་  
 འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། རིམ་པ་བཞིན་ཁས་སྦངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།  
 འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་གྲུབ་ནས། དེར་མི་སྐྱེ་བར་ངན་  
 སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ལྟའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་དེའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་མི་  
 སྐྱེ་བར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མ་ཆང་  
 མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བྱ་གང་གིས་ལྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་  
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་དངོས་རྒྱ་  
 གངས་ཆང་བའི་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་གྲུབ་ན་དེའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ངེས་པར་སྐྱེ་ཞེས་པའི་  
 རོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་དེའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་

རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱི་སྤྱི་དང་དེ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཆོག་གས་གངས་ཆང་རྒྱད་ལ་ལྟན་  
ན། དེའི་དངོས་རྒྱ་གངས་ཆང་རྒྱད་ལ་ལྟན་པས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ་སྟེ།  
བྱང་མེས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ལ་ནམ་མཁེན་གྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་གངས་ཆང་བ་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ནམ་མཁེན་གྱི་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་རྫོགས་པར་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མི་ནས་འདོད་ལྟར་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་  
གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། མི་ནས་འདོད་  
ལྟར་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་  
ཡན་ལག་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་ཆེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར།  
དེ་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་བདུས་ནམ་བཤད་ལས། འབྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་  
གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་མི་སྤྱི་དེ། གཞན་དུ་ན་ཡན་  
ལག་བརྩ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སུ་རྩ་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་སྤྱི་  
དེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྤྱི་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་  
ལ་བསགས་ནས་འཆི་ཀ་ཚུན་སྤྱི་བའི་གྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ། སྤྱི་བ་རྩ་བ་  
མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྲངས་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུས་གྱི་  
ནམ་ཤེས་སོགས་བདུན་འབྲུབ་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ལྟར་སྤྱི་བ་འཕེན་བྱེད་  
གྱི་སྤྱི་ནས་ཕྱོང་འབྲུང་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱལ་

ཡང་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་  
 ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས་པ་སྟེ། འཆི་ཀ་ཚུན་ལ་སྲིད་  
 ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་མ་རུས་པར་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྲིད་ལེན་  
 གྱིས་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོས་བཟབ་སྟེ། སྲིད་པ་རུས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་  
 བ་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལན་གངས་  
 གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་བྱལ་གྱི་རྫོགས་ཚུལ་གཉིས་པོ་  
 དེ་རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་རྣམ་བཤད་ལས། ཡན་ལག་བརྩ་  
 གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་  
 ལ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་མིན་ན་ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 ཁོ་ན་རེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་  
 ལ་བསགས་ནས་འཆི་ཁ་ཚུན་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཟབ་ནས། སྲིད་པ་རུས་  
 པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། ཆེ་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་རྫོགས་པར་ཐལ། དེའི་  
 ཆེ་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་མི་ནས་འདོད་  
 ལྟའི་ཕྱང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་  
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ཕྱང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་འདོད་ལྟའི་བར་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་  
 ན་འདོད་ལྟའི་ཕྱང་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྲིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་  
 མི་ནས་འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་རང་གི་

རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་རྒྱུར་པའི་སྤྱིད་པ་ལས་དངོས་  
 སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་མཆམས་སུ་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བྱང་  
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྲོན་འདྲན་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་ལམ་རྫོགས་  
 པར་གྲུབ་ཀྱང་། ས་བཅུ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྲོན་འདྲན་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་  
 ཆེན་ཀྱི་སློབ་ལམ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་  
 བཞག་པ། ཚྱོད་པ་སློང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་  
 གི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མ་རིག་  
 པ་དེ་ལ་འདོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་ས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། དེ་བརྒྱད་ཀའི་རྟེན་ལ་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 ཁྲབ་སྟེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ལས་གསར་དུ་གང་  
 དུ་བསོག་པའི་བསོག་སར་གཏོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་འདོད་པ་ནས་  
 སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་བཞིན་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་  
 དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་  
 བསྐྱུས་ཀྱི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་  
 བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྱིད་ཅེའི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་འཕྲན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་  
 ཀྱི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིད་ཅེའི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་ཕྱང་པོ་

འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བྱེད་གྱི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཅེ་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་ཁ་མའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་ཁ་མའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྲུབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་དང་། གཞན་བརྩ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་གང་ཞིག་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་མི་རུང་བ་མངོན་པ་བ་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་འཕེན་པ་མངོན་པ་སྤྱི་སྐད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་གང་  
ཡིན། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་པ་  
ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆོ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་  
པའི་འདུ་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་སོ།།

ཁོ་ན་རེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་པ་ཡོད་པར་  
ཐལ། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་ཀྱན་སྒོང་གི་མ་  
རིག་པ་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙུག་པོའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་  
པ་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ལས་གང་ཞིག དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་  
བསྐྱས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལས་གང་  
ཞིག འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། གཙུག་པོའི་སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་  
ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་སེམས་པ་འདུལ་ཤེས་རིག་པ་ཡིད་ལ་  
བྱེད་པ་ལྔ་པོ་སེམས་བྱུང་ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེ་འདོད་པའི་  
སས་བསྐྱས་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙུག་པོའི་སེམས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་  
གང་ཞིག དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་རྒྱུའི་  
ཀྱན་སྒོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་  
ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་སྤང་  
པོ་མི་འཕེན་ཞེས་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་

དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་  
 བོ་མི་འཕེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་འབའ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་  
 གྱི་སྤྱིང་པོ་འང་འཆོལ་ཞིག

ཡང་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱན་  
 སྤྱོད་གི་མ་རིག་པ་དང་། འབྲུབ་བྱེད་སྤེད་ལེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་  
 གྱི་འདོད་པའི་སར་མ་གཏོགས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་སས་  
 བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་  
 དང་པོའི་ལྟ་རྣམས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་  
 དང་བྲལ་བྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་  
 གཞི་ཐོབ་བྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་  
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་  
 གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་  
 བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེན་པ་  
 ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་དེ།  
 དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
 དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེན་པ་ཡིན་  
 པ་གང་ཞིག་དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་  
 འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྟོ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་  
 གྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་  
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འཛིན་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཞིག་  
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཛིན་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་  
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་རང་དངོས་སུ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ལས་  
 འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་  
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅེ་  
 ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་པ་  
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་  
 རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དག་བཅོམ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ སྤིང་  
 ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འབྱུང། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤིང་ཅེའི་རྟེན་ལ་ས་གོང་འོག་གང་  
 དུ་སྤྱེ་བའི་ལས་གསར་བསོག་མེད་པ། མངོན་པ་བ་སྤྱི་སྤྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྤྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་ཀྱན་སྤོང་  
 གི་མ་རིག་པ་དང། སྤིང་ལེན་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་  
 ལྷ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པའི་ལྷ་ཡིན་  
 པའི་སྒྲོ་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཅོད་སྤྲོད་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་  
 གཏན་དང་པོའི་ལྷའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་

དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་  
 འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འཛིག་  
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལས་ཀྱི་སྤང་བྱ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་  
 སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་  
 རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་  
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་  
 ཞེ་ན།

འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཐད་པར་  
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་  
 སྟོམས་འཇུག་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་དང་།  
 འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་  
 ལམ་སྐྱེས་པའི་དུས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་  
 བྱས་ན་འང་མ་དག་ས་བདུན་མན་ཆད་དང་། རང་རྟེན་གང་དུ་གཏོགས་པའི་གནས་  
 ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་  
 བྱུང་བ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་  
 པར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་།  
 ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་བ་ལས། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་པ་མངོན་པ་བ་སྤྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བརྒྱས་ལས། དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་བསོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བོང་སའི་བར་སྤྱི་དཀྱི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྡོགས་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་རྣམས་དེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་མ་

ཉམས་པར་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷའི་  
 རྒྱུད་ལ་འཛིག་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པར་  
 འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་མཆོན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་  
 སྒྲོམས་འབྲུག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་  
 རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པར་ངེས་ཏེ། མ་རིག་པ་  
 དེ་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེང་སང་ལུང་འཆོས་  
 བ་པལ་ཆེ་བ་དག་འཛིག་རྟོག་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དང་། སྤྱིར་  
 འདོད་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྲེད་ཅིང་། ལ་ལ་འདོད་ཉོན་མཛོན་གྱུར་བ་ཞེས་  
 སྒྲོན་ནས་ཁྱད་པར་འབྲེད་བ་སྐྱད་བྲེད་བ་གཉིས་ཀ་རིགས་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
 ཁོ་བོས་སྐབས་འདིར་སྤྲས་ཤིང་། གོང་དུ་བརྗོད་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་  
 ཤིག་ཅེས་སྟན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རོན་གསལ་ལས། སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་  
 ཡིན་པ་མཛོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པའོ།།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་སོ་སོར་བཤད་ན། འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་  
 བའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་  
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་  
 བའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་  
 རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན། འདུ་བྲེད་སོགས་བརྩུ་གཅིག་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲིང་པའི་སས་བསྐྱས་  
 དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་  
 པོའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་  
 སུ་གྱུར་པའི་འདྲིང་ཉོན་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་པའི་གང་བྲག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་  
 གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་  
 དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མིང་གཞུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་བཞི་དང་། སྐྱེ་བ་དང་གཤི་  
 གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག  
 དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་དང་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྲང་བསམ་གཏན་དང་  
 པོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེའི་ཆེ་འདུ་བྱེད་བསམ་གཏན་  
 དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན། རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིན། སྲིད་ལེན་གཉིས་གྲང་དེ་ཡིན། སྲིད་  
 པའང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་ས་  
 གཞན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་རྣམ་  
 ཤེས་ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་  
 པ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་སྲིད་ལེན་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་  
 མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། སྲིད་པ་སྤར་གྱི་ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་  
 བའི་སྐབས་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བའི་  
 ཆེ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་  
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན། འདུ་བྱེད་སོགས་བརྩུ་གཅིག་བསམ་གཏན་

གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་  
 སས་བསྐྱས་དང་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་གཉིས་  
 པའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སྤྱ་  
 གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་  
 གི་རྒྱུད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་མེད་  
 པའི་བྱིར། ཅ་ཆགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་  
 བཞི་དང་། སྦྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་གཉིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་གཏོགས་ཡིན་པ་  
 ལ་དོགས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་འདུ་བྱེད་སོགས་ལྷ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་  
 སར་གཏོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱིས་  
 ས་གཞན་གྱི་སྤང་པོ་འཕེན་མི་རུས། ས་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱི་  
 བག་ཆགས་བསྒྲོ་བའི་གཞིར་མི་རུང་། ས་གཞན་གྱི་སྤེད་ལེན་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་  
 ལས་གསོས་འདེབས་པ་མེད། སྤེད་པ་སྤར་གྱི་ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་  
 གནས་སྐབས་ལ་འཛིག་པའི་བྱིར།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྦྱེ་བའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩ་  
 གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་  
 པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན། འདུ་བྱེད་སོགས་བརྩ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་  
 བསྐྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་དང་བསམ་  
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་  
 པོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་  
 དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འདྲི་བ་རྟེན་  
 པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་རྟེན་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ། རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་  
 གི་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་བརྩ་  
 གཅིག་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པ་ནས། འདོད་པ་ནས་སྤང་  
 ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་དང་།  
 འདུ་བྱེད་སོགས་བརྩ་གཅིག་སྤང་ཅེའི་སར་གཏོགས་ཡིན་པར་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་  
 པར་བྱའོ།།

སྤང་ཅེ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ས་མཚུངས་ཏེ།  
 དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྒྱའི་  
 ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་གང་ཞིག་དེ་ཡིན་ན་གཞན་ནམས་དེ་  
 ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་དང་སྤང་  
 ཅེའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག་སྤང་ཅེའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་  
 མ་དེར་ཐལ། སྤང་ཅེའི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་མེད་པའི་  
 ཕྱིར། སྤང་ཅེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་  
 ཅད་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་

ཡིན། འདྲ་བྱེད་སོགས་བརྩ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་  
 བྱིར། སྤྱིད་ཅེ་ནས་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ཆོ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ས་མི་མཚུངས་ཏེ།  
 དེའི་ཆེ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན། འདྲ་བྱེད་  
 སོགས་བརྩ་གཅིག་སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱིད་ཅེ་ནས་སྤྱིད་ཅེར་  
 སྐྱེ་བའི་ཆེ་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་སོགས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་བཞག་ཏུ་ཡོད་  
 དེ། མི་འགའ་ཞིག་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་མ་རིག་  
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤྱི་བྱེ་གཉིས་བསགས། ལས་སྤྱི་མ་འཆེ་ཀ་ཚུན་ལ་  
 སྤྱིད་ལེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ། སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ། སྤྱིར་  
 སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གཉིས་པ་དེ། སྤྱིད་ལེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་གསོས་བཏབ་  
 རྟེ་སྤྱིར་ཡང་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་གནད་ཆེ་བས། གཤམ་པོ་ཆེར་བུངས་  
 ཞིག

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་  
 དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ།  
 སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་  
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་  
 རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་  
 རིག་པ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་མི་  
 དགོས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་

བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་  
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་  
ཐལ། མིང་ཅེའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་འདྲའི་མ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་  
ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སྤར་མང་དུ་དབྱེད་ཟིན་ཏོ།།

སྐྱུས་པ། རིག་ལམ་ཤེས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱིས། །འདི་སྐད་སྤྲོ་བ་ཉེན་འབྲེལ་  
ཡིན། །ཉེན་འབྲེལ་འགྲིག་པའི་སྒོ་གསལ་ལ། །སྒོ་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན།།  
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་དགའོ།།

ཐོད་ཀྲལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་། །ཞེས་སོགས་ལ། གཞུང་དོན་  
དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། འགོག་  
དང་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་རིང་སྒྱུར་སེང་གེ་རྣམ་  
བསྐྱེདས་དང་། འདོད་པར་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མར་འོངས་ལ་འདོད་  
སེམས་སྤེལ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐྱུས་བསྟན་  
པའི་ཉེ་སྒྱུར་དང་། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྲལ་གཉིས་གོ་སྤྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དོན་གྱིས་  
འཕངས་ཤིང་། ཐོད་ཀྲལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །ཞེས་དང་། འགོག་པའི་བར་དུ་  
མེ་འདྲར་འགོ། །ཞེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་  
ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་

ཆོས་ཅན། སྒོ་མ་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མ་སྤངས་རྟོག་པའི་གཉིན་པོའི་རིགས་  
 སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་  
 པར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་མར་འོངས་ལ་འདོད་སེམས་སྡེལ་བ་དངོས་སུ་  
 བསྟན་པ་དེ། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་མཆམས་འདྲིན་གྱི་འདོད་སེམས་དེ་དངོས་  
 སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བསྟན་པ་ཉི་ལྔ་དང་གསེར་ཐེང་གི་དགོངས་པ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཡིན་ཀྱང་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་། རྣམ་  
 བཤད་གྱི་དགོངས་པ་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་  
 པར་འཇུག་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ། དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་ཐོད་  
 ཀྲུལ་གྱི་ངོ་བོ། དེ་དག་ལ་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་  
 ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་རྩལ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོད་གྲུལ་ལ་སྟོམས་  
 པར་འཇུག་པ་མ་མཐའི་ས་མཆམས་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། བསྐྱལ་བ་  
 གངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོད་  
 ཀྲུལ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་  
 པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱར་མེད་  
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། དེས་ན་ལྷང་གི་དངོས་བསྟན་ས་གཉིས་པ་ནས་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་རྩལ་སྤངས་  
 པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱལ་བ་གངས་

མེད་པར་གཉིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་གས་  
 སྐྱུར་དང་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དང་པོའི་ཆོག་གས་ཆོག་གས་པ་  
 བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་མོར་བྲེན་ས་དང་པོ་ནས་  
 གྲང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོས་བསྐྱུས་པའི་ཐོད་གྲུ་གི་དངོས་  
 གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྐྱུས་པའི་སྟོམ་ལམ་ཡོད་པ་ཀུན་བཏུས་  
 དང་། རྒྱུ་སྒྲུང་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ལ་  
 གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་སྟོམ་ལམ་  
 མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ།  
 ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་དུ་  
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཅལ་སྐྱུར་བྱས་པའི་སྟོབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོབ་ལམ་  
 ན་མཉམ་རྗེས་ངོ་ཐོ་གཅིག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱུར་བ་ལ་སྟོམས་  
 པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོན་དུ་ཐོད་གྲུ་གི་རིང་སྐྱུར་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་སྤྲུགས་  
 གཅིག་དང་། དེ་རྗེས་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྟེལ་པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲ་  
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་སྐྱུར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་  
 སྟེ། ཡར་སོང་གི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་རྗེས་མར་འོང་གི་  
 དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་ལ་སྟོམས་པར་

འཇུག་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་  
 བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མར་  
 འོང་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་  
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་སུ་སྤྱིད་ཅིའི་  
 སེམས་ལ་བྱུང་ཚུང་བྱས་ཏེ། འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཡར་སོང་ལ་འགོག་པ་དང་མར་འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བར་  
 གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཆོན་པ་  
 ཅིམ་ཡིན་པས། ཡར་སོང་ལ་འདོད་སེམས་དང་མར་འོང་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བའི་  
 ཐོད་ཀླུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་  
 འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས། འགོག་སྟོམས་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་སྟེལ་  
 ཆོས་སུ་གང་བྱེད་ལ་དགའ་མགུར་ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡར་སོང་  
 ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀུས་པའི་  
 བྱང་སེམས་ཡིན་ན། ཡར་སོང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་  
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀུས་པས་བྱབ་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། བྱས་སེམས་སྟོམ་ལམ་  
 པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དང་པོར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། ཡར་སོང་  
 ལ་འདོད་སེམས་དང་མར་འོང་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་  
 ཆོ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མར་འོང་ལ་  
 འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀུས་པའི་

བྱང་སེམས་ཡིན་ན། མར་འོང་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་  
སྟོམས་བར་འཇུག་ཀྱིས་བས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། ཏྲགས་སྤར་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། འགོག་སྟོམས་དང་འདྲོད་སེམས་གཉིས་སྤེལ་ཆོས་སྲུ་གསུངས་  
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་  
པ་འགོག་སྟོམས་དང་། ཤིན་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཐར་ཐུག་པ་འདྲོད་སེམས་སྤེལ་ཆོས་  
སྲུ་བྱས་ནས་སྤེལ་ཀྱིས་ན་སྤེལ་ཆོས་གཞན་ལ་སྤེལ་བར་འདྲོད་ན་ཡང་། སྤེལ་སྤྲ་  
བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་དཔགས་ནས་ཁ་ཅིག་བསམ་གཞུགས་  
བརྒྱུད་ལ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་སོགས་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞི་  
ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྤེལ་བའི་  
ཐོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞི་ཡོད་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་  
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་བས་ཡར་སོང་ལ་འདྲོད་སེམས་དང་  
མར་འོང་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆོ།  
གཞན་དོན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྤྱངས་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནས་བྱམས་སོགས་  
ཆད་མེད་བཞི་སོགས་ལ་སྤེལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་  
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་སྤེལ་ཆོས་སྲུ་  
བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། མི་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

འོ་ན། མིན་ཅེའི་རྒྱ་རྒྱུད་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཚམས་འཛིན་གྱི་འདྲོད་  
སེམས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་འགོག་

བ་ལས་འགོག་པར་ལྡང་མི་རྒྱས་པར་སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་ཆུང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་  
གསུངས། འོ་ན། སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་ཆུང་བྱས་པའི་ཆོ། མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་  
མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་  
བ་ལས་སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་ཆུང་དང་མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་གཉིས་བཞུད་པ་  
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་ཆུང་མ་བྱས་  
པའི་ཆོ་འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྡང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་  
ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འགོག་པ་སྤེལ་གཞིར་བྱས་པའི་ཆོ། འགོག་པ་སྤེལ་ཆོས་  
སུ་བྱས་པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག  
འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྲིད་ཅེ་ལ་རུད་ཆུང་བྱས་པ་  
ཡིན་ཏེ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་ཡིན་ན། སྲིད་ཅེ་ལ་  
སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་  
འཇུག་སེམས་ཡིན་ན། སྲིད་ཅེ་ལ་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ཡར་སོང་བསམ་གཞུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་པའི་ཐོད་ཀླུ་  
གྱི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཞུག་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་  
མ་ཐག་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལངས་མ་  
ཐག་བསམ་གཞུག་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་  
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་ཆོ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་  
ལངས་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཞུག་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་དེ། འགོག་པ་

ལས་ལྡང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་དེ་  
ལྟ་བུའི་ཐོད་གྲུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ། འགོག་པ་ལས་  
ལངས་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་དེ། འགོག་པ་  
ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་  
ཅེའི་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྲིད་ཅེའི་བྱད་རྩུང་མ་བྱས་པར་མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་  
སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་  
བའི་ལྡང་སེམས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་སྲིད་ཅེའི་  
སེམས་མེད་པ་གང་ཞིག་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་  
ཡིན་ན། སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།  
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་འབྲའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་  
པ་ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་སྤེལ་ཆོས་འགོག་པ་ལ་  
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལྡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།  
དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་འགོག་པ་  
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ།  
མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་ཅེའི་བྱད་རྩུང་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་འགོག་

པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་སྟོམས་པར་  
འཇུག་པའི་ཆེ། སྲིད་ཅེའི་སེམས་དེ་འགོག་པ་ལས་ལྷང་བའི་ལྷང་སེམས་ཡིན་པ་  
གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་སྐབས་འདིར་སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་  
དེ། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པས་དང་པོར་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་  
པར་འཇུག་པའི་ཆེ། སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་མ་བྱས་པར་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་  
མི་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་  
དེ་འཛིན་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་འགོག་སྟོམས་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་དང་འདོད་  
སེམས་མ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་བྱས་པ་  
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་མ་བྱས་པར་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་  
མི་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཚམས་འཛིན་  
གྱི་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་བྱས་པ་ལ་སྟོམ་དགོས་  
པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མེད་ན་ཁི་བརྒྱད་སྟོང་  
པར་སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་བཤད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྲ་མའི་ཤུགས་  
ཀྱིས་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པས་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེ།  
སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་མ་བྱས་ཀྱང་། མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་  
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་བྱས་ན། སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་བ་སོགས་ལས་སྲིད་ཅེའི་བྱད་ཚུང་  
མ་བཤད་པས། ཐོད་ཀླུ་གྱི་བྱངས་མ་ཚང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་དབང་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་ཅིང་བྱད་ཚུང་མ་  
བྱས་ཀྱང་། མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་བྱས་པ་དང་། དབང་  
རྒྱལ་གྱི་སྲིད་ཅིང་བྱད་ཚུང་མ་བྱས་པར་མཆམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་མངོན་  
དུ་བྱེད་མི་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་སྒྲུར་ནའང་མི་འཆམས་པ་མེད་དོ། །མཆམས་  
འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡར་སོང་དང་མར་  
འོང་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་གཟུང་ནས། མར་འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་ཆེད་དུ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། དེར་བྱུགས་པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ངོ་པོ་བཤད་པ་ལ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་  
སྒྲུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་  
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དང་  
ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྒྲུར་  
བ་སེལ་ནས་བསྐྱེདས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐར་གནས་སྟོམས་  
འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། དེ་  
ལ་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་  
ཕྱིར།

རང་ལྷགས་ནི། ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཐར་  
གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ།  
ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྒྲུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐོད་ཀླུ་གྱི་

རིང་སྐྱོར་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་དང་། དེ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་  
 བའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་བར་འཇུག་པའི་  
 སྟོམས་འཇུག་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་  
 རྣམ་བསྐྱེད་ས་དང་། མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་གཉིས།  
 ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ལ་གནས་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ཡར་སོང་  
 ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ། མར་འོང་ལ་བསམས་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་  
 མེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྫོགས་རྗེས་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་མཐར་  
 གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་བར་འཇུག་པའི་སྟོམས་  
 འཇུག་དེ་ལ་གནས་དགུ་ཡོད་དེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་རྫོགས་རྗེས་ཀྱི་བར་དུ་  
 གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་  
 བར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་འཇུག་ཡིན་ཏེ།  
 མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་  
 ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་འཇུག་དེ། ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་འདིའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་  
 ར་མ་བྱུང་སྟེ། ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་འཇུག་དེ། ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་འདིའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་  
 ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤེལ་གཞི་དང་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྤེལ་ནས་སྟོམས་  
 བར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་ཐལ། ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་འཇུག་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅུ་བར། འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་

འགྲོ། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཐོར་ནས་འགྲོག་པའི་  
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲའི་སྟོན་ས་འགྲོ་བས་ན་མི་འདྲ་བར་  
འགྲོ་བ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།  
དེ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་  
སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན་རིམ་བ་  
འཆོལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བྱེ་མ་དེར་ཐལ། འཇུག་པའི་ཤིག་  
ལས། ཐོད་ཀླུ་ཞེས་པ་ལ་ནི་བདུན་ཉིང་བ་ལས། སྟེལ་ཞི་ཞེས་འབྱུང་བས་རིམ་  
བ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་  
དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་དགྲུས་ས་བསྟན་པ་  
ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྟེལ་གཞི་དང་སྟེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་སྟེལ་ནས་སྟོམས་  
པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས།  
གང་ཡང་བར་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་ནི་དགྲུས་ས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་  
ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེལ་གཞི་སྟེལ་ཆོས་མི་འདྲ་  
བ་སྟེལ་ནས་འགྲོ་བ་ཐོད་ཀླུ་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ། སྟེལ་གཞི་དང་། སྟེལ་ཆོས་  
དང་། ཇི་ལྟར་སྟེལ་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྟེལ་གཞི་ལ་  
དགྲུ་ཡོད་དེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཐོད་ཀླུ་

གྱི་སྤྱེལ་ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགོག་སྟོམས་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱེལ་  
གཞི་དང་སྤྱེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྤྱེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ།  
ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་  
གཏན་གྱི་སྤྱེལ་སྟོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་  
པོ་གང་རུང་ལ་འགོག་སྟོམས་དང་འདོད་སེམས་གང་རུང་སྤྱེལ་ནས་སྟོམས་པར་  
འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་  
འཐད་དེ། ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་རྒྱུད་པ་སྤྱེལ་བའི་ཐོད་  
ཀླུ་གྱི་དངོས་བཞི་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་དང་  
འདོད་སེམས་གང་རུང་དངོས་གཞི་དེའི་སྤྱེལ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།  
དེ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། འགོག་སྟོམས་སུ་ཐལ། ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་  
ལ་འགོག་སྟོམས་ཁོ་ན་སྤྱེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་སྤྱེལ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེའི་མཆན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མར་འོང་མཐར་  
གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་རྒྱུད་པ་སྤྱེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་  
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་བྱེད་སྤྲར་བཞིན།

རང་ལུགས། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འགོག་སྟོམས་  
སྤྱེལ་བའོ། འདོད་སེམས་སྤྱེལ་བ་གང་རུང་རྟུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཐོད་

ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡར་  
 སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་  
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་  
 པོ་གང་རུང་ལ་འགོག་སྟོམས་དང་འདོད་སེམས་གང་རུང་སྟེལ་ནས་སྟོམས་པར་  
 འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་  
 མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་ལ་འགོག་བ་རྒྱང་བ་སྟེལ་  
 བའི་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཐར་  
 གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འགོག་སྟོམས་སྟེལ་ནས་ལྷགས་མཐུན་  
 ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་  
 སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་  
 པོ་གང་རུང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་  
 འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལྷགས། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འགོག་སྟོམས་  
 སྟེལ་བའམ། འདོད་སེམས་སྟེལ་བ་གང་རུང་བྱས་ནས་ལྷགས་མཐུན་ཏུ་སྟོམས་  
 པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་  
 འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འགོག་སྟོམས་སྟེལ་བའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་  
 གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་  
 གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཡོད།

གཉིས་པ་མར་འོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཁ་ཅིག  
 མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འདོད་སེམས་དང་འགོག་སྟོམས་  
 གང་རུང་སྟེལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མར་  
 འོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།  
 མར་འོང་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་རྒྱང་བ་སྟེལ་བའི་ཐོད་  
 ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་མ་ངེས་པ་སྤར་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཁ་ཅིག་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་ནས་  
 ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། མར་འོང་ཐོད་ཀླུ་  
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མར་འོང་མཐར་  
 གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་  
 འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འདོད་སེམས་  
 སྟེལ་བའམ། འགོག་སྟོམས་སྟེལ་བ་གང་རུང་བྱས་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་  
 པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། མར་འོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་  
 གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་མར་འོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་  
 སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་སྟོམས་སྟེལ་བའི་མར་འོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་  
 སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་། ཡར་སོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་གནས་ལ་སོ་བཞི་ཡོད་  
 དེ། འགོག་སྟོམས་སྟེལ་བའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་གནས་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་

གཟུགས་མེད་བཞི་འགོག་སྟོམས་བརྒྱད། འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་ཐོད་  
 ཀྱི་གནས་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ། འདོད་སེམས་དགུ་རྣམས་སུ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་གནས་ལ་འང་སོ་བཞི་ཡོད་དེ། འདོད་སེམས་  
 སྤེལ་བའི་མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་གནས་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་འདོད་  
 སེམས་དགུ། འགོག་སྟོམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་གནས་ལ་བསམ་  
 གཏན་བཞི། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་སྟོམས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 བཤད་ཚུལ་འདི་རྣམས་རྣམ་བཤད་སོགས་ཡབ་སྐུ་གི་གསུང་རབ་གཞན་ལས་  
 མི་གསལ་ཀྱང་། ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་འབྲེང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།  
 དེ་ཉིད་ལས།

འོ་ན། ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་། མར་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།  
 དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཆོན་  
 པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཅེ་ལེ་རུ་ཆུང་ཡར་སོང་ཐོད་  
 ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བའི་འདོད་སེམས་ཡར་  
 སོང་ཐོད་ཀྱི་དང་། མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་འཛིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 འབྲེང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་  
 བྱུང་བའི་འགོག་སྟོམས་མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་གནས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཅེ་ལེ་རུ་ཆུང་དེ། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་སྤེལ་གཞི་  
 དང་སྤེལ་ཆོས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འབྲེང་ན། སྤྱི་ཅེ་ལེ་རུ་ཆུང་དེ། ཡར་

སོང་ཐོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་གཞི་དང་སྤྱི་ལ་ཆོས་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་  
 ཐག་དུ་བྱུང་བའི་འདོད་སེམས་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དང་། མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་གཉིས་  
 གི་མཆོམས་འཛིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྤྱོད་དེ་ཡིན་ན་མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་  
 སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བའི་འགོག་སྤྱོད་མས་དེ། མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་  
 གི་སྤྱི་ལ་གཞི་དང་སྤྱི་ལ་ཆོས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ལ་  
 ཅིག་ཐོད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་སང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་སྤྱོད་རྗེས་རྗེས་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཡང་མ་  
 སྤྱི་ལ་བའི་མཐར་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་འཇུག་  
 པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུག་ཆུང་དུ་དང་། ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་  
 དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུག་འབྲིང་དང་།  
 མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་  
 འཇུག་ཆེན་པོར་བྱེད་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འགྲེལ་རྣམ་དག་གང་  
 རུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་དག་ལ་ཚུད་བ་སྤྱོད་བ་ནི། ཁོ་ན་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེས་སྒྲིག་བཤད་པའི་  
 ཐོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་མི་འཐད་དེ། མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་  
 བ་དང་། །གཅིག་ཀྱིས་སོང་ཞིང་འོང་ནས་ནི། །རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །  
 ཐོད་ཀྱི་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།  
 འགལ་ཡང་སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཐོད་ཀྱི་མིང་འདྲ་བ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་དོན་  
 མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བཤད་པ་དེ་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་

རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱ་རྟོག་དང་ལྷག་  
 ཟུག་གཉིས་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་མིང་འབྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ།།

སྒྲིམ་པ། གངས་ཅན་ཀན་པོའི་འདོད་པས་སྒྱུར་བའི་ལུགས་ངན་སྐམས་  
 ལས་ལྷག་པར་ཐོད་ཀླུ་རིགས་ལས་སྒྲིམ་བའི་དམ་པའི་རྗེས་ལྷགས་བཙོན་པའི་  
 ལུས་བརྒན་ནམ་དཔྱོད་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ལས་འབྲངས་པའི་ཐོད་ཀླུ་བཀལ་ལན་  
 གྱུར་གྱུས་མཆོག་འདི་བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་སྒྲིམ་པ་ལྷ་གཅིག་ཡོངས་འཛིན་དགེས་  
 པའི་མཆོད་པར་འབུལ། ཞེས་སྒྲུའོ།།

སྒྲིམ་སྤངས་རྟོག་པ།

མདོར་བསྟུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 སྒྲིམ་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། དགྲུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིམ་  
 དགེ་བས་དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བྱང་སེམས་ལས་  
 གྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་  
 འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་དེ། འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་མཆོན་ཉིད།  
 གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགྲུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་

གྲི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་  
 སེམས་ལམ་གྱི་ལྗོན་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་  
 པའི་བདེན་འཛིན་སྟན་སྒྲུས་དེ། འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་སྒྲུབ་སྒྲིག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་  
 མཚན་ཉིད། སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྒྱུར་བ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། འཇུག་  
 པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བྱང་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་སྤང་བྱའི་མིང་འདོགས་  
 སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དངོས་  
 བོ་ལ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་  
 ཉིད་རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བ་  
 འཛེམས་པའི་ཆ་ནས་སྒྱུར་བ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དེའི་ས་བོན་འཛེམས་པའི་ཆ་  
 ནས་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྱུར་  
 བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སྐབས་སུ་དེའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་དང་། འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་  
 རང་གི་ས་བོན་དངོས་སུ་འཛེམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྒྱུར་བ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། འཇུག་  
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་  
 གྱི་སྒྱུར་ལམ་རྟོག་སོགས་བཞི་ཆོས་ཙན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་འཇུག་པ་བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་དུ་ཐལ། དེའི་སྒྱུར་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་གྲུབ་  
 ཟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྒྱུར་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནམས། །ཞེས་  
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟེར་ཡོད་པར་ཐལ།  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྟེར་གྱི་སྟེར་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་  
 གང་ཞིག་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྟེར་གྱི་སྟེར་  
 བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྟེར་གྱི་སྟེར་  
 བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ།  
 དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྟེར་གྱི་སྟེར་བ་ཉེར་  
 བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྟེར་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།  
 རྒྱ་མཐའི་སྟེར་བའི་ལམ་དང་རྒྱ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་ན། བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་  
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་ས་  
 བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱ་མཐའི་སྟེར་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།  
 འདོད་མི་ཀྱས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རི་ལྷར་སྐྱེས་བྱའི་ཐོ་རྒྱུ་རྒྱུད་ཅས་པའི་དཔེ་  
 དོན་སྟེར་ཚུར་ལྷར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་  
 ལ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་སྐྱེས་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་མདོན་དུ་གྱུར་བ་དེ།  
 རྒྱ་མཐའི་སྟེར་བའི་ལམ་གྱི་ཆད་ཡིན་པར་གོ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲའི་  
 ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་རྒྱ་མཐའི་  
 སྒྲིམ་སྒྲུབ་སྒྲིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མཐར་གྱིས་སྟེར་

བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་  
 པ་ཐོབ་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་  
 པའི་ལམ་ཡིན་ན་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་  
 གྱི་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ལམ་ཡིན་ན་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་  
 ཕྱིར།

སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 སྒྲིམ་སྤངས་རྣམས་འདྲིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲི་  
 རས་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་འདྲིན་  
 ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྦྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྦྲེས་  
 དེ། འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་སྤངས་རྣམས་འདྲིན་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད།

སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱ་ཡི། །ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་  
 བཤད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་བཏགས་འདྲིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་  
 དགུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་  
 དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་འདྲིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྦྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་  
 པའི་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྦྲེས་དེ། འདིར་བསྟན་སྒྲིམ་སྤངས་བཏགས་འདྲིན་རྟོག་པའི་  
 མཆོན་ཉིད། དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་སྤངས་རྟོག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་གྱི་  
 དངོས་བསྟན་ལ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བྱ་བསྟན་ཀྱང་། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་  
 མི་བྱེད་དེ། སྒྲིམ་སྤངས་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་  
བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་  
དགྲུང་། །ཞེས་པས། དེ་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་རྣམས་མདོར་  
བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོར་བསྟན་རྒྱས་དང་སངས་  
རྒྱས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་  
ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ལམ་བཟོད་ནས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་  
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་  
པོར་བཟོད་པའི་སྒྲིམ་ནས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེས་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་  
ཕྱིར།

ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྒྱུན་  
མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་  
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་  
ཏེ། དེ་ལྟར་འདུ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཆང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དཔའ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བ་ནི། དཔེར་ན། ནད་པ་རིམས་ནད་བྱང་ནས་  
ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ན་དགའ་བས་དབྱགས་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུན་རྐྱེན་  
ཆང་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ངང་གིས་འདུ་བ་བཞིན་  
ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་  
དཔའི་རྒྱུད་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འི་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་  
 དེ། ས་དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་  
 འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་  
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དགུ་པའི་བར་  
 ཆད་མེད་ལམ་དེ། རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་  
 བའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་  
 གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྤྱོད་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དགུ་  
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྤྱོད་མངོན་  
 གྱུར་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤའ་ལས། ས་  
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཤེས་སྤྱོད་མངོན་གྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཡང་། དེ་ལྟར་བཤའ་བ་  
 ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་དང་  
 བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་སྤོང་དཀའ་སྤྱིའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། བདེན་  
 འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་བཙམ་  
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་དང་  
 བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལ་སྤོང་དཀའ་སྤྱིའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་  
 མངོན་གྱུར་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཟད་  
 པར་སྤངས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང།

སྒྲོང་གསུམ་སྒྲེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོར་བ་དང་།  
མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བར་  
ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་  
ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་གང་  
ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་  
སྒྲོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་  
ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་བསོད་  
ནམས་ཆེས་མང་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་  
དཔའི་རྣམ་འབྱོར་གང་ཞིག་རང་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་  
དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་མཐའི་  
བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་  
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་  
ཅུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་སྒྲོམ་གྲང་།  
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་སྟེ། དེས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར།  
མ་གྲུབ་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་སངས་རྒྱས་ནང་པན་

ཚུན་ཁོ་ནའི་མཁའ་མཁའ་སྐྱེ་གྱུ་ཉི་ཤུ་གསུམ་གྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལམ་གང་  
 ཞིག་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པའི་སྒྲིང་པའི་མཁའ་མཁའ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་གསུམ་  
 ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཚུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁོ་རང་ཉི་ཤུ་གསུམ་པར་ཐལ། མ་  
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་ན། ཚུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སངས་རྒྱུ་  
 རང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མ་ཁྱེད་སྟེ། ཚུན་  
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་རང་རིག་དེས་ཚུན་མཐའི་བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པ་གང་ཞིག་དེ་མཁའ་མཁའ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་  
 རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཚུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་  
 ལམ་སངས་རྒྱུ་རང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་མིན་དབུང་  
 བར་འོས་སོ།།

ཁ་ཅིག་མཁའ་མཁའ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲིང་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་  
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་རྣམ་མཁའ་མཁའ་དངོས་སུ་སྒྲིང་བྱེད། བར་ཆད་  
 མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིང་གི་མཆན་ཉིད། ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཁའ་གྱི་འབྲས་བུར་  
 འགྱུར་བའི་ཚུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཁའ་  
 གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲིང་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་  
 འབྱོར་གང་ཞིག་རང་འབྲས་རྣམ་མཁའ་མཁའ་སྒྲིང་བྱེད། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིང་གི་  
 མཆན་ཉིད། ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིང་ལམ་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཅེ་སྒྲིང་གང་ཞིག་རང་འབྲས་རྣམ་མཁའ་མཁའ་སྒྲིང་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
 ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ།  
 བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིང་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་  
 བའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། དེའི་རྒྱད་  
 ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་བྱུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་  
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་  
 རྒྱད་ཀྱི་མཁུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 ཉགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། ཉིང་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཉིགས་བར་ཐལ་ལོ།

ཁ་ཅིག་ བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་  
 མཁུན་བ་ཡིན་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིང་ཡིན་པས་བྲབ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱན་  
 མཐའ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་  
 བསྐྱེད་ཡོད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་  
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་  
 ཅེ་སྒྲིང་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་  
 རྒྱད་ཀྱི་མཁུན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྲབ་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། བར་ཆད་མེད་  
 པའི་ཅེ་སྒྲིང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་མཁུན་བ་ཡིན་ན་བར་ཆད་མེད་

པའི་ཅེ་སྒྲུང་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་  
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་  
 པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན།  
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་ཡིན་ན་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་  
 ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་  
 ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་རྒྱན་  
 ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའི་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་ལ་  
 གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་  
 ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངི་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་འགགས་པ་དུས་མི་  
 མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་སྒྲུང་པའི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་  
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་གྱི་དུས་ན། གནས་ངན་ལེན་གྱི་  
 ངི་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིམ་སྤངས་  
 རྟོག་པའི་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་  
 ཅེ་སྒྲུང་གྱི་དུས་ན་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཁྲད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་  
 ཅེ་སྒྲུང་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་ཡིན་ན། བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་

ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་  
འབྱོར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅེ་སྦྱར་ཡིན་ན། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་  
དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། མཁའ་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་ལས་རབ་  
ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་  
གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ།

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ལ། བར་ཆད་མེད་པའི་  
ཅེ་སྦྱར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་  
པ་དེ་ཁྱོད་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡོད་དེ། ལྷན་མཐའི་  
སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་བླ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་  
དེ། ཁྱོད་གྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་  
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྦྱོས་པ་ཞི་བདེ་ཁྱོད་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་  
གྱི་དམིགས་རྣམ་ཐབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཐབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་  
བདེན་གཉིས་འགལ་བར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གློ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསལ་བྱ་ལོག་རྟོག

དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདིར་བསྐྱེད་  
བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་

དབྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་སློ་  
 མངོན་གྱུར་དང་དེའི་ས་བོན་གང་རུང་། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་མཆན་  
 ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་སློ་བསལ་བྱ་ལོག་  
 རྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་བདེན་  
 གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་  
 བ་དང་དེའི་ས་བོན་གང་རུང་དེ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད།  
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདྲར་  
 མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་དུ་  
 འཛིན་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འདྲར་མི་རུང་  
 བར་འཛིན་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་བ་དང་དེའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ། འདིར་  
 བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛིག་བཞིན་དུ། འདིར་བསྟན་བསལ་  
 བྱ་ལོག་རྟོག་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འོ་ན། མཆན་ཉིད་དེ་  
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན་སྟེ།

རང་ལུགས་ནི། འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་འདྲར་  
 མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་  
 པ་དེ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་དེ་ཡང་  
 དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་

དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱང་བའི་ཁྲན་ཀའམ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒང་  
 བཅུ་དྲུག་དོན་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་འཆད་ན་སྐབས་འདིར་བར་ཆད་མེད་  
 པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཐབ་པར་བསྟན་པ་ལ་ཁྲན་ཀའི་ཚོལ་བ་བརྒྱད་མར་  
 འབྱུང་ཚུལ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དངོས་བསྟན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བསྟན་  
 བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་  
 རས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་གསུམ་སྟེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞེས་སོགས་  
 གྱིས་དེ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་རྣམས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་བས་ན་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲན་ཀ ཞེས་སོགས་  
 གྱི་སྐབས་སུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཅན། བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་  
 མཁས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཡིན་  
 ཏེ། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་བསལ་བའི་སྟོ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་  
 བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་  
 དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཀྱང་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྟོ་  
 རས་ལན་གདབ་དགོས། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཁྲན་ཀ་ལ་ཀྱང་རྫོབ་གྱི་སྟོ་ནས་ལན་  
 གདབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པའི་ཀྱང་རྫོབ་གྱི་ཁས་སྐྱངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་  
 དོན་དམ་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་སུན་འབྲིན་དེ། སྐབས་འདིར་ཀྱང་རྫོབ་སྟོ་ཅན་  
 གྱི་ཁྲན་ཀའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་དང་རྣམ་མཐེན་གྱི་  
 དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་བྱུབ་དུ་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུང་

ལྟ་བུ། དབྱ་མ་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀྱན་རྫོབ་སུན་  
 འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་སུན་འབྲིན་དེ། འདིར་བསྟན་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་སྒྲན་ཀའི་  
 མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་དང་། རྣམ་མཁྲིན་གྱི་དམིགས་  
 བ་ཚོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་  
 བུའོ། །སྐབས་ལྔ་པའི་བཀྲལ་ལན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་འགའ་ཐལ་ལོ།།

## སྐབས་དྲུག་པ།

ནམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་གསལ་བར་  
འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྲ་བ་ལས་  
སྐབས་དྲུག་པའི་མཐར་དཔྱོད་བཞུགས་སོ།།

མཐར་གྱི་སྐྱོར་བ་བཤད་པ།

༡༣། །ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ། ཞེས་  
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཚམས་སྐྱོར་ལ། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་  
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅེ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་བྲང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་བས། མཐུན་  
གསུམ་གྱི་ནམ་བུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།  
བྲང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་བས་མཐུན་གསུམ་གྱི་ནམ་བུ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་  
པ་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་གྱི་ནམ་བུ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
ཁ་ཅིག་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་སྐབས་དྲུག་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་  
པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་  
པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་  
མངོན་རྟོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་  
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྐབས་དྲུག་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་

གྲིས་སྐྱོར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
འདོད་ན། དམན་ལམ་སྐྱོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཆོག་པ་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།  
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐྱོར་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་བ་ཡང་སྐྱེ་  
བའི་རིམ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་  
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྗེ་གས་སྐྱོར་བ་དང་། སྐབས་དྲུག་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་  
གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་བཞི་  
པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྗེ་གས་སྐྱོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་གང་  
ཟག་ཡིན་ན། སྐབས་དྲུག་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་  
རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་  
ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་  
མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་དེ། སྐབས་དྲུག་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་  
གྲིས་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྐབས་  
དྲུག་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་  
ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་  
པའི་རྣམ་རྗེ་གས་སྐྱོར་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། སྐབས་དྲུག་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་  
པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་  
ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་

སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་  
 བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་  
 ཟག་ཡིན་ན། དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་  
 གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མ་  
 ཐག་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅེ་  
 སྦྱོར་ཐོབ་པ་སྡོན་དུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འགེལ་བར། ཅེ་མའི་  
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་བ་དང་བསྟུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་  
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམས་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་  
 མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས། དང་  
 བོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་འབྲིང་ནས་  
 ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་སྡེ་ལོགས་བར་གྱི་མཁྱེན་པ་རྣམས་སྐབས་དྲུག་པའི་བསྟན་བྱའི་  
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱོན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྱོར་བ་  
 དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྦྱོན་སོགས་ཆོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་  
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་  
 ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་  
 སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤྱི་ལོ་གསུམ་ཆོས་བརྩ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་  
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་  
 དེ། སྤྱི་ལོ་གསུམ་ཆོས་བརྩ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པ་དེ་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་  
 སློམ་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བས་མཐུན་གསུམ་གྱི་  
 རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པ་དེ་  
 མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་སློམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆན་ཉིད་དེ་ཡི་སྐྱོར་བ་དང་།  
 དེར་བ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་སོ་སོ་བ་  
 དང་བསྐྱས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ནས་སློམ་པའི་  
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་མཆན་ཉིད། ས་མཆམས་ཐེག་  
 ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བློན་ནས་ས་བརྩ་རྒྱུན་མཐའི་སྤྱོད་ལོགས་བར་འཛིག་ཟེར་བ་ནང་  
 འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་  
 པ་ཐོབ་དོན་དུ་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་  
 དུ་ཐུགས་ནས་སློམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་གསུམ་  
 གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སློམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་  
 སོང་། འདོད་ན། དེ་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་  
 ཁྲབ་ཁས། འདོད་ན་དངོས། འདོད་ན། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་མ་མཐའི་ས་མཆམས་  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བློན་ནས་འཛིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་  
 རྣལ་འབྱོར། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱ་ཚྲིགས་  
 གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་བདུན་ཙུ་  
 གསུམ་རིམ་གྱིས་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོན་ཉིད་  
 དེ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།  
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་  
 རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཁྱེན་  
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་  
 སྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་  
 མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད། མཆོན་བྱ་དེ་གང་  
 ཞིག་མཆོན་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་  
 དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁྱེན་  
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་  
 འབྱོར། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། བར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐར་གྱིས་  
 སྐྱོར། རྗེས་བྱུང་གི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར། དངོས་མེད་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཐར་གྱིས་  
 སྐྱོར་དང་བརྟུ་གསུམ་ཡོད། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་སྤྱིའི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 ཆོག་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་ས་བརྟུ་རྒྱན་མཐའི་སྤྱ་ལོགས་བར་དུ་ཡོད། སྐབས་ལྷག་

པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་བོད་འབྲིང་ནས་ཡོད་དོ། །སྐབས་བྲལ་བ་ལས་བརྩམས་  
 པའི་ཐལ་བའི་སྒྲེང་བ་འགའ་སོང་ངོ།།

## སྐབས་བདུན་པ།

ནམ་བཤད་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་གསལ་བར་  
འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་  
སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དབྱེད་བཞུགས་སོ།།

སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ།

༡༣། །མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐར་  
གྱིས་སྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་  
སྒྱུར་ལས་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།  
མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལས་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་འབྱུང་སྟེ། མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤ་ལ་  
བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་དཔའི་  
ནལ་འབྱོར་ལས་མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་  
འབྱོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཐེན་  
གསུམ་གྱི་ནམ་བཤ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ཅ་གསུམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ངེས་  
ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་  
པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་ལས་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་  
མཐེན་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་ཅ་གསུམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་

དཔའི་རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་རྒྱས་  
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་  
རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་གོམས་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

སྐད་ཅིག་སྒྲུང་བ་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་།  
རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་། གཉིས་སུ་  
མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྲོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་  
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། བྱ་  
རྒྱུགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ཡིན་  
པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་  
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ལ། རྒྱན་མཐའི་བར་  
ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུགས་གྱི་  
སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་  
དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་  
ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་སྒྱུད་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ལ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་  
མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ཡིན་ཏེ། སྒྱུད་ཉིད་མཛོན་  
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་  
འབྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར།

མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ལ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་  
ལམ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྩལ་  
གཞན་གྱིས་སྒྱུར་བར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རུས་བ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་  
སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲོམ་  
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ།  
རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཐར་གྱིས་  
སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་བས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་དེ་སྐད་ཅིག་  
སྒྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་གྱུར་པའི་སྐད་  
ཅིག་སྒྱུར་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུ་མཐའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་  
མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་  
གཉེན་བྱེད་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་བ་དེའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་  
ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་  
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུ་མཐའི་བར་

ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན།  
 ཁྱོད་ལས་ལྷག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་དཔའི་  
 རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་དཔའི་  
 རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཁྱོད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་  
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་  
 རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་  
 དེ་རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལས་མཆོག་  
 ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་  
 དང་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པ། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཏུ་  
 གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྒྱུར་མེད་དེ། སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་  
 ཐུག་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ཡིན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་  
 མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་པར་རུས་  
 པའི་སྒྲོབ་ལམ། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་  
 ཡིན་ན་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པའི་  
 རྟོགས་པ་སྒྲོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། འཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དངོས་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པར་སློན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར། །རྣམ་པར་སློན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར། །མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་དང་བཞི། འཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སློན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སློན་ནས་ཤེས་སློབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སློན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། འཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སློན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སློན་ནས་ཤེས་སློབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྣམ་པར་སློན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། ལྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་སློན་ནས་ཤེས་སློབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱི་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་སློན་ནས་ཤེས་སློབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའི་མཆན་ཉིད།

ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་  
 ཡིན་པས་ཁྲབ། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མཐའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་  
 བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་  
 དེར་ཐལ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱུ་མཐའི་བར་  
 ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་  
 ཅིག་སྒྱུར་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེར་  
 བའང་ཁེགས་ཏེ། སློབ་ལམ་ན་སློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མཛོན་  
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་  
 ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བར་  
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡོད་ན། དེ་  
 སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་  
 ཅིག་སྒྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ཡུགས་ནི། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བཞི་པོ་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པས་ཕྱེ་བ་  
 ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དང་པོ་གཉིས་དང་།  
 ཡུལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་  
 པར། དེ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་ལེགས་པར་དབྱེད་ཟིན་ཏོ། །བཏགས།

## སྐབས་བརྒྱད་པ།

ནམ་བཤད་སྐྱེང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་གསལ་བར་  
འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྲ་བ་ལས་  
སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དབྱེད་བཞུགས་སོ།།

སྐྱབ་ཞི་སྐྱུར་བཤད་པ།

༡༣། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་བྲང་ཆུབ་པ་ནམ་པར་  
བསྐྱེམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྲང་  
ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་  
པས། ཞེས་པའི་སྐབས་སྤྱུ་སྐྱུར་བ་འགོད་པ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་  
མི། སྐད་ཅིག་སྐྱུར་བ་བཤད་པའི་རྗེས་སྤྱུ་འབྲས་བྲུ་ཆོས་སྐྱུ་འཆད་པའི་རྒྱན་མཆན་  
ཡོད་དེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲས་བྲུ་ཆོས་སྐྱུ་བཤད་བྲུ་ལུས་པའི་ཕྱིར་  
དང་། ཆོས་སྐྱུ་དེ་སྐད་ཅིག་སྐྱུར་བ་བསྐྱེམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་  
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐྱུ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་  
ཡོངས་སྐྱུ་ སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ནམས་སྐྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱུར་བཞི་བསྐྱེམ་  
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྲུ་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་  
དེ། སྐྱུར་བཞི་བསྐྱེམ་པའི་སྤྱོད་པའི་གྱི་དུས་སྐྱུ་ཆོས་སྐྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བཞི་སྐྱོམ་སྒྲོམ་སྒྲོམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱའི་མཆན་ཉིད། དེ་གྲུབ་པའི་དུས་མཆོམས་ལ་ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་མ་ཐག་པའི་ཆོ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་གྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་ལོངས་སྐྱུ་དང་དེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོག་པ་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཉར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་མཆན་དཔེས་སྒྲས་པའི་སྐྱུ་དེ། རང་འབྲས་ལོངས་སྐྱའི་མཆན་དཔའི་དངོས་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ། དེའི་མཆན་དཔེས་སྒྲས་པའི་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱའི་མཆན་དཔེས་སྒྲས་པའི་སྐྱུར་མ་སོང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ལོངས་སྐྱུ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལོངས་སྐྱུ་མེད་པ་གང་ཞིག་སྐྱུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅ་བར་

འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་  
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་།  
 དེ་ལ་གནས་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་མེད་དེ། སྤྱལ་སྤྱོད་ཡིན་ན་རང་སྤྱལ་བ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱལ་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡིན་ན་རང་སྤྱལ་བ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱལ་  
 སྤྱལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་བདག་སྤྱོད་  
 བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཆོག་གི་  
 སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་འཛིན་ཆོག་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་  
 གྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྗེས་པའི་སྤྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོག་པ་མཛད་གཅིག་  
 ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆེ་དེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོག་པ་མ་  
 གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་གྲུབ་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་  
 ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱད་པར་  
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་མཆོག་གི་  
 སྤྱལ་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲལ།  
 ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་  
 པོ་དེ། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་  
 མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ་ཅིང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁུན་  
 སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་དོ། །

ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡོད་པའི་སྤྱལ་  
 བྱེད་འདི་ལྟར་སྤྱེ་སྤྱེ། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་  
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། སྤྱལ་སྤྱུའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
 དེ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་  
 འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རང་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་  
 འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱུན་  
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་ཁྲལ། འོ་ན། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་  
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ། འོག་མིན་སྤྱལ་པོ་བཀོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ།  
 བྱང་མེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེ་འོག་མིན་སྤྱལ་པོ་བཀོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་  
 གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། འདོད་ན། འོག་མིན་སྤྱལ་པོ་བཀོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་  
 གྱི་རིགས་ཅན་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་  
 ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་  
 འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་ཁས། ལན་མེད་དོ།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་སངས་

རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་  
 འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེས་རང་གི་སྤྱི་  
 སྐྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་  
 འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་ཆེན་བྱེད་ན། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་  
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་  
 བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་  
 གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་  
 བ་དེ། རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་སྐྱུ་མེད་བར་ཐལ། དེ་ལ་  
 གནས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་  
 ལོངས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ན་ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེས་ལོངས་སྐྱུ་  
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་སྐྱུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུད་མཐའ་བས་སྐྱུ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་  
 ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ལོངས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ལོངས་སྐྱུ་  
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། འོ་ན། ལོངས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ལོངས་སྐྱུ་  
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ཁྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཆོག་  
 གི་སྤྱི་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་  
 དེས་རྣམ་མཁུན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་དེས་ལོངས་སྐྱུ་མངོན་དུ་  
 བྱེད་ཅེས་སྐྱུ་བ་མི་འཐད་དེ། ལོངས་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། ལོངས་སྐྱ་སངས་རྒྱ་བར་ཐལ་ལོ། །འདིས་མཆོན་ནས་བྱང་སེམས་  
རྒྱན་མཐའ་བ་དེས་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཟེར་བའང་  
མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རང་ལུགས་ནི། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་  
མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་  
འཆར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདེན་གཉིས་ངོ་ཤོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་  
པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤེས་ལས། ས་བཅུ་རྒྱན་གྱི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་  
དེ་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པ་ན། བར་  
ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དུས་དེའི་ཆེ་མཉམ་གཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་  
པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ངོ་ཤོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་  
ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཆོས་  
ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་  
པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་  
རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཛོགས་སྟེ། རྣམ་  
པ་ཤེས་ལས། དེ་ནས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ཤེས་བྱ་  
ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་ནས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར།  
ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་  
གཟིགས་པ་དེའི་ཆོ། ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་

དུ་བྱས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་  
ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གསུང་འདི་རྣམས་ལ་དཔགས་ནས་རིམ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་  
གྱིས་རིམ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་རིམ་བུ་གཟིགས་པ་དང་། རིམ་བུ་  
པ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རིམ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་རིམ་བུ་  
གཟིགས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རིམ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་རིམ་བུ་ལ་ལྟོས་  
ཏེ། རིམ་བུ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་མ་སོང་། རིམ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་  
རིམ་བུ་ལ་ལྟོས་ཏེ། རིམ་བུ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་  
ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། རིམ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་སྤང་སོགས་  
ཀྱི་ཚེས་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་སྤང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་སྤང་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་  
གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་སྤང་སོགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
ཡིན་པ། འདྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། རིམ་བུ་མཐུན་  
པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རིམ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་རིམ་བུ་གཟིགས་པར་  
ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རིམ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་འོར་རིམ་བུ་གཟིགས་པའི་  
ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་རིམ་བུ་དང་རིམ་བུ་གཉིས་ཀ་གཟིགས་པའི་  
གཟིགས་འོར་རིམ་བུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་གཟིགས་  
པའི་གཟིགས་འོར་དེ་གཉིས་ཀ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། རྣམ་མཐུན་

དེ་རིམ་ལྟ་བུ་དང་རིམ་སྟེང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོས་ནས་རིམ་ལྟ་བུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་  
སོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་  
ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་  
བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་གཟིགས་ཀྱང་། དེས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་  
པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་ཏེ། དེས་རིམ་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་  
གཟིགས་འོར་རིམ་སྟེང་བ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་  
གྲིས་རིམ་ལྟ་བུ་གཟིགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རིམ་སྟེང་བ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། དེས་རིམ་ལྟ་བུ་དང་རིམ་སྟེང་བ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་  
ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། དེས་རིམ་  
ལྟ་བུ་རྟོགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རིམ་སྟེང་བ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་  
བུ་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ལ་སྤྱིར་དབྱེ་ན། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་གཞུགས་སྐྱེ་  
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་  
ཆོག་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་དོན་དེ།  
རང་དོན་ཆོས་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད། གཙོ་བོར་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་  
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་  
པའི་གང་ཟག་དེ། གཞན་དོན་གཞུགས་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ།

ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲུ། སྒྲུར་བ་དང་མཐའ་  
 དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ།  
 ལྡན་པའི་བྱད་པར། སྤངས་པའི་བྱད་པར། ངོ་བོའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་  
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་  
 དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་  
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་  
 གཅིག་གི་རང་བཞིན་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ངོ་  
 བོ་ཉིད་སྒྲུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་  
 བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་ན། ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་  
 བ་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ།  
 དེ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མ་རང་ཉིད་ལ་སྟོས་ཏེ། མཐར་  
 ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆད་མར་སོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་  
 གཉིས་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།  
 མ་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆན་  
 ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འགོག་  
 བདེན་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་  
 དེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་  
 ལེན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་  
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཐུགས་རྒྱུད་  
 ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འབའ་  
 ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱ་སྟེ།  
 སྟོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་  
 ཅན། སངས་རྒྱུ་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།  
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནའང་མ་བྱ་སྟེ། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྟོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཆར་  
 གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཞེས་ན། ཁ་ཅིག་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་  
 པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱ་སྟེ་ཟེར་བའི་ལོག་རྟོག་སྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་བྱར་  
 ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་ནང་པན་  
 ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་  
 ཐུགས་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་

འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་  
སྤང་བྱ་སྒོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲུ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་  
སྒྲུའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་  
བས་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་སྒྲུ་སྒྲུ་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་  
མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དང་།  
སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་གཉིས་ཡོད། ཁོ་ན་རེ། མཆོན་ཉིད་  
དེ་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་བས་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་  
བྲལ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་བས་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་བས་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་  
ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་བས་མ་བྲལ་བར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་  
པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་རྒྱང་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་  
མ་བཅོས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ། ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་  
གྱིས་མ་བཅོས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་  
གྱིས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་  
དགོས་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་བ་དཔོན་  
ཀྱི་ལུགས་ལའང་དེས་མཆོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་  
སྐྱེ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་སྒྲིང་ལས། རྒྱུ་  
ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེ་སྟག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ། ཞེས་སོགས་ལ།  
གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། དེ་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་  
ནམ་པ་བཞི་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱེ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་  
ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བཞིར་གངས་ངེས་ཞེས་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས། ཚུལ་རི་  
ལྟར་འཕྲོས་ན། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་  
ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། དམ་  
བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་  
མཚན་དང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་  
གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་མིན་ཡང་། སྤྱིར་ཐ་  
དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་དབང་གིས་ཁྱོད་རྣམས་  
ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ལ་ཆོས་ཅན།  
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་  
ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ལོངས་སྐྱེའི་གཞུགས་སྤངས་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡན་ཆད་  
ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མཚོག་གི་སྐྱེ་སྐྱེའི་གཞུགས་སྤངས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་  
ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་དང་ངོ་མོ་ཐ་དད་མེན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡོད་དེ།  
 ཞིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུང་ལས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །ཞན་ནི་འགལ་ཡང་  
 ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་དཔེན་པ་དཔེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །  
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་  
 ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་  
 སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།  
 དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་  
 འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་  
 ཆོས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཡེ་  
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མི་རྟག་  
 པ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་གཉིས་  
 ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ཏེ། གྲུབ་བདེ་རྩམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།  
 ཅུ་བའི་མ་བྱེད་མཆོམས་སུ་མ་བྱེད་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལས་གཞན་པའི་  
 གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པས་  
 མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ན། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོ་  
 འདོགས་གཅོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་  
 སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་  
 ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐྱོད་གས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་པའི་ཚུལ་  
རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཁ་ཅིག་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་  
ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཆོས་  
ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལོངས་སྐྱའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མེད། སྐུ་ལ་སྐྱའི་  
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མེད། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་  
པོ་དེར་ཐལ། ལོངས་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་  
ལའང་རིགས་འགྲེ། ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱའི་ཆོས་ཉིད་ལོངས་སྐྱའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་  
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལོངས་སྐྱའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱ་བ་  
ནི་ཅོལ་ཆུང་གི་གཏམ་མོ།།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་འཕགས་སེང་གི་ཚྭ་པ།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་གས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་  
བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་  
ཉེར་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་  
ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་  
ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་

ཉིད་དང་། དབྱེ་ན། རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་ལྟར་ལྟོགས་པའི་ཡེ་  
 ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་གཉིས་ཡོད། ཡང་དེས་བསྟན་པའི་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་  
 ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱ་བྱུང་ཡེ་ཤེས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་  
 ཤེས་དང་ལྟ་ཡོད། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་དང་རང་རིག་  
 རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་སྐྱོད་བ་དོར་བར་བྱའོ།

སྐབས་འདིར་གཞུང་དོན་ལ་དོགས་བ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། འཕགས་པས་  
 འཆད་ཚུལ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་ཚུལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པ་ལ་  
 དགག་བཞག་རི་ལྷར་མཇོད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་པའི་རོ་བོ་  
 ཉིད་སྐྱོད་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱོད་མདོར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་མཐུན་  
 ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་  
 དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལོངས་སྐྱོད་མདོར་བསྟན། ལྷ་ག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆོན་  
 དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལོངས་སྐྱོད་རྒྱས་པར་བཤད། གང་གིས་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་  
 བར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་མདོར་བསྟན། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི།  
 །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོད་  
 །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་མི་རིགས་པར། ཆོས་ཉིད་སྐྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།  
 །ཞེས་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་  
 རས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོད་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱོད་བསྟན་བྱའི་  
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་ཞེས་བརྗོད་

རྒྱ་ཡིན་ཡང་། སྤེབས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་  
མ་ཡིན་ན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པར་  
ཐལ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་  
སྐྱེ་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན། དེ་མ་བསྟན་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་  
ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དེ་མ་བསྟན་དགོས། དེ་གཉིས་གང་གིས་བྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་  
བསྟན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་  
པ། དེར་ཐལ། གཞུང་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་པོ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་  
བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤེ་  
ཆན་ཉེར་གཅིག་བསགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།  
འདོད་ན། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་  
ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འདུས་  
བྱས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་གཞུང་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་ནི། འགྲེལ་པར། གཞན་དག་  
ནི། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་  
ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་  
སྟོོ་ག་གཅིག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་

བ་ནས། ཏྲག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཟླ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་  
འཆད་ལ། ལོངས་སྐུ་འཆད་ཚུལ་འཕགས་པ་དང་འབྲ་བར་བཞེད་ཅིང་། གང་གིས་  
སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྐུ་ལ་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་འཁོར་  
བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་ནི། གཞན་  
དག་ན་རེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྣང་བ་  
སྐྱེ་བའི་སློན་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བས་གྱུར་བ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་  
དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གདོན་  
མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་  
རང་གི་བཞེད་པ་གསུངས། དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་  
ཉེར་གཅིག་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། ལོངས་སྐུ།  
སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐུའི་རྣམ་  
གཞག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་གཞག་བྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།  
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མ་བསྟན་  
པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཐལ་འབྱུར་འདི་ལ་འཕགས་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་  
འདོད་ལན་འདེབས་ཀྱང་འདོད་ལན་མི་ཐེབས་པས་གཞོད་བྱེད་ཏུ་འགྲོའོ།

དེ་ལ་འཕགས་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་  
ཉེར་གཅིག་ཇོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཇོ་བོ་ཉིད་

སྐྱུ་སྐྱུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ལོངས་སྐྱུ་ལ་གཉིས་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལས་ལོགས་སུ་བསྐྱུ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་སྐྱུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་ལ་འཕགས་པ་ན་རེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལོངས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་ཐལ། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་རྒྱུད་མཐོག་གས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་གཞག་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱོ་བཞིར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་སོ། །ཡང་འཕགས་པ་ན་རེ། སྐབས་བརྒྱད་པར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སྐྱུ་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱུ་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་པའི་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། འགྲེལ་པར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུ་ལ་བ་ནི། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱུ་ལ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལུང་བྱས་པ་ལས། དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་མི་འབྱུང་བས། སྐྱུ་ནི་གསུམ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་འབྱུང་།

འཕགས་པས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་ཏེ། དོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་མཛད་པ་འཕྲིན་

ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་  
 པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་  
 ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་སུ་ཉྐྱགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡེ་ཤེས་མཛད་  
 པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་སྒྲོས་རིགས་ཀྱི། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་  
 སྒྲོས་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲུབ་མེད་དེ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་  
 སྒྲོས་པ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་  
 ལྟར་སྒྲོས་པས་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་དང་། ཡེ་ཤེས་  
 ཆོས་སྐུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ། ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་  
 བཅས་པ། ཞེས་སྒྲོས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་  
 མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་ཆོས་སྐུའི་སྒྲས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་མ་ཟད། སྐུ་  
 བཞིའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐུ་དང་། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོད་ཏུ་གྱུར་  
 པའི་ཆོས་སྐུ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉྐྱགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་  
 དང་བཅས་པ། ཞེས་སྒྲོས་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་སོང་བ་གང་ཞིག་  
 དེ་སོང་ན་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།  
 དེ་མི་འགྲུབ་བར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་དང་བཞི་སོགས་སུ་དབྱེར་  
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་པར། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་  
 བར་བསྟན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཆོགས་ལེའུར་བྱས་པ་སྐུར་བའི་ངོར་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་  
 དང་མཛད་པར་སྐུར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོགས་

གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ།  
 ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རང་ལུགས་གསུངས།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་  
 རས་བགྲངས་པའི་སྐུ་བཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྒྱུ་གཞག་གི་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་  
 བཅས་བ་ཞེས་ཆོས་སྐུའི་སྐུས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་བཤད་  
 ལས། ཟག་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་ན་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཆོས་སྐུ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་སྐུ་བཞི་བར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པ་  
 མེད་གོ་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐུ་བཞི་བར་མཛད་པ་ནི། དབྱེ་བསྟུ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྐུ་གསུམ་  
 ཏུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།  
 ལུས་རྒྱུ་གཞག་ཏུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་མཛད་པ་འཕྲིན་  
 ལས་དང་ལྟན་ཅིག་སྦྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ནི་  
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྐྱུ་སྐུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པ་ལ་  
 དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་  
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནས་གངས་པའི་སྐུ་གཉིས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བར། དེ་  
 ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟོས་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་  
 ཉིད། ཟག་བ་མེད་པའི་བླ་བ་ཉར་བཞག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། འོ་ན། འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་  
 ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ཏུ་གསུངས་པས། ལྷགས་ལྷ་མེད་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་

གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་སྐབས་འདིར་ཁས་སྒྲང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་  
 ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་  
 པའི་བྱང་མེས་ས་བརྩ་བ་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་འདེབས་  
 དགོས་པ་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་སྒྲང་བར་སྟོགས་གཞན་སྤྲུགས་ལུགས་ལས་ཤེས་  
 བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་  
 ལམ་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲུགས་  
 གྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་གཟུགས་སྐུ་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་  
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འཕགས་མེད་གཉིས་སྐུའི་བྱངས་ངེས་དང་། བསྟན་ཚུལ་གཉིས་གང་  
 ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱངས་ངེས་ལ་ཚུད་པ་གང་ཞིག  
 བསྟན་ཚུལ་ལ་ཚུད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་པས་ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་  
 སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྐུལ་སྐུ་གསུམ་ཁོ་ནར་བྱངས་ངེས་པར་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་  
 ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་ནས་བཞེར་བྱངས་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་  
 པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་བཞེད་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཐ་སྟངས་མི་བཞེད་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་  
 ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་གསལ་བར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་  
 ཅིག་གཞན་ཡང་། དེའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་

ལ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་  
 བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་མངོན་ཉོགས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་དོན་དུ་  
 གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་གྱི་སྐབས་  
 བརྒྱད་པའི་བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་  
 ལུགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་  
 བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་  
 སྐུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཞུང་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྒྱས་བཤད་  
 གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པས་ཆོས་སྐུ་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་  
 དེས་པའི་གྲངས་དེས་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་སྐུ་ལ་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དང་  
 གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་གྲངས་དེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན།  
 མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་གཉིས་ཀྱིས་གྲངས་དེས་བཞེད་པ་དང་། གསུམ་གྱིས་གྲངས་དེས་  
 བཞེད་པ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་ལ་ལོངས་  
 སྐུ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་ལོངས་  
 སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་བཞེད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་གྱི་མཛུགས་ཏུ་དགོ་བ་བསྟོ་བ་  
 ར། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་དེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག  
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་  
 ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་དེས་པ་མི་བཞེད་

ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ།  
 སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་པོ་དེར་འདུས་  
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་མེད་གོ་བཟང་པོས་ཀྱང་  
 སྐུ་བཞི་པར་མཛད་པ་ནི་དབྱེ་བསྐྱུ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐུ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་  
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་  
 ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་  
 ཆོས་སྐུ་དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དོ་བོ་ཉིད་སྐུས་བསྐྱུས་  
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དོ་བོ་ཉིད་སྐུས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བསྐྱུས་པའི་  
 རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་  
 པོ་དེར་འདུས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་སོ། །ཞེ་ན།  
 དེ་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་  
 ཆད་མ་གཉིས་སུ་འདུས་ན། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་  
 པའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པས་བྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་  
 སྐུ་ཡིན་ན་དོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།  
 དེ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་བྲབ།

འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ན་དོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་  
 སྐུ་ལ་སྐུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་བཞེར་གངས་ངེས་པའི་  
 ཕྱིར། བྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ལོངས་སྐུའི་སེན་མོ་བྲངས་མདོག་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་གཞན་  
 གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་  
 སུང་ལ་མཆོད་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་  
 སྤྲོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྐུ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་པ་དེ་མི་  
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐུ་གསུམ་པོ་དེས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཡེ་  
 ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྐུ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དགོས་པ་ལྷག་དང་  
 བཅས་པ་གཞིགས་ནས་སྐུ་ལོགས་པར་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་སེང་གཉིས་སྐུའི་གངས་ངེས་ལ་མི་ཚྭ་བར་ཐལ། དེ་  
 གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་དུ་གངས་  
 ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འཕགས་པས་དེ་གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་  
 ངེས་པར་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཁོ་ནར་གངས་མ་ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་  
 སོགས་བཞེར་ཡང་གངས་ངེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པའི་  
 ལུགས་ལ་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་  
 ལ་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལོགས་པ་ཞིག་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། ལོངས་སྐུའི་སེཀ་

མོ་ཟངས་མདོག་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་  
ལ་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་ཆོས་སྐྱོ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི།  
འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་འདྲེས་པའི་རིགས་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་  
སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་ཆོས་སྐྱོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་  
པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་བཞེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྲེན་དེ་འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་  
སྐྱོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྲེན་དེ་འཕགས་པས་བཞེད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
ཆོས་སྐྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། ལྷ་གྲུ་དེ་སེམས་ཅམ་པས་བདེན་སྟོང་  
དུ་འདོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
ཁྲབ་པ་ཁས། ཏྲགས་དེར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གང་  
ཞེག་དེ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།  
སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་  
པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཏྲགས་གཉིས་པ། འཕགས་སེང་གཉིས་སྐྱེའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཚྭ་པ་མ་  
གྲུབ་ན། དེ་ཚྭ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆད་  
མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱོ་བསྟན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་གཞུང་  
འདིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ།  
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་

ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། གཞུང་  
 འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པས་  
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་འབྱུང་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་  
 ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉར་གཅིག་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་  
 པར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཁུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས་  
 ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་  
 རྒྱས་དང་། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་  
 གང་ཞིག་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཁུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་  
 ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་  
 པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ།

འོ་ན། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། འཕགས་  
 པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཐལ།  
 གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་  
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། ཅ་ཉགས་ཕྱི་མ། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བུའི་  
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཁུན་  
 ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་དང་། ཞེས་

པའི་བར་གྱི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་  
 བ། དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་  
 པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེའི་ལུགས་ལ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་  
 བོར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་བ། དེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་  
 གྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་རྟེན་པ་ཕྱི་མ་སྐྱོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་  
 པ་དེའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཁུན་  
 ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་གྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་  
 བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། གང་  
 གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཅིག་པོ་འདིའི་བསྟན་བུའི་  
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་  
 འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་  
 གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་དེས་  
 འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ངོས་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་  
 དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཁུན་ཆད་མེད་  
 དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་གྱི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆུན་ཉིད་གཅིག་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་  
 མ་བསྟན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་གཞུང་དེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་ཆོས་ཅན་

ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་ཞར་  
བྱང་གི་ཚུལ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་  
བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་  
ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་བར་  
ཀྱི་གཞུང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་བསྟན་པ་  
གང་ཞིག་དེའི་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་  
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་  
ལ། གཞུང་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་དོ་བོ་  
ཉིད་སྐྱེའི་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེའི་ལྷགས་ལ། ཆོས་ཀྱི་  
སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱོད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་  
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་  
བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། ཉི་ལྔ་ལས། རྒྱུན་བྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ།  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་  
པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱོད་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་  
ཡིན་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱོད་ཡིན་དགོས་ཏེ།  
དེའི་ལྷགས་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱལ་བ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡིན་ན། གང་གིས་སྲིད་པ་ངེ་སྲིད་པར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་  
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།  
 ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་པ་ནི། །ཞེས་པ་  
 དང་། གང་གིས་སྲིད་པ་ངེ་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་ལུས་རྒྱུ་གཞན་དང་ཡན་ལག་  
 རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱོར་རིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྐྱོ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་  
 པའི་གཞུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཛྲ་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཞུང་གཉིས། ལུས་  
 རྒྱུ་གཞན་དང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ།  
 དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱལ་པ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་  
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན། སྐྱལ་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་  
 པའི་གདུལ་བྱའི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱོ་དེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་  
 སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་  
 བོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་པ་ནས་དངོས་སུ་  
 བཤད་པའི་སྐྱེ་བཞིའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་  
 པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱོ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་བརྒྱད་  
 པ་དང་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྐབས་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱོ་

མེད་དེ། སྐབས་དང་པོས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་  
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡོད་  
 པར་ཐལ། རྒྱ་གྲི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྣམ་མཁུན་  
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་  
 གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྩ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་  
 ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་བསྟན་བྱའི་  
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྩ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
 པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིར་དེ་ཡོད་པ་གང་  
 ཞིག་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་  
 གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་  
 བརྩ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
 སྐབས་བརྒྱད་པས་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱི་  
 པ་ཅ་རྟགས་ལ་འགྲེ། རྟགས་དེར་ཐལ། དེ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྩ་  
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་དང་པོས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་  
 པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་  
 ཉི་སྤང་ལས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་

འབྲང་ནས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་  
སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཏགས་  
པ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར།

འོ་ན། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་  
ཆེན་ཉེར་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་སྟོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་  
ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་པ་ལས།  
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བར་འཆལ་ཞིང་ཤེས་པར་  
འཆལ་བས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་མཉན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་  
འཕགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འཕགས་པས་མདོ་  
དེས་སྐུ་གསུམ་ལས་ལོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།  
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་ཆོས་སྐུ་སྟེ་ལ་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་  
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་དེ་ཡེ་ཤེས་བསགས་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་  
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་འགྲེལ་ཆོག་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པར་  
ཐལ། འགྲེལ་ཆོག་དེའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་  
གཅིག་དོ་མོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐུ་དེ་བསགས་པའམ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་  
ནི། སྟོན་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཐ་  
དད་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཀྱུན་རྫོབ་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཉི་སྒྲིང་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་  
 པ་དོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་བྱས་ནས། སྐུ་འཕེལ་བསགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཐོབ་བྱེད་སྟོབ་  
 ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཞེས་པ་སྟེ། ཐག་ཆོད་མི་སྲ་བར་དཔྱོད་དགོས་པར་འདུག་  
 གོ།

སྐུས་པ། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་རྗེ་གསོན། ཉིད་ཀྱི་བཀའ་སླུ་ལ་  
 རྣམ་བཤད་འདི། ཀུན་གྱི་སྤྱན་མོང་ཡིན་བསམས་ན། །དགོངས་པ་འཆད་ཆེ་  
 ཁོ་བོ་ཙམ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོས་ཅག་ལ། །རྒྱུན་དུ་སྤྱགས་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་གཟེགས།  
 །ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྤྱགས་པ་དང་། །འཆད་ཚུན་ཚུམ་པའི་དངོས་བྱུ་སྟོལ། །དེ་ཡི་  
 བཀའ་བློན་ཁུར་ཐབས་སུ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་བཟང་ལོར་བྱ་མཆོག་ རྣམ་དཔྱོད་  
 རྒྱལ་མཆོན་ཅེར་བཀོད་ནས། །སྟོ་གསལ་ཀུན་གྱི་འདོད་དགུར་བྱ། །དེ་ལྟ་མོད་  
 ཀྱི་སྟེགས་དུས་འདིར། །འཁོར་ངན་ལོག་སྐྱབ་འབྱུང་ལ་ཉེ། །ལོག་སྐྱབ་བཟོད་  
 པའི་གོ་ཆ་ཞིག །ཅིས་ཀྱང་བདག་ལ་བཀའ་བློན་ཞུ། །ཡང་ན་འགྲོ་ཀུན་དོས་ཅག་  
 གི། །པ་མ་ཡིན་པར་ཐག་ཆོད་ན། །སྒྲིང་ཙམ་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པར་སྟེ། །དམ་པའི་  
 དོན་དུ་ལོག་སྐྱབ་མེད། །ཞེ་མ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །བདག་གི་མགོན་དང་  
 སྐྱབས་ཡིན་ཕྱིར། །བཀྲལ་ཞིང་བརྟགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་། །བསྟན་ལ་པན་པར་  
 བསམས་ནས་བཀྲིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་དགའོ།

ཟད་པར།

ཅ་བར། ཟད་པར་བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར།  
ས་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་རྩུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱིར་བ་དང་། མཐའ་  
དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བྱུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པར་  
ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྩ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་  
ལ་སྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་བུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོ་སེར་  
སོགས་ཡུལ་བརྩ་པོ་གང་རུང་གིས་བྲབ་པར་སྐྱུལ་བྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་  
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་  
འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །ཞེས་གསུངས་པའི་  
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་  
གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོ་སེར་སོགས་ཡུལ་བརྩ་པོ་གང་རུང་གིས་བྲབ་པར་སྐྱུལ་  
བྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་  
བ་མི་འཐད་དེ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་  
མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སེམས་བྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲབ་སྟེ།

ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྲབ། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་  
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ལའང་སེམས་བྱུང་གིས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་དེ་  
 ལ་ཁ་ཅིག་ཀེང་རུས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན།  
 མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།  
 ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཀེང་རུས་གསལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་ཀེང་རུས་དཀར་པོས་ཁྲབ་པར་  
 སྒྲུལ་རུས་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་  
 བ། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་  
 ཅད་ལ། །རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དག་ཏུ། །སྒྲོ་ཞིང་སྒྲུང་པས་ལས་དང་པོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དཀར་  
 པོས་ཁྲབ་པར་སྒྲུལ་རུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་  
 ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་  
 འཛིན་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་  
 སེམས་འཕགས་པས་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་  
 གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཁམས་རྒྱུར་བསྐྱར་བ་དེའི་ཆེ། རང་གི་དམིགས་  
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཁམས་རྒྱུར་སོང་བར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རྒྱུད་

གྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་དེ། སྦྱིར་  
 ས་ཁམས་ཚུ་ཁམས་སུ་མི་འགྱུར་ཡང་། བྱང་སེམས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་  
 ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུ་སྤྱང་བདུད་ཅི་ནག་ཁྲག་  
 སོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་  
 མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་  
 སོར་བ་གང་ལ་ཅིག་ཅར་བལྟས་པའི་ཆོ། ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་ངན་པའི་སྟོབས་གྱིས་  
 བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སོར་བ་གང་གི་སྟེང་ན་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ནག་ཁྲག་དང་། ལྷའི་  
 ལས་བཟང་སྟེ་སྟོབས་གྱིས་དེའི་སྟེང་ན་གསར་དུ་བྱུང་བའི་བདུད་ཅི་གཉིས་ཀ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན། འབྲུལ་  
 ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་མི་འཐད་དེ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཟད་པར་  
 སྟོན་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་  
 ཡིན་ན་སྟོན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་  
 དག་བཙམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཟད་པར་སྟོན་སྟེ་  
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ།  
 དེས་སྟོན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཉོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་  
 རྟེ། རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་གྱི་ཉོག་པ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་འཕགས་དེ་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དག་བཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། རང་གི་སེམས་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་  
 གྱུར་པའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བར་སྒྲུལ་རྩས་པའི་ཉིང་  
 རེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། སྒྱིར་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྐབས་  
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་གི་སེམས་ཉིན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་མའི་དངོས་  
 གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་ཡུལ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བར་སྒྲུལ་རྩས་  
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟད་པར་  
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྒྱིར་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབྱེ་ན། ས་ལ་  
 སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞི། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་འབྱུང་འབྱུར་བཞི། རྣམ་མཁའ་དང་  
 རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ཟད་པར་ཉེ་བཅུ་ཡོད། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་  
 པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་  
 བསྟན་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པས་བྱུང་བ་མེ་འཐད་དེ། ཡེ་ཤེས་  
 ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ན་སྐབས་བརྒྱད་པ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་  
 པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཡེ་  
 ཤེས་ཆོས་སྐྱུས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཟད་པར་དེ་སྐྱེ་མཆེད་གང་དང་གང་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་  
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སོགས་བཞི་ལ་ཟད་པར་འཛིག་པ་གང་  
 ཞེ་ག སྔོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སོགས་འབྱུང་བ་

བཞི་ལ་འཛོག་པ་གང་ཞིག དེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་ན། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་འཛོག་  
 པ་གང་ཞིག འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་དང་། བྱ་ག་རྣམ་མཁའ་གང་རུང་ཡིན་  
 རའང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འཛོག་སྟེ།  
 རྣམ་ཤེས་ལ་འཛོག་པ་གང་ཞིག རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག་པའི་  
 ཕྱིར། སྐྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱའི་ཟད་པར་  
 ཡོད་ན་སྐྱའི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ལ་ཁུབ་པར་སྟོབ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག སྐྱ་ལ་རིགས་  
 འདྲའི་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤེཾ་གཉིས་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་  
 དེ། སྤེཾ་ཟད་པར་དང་རྩེཾ་ཟད་པར་ཡོད་ན། གཞུགས་ཁམས་པའི་གཞུགས་ལའང་  
 སྤེཾ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲས་ཁུབ་པར་སྟོབ་པའི་ཟད་པར་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག  
 གཞུགས་ཁམས་པའི་གཞུགས་ལ་སྤེཾ་རྩེཾ་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
 ཟད་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ཁམས་གོང་འོག་གིས་བསྟུས་པའི་རང་རང་གི་རིགས་  
 འདྲ་ཀུན་ལ་ཁུབ་པར་སྟོབ་ཞིང་བསྟུད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ།  
 མཛོད་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྩ་བཞིའོ། །དྲི་དང་རྩེཾ་སྣ་དང་ནི། །སྐྱའི་  
 རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་  
 ལྔ་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་གི་ཟད་པར་སོགས་ལྔ་ཡོད་  
 བ་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ལ་  
 ཁུབ་པར་སྟོབ་པའི་ཟད་པར་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་

ཐལ། ཟད་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ཁམས་གོང་ལོག་གི་སྟོང་གི་འཛིག་ཏེན་གྱིས་  
བསྐྱས་པའི་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་སྟོ་ཞིང་བསྐྱད་པའི་ཆེད་དུ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྟོང་གི་འཛིག་ཏེན་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་  
ལྗེའི་རིགས་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཟེལ་གཞོན།

ཅུ་བར། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་ནི། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། རང་  
གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུལེས་པ་དག་གིས། །ཞེས་སོགས་ལ།  
སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་གི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྟེ་མཆེད་བརྒྱད་ཆོས་ཅན།  
ཡེལེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་  
ཐུག་པའི་ཡེལེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སེམས་ཏེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་  
དངོས་གཞི་ལ་བཞེན་ནས་དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ཉིང་  
རེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། ཟེལ་གཞོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་  
ན། དབྱེ་བས་ཟེལ་གཞོན་བཞི་དང་། ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། དབྱེ་བས་  
ཟེལ་གཞོན་བཞི་ཡོད་དེ། རང་གཟུགས་སུ་འདུལེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་  
རྒྱུ་དུ་ལ་ལྟ་བའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད། དེར་འདུལེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་  
གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད། རང་གཟུགས་མེད་  
པར་འདུལེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱུ་དུ་ལ་ལྟ་བའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་

སྐྱེ་མཆེད། དེར་འདུལེས་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་ཟེལ་གྱིས་  
གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁ་དོག་ཟེལ་གཞོན་བཞི་ཡོད་དེ། སྡོན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་  
སྐྱེ་མཆེད། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་  
དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོ་སྤྱོད་བར་བཟོད་ན། དབྱེབས་ཟེལ་གཞོན་ལ་བཞི་ཡོད་  
དེ། གཟུགས་ཚུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཟེལ་གཞོན་གཉིས། གཟུགས་ཆེ་བ་ཟེལ་  
གྱིས་གཞོན་པའི་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་ཏེ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སེམས་ཉེན་  
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཞེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་  
གྱི་འདུལེས་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་འདུལེས་བཞག་པ་གང་རུང་བྱས་ཏེ།  
ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་དམིགས་ནས་རི་ལྗང་འདོད་འདོད་དུ་དབང་འབྱོར་  
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། གཟུགས་ཚུང་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཟེལ་  
གཞོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཉིས་ཡོད། གཞན་སྤྱི་མ་དང་འབྲ་  
བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རི་ལྗང་འདོད་འདོད་དུ་དབང་  
འབྱོར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། གཟུགས་ཆེན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་  
པའི་ཟེལ་གཞོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད། རང་གི་  
སེམས་ཉེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཞེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་  
གཟུགས་མེད་པའི་འདུལེས་བཞག་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྡོན་པོ་ལ་དམིགས་  
ནས་དེ་བས་ཀྱང་ཁ་དོག་སྡོན་བར་ལྟ་བ་སོགས་རི་ལྗང་འདོད་འདོད་དུ་དབང་འབྱོར་

པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་དམིགས་པ་དེ། སྔོན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་  
མཆན་ཉིད། དེས་འོག་མ་རྒྱུ་ལ་རིགས་འགྲེ།

འོ་ན། མདོ་ལས། དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་གས། དུལ་ཕ་ར་ཏ་སིའི་རས་  
སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་འོད་སྔོན་པོ་  
འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཉང་གཟུགས་མེད་པར་འདུལེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་  
སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་བལྟ་  
ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནས་མཐོང་  
སྟེ། དེ་ལྟར་འདུལེས་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་དང་།  
དེ་བཞིན་དུ། སེར་པོ་ལ་དོད་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་། དམར་པོ་ལ་རྩན་རྩྭ་རྩྭ་བ་ཀའི་མེ་  
ཉོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་བ་བ་སངས་སྐར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་  
ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་ཞེས་པ་སྤྱིར་བཤད་པའམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།  
ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཞེས་པ་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་སྐར་བའི་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་  
ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་ནི་ཆོན་གྱིས་ཁ་སྐར་བའི་སྐར་བྱུང་གི་སྔོན་པོ་དང་འོད་སྔོན་པོ་བྱུང་  
བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་པོ་ཡོད་པ་བསྟན་ཞིང་། ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐར་  
བའི་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་སྔོན་པོ་དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་དང་། ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐར་  
བའི་སྐར་བྱུང་གི་སྔོན་པོ་ནི། དཔེར་ན་དུལ་ཕ་ར་ཏ་སིའི་རས་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་  
ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། སེར་པོ་སོགས་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེ། དེ་  
ཡང་སྤྱིར་ཟེལ་གཞོན་ལ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་

བས་སྟོབས་ཆུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྤར་སྤར་བ་མི་སྤར་བར་བྱས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ལྟན་འབྱེན་བས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རྩེ་མོས་བྲན་ལ་དབང་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་དབང་བྱེད་བས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ལྷ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་གསུམ་པ་སྤར་སྤར་བ་མི་སྤར་བར་བྱས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ལྷ་པ་དབང་བྱེད་བས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་ཀ་ལ་སྦྱར་ཆོག་གས་བརྟག་ཆད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་གསུམ་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཉན་རང་ལ་ལྟ་བའི་མའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱད་ལྟན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་མའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཙ་བ་ནས་རྒྱུ་གཙོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འོ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྟེ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དམིགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱད་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྟེས་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱང་ནས་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་  
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་  
 གདུལ་བྱ་གཞན་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བཞེད་  
 རས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་  
 སྐྱེ་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བཞེད་པ་  
 ཅམ་ལ་རག་ལས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན།  
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།  
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་གི་སེམས་ཉེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་  
 གཞི་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀྱུན་  
 རྒྱུ་ཤེས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་སྒྲོན་ནས་མཐུན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་  
 པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་མཐུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོན་  
 རས་མཐུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་  
 གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པ་  
 དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། བྱུང་  
 ཆོས་ལྗེའི་སྒྲོན་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

ལོངས་སྤྱོད།

མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ལ། སྦྱར་བ་དང་། མཐའ་  
དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་  
མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག  
གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་ཡིན་  
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འཁོར་བའི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།  
གནས་དེར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་  
ཐལ། དེར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གཟུགས་སུ་  
ཉར་འགྲོའི་བྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ལུང་ལས། གཙང་མའི་གནས་  
དག་སྤངས་ནས་ནི། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་རྫོགས་  
སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་གཅིག་འདྲིང་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་  
མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་འོག་མིན་དེ་གནས་གཙང་ལྷའི་ནང་  
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། རོང་རྟིག་པས། ལུང་འདི་  
ལང་གཤེགས་གྱི་ལུང་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ལང་གཤེགས་ན་འདི་མེད་པར་མཛོན་  
སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག ལོངས་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཡིན་པས་མ་

བྱམ་ཐེང་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཡིན་ན་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་ཉེན་  
 ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་ལྷའི་  
 ཉེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་  
 ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་དབང་གྲགས་པས། དཔལ་ལྷན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པར་དོན་  
 དམ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་གྱུར་ཅིང་། །འཇམ་གླིང་སྐྱེ་བོའི་དོན་མཛད་དོར་ནི་དམ་པ་ཉོག་  
 དཀར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གནས་གཙང་གི་འོག་མིན་ལས་འདས་པའི་འོག་  
 མིན་གཉིས་པ་སྤྱག་པོ་བཀོད་པར་གྲགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུ་  
 བརྒྱུད་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པ་  
 ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཁོར་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་  
 ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་མདོན་འཁོར་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཆོས་སྐྱབས་པར་ཐལ། དེས་  
 འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐྱབས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པས་རྒྱལ་ཁྲོལ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་པོ་འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐྱབས་པའི་  
 རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་འོད་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲོལ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་  
 བ། མ་ཁྱབ། འོ་ན། བྱམས་མགོན་འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་  
 རྒྱལ་ཁྲོལ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཆད་ལྷན་གྱི་ཕུང་གསལ་བར་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷའི་  
 བྱ་དམ་པ་ཉོག་དཀར་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཆད་ལྷན་གྱི་ཕུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། སྟོན་ཅིག

རང་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ། ཁ་ཅིག གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་  
 ཅན། ལོངས་སྤྱོད་ཐལ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
 ཁྱོད་དེས་པ་ལྷ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དེས་པ་  
 ལྷ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷན་པ་གང་ཞིག གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
 དེས་པ་ལྷ་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་ཅིང་། ཆོས་ཅན་རྩམ་  
 སྤྱི་མ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་འཕགས་  
 པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་  
 མཁྱེན་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་  
 མཁྱེན་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷན་པ་གང་ཞིག ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་  
 དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་ཁས་བླངས་  
 སོ།།

གཞན་ཡང་། ལམ་ཁྱུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཁྱུགས་  
 ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པའི་ལམ་ཁྱུགས་ཀྱི་གང་  
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག ལམ་  
 ཁྱུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་  
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁས་སོ། །ཡང་  
 མཆན་ཉིད་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེས་པ་ལྷ་

ལྷན་གྱི་གཞུགས་སྐྱེད་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ངེས་པ་  
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན།  
འདིར་མ་བྱལ། འདོད་ན། རང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་  
པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནང་པ་ཆུ་  
ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
ཞེས་ཟེར།

འོ་ན། ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཞུགས་སྐྱེད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། ངེས་པ་ལྷ་  
ལྷན་གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོངས་  
སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་མངོན་སུམ་  
དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་  
ཁོ་ནའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་  
གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་དེ། ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་  
ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་འཁོར་  
གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་བྱལ།  
མ་གྲུབ་ན། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་  
ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་  
ནའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ལོངས་  
སྤྱོད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱལ་མཆོམས་



དུ་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་  
 ཡང་མ་ཁྲབ་སྟེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་གཟུགས་ཕུང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་  
 ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྤྱོད་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་  
 ཐལ། དེ་བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་  
 སྤྱིའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཞིག་དེ་རྫས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་  
 ཁྲབ་སྟེ། ལོངས་སྤྱིའི་རང་ལྷོག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གཞི་ལྷོག་ཏུ་རྫས་  
 ཡོད་འོང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱིའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་  
 བ་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་། ལོངས་སྤྱིའི་བདག་གམ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

འོ་ན། ཁྱོད་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་  
 དགོས་པ་དང་། ཁྱོད་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་  
 བདག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།  
 གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་  
 གི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་  
 ཤེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།  
 གཞན་ཡང་ལོངས་སྤྱིའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་  
 བུ་ལྷས་བྱིན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་སྤྱིས་བུ་ལྷས་བྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
 ཐལ། ཀུན་གཞི་མེད་པ་གང་ཞིག་སྤྱིས་བུ་ལྷས་བྱིན་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་  
 འོན་བཅའ་བའི་ཆེ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལོངས་སྤྱིའི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་

བ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་  
 མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་  
 ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་དུལ་བས་  
 བེ་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། །ཁོ་ལོ་ཅག་གྲང་རྣམ་པར་ཤེས་  
 བ་ལ་བདག་གི་སྤྱོད་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྤིང་བ་  
 ལེན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་  
 འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་  
 འབྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བཞེད་གྲང་འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ། །ཞེ་  
 བ། འོ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་  
 པར་ཤེས་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་  
 ལ་དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་སྟེ།  
 འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།  
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིད་ཀྱི་  
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིན་  
 པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིད་  
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྟོགས་པར་ཐལ།  
 འདོད་པ་གང་ཞིག་ མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་

དེ་ཉིད་གསུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤར་བ་འད་པ་ལྟར་རང་ལྷོག་དང་གཞི་ལྷོག་གི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ། གང་ཟག་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་དེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་འདོད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་འདོད་བཞིན་དུ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་སྤྱོད་བའི་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་པ་དེའི་ལན་གདབ་པར་དཀའ། ཡང་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའི་རྒྱུད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉིར་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ལོངས་སྤྱི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་  
 བའི་ང་ལོངས་སྤྱི་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། ལོངས་སྤྱི་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་བའི་ཚོ། དབྱང་  
 རས་དེའི་མཆན་གཞི་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཚོགས་  
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཁོ་ན་དེའི་མཆན་གཞི་གང་ཞིག་དབྱང་ནས་དེའི་  
 མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་  
 བ། ལོངས་སྤྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་མི་རྟེན་པར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱལ་སྤྱ།

གང་གིས་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པར། ཞེས་པར། དེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྔ་ན་པའི་  
 གཟུགས་སྤྱི་ཚོས་ཅན། སྤྱལ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། འདི་ལ་དབྱེ་ན། བཟོ་བོ་སྤྱལ་སྤྱི། སྤྱེ་བ་སྤྱལ་སྤྱི། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་གསུམ་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་པས་བཟོ་བོ་  
 བེ་ལུ་ཀམར་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྟོན་པས་རི་དྲགས་བུ་བུར་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་  
 གཉིས་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།

མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིས་འཛིན་བུ་གྲིང་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་  
 པ་ཡིན་ལ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་།  
 གཉིས་པ་ཡུམ་ཀྱི་ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཡུམ་ལས་བལྟམས་པ་དང་།

བཞི་པ་བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་པ་བརྩན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་།  
 རྒྱག་པ་བྱིས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བདུན་པ་དཀའ་བ་ལོ་རྒྱག་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་།  
 བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དགྲུ་པ་བདུད་ཀྱི་སྒྲེ་འཛོམས་  
 པ་དང་། བརྩ་པ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་  
 བསྐྱོར་བ་དང་། བརྩ་གཉིས་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར།

འཕྲིན་ལས།

དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ངེས་མིན་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་  
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་མི་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་ངེས་མིན་མ་སྟོངས་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་  
 དུ་བཞུགས་པའི་བྱིར། ལོངས་སྤྱུལ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གིས་བར་དུ་ཆོད་པས་  
 བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་འབྲེལ་ལོ།  
 །ཞེ་ན། དེའི་སྟོན་མེད་དེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་  
 དེ་དང་དེར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལས་  
 བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།  
 དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན། ས་མཆོམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་  
 ཡོད། འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྤྱུལ་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱན་མི་ཆད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་  
 ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བ་ངེས་མིན་མ་

སྟོངས་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱ་སྤྱལ་སྤྱེལ་ས་བྱང་  
 པའི་ནམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱལ་སྤྱེའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་དང་ས་  
 མཆམས་སྤར་བཞིན་དུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །

## མཛད་བྱང་།

མཛད་བྱང་དང་སྤྲུལ་སྤྱོད།

འདིར་སྤྲུལ་བ། རྣམ་དཔྱོད་ཡར་ངོའི་ཆེ་ལྟར་འཕེལ་བ་ཡི། །སྤྲུལ་བཟང་  
 རྣམས་ལ་མདོ་རྒྱུ་ལེགས་སྤྲུང་བའི། །ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་སྤར་ན་ཡང་།  
 །སྒྲོ་གྲོས་གཞོན་ལྷའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྦྱིག་པར་དགའ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ལུང་རིག་བྱད་  
 །ཤིང་ལས། །བརྒྱལ་ལན་ཡང་གསལ་མེ་ཆེན་འདི་སྤར་གྱིས། །སྒྲོ་གསལ་ཆགས་  
 ལྷན་མཐའ་དག་འདིར་ཤོག་ལ། །ཡུམ་དོན་མཛེས་མའི་ལུས་ལ་ལྟོས་ཤིག་གྱི།

འཆད་བ་ལེགས་བཤད་འབྲུག་སྤྱོད་བསྐྱབས་ཆེ་ཆོག་དོན་སྒྲོག་འཕྲེང་ཡིད་  
 འོང་གཡོ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་རྗེས་སུ་འཇུག། །ཅོད་བ་རིགས་  
 བའི་ང་རོ་བསྐྱབས་ཆེ་པས་རྒྱལ་གཉིས་འཕྲེང་མཐའ་དག་འདོམས་བ་སྤྱོད་བའི་མེད་  
 གོ་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་བརྒྱད་བ་འདིར། །ཅོམ་བ་སྤྱན་དག་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་  
 ཆེ་ཆོག་དོན་ནོར་བུའི་རྒྱུ་གྱིས་མཁས་བ་སྤྱོད་དབང་དཔའ་བོ་ཅན་སྤྲུལ་བོ་ལྟར།  
 དེང་སང་འདི་ན་ལེགས་པར་བརྟགས་ཆེ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱབས་བ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་ལ་  
 ཅེ་ཐང་བཤ་ཆེན་ཁོ་བོ་ཉིད་ཅེས་མཐོན་པར་སྤྱོད། །མདོ་རྒྱུ་དགའ་བའི་གནས་  
 ལ་དབྱེད་བ་ཡིས། །རྣམ་དགར་ལེགས་པའི་དགེ་ཆོགས་ཅི་མཆོས་བ། །འདི་ལས་  
 རྒྱལ་བའི་བསྐྱབས་བ་སྤྱོད་དང་ནི། །ཁྱད་པར་དགེ་ལྷན་བཀའ་རྒྱུད་འབར་གྱུར་ཅིག། །  
 ཅེས་རྣམ་བཤད་སྤྱོད་པོ་རྒྱུ་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་འཆད་པའི་

ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྟིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་དབང་  
 བོ་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་།  
 ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལོ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་བར་  
 དུ་གྲུས་པས་བསྟན་ནས་རིགས་ལམ་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། བྱམས་མགོན་གཉིས་པ་  
 དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བློས་དང་། མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་སོགས་  
 ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་བྲགས་  
 པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྒྲེས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཡི་  
 གོ་བ་ནི་མང་དུ་སོས་པའི་བཙུན་པ་དབང་ལྷག་བཟང་པོ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་  
 བསྟན་པ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་  
 གནས་པར་གྱུར་ཅིག །།

སྙ་སྟི། བདེ་འབྱུང་བདེ་སོགས་བདག་པོ་གདོང་བཞི་སོགས། །སྲིད་ན་  
 སྲིད་གསུམ་གཞོན་པར་སྟེམས་པའི་ལྷ། །གང་དག་གང་གི་ཞབས་རྒྱལ་ཉེར་མཆོད་  
 བ། །ལྷ་ཡི་ལྷ་མཆོག་ཤུག་སེལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྒྲུགས། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་གཟིགས་  
 པའི་སྒྲོས་། མ་རྣམས་མ་ལུས་སྒྲོལ་བའི་སྟོབས་བཙུའི་ཅལ། །མི་པམ་མི་ཤེས་ཐུན་  
 སེལ་ཆོས་ཀྱི་རྩེས། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་རྒྱན་གྱིས་བྱེས། །མཁུན་བཙེ་  
 རོགས་མེད་སྲིད་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས། །ལྷ་མཆོག་སྦྱོང་གི་ཤིང་ཉམས་བྱེ་བའི་སྟོལ།  
 །བདེ་གཤེགས་ལམ་པོ་ཆེ་དེར་བགྱང་ཡས་ཀྱི། །དོན་མཐུན་བསྟོད་པའི་ངོ་མཆར་  
 ཅི་ཡང་འཛིན། །དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་སང་བཟང་སེལ་ཞེས། །སྒྲུབ་ཡང་སྒྲོག་འདི་

སྐལ་བཟང་བསོད་ནམས་ཞེས། །གྲགས་པ་ཡིད་འོངས་ལྷ་ཡི་སེལ་སྟན་འབྱུང་། །  
 སྤྱོད་གས་ཀྱི་མཛེས་མས་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་འཁོལ། །མཐའ་བྲལ་ནམ་དཔྱིད་འོད་སྟོང་  
 འབར་བའི་གཟིས། །རྒྱལ་ཡུམ་སྤྲུལ་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྦྱིང་བཞིའི་ཁྱོན། །ཡང་དག་ཀྱུན་  
 གསལ་ནམ་མཁའི་སྟོན་མེ་ཡི། །སྤང་བས་འཛིག་ཉེན་སུན་པ་རིང་དུ་བྱོས། །ལེགས་  
 བཤད་ལེགས་བཤད་བྱེ་བ་ཟིལ་གཞོན་པ། །གང་ལ་གང་འདོད་འདོད་རྒྱར་འཛོལ་བའི་  
 ཁར། ས་འདིར་ས་གསུམ་དགེ་མཚན་འདུ་བའི་ཕྱིར། །སྐལ་བཟང་སྐལ་བས་བསྐྱུན་  
 བའི་ལེགས་བྱས་མཐུས། །ཐུབ་གསུང་ལང་ཆོའི་ཆ་ཤེས་ཡོངས་ཇོགས་པའི། །སྟོ་  
 བཟང་རིང་ལུགས་སྒྲ་བ་གཞོན་བུའི་དཔལ། །འཇུག་འོད་མེ་ཉྱལ་དཀར་པོའི་དགའ་  
 ཆར་གྱིས། །ཁམས་གསུམ་དགེ་བའི་ཀྱུ་སྟུང་བཞད་གྱུར་ཅིག །ཐུབ་བསྟན་ཞོར་  
 བུའི་མཛོད་འཛིན་སྟུང་བར་ནམས། །མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚར་ཅེན་པའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི། །  
 གདེངས་ཀ་ནམ་མཁའི་སྒྲ་བེར་གཡོ་བཞིན་དུ། །པན་བདེའི་གྲུ་ཆར་ཉྱལ་ཏུ་འབབས་  
 གྱུར་ཅིག །ཆོས་སྟོད་བཅུ་ཡི་གཡུ་རལ་འབྱུམ་གསེག་ཅིང་། །རིག་དང་གྲོལ་བའི་  
 ཅལ་ཇོགས་གདོང་ལྡེའི་ལྷ། །འཛིགས་བྲལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ང་རོ་ཡིས། །ཐེག་  
 གསུམ་གངས་ཀྱི་རི་བོ་བཟིད་གྱུར་ཅིག །རྒྱ་སྟོར་འབྲེལ་ཐོགས་ཆེ་བསོད་སྟོ་གྲོས་  
 དང་། །ཆོས་འབྱོར་ཡལ་ག་རབ་རྒྱས་ཡོངས་འདུའི་སྟོན། །མི་འགྱུར་སྒྲ་མེད་དགེ་  
 ལེགས་རིན་ཆེན་འབྲས། །དཔག་ཡས་ཀྱུན་དགའི་ཉེར་འཆོར་དུད་གྱུར་ཅིག །སྟག་  
 པར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བཟོད་གཅིག་ལམ། །བྱང་རྒྱལ་ཆོས་སྤྱོད་གས་ཡོངས་དག་  
 སྤང་པའི་གཉེར། །ཉི་མ་བྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་ཇོགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་སྙིང་གི་

སྤྱིང་པོར་སྤྱར་འཆར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་མཁས་མང་གི་བའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་  
 སློ་གསལ་སྤྱིང་གི་ཡིག་ཆ། གངས་ཅན་མཁས་བླ་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུ་མདོ་སྤྱུགས་  
 རབ་འབྱུངས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་ལྷན་དཔྱོད་མཆོག་གི་  
 སྤྲེས་མཛད་པའི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སློན་མེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་  
 པར་ཤིང་ཉིད་པ་བགྲེས་ཟད་སྟབས། སྤྱིང་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་སྤྱང་ལོར་  
 དད་གཏོང་ལྷག་བསམ་ནོར་གྱི་བླ་པ་པ་ཏེ་ཉོར་ས་འདུ་ཆང་ནས་རྒྱ་སྤྱར་པར་དུ་  
 བསྐྱུན་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སློན་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡོན་བདག་སྤྱོད་  
 རྣམས་ནས་ཉེན་བཅས་བསྐྱེད་མ་མཛད་པ་བཞིན། སྤྱིང་བཅར་མཆོན་ཞབས་དར་  
 ཏན་དགའ་ལྷན་གྱི་བྱང་སྤྱུལ་མིང་པ་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སློན་  
 པའི་མཆོམས་སྤྱིར་དང་བཅས་སྤྱིར་བ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

དེ་ལྟར་ཆོས་སྤྲེ་ཆེན་པོ་གྲ་ཆང་འདི་ཉིད་དུ་སྤྲེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་  
 ལ་སློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཐོས་བསམ་བྱ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་པལ་  
 ཆེ་བ་པར་ཤིང་བགྲེས་སློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་གཟིགས་བདེའི་  
 སྤྱད་པར་གཞི་གསལ་བསྐྱུན་ཞིག་བྱུང་ན་སྟུམ་པའི་སྤྱུགས་འདུན་མགྱིན་གཅིག་ཡོད་  
 ཐོག་མེ་པག་འཛིན་དང་པོའི་དཔེ་བློན་སྤྱུགས། དགོ་བཤེས་ལས་ཐོག་རྒྱ་རོང་དག་  
 ཡོངས་ཆོས་བྱམས་པ་བཙུན་འབྲས་མཆོག་ནས་པར་གཞི་གསལ་བསྐྱུན་མཐུན་  
 རྒྱུན་སྤྱུལ་བར་གཞི་བྱས་ཏེ། གྲ་ཆང་མཁན་གྱི་གཙང་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིན་པ་མཆོག་

ནས་ཐུགས་འགན་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁང་དག་བཤེས་སྒོ་གོས་བཏན་བ་དང་།  
 ཀོང་པོ་རབ་འབྱམས་བ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན། དེ་ཉིད་དག་བཤེས་བྱམས་བ་ནོར་  
 བུ། བུ་ཁང་རབ་འབྱམས་བ་སྒོ་བཟང་བཙོན་འབྱུས་བཞི་ལ་བར་བཞོའི་ལས་བྱེད་  
 བསྐྱོ་བཞག་གནང་སྟེ་པར་གཞི་བཀོད་ལེགས་ཆད་ལྷག་ནོར་འབྱུལ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེ་  
 ལྷན་མེད་བ་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འགྲོ་ངེས་འབྱུང་ཆེད་དུ། ལུས་དག་བ་དབྱ་  
 བཞུགས་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཆེན་རྩོམ་མེ་ཉག་བཟྱ་ཤིས་སྟོང་ཐུན་དཔལ་བཟང་  
 པོས་གཙུག་མཁན་ཁྲི་གཙང་བ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་བ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་བ་སྒོ་བ་བྱར་  
 རྒྱ་སྒོ་བཟང་འབྱུང་གནས། རྒྱད་སྟོང་མཁན་བྱར་མི་ཉག་ངག་དབང་པན་བདེ། རྒྱད་  
 སྟོང་སྒྲ་མ་མི་ཉག་སྒོ་བཟང་ཡོན་ཏན། ཚུལ་ཁང་སྟོང་མཆོམས་སྤྱལ་སྤྱུ་དཀོན་མཆོག་  
 བསྟན་འཛིན་ཐིན་ལས་རྒྱ་མཆོ། སྒོ་མ་ར་དག་བཤེས་ཡེ་ཤེས་སྒོ་ལྷན། རྒྱ་རོང་དག་  
 བཤེས་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ། དེ་ཉིད་དག་བཤེས་བསོད་ནམས་མགོན་པོ།  
 གུ་གོ་དག་བཤེས་རིག་འཛིན་བསྟན་པ། བ་ར་དག་བཤེས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་བཅས་  
 ཡོངས་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། དབྱ་མེད་ཕྱག་བྲིས་ཞབས་  
 ལུ་སྟོ་བ་འཇམ་དབྱངས་ཉི་ཤར། མཐུན་རྒྱུན་སྤྱོད་པོ་གཞུང་ཆོན་འགན་བཞེས་ཀྱི་  
 སྤྱན་བདག་མཆོན་འཁོད་པར་བྱང་བྱར་ཡོད་ལྟར་དང་། ཞལ་འདེབས་དབྱལ་སྤང་  
 ༥༠༠ ཡན་ཕུལ་འབྱོར་བྱང་བ། སྤྱབས་རྩེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སེར་སྤྱུ་ཡོངས་  
 ལ་ཞལ་འདེབས་ལུ་བསྐྱལ་ཀྱི་གསུང་ཆབ་ཕྱག་བྲིས་དང་སྤྱག་དབྱལ་སྤང་ ༡༥༠  
 དང་། བྲ་ཆང་ཕྱག་སྤྱག་སྤྱུ་སྤྱེར་སོ་སོ་ནས་ཞལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་ལྷན་ཁང་ནས་

ལྷ་དག་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། བར་གཞིའི་ཡིག་འདི། ཤིང་བཟོ། བར་བཞོས་ལས་བྱེད་  
 དང་བཅས་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་སྟོན་མོ་དང་། ལས་འགན་གོ་བབ་གྱི་  
 གནད་སྒྲུས་གསོལ་རས། མཐུན་སྦྲེན་ཇ་མར་ཅམ་འབྲུ་སོགས་རིམ་བུ་གཡར་  
 ལྷས་རིགས་ད་ལས་རིན་བསྐྱར་གྱི་དུལ་སྤང་ ༣༥༠༠ ཐོབ་པ་ཞལ་འདེབས་སུ་  
 གསོལ་རས་བྱང་བ་དང་། གཉེར་ཆང་ལས་ཐོག་པ་ར་དགོ་བཤེས་བྱམས་པ་དབང་  
 ལྷག་ལགས་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱིས་སྟོན་མོ་དང་དངོས་ཆས་གང་དགོས་  
 ལྷག་གཡར་བྱང་ཞིང་། དགའ་ལྟན་ཁྱི་ཆེན་མི་ཉག་བཟའིས་སྟོང་ཐུན་ནས་དུལ་  
 སྤང་། ༥༠༠། སྐབས་ཇེ་ཤར་ཆོས་ཡོངས་འཛིན་སྤྱིང་སྤྱུལ་དོ་ཇེ་འཆང་ཐུབ་བསྟན་  
 ལུང་རྟོགས་ནས་རྒྱལ་འཕྱིན་ལས་ནས་དུལ་སྤང་། ༡༥༠༠། སྐབས་མཆོན་  
 ཞབས་དར་ཉན་ཁྱི་བྱང་དོ་ཇེ་འཆང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་ནས་  
 དུལ་སྤང་། ༡༥༠༠། ཆ་བ་མཆོ་སྒྲ་དགོན་ཅེ་མཆོག་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་  
 འཇམ་དཔལ་མཆོག་ནས་བར་ཤིང་དོ་གངས་ ༣༥༠༠ དང་། ཆ་བ་དགོ་བཤེས་སྟོ་  
 བཟང་ཆེ་དབང་ནས་བར་ཤིང་དོ་གངས་ ༣༠༠། སྤེ་བྱུག་སྒྲ་བྱང་ནས་དུལ་སྤང་།  
 ༥༥༠། ཇིལ་ལྷས་སྒྲ་བྱང་ནས་དུལ་སྤང་། ༡༠༠༠། རྒྱུང་ཆང་སྒྲ་བྱང་ནས་མདོ་ཇ་  
 འབྲུ་དང་བཅུ་གཉིས་སྒྲམ་གཅིག་རྒྱས་པ་སྟོབ་བྱར་རྒྱ་སྟོ་བཟང་འབྲུང་གནས་ནས་  
 དུལ་སྤང་། ༥༠༠། དེ་ཉོར་འབྲུངས་གསར་སྒྲ་བྱང་མཛོད་པ་སྟོ་ཉོར་ནས་དུལ་  
 སྤང་། ༡༠༥༠། གོ་སྤྱི་རིམ་བཞི་སྟོམ་མདའ་ནས་དུལ་སྤང་། ༡༥༠༠། ཇ་སྤག་  
 སྤེལ་གར་གཟིམ་ཤག་ནས་དུལ་སྤང་། ༥༠༠། སྟོམ་ར་ཀུན་ཅེ་ཆོས་མཛད་དག་

དབང་ཆེ་འཕེལ་ནས་དདུལ་སྤང་། ༥༠༠། གོ་བོ་གཉེར་བྱར་གྲགས་པ་སྟན་གྲགས་  
 རས་དདུལ་སྤང་། ༡༠༠༠། སྒྲོམ་ར་ག་ཐུབ་བསྟན་མཁུན་མཆོག་ནས་དདུལ་སྤང་།  
 ༡༠༠༠། བཅས་གོང་གསལ་དད་ཅན་སེར་སྐྱེ་ཁག་ནས་ཞལ་འདེབས་རིམ་ཕུལ་  
 སྒྲོམས་དདུལ་སྤང་། ༡༥༠༥༠། བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསུང་རབ་གསར་བསྐྱུན་  
 རྒྱས་གྲལ། བར་བྱིན་སྐྱེ་མཐའ་གཉིས་ལ་ལྡེབ་གངས་ ༤༠༣། དབུ་མ་སྐྱེར་མཐའ་  
 གཉིས་ལ་ལྡེབ་གངས་ ༡༤༠། ལྷན་ལའི་བྲེང་བ་ལ་ལྡེབ་གངས་ ༥༩། ཀུན་བདུས་  
 དཀའ་འགྲེལ་ལྡེབ་གངས་ ༩༣། རྣམ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལེའུ་བཞི་ལ་  
 ལྡེབ་གངས་ ༣༠༩། རྟོན་བདུན་ཅུ་ལྡེབ་གངས་ ༡༩། གྲ་ཆང་སྐྱུ་མོང་མིན་པའི་ཆོས་  
 སྐྱོད་ལ་ལྡེབ་གངས་ ༣༠། བཅ་ཆེན་གསལ་འདེབས་ལ་ལྡེབ་གངས་ ༩། བཅས་པར་  
 བསྐྱུན་པའི་ལྷ་བྲིས་ལས་ཆོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བར་ཡིག་འབྲི་མི་སྟེ་བྱང་ཡེ་ཤེས་  
 ཅན་མི་གསུམ། བར་བཞོས་དབུ་ཆུང་ཕུན་ཆོགས་སྟོ་ལྟན་ཅན་མི་བཅུ། ཤིང་བཟོ་  
 སྐལ་བཟང་ཞོར་རྒྱས། ར་མ་གཙང་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ལག་གཡོག་གོང་གྲ་  
 སྟོ་བཟང་རིན་ཆེན་བཅས་ནས་སྟོ་གསུམ་ལྷག་བསམ་དང་བ་ཆེན་པོས་རབ་བྱུང་  
 བཅུ་དྲུག་པའི་ས་བྱི་ལོ་བར་གཞིའི་དབུ་འཇུགས་ཀྱི་ལྷགས་པོ་སྟེ་ལོར་ལེགས་  
 བསྐྱུབ་ཐེན་པ་རི་སྟེན་རྒྱལ་བསྟན་ནས་གནས་པར་ལོ་ལྟར་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་  
 ཕྱག་དཔེ་རི་ཁེབ་འབུལ་རྒྱུའི་མ་སྤང་ལྷ་བྲི་ལྷ་སྟོང་ཐམ་པ་སྐྱེ་གཤེགས་གོ་བོ་གཉེར་  
 བྱར་སྟོ་བཟང་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཤིག་ཆང་ར་བྱར་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་  
 རས་སྟོར་འབུལ་རྒྱས་པ་འདི་དག་ལེགས་བྱས་རྣམ་དཀར་དགེ་པའི་ཙ་བ་རི་སྟེན་

མཆིས་པ་ནམ་འབྲེན་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་།  
 གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་གྱི་གཙུག་ཆོས་ཆེན་མའི་སྦྱེས་མཆོག་ནམས་གྱི་སྐྱེ་ཆེ་  
 ཞབས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱུ་བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་མཐའ་  
 དག་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་མཁས་མང་སྟོ་གསལ་འཛུམ་  
 སྒྲིང་ས་ཡི་ཐེག་ལའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་ཆུ་གཏེར་རི་བཞིན་ཏྲུ་འཕེལ་བ་སོགས་  
 འབྲེལ་ཐོགས་ནམས་ཀྱང་འདི་ཕྱིད་ལེགས་ཆོགས་དབག་ཡས་འབྱུང་བའི་བདེན་  
 ཆོག་གི་མཆམས་སྦྱོར་རི་ལྟར་མཛད་དོན་བཞིན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་  
 ཅིག །



སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིང་  
འདིར་གསུང་རབ་རྒྱུ་ཉིད་ཅིག་བཀའ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་ལུས་དུ་  
གྱུར་པ་བླ་མ་དང་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲིང་པོ་  
ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྱེད་ལ་བརྟེན་  
ནས་བླ་མ་དང་པའི་འབྱེད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བརྟེན་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་  
བླ་མ་དང་པའི་འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་དང་། དབུ་མ་  
པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།  
འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་  
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱུ་རྒྱུ་ནང་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་  
འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེད་སྟོད་ལ་གནས་ཕྱ་ར་ཐུ་  
སིར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དང་པོ། སྐྱེ་ཆེད་བར་ལ་བྱ་རྒྱུ་དུང་  
པོའི་རིར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བར་པ། སྐྱེ་ཆེད་སྟོད་ལ་ཡངས་  
པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་དེས་པ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་  
ལོ་གསུམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་ཐེབས་དང་པོ་  
ལ་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། འདུ་ཐེབས་གཉིས་པ་ལ་

གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བར་བ། འདུ་ཐེབས་གསུམ་པ་ལ་གསུངས་  
 པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་འཛོག་ཅེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་ལེགས་  
 ཏེ། བསྟན་བཅོས་སུ། དགོངས་འབྱེད་ལས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་  
 ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཆའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མ་  
 ཡིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནི་ཞེས་མི་འཐད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་  
 དུས་འཁོར་འབྱེད་ཆེན་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་བྱི་ལོ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་  
 སྤངས་སུ་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུ་དགས་པ་དང་དུས་མཉམ་པར་བྱ་རྒྱུ་དུང་པའི་  
 རི་ལ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་བཀོད་པ་ཡང་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་  
 དུས་མ་ངེས་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དགོངས་  
 འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་བཞག་དཀའ་བའི་བྱིར། བྱི་  
 མ་དེར་ཐལ། ལྷ་སྤེལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་པོར་བཀོ་བར་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་  
 རུང་མཐུན་དུ་གྲགས་པ་སོགས་དེ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་  
 འདིར་བྱང་པེས་དཔྱེད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་  
 མེད་སྤྱི་རགས་གང་རུང་གཏན་ལ་མ་འབེབས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། མདོ་དེ་རྣམས་གསུང་རབ་གང་གི་ཡང་བྱང་པེས་དཔྱེད་པའི་གཞིར་  
 མི་རུང་ངམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་མི་ཐད་པས་བསྟན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་  
 འཛོན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་པེས་དཔྱེད་པའི་གཞིར་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ།  
 མདོ་དེ་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུན་རྗེ་བ་



# འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྩེད་ཤས་ཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་  
 པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་ཅིང་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་  
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་  
 རམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་ལེགས་  
 ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སྤང་པོ་རྣམས་ངེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་  
 རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཞེས་  
 སོགས་འབྱུང་བས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྲས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤང་  
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཁམས་  
 བཅོ་བརྒྱད་དང་ཁམས་དྲུག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མདོ་དང་སྦྱར་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་  
 དང་ཁམས་དྲུག་ལ་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་འཁོར་  
 ལོ་དང་པོར་ཀུན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པར་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་  
 མི་འདོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་  
 པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་དཔྱོད་  
 པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བདེན་བཞི་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟེན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། མདོ་སྡེ་པས་འགོག་བདེན་ཀྱན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 གཞན་ཡང་། སྤྱོད་པས་སྡེ་མ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་  
 ཉུང་ཤས་ཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་ཅིང་། ཞེས་པའི་གསུང་  
 ཟེན་ལ་དཔགས་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཅིག་  
 བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སལ་ཆེ་བ་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འཆད་  
 དགོས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འོ་  
 བློ་བཟང་། བསྟན་ཚུལ་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཁས་སྦངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་  
 ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་  
 བབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ན་ཀྱན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་  
 དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ལེགས་སྤེལ་ཆོས་  
 འཁོར་དུ་ཁས་སྦངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཤོར་  
 བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལེགས་པར་མདོན་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་  
 སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཅིག་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་འཆད་པའི་  
 ཕྱིར། ཏགས་གྲུབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་བཞེད་པ་འཆད་པ་ན། འོ་  
 བློ་བཟང་། ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་དང་ངེས་རིམ་ལྟར་འདྲིལ་ཅི་ན། ཞེས་ཅི་བ་  
 བཏོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་

པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། པར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་  
དུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཆད་པ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཡང་མི་རྟག་སོགས་  
བསྟན་པ་བྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་  
མོ་བསྟན་པ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་  
ཉུང་ཤས་ཅིག་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་ཁ་  
ཅིག་གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་འདྲ། །འདུ་ཤེས་སྟེག་  
རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མ་ལྟར། །ཉི་  
མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་ཏོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་འདི་ཡིན་པར་འཆད་པར་  
མི་རིགས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།  
དེས་ན། འདི་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་བདེན་བཞི་  
ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། ལུགས་དེ་ལ་མདོ་ཆོག་དེ་རྣམས་  
གྱིས་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། བསྟན་པ་ལྟར་སྟེ་སྟེ་  
རྒྱད་ལ་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དུས་དེར་སྟེས་པར་བཤད་པའི་  
ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཆད་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་  
ཤོར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་  
གཞུང་བཅུགས་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། པར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་དུ་  
ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཤོར་བ་དང་། རྒྱད་སྟེང་ལྟར་སྟེ་གསུག་གི་བཤད་ཆད་



དག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར་གྱུར་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཆོག་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། བར་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་  
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་  
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དང་། གཟུགས་  
 གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུག་པའི་འབྱུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་  
 སྟོང་ཉིད་སྤྱི་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུང་  
 འཛིན་གཉིས་སྟོང་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་བར་པ་  
 མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་  
 ལྷས་ཀྱི་ལེའུ་མ་གཏོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དགུས་ལྷས་པའི་དགོངས་  
 འབྲེལ་གྱི་ལེའུ་རྣམས་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་དུ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་  
 ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལས་ཤས་ཆེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་  
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་  
 བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀའ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་  
 ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་  
 སྐྱས་ཟིན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་

བར་པའི་མཚན་ཉིད། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདམས་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་  
 བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀའ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་གཙོ་  
 བོར་དགོངས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྟོན་  
 པའི་མདོ་དངོས་སམ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད་  
 ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཤས་ཆེར་སྟོས་  
 བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་  
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲེར་གཏོགས་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་བསྟུབ་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲེར་  
 གཏོགས་ཡིན་ན་དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ། ཐ་མ་  
 གཉིས་ལའང་དེ་ལྟར་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོ་བླན་པ་ཉེར་གཞག་  
 དེ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲེར་གཏོགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་  
 ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལས་  
 གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲེར་གཏོགས་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་  
 ཐལ། དེ་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྒྲེ་ལ་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་

ལྷ་བྱ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུང་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྒྲེར་གཏོགས་ཡིན་པ་  
 གང་ཞིག་དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་  
 ཐལ། དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྒྲེར་གཏོགས་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་  
 ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གསུངས་པའི་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་  
 ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། མདོ་སྒྲེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཤད་བྱའི་མདོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་  
 གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་མ་གཏོགས་དགོངས་འགྲེལ་  
 གྱི་ལེན་དགུ་པོ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྒྲེར་གཏོགས་ཡིན་པ་གང་  
 ཞིག་། དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་  
 ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྒྲེར་གཏོགས་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་  
 དེར་ཐལ། དེ་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་  
 འཁོར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྟོས་པའི་མདོའི་  
 མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལས། ཐེག་བསྟུས་  
 ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱན་བཏགས་དང་  
 སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དང་རྣམ་པར་བྱང་  
 བ་བཞིས་ཡོངས་གྲུབ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོར་སྤང་བས་

འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ངང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་  
ལ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་  
པོའི་མདོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལྟ་བུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་  
པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དུམ་གྱི་མདོ་ཞེས་པ་  
གཙོ་བོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལ་བྱ་དགོས་པས་དེ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཞེས་  
འབྲུང་བ་མདོ་སྟུང་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་དུམ་གྱི་མདོར་  
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་བ་དེན་མེད་དུ་སྒྲས་ཟེན་ལ་གསུངས་པ་ངང་དོན་དུ་  
བཤད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་  
ཡང་ངང་དོན་དུ་ཤེས་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་  
འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་  
དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་  
ཐེག་དམན་གྱི་མདོ། དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་  
ན། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྲུང་འཕགས་པའི་  
བདེན་པའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་  
བདེན་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྲུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་  
དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་  
འབྲུང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱར་

མེད། ལམ་བསྐོས་པར་བྱ་སྟེ་བསྐོས་པར་བྱར་མེད། ཅས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་དང་།  
 དཔེ་པ་ཉེར་གཞག་ ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྟུན་བརྒྱ་པ། འདུལ་བ་ལུང་ཤས་ཆེ་  
 བ་རྣམས་དེའི་སྒྲུབ་གཏོགས་ཡིན། གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་ཆེད་དུ་  
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་  
 གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་  
 གྲུབ་པར་སྤྲོས་ཟིན་ལ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་  
 བར་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལྟ་བུ་དངོས་དང་།  
 ལང་གཤེགས། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། ས་བཅུ་པའི་མདོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
 སྤྲིང་པོའི་མདོ། འཕགས་པ་དཔལ་འབྲིང་གི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ། ལྷ་  
 བན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། གཞུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཁྲུས་པའི་  
 མདོ་སོགས་དེའི་སྒྲུབ་གཏོགས་ཡིན། གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་ཆེད་  
 དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་  
 གྲུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་  
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ། དེ་ལས་  
 གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་  
 ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་  
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྤྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་  
 ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་

ལྷ་བྱ་དངོས་དང་། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལྷས་མ་གཏོགས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་  
 ལེའུ་དགུ་པོ་དེའི་སྒྲུབ་གཏོགས་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལའོ་ལོ་དང་པོའི་མཆན་  
 ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པ་ཅམ་  
 གྱི་ལའོ་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོག་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ལའོ་ལོ་  
 དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གསུངས་པའི་ལའོ་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ལའོ་ལོ་བར་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་  
 བྱས་མི་ཉག་པར་སྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཆོག་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་  
 ལའོ་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གསུངས་པའི་ལའོ་ལོ་བར་པའི་མདོ་  
 ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ལའོ་ལོ་ཐ་མའི་མཆན་ཉིད་མི་འཐད་  
 པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་ཅམ་གྱི་ལའོ་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་  
 ཆོག་དེ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་ལའོ་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གསུངས་  
 པའི་ལའོ་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། འདི་ནི་སྤྱག་  
 བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་  
 བརྗོད་བྱར་བྱེད་པར་ཐལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལའོ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 ཉག་པས་ཁས། མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་དེར་ཐལ། བདེན་བཞི་བརྗོད་བྱར་  
 བྱེད་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལའོ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་སོང་། དེར་ཐལ།  
 བདེན་བཞི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལའོ་ལོ་གྱི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། ལའོ་ལོ་གསུམ། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེས་

པ་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་  
དུ་སྤྱོད་ཐོབ་པ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན། དེ་  
ལྟར་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ། གུན་བཏགས་  
བདེན་པར་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་གསལ་བར་སྤྱོད་  
པའི་ལེགས་སྤྱོད་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ལེགས་སྤྱོད་  
ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཁོར་གསུམ་སྤྱི་མ་བཞིན་གྱིས།

འདིས་མཚན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་  
ཁྲབ་པ་དང་། ཉི་མའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་དང་། བརྒྱུད་སྤྱོད་  
པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཤེས་  
ཕྱིན་འབྱུང་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ག་འབྱུང་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཅིང་། འོག་མ་གཉིས་  
ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྤེལ་འགའ་སྤྱོད་གི་རྩི་བ།

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་བླ་མ་ལྷ་མོ་བླ་མ་  
འགའ་སྤྱོད་གི་རྩི་བ། འགའ་བ་དེ་སྤྱོད་པའི་ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་རོས་  
བཟུང་བ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ལུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་གསུམ་  
གྱི་བརྗོད་བྱ་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྗོད་ནས་རི་བ་བྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་  
གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་

ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་མཆན་ཉིད་གསུམ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་  
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། བར་བར་གཞན་དབང་དང་  
ཡོངས་བྱུང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་  
ལོ་དང་པོར་མཆན་ཉིད་གསུམ་བདེན་བྱུང་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། བར་བར་  
མཆན་ཉིད་གསུམ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱུས་ཟེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་  
པོར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་བྱུང་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། བར་བར་  
ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱུས་ཟེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་བྱུང་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་  
གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས། ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱུས་ཟེན་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་  
མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། དེ་  
དག་སོ་སོ་ལ་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་ཏུ་བཟུང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་གང་ཞེས།  
ལྷགས་འདི་ལ་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་ཏུ་བཟུང་ཏུ་རུང་བའི་མདོ། དེས་དོན་གྱི་  
མདོའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་མི་རུང་བའི་མདོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་ཏུ་བྱ་  
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཏྲགས་དང་པོ་མ་བྱུང་སྟེ།

འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་  
ནམ་གངས་ཏུ་མར་ཕྱང་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་། ཞེས་  
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཕྱང་  
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་སྤང་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་  
 སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་བསྟན་སྤྱི་ཅི་བཞིན་  
 ཏུ་བཟུང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་  
 སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྲུབ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བླ་མོ་གྱི་མདོ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་དོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དེ་ལ་བྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་དང་པོར་དེ་ཡང་སྤྲོ་ན་མཆོས་  
 ལ། སྐབས་མཆོས་པ་བླ་མོ་དོན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་བཀའ་བར་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས། གཞུགས་  
 རས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་སྤྱོད་ཅིན་ལ་མ་བསྟན་  
 པར་ཐལ། དེས་སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆོད་བདེན་མེད་ཏུ་སྤྱོད་ཅིན་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་  
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆོད་བདེན་མེད་ཏུ་  
 སྤྱོད་ཅིན་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་  
 བསྟན་སྤྱི་ཅི་བཞིན་ཏུ་བཟུང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁམས་དང་སྤྱི་མཆོད་བདེན་མེད་  
 ཏུ་སྤྱོད་ཅིན་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྲུབ་ཁས། འདོད་  
 མི་རྒྱས་ཏེ། བླ་མོ་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་  
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གྲུབ་དོན་  
 གཉིས་པའི་མདོར་དེ་ཡང་སྤྲོ་ན་མཆོས་ལ། སྐབས་མཆོས་ལ། བླ་མོ་དོན་ཞེས་  
 སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཞན་

དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་ན། དེ་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་ཏུ་བཟུང་རུང་  
ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཞུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་  
བསྟན་ན། དེ་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་ཏུ་བཟུང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཞུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་དེས་ཕྱི་  
རོལ་དོན་གྱི་གཞུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་  
པོར་གཞུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཅམ་  
བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་  
བསྟན་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་ཏུ་བཟུང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གཞུགས་ཅམ་བདེན་  
གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་  
ཕྱིར་ཞེན་མ་ཁྲབ་སྟེ།

ལོ་ན། གཞུགས་ཅམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུགས་སོགས་  
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོག་  
མེད་པར་ཐལ། གཞུགས་ཅམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུགས་སོགས་  
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།  
ཁྲབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞུགས་ཅམ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱས་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་འཁོར་  
ལོ་བར་པའི་མདོ་དང་། མདོ་ཆོག་ལ་སྐྱར་ནས་ཚད་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།  
འཁོར་ལོ་བར་པས་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་  
མེད་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་

པའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་མ་བསྟན་པའི་  
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྱི་དངོས་སུ་བསྟན་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེའི་བསྟན་  
 རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀའ་ཐ་མ་  
 ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་འོག་  
 ཏུ་འཆད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཀའ་བར་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཞན་  
 དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་  
 བདེན་མེད་དུ་སྐྱས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དུམ་གྱི་  
 མདོའི་སྐྱས་ཟིན་དགོངས་པར་འདྲིན་པ་འདི་འདྲ་སེམས་ཅན་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་  
 ཀུན་དང་འགལ་བའི་ལུགས་ངན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་དོན་གྱི་མདོར་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མེད་ཀྱང་དེར་  
 གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོག་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་  
 ཡིན་ན་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་བཀའ་  
 དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མེད་  
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འབྱུང། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་བསྐྱས་པ་  
 ཡང་དེ་མ་ཡིན། བྱེད་པ་ལ་བསྐྱས་པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱས་པ་ཡང་  
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་རྣམས་དེར་ཐལ། རོ་བོ་ལ་བསྐྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་  
 རོལ་དོན་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཉིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། འགོག་བདེན་བདེན་གྲུབ་

ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།  
ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་ལ་བསྐྱས་པ་ནམས་ཀྱིས་བདེན་བྱུང་དངོས་སུ་མ་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདིར། འགས་ཆེར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་  
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱར་མེད།  
ཅེས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟོང་གི་འདིག་ཏེན་  
སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པས་བསྐྱས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་འགའ་  
བ་མེད་ཅིང་འོག་མ་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགས་  
ཆེར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་གསུང་དེ་འདྲ་ནི་བསྟན་བཅོས་སུ་མི་བཞུགས་  
པའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཀྱང་ཞེས་ཏུ་དཔྱད་ཅིག

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་སོགས་ཆོས་  
ཐམས་ཅད་བདེན་བྱུང་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། བར་པར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་  
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲིས་ཟེན་ལ་བསྟན་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བཏེན་ནས་རྒྱུ་ཚུལ་ནི། སྤར་བཞིན་བསྟན་པ་སྤྱ་སོར་  
བཞག་ན་གསུང་བ་པོ་ལ་འགའ་འདྲུ་འབྱུང་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགའ་འདྲུ་  
འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་འཁོར་ལོ་བར་པར་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་ཅི་ལ་  
དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་རྗེས་ཤིང་།  
འུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡང་རྗེས་སོ།

འགལ་བ་དེ་སྤྲོད་བའི་ལན་གྱི་མཛེས་པ་བཟུང་བ།

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤྲོད་བའི་ལན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ལན་གྱི་མཛེས་པ་བཟུང་བ་དང་། མཛེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་དུ་བླ་མ་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ངེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་འགྱུར་བའི་མཛེས་པ་ལྟར་། བྱུང་དོན་གསུམ་པའི་མཛེས་པ། འདི་ནི་སྤྲོད་པ་མཆོས་པ་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་བསྟན་པའི་མཛེས་པ་དོན་གཅིག་གོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་གྱི་མཛེས་པ་ལྟར་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཅམ་བསྟན་གྱི། དེའི་རྒྱ་མཚན་མ་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མཛེས་པ་ལྟར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཛེས་པ་ལྟར་གྱི་མཛེས་པ་ལྟར་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛེས་པ་ལྟར་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛེས་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་ཆེ་བའི་མཛེས་པ་ལྟར་རྒྱས་བཤད་ལ་བསམ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

མདོ་དམ་འཁོར་ལོ་བར་པ་བླ་མོ་དྲུག་ལྟུང་ལྟུང་

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་བར་པ་བླ་མོ་དྲུག་ལྟུང་ལྟུང་དང་། འཁོར་ལོ་དང་ལོ་ལྟུང་ལྟུང་ལོ། །དང་ལོ་ལ། གུན་མཁུན་དོལ་པོ་བ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པར་སྦྱས་ཟིན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གུན་རྩོལ་བདེན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་སྟོང་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་དོན་དམ་དུ་མ་གྱུབ་པར་སྦྱས་ཟིན་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱས་ཟིན་ལ་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་བླ་མོ་དྲུག་ལྟུང་ལྟུང་ཡོད་དེ། དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོན་ཕྱིད་གསུམ་བུ་ལྟོན་པའི་སྟོན་སྟོན་བླ་མོ་དྲུག་ལྟུང་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གུན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྱུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྦྱས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་

གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་  
གྱི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། རོ་བོ་དང་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། རོ་  
བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་  
དང་། བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་དོན་ཡིན་གྱི་སྤྲུལ་ཟེན་ལ་གསུངས་པའི་གཞན་དབང་  
དང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་པར་མེད་པ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་སོགས་མ་ཡིན་  
ཏེ། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་བྱུང་ཅིང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་བྱུང་བདེན་པར་  
བྱུང་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་སོགས་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
དེ་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་སོགས་གསུམ་ཡིན་པ་གང་  
ཞིག བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་  
ཕྱིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་སོགས་གསུམ་པན་ཚུན་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་  
གདུལ་བྱ་སེམས་ཅམ་པ་དབང་རྒྱུ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་  
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྤྲུལ་ཟེན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འབྱེད་  
གྱིས་བཀའ་བ་བཞིན་དུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་  
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲུལ་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ་སྟུང་ན། དེ་མི་འཐད་པར་  
ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པར་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་སྤྲུལ་ཟེན་ལ་གསུངས་པ་སྤྲུ་  
ཟེ་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འཛིན་  
པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱར་མི་འདོད་པས། དེའི་  
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་འབྲེལ་གྱིས་བཀའ་བ་བཞིན་  
དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་  
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་མ་ཡིན་  
པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།  
འདོད་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་སོགས་སེམས་ཅམ་པ་  
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་སེམས་ཅམ་དུ་མ་བཀའ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་  
ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་མི་འཆམ་པའི་གཏམ་མོ། །ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་བར་པ་  
བླ་མ་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྲད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
དེ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྲབ་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་  
མདོས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་  
བདེན་པར་གྲུབ་པ་གསལ་བར་སྟེ་ནས་མ་བསྟན་པས་བླ་མ་དོན་དང་། ལེགས་སྟེའི་  
ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས། སྐྱ་ཇི་བཞིན་  
པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་མདོའི་དོན་ཡོད་པར་གསལ་བར་སྟེ་བས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་  
བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་མོས་ཀྱང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་  
པར་བཟུང་ནས་མདོ་དེའི་དོན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བ་བཀག་ནས་

སྒྲིལ་བཞིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་མདོ་དམ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་  
བར་འཆད་པས་དེ་ལ་ངེས་དོན་དང་ཡུམ་གྱི་མདོ་དམ་དོན་དེ་གསལ་བར་མ་སྤྱོད་ཞིང་  
སྒྲིལ་བཞིན་པར་བརྩམས་ཏེ་རྩལ་བས་བླ་མོ་དམ་འཁོར་གསལ་ཡང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་  
གྱི་མདོ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིལ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས་ངེས་དོན་སྒྲིལ་བཞིན་པར་  
ཁས་ལེན་ཅིང་། ལྷགས་འདིས་བླ་མོ་དམ་གྱི་མདོར་འགྲེལ་བས་དེ་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་  
བའི་མདོ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་  
བླ་མོ་དམ་གྱི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པ་འགྱུར་མེད་  
ཡོངས་བྱུང་བས་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྤྱོད་ཆམས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་པར་  
སྤྱོད་ཆམས་བཤད་ལས་གསལ་བའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་སེམས་ཅམ་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་  
ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལས་དེ་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དབྱས་  
མཐའ་དང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཀྲལ། ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་  
དེ་ལྟར་བཀྲལ། ཐོགས་སྤང་ཆོས་གསལ་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བའི་  
སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །དེ་  
ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ།  
ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས། རང་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ། །མེད་སྤྱིར་རང་གི་རོ་བོ་ལ།  
མི་གནས་སྤྱིར་དང་འདྲིན་བཞིན་དེ། །མེད་སྤྱིར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་འདྲིན། །ཅེས་སོགས་  
གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་སྤྱིར། དེ་ཆམས་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོར་



གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། རྟེན་པའི་ཡི་འདྲ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། དངོས་རྒྱུ་མས་  
 བླ་མ་གནས་པ་ནི། རྟེན་པ་དང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། རྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། རྟེན་  
 དག་པ་དང་ཡུང་བསྐྱེད་འགྲུལ། གཞུང་དང་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མ་པ་ལས། མཆོག་ཉིད་  
 གཞན་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། རྟེན་པ་མཆོག་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པ་ཞིན་མེད་པར་  
 རབ་ཏུ་བཞག། རྟེན་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་བླ་མ་གྱིས། མཆོག་ཉིད་ཐམས་  
 ཅད་བྱེད་པ་ཡི། རྟེན་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། རྟེན་པ་དང་དག་མཆོག་ཉིད་  
 བླ་མ། ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་  
 དེར་ཐམས་ སྟོང་པ་དང་པོས་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་མ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་  
 དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་དང་། སྟོང་པ་བར་པ་  
 གཉིས་གྱིས་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་མ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་  
 མཆོག་གྱིས་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་མ་གཞན་དུ་མེད་པ་ཉིད་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་  
 གཞན་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཕྱི་མས་མཆོག་མཆོག་སོགས་ཀྱི་བླ་མ་དེ་དོན་དམ་  
 པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུང་སྤང་ལྟར་གསུངས་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་པོས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་  
 དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་དང་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བཅས་ལས།  
 འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་  
 གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་མདོ་སྟེ་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་པ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་པའི་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པའི་གཞུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་པ་

དེ་དག་མཆན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཆན་མཆོན་  
ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པས་སྟོང་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་  
པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དེ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པར་མདོ་  
སྒྲེ་པས་མི་འདོད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་  
བྱུང་ཆེན་མོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེན་མ་བྲལ་སྟེ། སྟོང་བྱུང་ལས་དེ་ལྟར་  
གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་  
སྒྲེ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀར་འདོད་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་  
ཀྱི་དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོར་སྒྲར་  
ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འཆད་པ་ལ་དགོངས་  
ནས་བསྟན་བཅོས་ལས་སྒྲར་བཞིན་གསུངས་པར་སེམས་སོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་  
དག་གིས་ཀྱང་གདམས་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་པ། །ཡུམ་  
གསུམ་དགོངས་པར་འཆད་བཞིན་དུ། །ཡུམ་གསུམ་སེམས་ཅན་མདོ་མིན་ཞེས། །སྒྲ་  
བ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་ཡིན། །རྣམ་རིག་སྒྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །དབུ་མའི་ཚུལ་  
དུ་འགྲེལ་བཞིན་དུ། །ཡུམ་གསུམ་སེམས་ཅན་མདོ་མིན་ཞེས། །སྒྲ་བ་ཁས་སྒྲངས་  
ནང་འགལ་ཡིན། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྒྲ་བ་དག །ཆད་ལྟ་འཛིན་པར་འདོད་བཞིན་དུ།  
།ཡུམ་གསུམ་དེ་ཡི་མདོ་ཡིན་ཞེས། །སྒྲ་བ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་ཡིན། །འཁོར་ལོ་  
བར་དང་ཐ་མ་དག །དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་བཞིན་དུ། །ཡུམ་གསུམ་སེམས་

ཅམ་མདོ་མེན་ཞེས། །སྤྱི་བ་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་ཡིན། །ཅེས་སོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་། གུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་པའི་སྟོང་  
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ། རོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་བཞེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱས་  
 བཞན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་སྤྱི་གས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་བཞེད་པའི་སྟོང་  
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། རོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་ལྟ་  
 བ་བྱི་མ་བཞེད་པ་གང་ཞིག་། སྤྱི་གས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་སྤྱི་མ་བཞེད་པའི་བྱིར། དང་  
 བོ་དེར་ཐལ། རོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་ཀྱིས་བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་  
 རྒྱས་བཞན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས།  
 བྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་བཞན་འགོག་པ་ནི། ཐེག་བསྟུན་སྤྱི་  
 ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པར། རྩལ་ཆ་མེད་  
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་  
 དེར་ཐལ། ཞེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུན་ཀྱི་  
 ལུང་སྒྲུང་བླ་མ་ལྷ་མོ་གུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་བཀག་པའི་  
 ཡོངས་བྱུང་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་དགོངས་པའང་འཆད་དགོས་  
 པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བོར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་བྱུང་བཞག་པར་  
 དཀའ་བའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་རྒྱས་བཞན་ཀྱིས་  
 སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་མོར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱི་པས་དེ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ།  
 མདོ་སྤྱི་པས་རྣམ་མཁའ་རྒྱས་སྤྱི་མ་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་  
 སོགས་གཞུགས་སོགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་  
 གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་ཞེས་ནས་རྣམ་པར་  
 རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་སོགས་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་  
 གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་  
 གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།  
 ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཀྱས་ན་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཀྱས།  
 དེ་ཀྱས་ན་གཞུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་  
 ཡང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་ཆུང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་བསྐྱུས་  
 སོགས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་  
 ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ།  
 རྟོན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ། རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ། ཁྱད་པར་དུ་  
 འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རིམ་བཞིན། མིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་  
 བ། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཁྱད་  
 པར་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་བཅས་འདྲིར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཁོར་ལོ་བར་པར་བྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་  
 མ་གྲུབ་པར་སྤྲོས་ཟིན་ལ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་





















བསྟན་དོན་ནམ་བཞིན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་  
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་  
 གཉིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་དེ་ཉིད་  
 དོན་བཏང་སྟོམས་ཅན། །སྤང་ཆེན་གཟིགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས་། འཛིག་ཏེན་  
 ཐུགས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། །སྤྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། ཉི་  
 སྤྱི་བ་ལས། གཟུགས་སོགས་སྤྱི་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྤྱི་བོ་ལ།།  
 དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན།།  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་  
 འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་  
 དང་པོར་སྤྱི་དོན་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་དེ་ལྟར་  
 གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་  
 བསྟན་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་བཞིན་བྱ་མེད་པར་ཐལ།  
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱལ་དོན་གྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དེའི་བཞིན་བྱ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་དོན་ཞེས་བཞིན་པའི་སྤྱིའི་བཞིན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་  
 ཁྲབ་སྟེ། བཞིན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རང་དགའ་བའི་བཞིན་ཚུལ་དང་མདོའི་བཞིན་བྱ་གཏན་  
 མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤྱི་དོན་གསུངས་པའི་མདོ་དེ་  
 རང་རྒྱུ་མི་ཤེས་བས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་བཞིན་  
 བྱ་མེད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཞིན་བྱ་སྟོང་





བདག་མེད་པ་སོགས་བསྐྱུས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་གསལ་བར་  
འོག་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པ།

གཉིས་པ། འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་  
པོར་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་  
ཚུལ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་བར་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྐྱུས་  
ཟེན་ལ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་  
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་དགོངས་པ་འགལ་བར་བསྐྱུས་པའི་སློ་ནས་  
དང་དོན་དུ་འགྲེལ། འཁོར་ལོ་བར་བར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་  
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སློ་ནས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱུས་  
བཅོས་ལས། འདི་དང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་གཟུང་འཛིན་  
གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་དང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིག་གི་  
རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྤྲིན་པ་གང་ལས་བྱུང་  
བའི་ས་བོན་དང་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཡོད་པར་  
གསུངས་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་  
དུ་མི་བྱུང་ལ། གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་  
མེད་ཚུལ་གསུམ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་

སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་བྱེ་  
བར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡེ་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་མི་འཆད་  
པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། མཆན་ཉིད་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན།  
དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀུན་བཏགས་མིང་དང་བདུ་  
ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཆན་ཉིད་  
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་གཞན་དབང་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་  
འབྱུང་ཞིང་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་  
པར་འཛོག་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་བདག་རྣམ་པར་བཞག་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་  
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་  
ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་  
མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བདུས་རྣམ་  
པར་བཞག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་  
ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་དེ་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅས་བྱའོ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན། མདོ་འདི་དང་འོག་གི་རྣམ་པར་  
རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་  
སྤྱོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་བྲུབ་ཅིས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་  
སྤྱོད་གཉིས་སོ་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སྤྱོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་ངོ་བོ་

དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
 བསྐྱེད་བཅོས་ལས། གང་གིས་སྟོང་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་མདོ་འདིའི་ཀུན་བཏགས་  
 རོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་དོ་ཤོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་  
 པའི་ཀུན་བཏགས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་  
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མཆན་ཡང་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་  
 པ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འདྲིལ་པའི་སྐབས་འདིར་ཀུན་བཏགས་གཞན་རྣམས་ཉེ་བར་མི་  
 འཁོ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་བཅོས་ལས། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་  
 ལ་སྤྱི་མཆན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་  
 འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འདྲིལ་  
 པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་  
 བཏགས་ཡིན་ན། མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་བྱུང་  
 ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་འདྲིལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་  
 མདོ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོ་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། དེ་དོ་ཤོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་  
 དང་བཅས་བཞག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་  
 འདྲིལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་སྟོན་བཏགས་པའི་ཆ་  
 དེ་དོ་ཤོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་

མཆན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་  
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ངོ་པོ་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆན་  
 ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གཞུགས་  
 གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་མིང་དང་བདས་བཞག་པ་དེར་ཐལ།  
 བསྐྱུས་བཅོས་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་  
 དང་བདས་བཞག་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆད་མས་གྲུབ་པས་དགག་མི་  
 ཅུས་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིང་ཅམ་  
 ཀྱིས་བཞག་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས། མིང་དང་བདས་  
 བཞག་པ་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ན་མིང་དང་བདས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་  
 པས་བྲབ་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་ཏྲག་སྟོང་དང་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མིང་  
 དང་བད་ཅམ་ཀྱིས་འཛོག་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྐྱ་ཏྲག་པས་སྟོང་ཞེས་པ་  
 དང་། ཕྱང་པོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཅམ་ཀྱིས་འཛོག་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 དེ་དག་སྐྱ་ཏྲག་པས་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་གྲགས་པའི་  
 ཆོག་དང་། དེ་དག་འདོད་པའི་འདོད་པ་ཅམ་ཀྱིས་འཛོག་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་  
 དག་སྐྱ་བྱང་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་  
 མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་  
 དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་

བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་བ་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་  
མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐྱ་རྟག་  
སྟོང་དང་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་དག་  
མིང་བདུན་བཞག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་  
རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅས་ལས། དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་  
མིང་དང་བདུན་འཛོག་མི་རྣམས་པའི་ཡོད་བ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་  
བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
ཁ་ཅིག །མིང་དང་བདུན་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན། སྐྱ་བྱང་གྲགས་བ་ཡིན་  
པའི་ཁྱབ་ཅས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་གཞུགས་འཛོལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་  
ཡིན་བ་མིང་དང་བདུན་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་སུ་བསྐྱབས་ཟེན་བ་གང་ཞིག་སྐྱ་  
བྱང་གྲགས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ།

ཁ་ཅིག །མིང་དང་བདུན་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་ངོ་བོ་འཕ་  
ཁྱང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རི་  
བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་མིང་བདུན་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེའམ་འདོད་བ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། དེ་སྐྱ་བྱང་གྲགས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་  
ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་བ་དེ་  
རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་

དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཞེད་རུང་དེ་  
 རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཞེད་རུང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འཛོག་རྒྱས་  
 བར་ཐལ། དེ་མིང་དང་བདུན་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་མིང་དང་  
 བདུན་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། དེ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འཛོག་  
 རྒྱས་པས་ཁྱབ་པར་སྤྱོད་ཐུན་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་  
 ལྷ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཞེད་རུང་དུ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་  
 པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། བསལ་བ་དེར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་ཞེས་  
 པའི་སྐྱེས་བཞེད་རུང་དེ་འཛོག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་འཕམ་བུ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། འཛོག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བར་གྲགས་  
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་  
 གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འཛོག་  
 རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་མིང་དང་བདུན་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཐུན་ལས་སྤྱོད་  
 རྟེན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་  
 ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་  
 གྱིས་འཛོག་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རྟེན་པའི་ཞེན་  
 ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་རྟེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འཛོག་  
 རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རྟེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་  
 པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། གཞུགས་སྒྲེའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་  
མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་དངོས་  
སྟོབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཅ་བའི་ཐལ་  
འགྲུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་སེམས་ཏེ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་  
ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། གཞུགས་  
གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་  
དེ་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་  
ཞེན་ཡུལ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ལོག་ཏུ་འཆད།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་  
བྱུང་གཤམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདེའམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། དེ་མིང་དང་བདེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་།  
དེ་སྐྱ་བྱུང་གཤམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མིང་དང་བདེས་བཞག་པར་གསུངས་པའི་  
མིང་བདེ་དང་། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་མིང་བདེས་བཞག་  
པར་གསུངས་པའི་མིང་བདེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཉག་པས་  
སྟོང་བ་དང་བྱུང་པོ་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མིང་བདེས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་  
པའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་བདེ་དང་། རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་

མིང་བདུས་བཞག་པར་གསུངས་པའི་མིང་བདུས་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 དེ་དག་མིང་བདུས་མ་བཞག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱབ་བྱུང་བྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་  
 གྱིས་བཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བར་གོ་བས་སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་  
 རྣམས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་སྟོང་དང་ཕྱང་པོ་  
 བདག་མེད་ལྟ་བུ་མིང་བདུས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་  
 མཆན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མིང་  
 བདུས་མ་བཞག་པའི་ཆོས་དོན་གཅིག་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་ཆོས་དང་  
 མིང་བདུས་བཞག་པའི་ཆོས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་འདི་དེར་ཐལ།  
 བསྐྱེད་བཅོས་ལས། འདིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་བསྐྱེད་ཆོད་ནི་མིང་  
 དང་བདུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་  
 འབྲས་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཁྱད་གཞི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་མ་གཉིས་དོན་  
 གཅིག་པ་དང་། ཁྱད་གཞི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་  
 གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་གྱི་སྐྱིར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་དོན་  
 གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་བཤད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་རྟག་སྟོང་དང་ཕྱང་  
 པོ་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མིང་བདུས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་  
 ཅམ་གང་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་མིང་བདུས་བཞག་པ་ཅམ་དང་རྟོག་པས་བཞག་  
 པ་ཅམ་གནད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཁས་སྒྲངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།  
 རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ལུགས་འདི་འདྲིལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཐལ་འགྱུར་བས་པར་མིང་བདས་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་འཛིག་རྒྱུའི་དོན་གྱི་  
 སྡོད་ལུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད། འདི་བས་མིང་བདས་བཞག་ཅམ་ལ་མ་  
 ལྟོས་པའི་འཛིག་རྒྱུའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཅིག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་  
 གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྐྱེད་པ་  
 དེར་ཐལ། བསྐྱེད་བཅོས་ལས། འཛིག་ལུགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་རྣམས་  
 མིང་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་  
 ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་མི་མཐུན་པའི་དོན་ལ་ཤིག་གྱེད་ཁ་ཅིག་  
 ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱེད་པ་ཅིག་བྱུང་  
 བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད། ལུགས་འདིས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་  
 བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཅིག་བྱུང་བ་རང་  
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་  
 ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཡོད་ན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་  
 ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་འཛིན་རྟོག་པ་རང་ལ་ཆད་མར་སོང་  
 བས་མ་ཆོས་བར་ཡུལ་སྤང་ནས་བྱུང་བ་ཅིག་བྱུང་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་  
 པར་འདོད། ལུགས་འདི་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་  
 མི་འཛིག་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཆེར་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་སྤང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་ལུགས་འདིས་འདོད་བ་ལྟར་གྱི་རང་མཆོད་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་བ་  
 ཡོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་  
 བ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་སྟར་བཤད་པས་ཤེས་ལ། གཞི་འགའ་ཞིག་ལུགས་འདིས་  
 འདོད་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་  
 བས་འདོད་བ་ལྟར་གྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་བ་ཡོད་པ་ནི་སེམས་  
 ཅིས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་  
 པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། འོན་  
 ཀྱང་འདིའི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་བ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་  
 མཆོད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའང་ཡོད་ལ་གཞི་འགའ་ཞིག་སྟེ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་  
 བྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཏགས་གཉིས་པ་གཞན་  
 དབང་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་རྒྱང་ཞིང་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་  
 རྒྱ་ལས་མ་རྒྱང་བ་དེ་དེ་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དགོངས་  
 འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་  
 གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་  
 རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་བ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་  
 དེ་ནི་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདི་ཡིན་པ་ལས་ན་གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་དབང་གིས་མི་  
 སྟེ་བར་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་བ་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་

འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་  
 བྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་  
 རང་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།  
 ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་རང་ངོས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འབྱུང་དང་པོ་ལ་  
 མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་རང་དབང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་  
 སྐྱེ་ཞེས་ཞེས་ཆ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་བཅོས་ལས། གཞན་དབང་ལ་རང་བཞིན་  
 གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་  
 གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱགས་སོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་  
 རང་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་  
 པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ལ་གཞན་  
 གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་  
 དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་  
 རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་  
 སྤྱོད་དག་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གུན་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་  
 ཉིད་མེད་པར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་  
 ཁྲུང་པར་དུ་གུན་བཏགས་པའི་གུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་

བསམ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པ་ན། གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་  
བསམ་དེ་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཀྱན་བཏགས་  
ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། སྒྲ་མི་ཉག་པར་ངེས་བསམ་སྒྲ་ཉག་འཛིན་  
བརྒྱུག་གྱང་སྒྲ་ལ་དམིགས་བསམ་དེ་མི་བརྒྱུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གསུམ་  
བ་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་བདག་རྣམ་པར་བཀག་ཅུང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་  
མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་  
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་  
ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འབགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་  
ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།  
དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་  
ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །  
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་  
བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་  
བསམ་བྱུང་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་  
ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་  
པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་  
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བའོ།  
དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་  
ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཀུན་  
བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། བདག་  
འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡོངས་གྲུབ་  
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བདག་གཉིས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པ་  
གང་ཞིག ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་  
གོ་ཚད་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་  
རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཀུན་  
རྒྱུ་དེ། རྒྱུ་དོན་མཐུན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་བྱེད་ན། ལོག་ཤེས་ཤིག་ལ་བྱེད་  
དགོས་ཤིང་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་པ་ཏགས་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན་དེ་དང་དེ་  
ཀུན་རྒྱུ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྒྱུ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།  
འདོད་ན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་བདེན་བར་ཞེས་  
པའི་དོན་དམ་དེ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དབང་  
རྣམ་དག་གི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་དངོས།

དང་ངེས་མཁན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཏ་ཅང་སྒྲོམས་པའི་  
སྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་  
ནས་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་  
པའི་ཐེག་དམན་དག་བཙོམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཀུན་  
བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་མཚན་ཉིད་  
ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་  
པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རང་གི་རྒྱུའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་གཞན་དབང་གི་  
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་  
པོ་ནི་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་དང་། གཉིས་པ་ནི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་དོ། །རང་ཉིད་  
ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་འགྱུར་པའི་དམིགས་པ་མཐར་  
ཐུག་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྤྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འགྱུར་མེད་  
ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། དང་པོ་དང་ཡོངས་གྲུབ་  
དང་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ནི། འཕགས་  
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་བཏགས་པ་བ་དང་། གཞན་དབང་  
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན།

ཁ་ཅིག་སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་བདེན་ཡོངས་

པར་ངེས་ལྷན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

གྲུབ་དང་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་འདི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་  
ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱལ་པ་གང་ཞིག་དེ་དེ་བཞིན་སོགས་  
མ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་  
སོགས་མ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། དེ་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མ་  
ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་  
ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་  
སྒྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་ལ་སྒྱར་  
ནས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་  
གསུམ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རང་ལྷགས་བཞག་པ། ཅོད་པ་སྤོང་བའོ། །  
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མི་རྟག་པ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་  
ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མི་རྟག་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་གཞི་  
ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྒྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་གཟུགས་  
ཀྱི་མི་རྟག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།  
གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་མི་རྟག་  
པ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲ། ཁོ་ན་རེ།  
གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་  
ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཟེར་བ་ནི་ཟེར་རྒྱས་པོངས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར། མི་  
འཐད་དེ། དེ་གཟུགས་དང་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་  
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་གཟུགས་དང་  
གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ལྟར་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།  
དེ་གཟུགས་ལ་དབྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་རྟོག་པ་དབྱད་ཤེས་ཅིག་  
ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རེས་པར་སྟོ་དང་ལྟན་  
ཅིག་ཏུ། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྟོང་འགྱུར་བའི། །ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་  
གང་གིས་ནི་འགྱུར་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་  
པ་ངེས་པའི་སྤྱིར། སྟོ་དང་དེ་སྟོ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་  
ནི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར་བའང་ཞིགས་  
ཏེ། དེ་ཡང་གཟུགས་དང་རྩལ་གཞན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་  
པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་  
མེད་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་  
སྡེ་པས། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱར་དེར་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་  
སྤྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་  
ཞིག་མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་ན། དེས་དེ་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་  
དེར་ཐལ། དེས་རྗོད་བྱེད་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་

དང་ངེས་མཁུ་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དོན་དམ་པར་རྫོང་བྱེད་སྒྲའི་བརྫོང་བྱ་  
ཡིན་ན་དངོས་སོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས། བརྫོང་བྱ་ཉིད་  
ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །དབང་སོགས་འབྲས་བཙས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་  
རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ན།  
གཞུགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་གཞུགས་ཀྱི་  
གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་ཆད་མའི་སྟོང་ཉིད་གཞུགས་ཀྱི་  
སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད། གཞུགས་འཛིན་ཆད་མའི་སྟོང་  
ཉིད། གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གི་སྟོང་ཉིད། གཞུགས་འཛིན་  
དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་  
ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་  
ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་  
བདག་འཛིན་ལྟོག་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་  
མི་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་གཞི་མཐར་སྒྲག་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་  
གྲོལ་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་  
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་འཁོར་  
བའི་རྩ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་  
པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་དོན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་

དང་ངེས་མཁུན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྲིབ་ནས་ངོས་བཟུང་བ།  
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག  
 གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་  
 སྒྲིབ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་རྒྱལ་  
 དག་བཅོམ་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་སྤང་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་གྱི་གང་ཟག་  
 གི་བདག་འཛིན་ལས་སྤང་བའི་སྤང་བྱ་སྤང་བ་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ཐེག་པ་འབྲིང་  
 པའི་དག་བཅོམ་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ།  
 རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྤོང་ཉིད་མ་  
 ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་  
 རྣམས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྤོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ་  
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་དང་། ཆོས་  
 གྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱི་  
 མ་དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྩོུ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་  
 འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་  
 ཉོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉོགས་  
 གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། ས་བཙུ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་  
 འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་གྱི་  
 བདག་མེད་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་རང་རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་  
 ཐེག་པ་འབྲིང་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་དབང་

པར་པེས་མུག་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

པོ་རྣེ་བས་སྐྱ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་  
མ་ལྟོས་པར་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་  
ལྡན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། སར་བྱིན་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་ལྟ་བ་  
མཚུངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་  
དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཅམ་པ་རང་སྐད་ལ་ཉན་རང་གཉིས་སྟོབ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་  
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟོམ་  
བའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་འདྲ་ཞིང་། དག་བཅོམ་པའི་ཆེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཅམ་  
སྤངས་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་པ་འདྲ་བའི་བྱིར། འོ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་  
ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཐག་པ་ནས་འདོད་དོ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ།  
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།  
ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་འཕོ་  
བའི་མདོ་ལས་བསྟན། རྟོན་གྱི་སྡེ་ཆན་གྱི་མདོས་བསྟན། བསྐྱམས་བྱེད་ཀ་ཏའི་བྱ་  
ལས་བརྩམས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱིར། རྟགས་གསུམ་ཀ་དེར་ཐལ། མདོ་  
དང་པོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བརྗོད་བ།།  
དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། གཉིས་  
པ་ལས། འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཀྱན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །དེ་ཀྱན་སྐབ་པའི་ཞལ་གྱིས་མི་

དང་ངེས་མཁུན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།  
 བཞེས་ཏེ། གཞིགས་དང་གསལ་ལ་བཞེད་པ་མི་མང་དཔལ། །དེ་ནི་ཞལ་གྱིས་མི་  
 བཞེས་གང་གིས་འཛིན། །ཅེས་དང་། གསུམ་པ་ལས། འདི་ན་དགོ་སྒྲོང་བསྐྱམས་  
 བྱེད་ནི། །ས་ལ་བཏེན་ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཆུ་དང་མེ་དང་རླང་དང་ནམ་  
 མཁའ་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་། །འདུ་ཤེས་འདུ་ཤེས་མེད་  
 མེན་སྒྲེ་མཆེད་དང་། །འཛིག་ཏེན་འདི་དང་པ་རོལ་དང་། །ཉི་མ་དང་ནི་ཆེ་བ་དང་། །  
 མཐོང་དང་ཐོས་དང་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་རྟེན་པ་བཙལ་བ་  
 དང་། །ཡིད་གྱིས་རྗེས་སུ་བཏགས་དང་རྗེས་སུ་བཅད། །དེ་དག་ལ་བཏེན་བསམ་  
 གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་  
 ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེ་གསུམ་གྱིས་གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་འཇམ།  
 གཞུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་  
 པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་བསྟན་ཚུལ་སྒྲ། བྱི་མ་དེར་ཐལ། མདོ་བར་བས་  
 གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་  
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པས་གཞུང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་  
 བསྟན། མདོ་ཐ་མས། ས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་འཇུག་པའི་འཇུག་  
 གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་  
 འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་ཆན་གསུམ་པོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་  
 བྱ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་

དང་ངེས་མཁུན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་  
 བསྟན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།  
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་  
 ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་  
 མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་  
 པའི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་མེད་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་  
 དེ། དེ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བས་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་  
 ལུགས་འདི་ལའང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་དབྱེད་  
 གཞི་ཆེ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཁྱེད་རང་ལ་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཆོན་གསུམ་པོ་  
 དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་བྱུར་བའི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་ཀྱི་  
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། མདོ་གསུམ་པོ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་  
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། མདོ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ།  
 མདོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་དེ་རྣམས་ཐེག་དམན་གྱི་  
 མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་གསུམ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲགས་  
 ཤིང་གྲུབ་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ། རོན་  
 ཀྱི་སྡེ་ཆོན་གྱི་མདོ། ལུང་སྟན་ཆོགས་གསུམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཡང་ངེས་མཁུ་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་བྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་བྱལ་སྟེ། གོང་གི་མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་  
དེས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་  
བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་ཁས་ལེན་པས། དེ་དག་ལ་གྲུབ་པའི་མདོར་གསུངས་  
ཀྱི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་དང་། མདོ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལ་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་  
ཆོག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། མདོ་གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་  
ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
འཁོར་གསུམ།

ཡང་ན། སྒྱིར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་  
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཐེག་  
དམན་གྱི་མདོ་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གོང་དུ་བྱངས་པའི་མདོ་ཚན་  
གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་པ་སྟན་མོང་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས་ལན་འདེབས་པ་མི་འཐད་  
དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀ་  
བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་རང་  
རྣམས་ཀྱིས་སྔ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་སོ་སོ་བ་ཞེས་སོགས་ལ་འབྲུ་བསྟན་པ་དང་  
ཁས་སྐྱེད་ནང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་རྣམས་འཛོག་ཚུལ་དཀའ་བའི་  
རིགས་སུ་སྒྲུང་བས་སྟོན་གྱིས་དང་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིག

ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་སྟེ་པས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་

དང་ངེས་མཁན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།  
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་དེར་དོན་དམ་  
 པར་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་  
 ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྲལ་སྟེ།  
 གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་  
 པའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།  
 བསྟན་བཅོས་ལས། དེའི་བྱིར་འདིའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྲུད་པར་དུ་མིང་  
 གིས་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་  
 པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་  
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཉགས་སྒྲ་མ་དེར་ཐལ། བྱང་སར་འདི་ལུང་གིས་འགོག་པ་  
 བ། རང་གི་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་བཀག་པས་སངས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་གྲུབ་  
 ལ། ལུང་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་མ་དངས་པར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་པའི་  
 སྒྲ་དངས་པ་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་ལས་ན། རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་  
 མེད་པར་སྒྲ་བའི་བྲུད་པར་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས།  
 འདི་ལྟར་འདི་འགོག་པ་ན། བྱང་ས་ལས་ལུང་གིས་བཀག་ཅིང་། གཞན་སྡེ་ལ་རང་  
 གི་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བས་དགག་པའི་ཡུལ་ལ་རང་སྡེ་ཡང་ཡོད་  
 ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བའི་བྲུད་པར་ལ་འགོག་པ་  
 མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའོ། །དེའི་བྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་མ་དངས་པར་དེ་  
 དག་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་བཀག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གཟུགས་གཟུགས་  
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག  
དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་  
པོ་དེར་ཐལ། དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་མིང་དང་བདུན་བཞག་  
པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བར་ཁས་ལེན་  
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བར་ཁས་  
ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་  
བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་  
པས། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་  
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་དེ་འཛིན་  
པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་  
པ་གང་ཞིག དེས་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་ལུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་  
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག དེས་རང་ངོས་ནས་

དང་ངེས་མཁན་ལའི་བྲེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

ཡོད་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་  
དེར་ཐལ། དེས་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པ་དེ་སྒྱི་མཚན་དུ་འདོད་  
པ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པ་མདོ་སེམས་དང་རང་རྒྱུད་པའི་  
གྲུབ་མཐའ་སྒྱི་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འོག་ཏུ་འཆད།

ཁ་ཅིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་བེན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷགས་འདི་  
ལའང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་  
པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་སྒྲིག་ཆེན་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་  
བྱུང་གི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་  
འཛིན་དབང་མངོན་འཁྲལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་  
གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་  
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་  
སྒྲུང་བ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་རིགས་  
མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐུན་སོགས་སུ་  
གསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་གཟུགས་  
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་  
གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡིན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
དེ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་གང་ཡིན། རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་  
སྒྲུང་དགོས་ཀྱང་། སྒྱུ་མ་རྟ་སྒྲུང་ཡིན་པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་དགག་ཏུ་

ཡང་ངེས་མཁུ་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལས། གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་  
དེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་ངོ་སྟམ་ན།  
སྒྱུ་མ་ཏྲ་གྲང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་བྲལ་ལ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་བཞག་ཅམ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། འགྲེལ་པ་འཐད་ལྡན་ལས། རགས་པར་སྤང་  
བ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱལ་བར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར།  
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་  
སྟོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བ་ཅམ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་  
དོན་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ལ་སྤང་ན། རྟོག་པས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པས་བྲལ་བ་མ་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སེམས་ཅམ་པ་མཐའ་དག་གིས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་འབྱུང་  
ཤེས་སུ་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་མི་བཞེད་དེ། སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པས་དེ་མ་  
འབྱུང་པའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་  
རགས་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། རྣམ་  
བཤེན་པས་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།  
རྣམ་ངེས་སྟེ་ཀ་ཆེན་ལས། རྣམ་བཤེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་  
པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྤང་བ་ཞུགས་པར་  
འདོད་ཅིང་སྟོན་པོ་རགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྤང་བ་  
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་བྲད་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་དང་། ཕྱོགས་སྒྲང་ཡབ་སྲས་སོགས་རྣམ་བདེན་རྩལ་གང་དུ་བཞག་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཡེ་ཤེས་སྣོད་པོ་ཀྱན་བཅུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་སྐྱ་མཆེད་གཉིས་རྣམ་རྩལ་པ་དང་། ཕྱོགས་སྒྲང་ཡབ་སྲས་རྣམ་བདེན་པར་གསུངས། སློབ་དཔོན་ལྷ་ཤྱག་གཉིས་ཕྱོགས་སྒྲང་ཡབ་སྲས་ཀྱང་རྣམ་རྩལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལུགས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའམ། དེར་སློ་འདོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཀྱན་བཅུགས། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྣོད་པ། གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ། ཡང་གཟུགས་གཞན་དབང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྩིས་གཞན་ཡིན་པའམ། དེར་སློ་འདོགས་པ་ཀྱན་བཅུགས། དེ་གཉིས་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྣོད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོགས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་འགོག་པ་ལ་ཐེག་བསྐྱས་སུ་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་སྐྱ་རོལ་སློ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློ་མེད་ཕྱིར། བདག་ཉིད་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཅིག་མང་བའི་ཕྱིར། བདག་མང་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་

དང་ངེས་མཁུན་ལའི་ཐོང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱུར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

བའི་རིགས་པ་གཅིག་མ་ངེས་ཕྱིར། བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།  
ཞེས་བའི་རིགས་པ་གཅིག་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་  
བའི་སྤྱི་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན་ལྟོ་  
ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་བ་ཞེས་བའི་བདེ་མ་སྒྱུར་བའི་སྤྱི་འཛིན་ནས། ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་བ་ན་  
བྱམ་བའོ་སྤྱི་འདུག་པའི་སྤྱི་འདུག་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དང་པོ་དང་། ལྟོ་  
དབང་དེ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། གྲོང་འཛོམས་དང་། རི་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་  
འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་  
གཅིག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་  
གཉིས་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཉེར་སྤྱོད་དང་། བྲམ་ཟེ་ཉེར་སྤྱོད་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱི་  
ཞེས་བའི་མིང་གཅིག་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་  
སྟེ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེ་མིང་པའི་  
ཕྱིར། ཞེས་བ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་  
ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་རང་བྱང་སེམས་  
གསུམ་ཀས་བྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་  
རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ།  
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་

དང་ངེས་མཁུན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།  
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གུན་བཏུས་ལས། གཞན་དབང་གུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་  
 ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གང་  
 ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བཞེད་  
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་  
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་  
 ཡོད། དེ་དེ་ལྟར་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན།  
 རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་དུ་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་  
 དབང་མངོན་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་  
 ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲུང་  
 བ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་  
 ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡིན་  
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་ཡོད། དེ་དེ་ལྟར་གུན་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
 དང་། དེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བར་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་  
 གྱི་ལེན་བྱེད།

ཁ་ཅིག་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་  
 ཞེས་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ནི་སྤང་པོ་ལ་  
 སོགས་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་སོགས་

དང་ངེས་མཁུ་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྤྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་  
པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་མི་རྟག་པ་དང་  
གཞན་དབང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་ལེན་འདེབས་པ་  
ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་  
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་  
གཞིར་གཟུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
གཟུགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྲལ། ཁ་ཅིག་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས། དེ་ནི་  
མི་འཐད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་  
པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་གཞི་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར།  
གཞན་ཡང་། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་  
ཡོད་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེར་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་  
ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་  
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་  
མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཡོད་  
ཀྱང་། དེའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་མེད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རང་ཉིད་  
གཟུགས་ཡིན་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་ཉིད་མེད་དགོས་པར་ཐལ།  
གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་མེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་

དང་ངེས་མཁན་ལའི་ཐེང་བ། མཆོད་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་གཞི་ལ་གྱུར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཆད་མས་གཞལ་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་  
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
ཆད་མས་གཞལ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་  
པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་  
གྲུབ་པའི་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་  
གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོད་  
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཞེན་གཞི་དེར་རང་གི་  
མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་  
མི་རུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁ་  
ཅིག་ཐལ་སྐྱོར་འདིའི་སྔ་མ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ལན་བྱེད་དོ། །འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།  
ཡོད་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་ཉིད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་  
འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡོད་པ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྦངས་པའི་  
ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་  
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རང་  
གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་  
གཞིར་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོམས་ཤིག

རང་ལུགས་ནི། ཐལ་འགྱུར་བྱེ་མ་ལ་མ་བྱལ་བོ། །དེས་ན། ཁ་ཅིག་གཟུགས་  
གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་  
གཞིར་གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཡིན་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཆོག་གི་ངོ་མོ་ཅམ་མོ། །ཡང་  
ཁ་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་གཟུགས་ཡོད་པ་མི་བཟོད་པར། དེའི་  
ཞེན་གཞིར་རྟོག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་། ཞེན་གཞི་དེར་རྟོག་  
དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་ནི། གློ་གྲོས་ཅིངས་  
པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་  
རྣམ་གཞག་གིས་སྟོང་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་  
ཐལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྣམ་གཞག་གིས་སྟོང་པ་དེ། གཟུགས་  
འཛིན་ཆད་མའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལྗངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲེས་བྱ་  
ལྟས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་རྣམ་གཞག་གིས་སྟོང་པ་དེ་  
སྒྲེས་བྱ་ལྟས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་  
ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་  
ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བྱལ་བ་ཡོད་དེ། སྒྱིར་  
རྣམ་མཐུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་  
རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་  
གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཡི་འད་དེ་ཉིད་  
ཡིན། །ཞེས་པའི་འད་སྒྲགས་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་

དང་ངེས་མཁུན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁུངས་གཞན་གསལ་  
བར་མི་འབྱུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཆ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ནའང་དེས་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་  
གི་བཞུང་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་  
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་རྣམ་མཐུན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་པའི་  
འབྱུང་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉགས་  
མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་མཐུན་གྱི་གཞལ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
ཡང་ཁོ་ན་རེ། མཐའ་གཅིག་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་བ་དེ་མི་  
འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་རྣམ་མཐུན་དང་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་  
པ་གཞུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། གཞུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གཞུགས་དང་རྣམ་  
གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཞུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་  
ཞེས་པ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་སྒྲོས་སྒྱུར་བ་སྟེ། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།  
གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་དང་རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་  
གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཐུན་གཞུགས་དང་རྣམ་གཞན་མ་  
ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་  
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུགས་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཆད་མ་དང་རྣམ་གཞན་  
མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞུགས་འཛིན་ཆད་མ་གཞུགས་དང་  
རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཅོད་  
པ་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲ་མ་ཡིན་ན་གཞུགས་དང་

དང་ངེས་མཁུ་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱི་ར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྦྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས།  
དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་གཟུགས་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་  
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་དང་རྩལ་  
གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྦྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དགག་གཞག་སྤང་  
གསུམ་ལས། དང་པོ་རྟེན་གྱི་ཁ་ཅིག་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་། དེ་  
དེ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་  
ཀུན་བཏགས། དེ་དེར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། རྣམ་མཁའ་དེ་  
ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་  
ཐལ། དེ་དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་  
མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་  
ཀུན་བཏགས་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་དེའི་མཚན་གཞི་མི་  
འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་  
དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།  
ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་གཞན་  
དབང་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་བའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ཞིང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྟེ་

ཡང་ངེས་མཁའ་ལའི་ཐོང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱུར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱུར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

བ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་  
གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་  
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་འཆད་དགོས་  
པ་གང་ཞིག་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་  
བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་སོགས་མི་སྒྱུར་རོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ནས་  
རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལའང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་དང་། རོ་  
བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་ལྟར་  
གཟུགས་སྤང་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་  
བཅུ་གཉིས་དང་། ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཟས་བཞི་དང་། ཁམས་བྱུག་དང་།  
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་སྒྱུར་བར་གསུངས་སོ་  
ཞེས་དང་། དེ་དག་ནི་སྤར་འགལ་སྟོང་གི་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སྤང་ནས་ལམ་  
གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་རེ་རེ་ལའང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་བྱས་  
ནས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པར་བདག་  
གིས་གོའོ། །ཞེས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་གསོལ་བའོ། །ཞེས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་

བྲང་པེས་ལྷན་ལའི་ཐོང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།  
རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱུང་  
སྟེ། ཆོས་དེའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་ན་ཆོས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་  
དགོས་པ་སེམས་ཅཱ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཤེས་བབ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ལས། ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་དང་ཆོས་ཉིད་  
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་  
ངོར་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མ་ཡིན་པས། དེའི་ངོ་ན་  
ཆོས་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་མེད་པ་མི་འགལ་མོད། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་  
ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་ངེ་ལྟར་ཡོད་དཔྱད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི། ཆོས་  
ཅན་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བ་ལ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས། གཞན་དབང་གི་  
རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུགས་སྒྲུབ་མས་ཀྱང་སྒྲིབ་ལ། ལུགས་འདིས་ཀྱང་དེ་  
ལྟར་སྒྲིབ་སྟེ། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ངེ་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་  
གསུངས་ལ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་  
ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུགས་གཉིས་ཀས་  
ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རྒྱུ་གེད་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལུང་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་  
སོགས་སྒྲུང་བྲངས་པའི་ལུང་གི་གཏིང་མ་དཔོག་པར་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་གཞན་

དང་ངེས་མཁན་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

དབང་མཚན་ཉིད་པར་འདྲི་མེད་པའི་ཐེང་བ། ཚེས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཞེས་སོགས་  
དངས་མ་ཐག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐོར་མ་བདེ་ནས། རྟེན་མཁའ་ལའི་  
ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། འོ་ན། ཞེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཡུམ་  
ཀྱི་མདོས་སྟོང་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་  
མཛད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་  
ཉིད་དང་། དོན་དམ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་པའི་  
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། འོ་ན། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ།  
མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རྟེན་མཁའ་ལའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་  
ལོ། །ཡང་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདུས་  
མ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་ཉིད་  
ཀྱི་ཚེས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པར་  
ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་ཅན་རྟེན་  
པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་  
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྟེན་མཁའ་ལའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མེད་པ་  
ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན་སོང་། སྟོང་  
ཉིད་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་ན་སོང་། ཞེས་བྱ་ཚེས་ཅན།  
ཚེས་དེའི་གཞན་དབང་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ན། ཚེས་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་

དང་ངེས་མཁུ་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

མེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་  
ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དབང་  
དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྩིས་གཞན་  
གྱིས་སྟོང་བ། རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ།  
རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་  
མ་གྲུབ་པ་རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་དང་རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་  
མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཀྱན་བཏགས་སུ་མཆུངས་པ་  
ཁྱེད་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོ་ན། དུམ་གྱི་མདོ་ལས་མེད་ཅེས་བྱ་  
བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་འགོག་པ་གཟུགས་འཛིན་རྩིས་གཞན་གྱི་ཀྱན་  
བཏགས་འགོག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དང་རང་ཉིད་  
འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྩིས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ།  
རང་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་  
ཁས་ལེན་གྱི་སྟེང་དུ་སོང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། དུམ་གྱི་མདོ་  
ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱན་བཏགས་འགོག་པ་ཐེག་བསྟུས་  
ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀྱན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་འདི་  
མེ་ཞེས་ན། གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་གྱི་ཀྱན་བཏགས་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པས། རྣལ་  
འབྱོར་སྟོང་བ་བ་དག་གི་ལུགས་ལའང་ཆེས་མི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤྲོད་གོས་ལ་

## ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དོན་དམ་  
པར་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་  
པས་དེ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་དོན་དམ་པར་དོན་  
བྱེད་མི་རུས་པར་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ནམ་མཁའ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་  
རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ནམ་མཁའ་སྒྱི་མཚན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་དེ་  
ཀུན་བཏགས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའི་སྟོང་དུ་ཀུན་བཏགས་  
ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེའི་སྟོང་དུ་ཡོངས་གྲུབ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་  
གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་  
དབང་། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་  
འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ། དེར་སྒྲོ་འདོགས་པ་  
ནམ་མཁའི་ཀུན་བཏགས། དེ་དེ་ལྟར་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་  
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆད་མའི་  
སྟོང་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་  
དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ནམ་མཁའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་

ཡང་ངེས་མཁུ་ལའི་ཐེང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

བར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའི་  
སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་བ་  
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་འདུས་  
མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་  
བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།  
འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁའ་  
འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་  
ཐལ། བྱིད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་  
བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་འདུས་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། འདུས་  
མ་བྱས་སྟོང་བ་ཉིད་མི་འགལ་བ་དང་། རང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་  
མི་འགལ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར། དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཅེས་པའི་  
གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་  
ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིའམ། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་  
པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ། ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པར་  
བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་  
བས་རྣམ་མཁའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།  
དེས་རྣམ་མཁའ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། མདོ་

ངང་ངེས་མུག་ལའི་བྲང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

སྒྲེ་བས་ནམ་མཁའ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་  
གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྒྲེ་བས་ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་  
ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རོན་སྤྱ་གཉིས་  
ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་  
ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའ་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། རོན་  
སྤྱ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྟེན་འདོགས་པའི་གནས་  
སུ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་  
བ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས།  
ནམ་མཁའ་སོགས་སྒྱི་མཚན་རྣམས་ཀྱང་འདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཇི་སྐད་ངངས་པའི་ལུང་གིས་མི་གཞོད་དེ། རོན་སྤྱ་གཉིས་ཀྱིས་  
ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་  
ཞིགས་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་རོན་དུ་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས་  
པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གསུང་དེའི་དགོངས་པར་མི་འཐད་པར་  
ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ཞིགས་པ་གང་ཞིག་ནམ་མཁའ་འཛོག་  
ཤེས་པའི་བྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་རོན་སྤྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་  
གསུང་གི་རྒྱས་པ་མི་ཐོན་པའི་བྱིར། སེམས་ཙམ་པས་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དེར་ཐལ།  
སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདི་ལ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་

དང་ངེས་མཁན་ལའི་ཐོང་བ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་གཞི་ལ་སྒྱར་ནས་ངོས་བཟུང་བ།

གཞིར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་  
རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་  
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་  
ཏེ། ཡོད་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚད་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉགས་ཡང་དག་  
ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་  
ཞེན་གཞིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ཁེགས་ན། དེ་དག་འཛིན་  
མེམ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བས་རྣམ་  
མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་  
པའི་ཡོད་པ་ཁེགས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་  
ཐལ། མདོ་སྡེ་བས་རྣམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རྟོག་  
པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བས་དེར་སྒྱི་མཚན་  
དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེས་སྒྱི་མཚན་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་  
ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་སྒྱི་མཚན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་  
ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་  
གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་  
རང་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་བཞད། །ཅེས་པའི་གཞུང་རང་གཞུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ལྷོ་ཀླ་རྣམས་སུ། དོན་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་



དང་སྐྱར་བའི་བྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་  
ལྷས་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། བོད་དུ་ཆོས་འཁོར་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐུ་ཆའི་ཆོགས་དང་དུས་ཀྱིས་  
 མི་འཛོག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྐུ་ཆའི་ཆོགས་དང་དུས་  
 ཀྱིས་འཛོག་ན་སྐུ་ཆའི་སྟོན་ལ་གསུངས་པ་དང་། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་  
 ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་སོགས་ཁས་སྤངས་དགོས་ལ། དེ་ནི་སྤར་  
 བཀའ་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པས་འདྲིར་བསྟན་ཆོས་འཁོར་གསུམ་  
 དེམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་བ་ལ་གཞིར་བྱེད་དེ་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་  
 གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་།  
 ཞེས་བཟོད་བྱ་འདྲ་བར་བཤད་པས། བར་པ་ལས་ལོགས་སུ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་བ་མི་  
 འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐུ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་བཟོད་བྱ་འདྲ་ཡང་། བཟོད་བྱ་བསྟན་ཚུལ་  
 མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་  
 ཏུ་མི་མདོན་པའམ་སྤྱས་མ་ཟེན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྟན། ཐ་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་  
 ཡོད་མེད་ལོགས་པར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་པའི་བསྟན་ཚུལ་དེར་  
 ཐལ། དེར་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་མི་  
 མདོན་པའི་རྣམ་པས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་བསྟན་ཚུལ་དེ་གཉིས་གནད་གཅིག་པའི་  
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་མི་མདོན་  
 པའི་རྣམ་པས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ཡོད་པ་མཐུད་པ་ལ་བཤད་དོ། །འགྱུར་

ནི་དེ་ལེགས་ལ། དོན་ནི། འཁོར་ལོ་བྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལས་  
བཅམས་ནས་སྟོན་པར་འབྲ་བ་ལ། སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། བར་པས་ངོ་བོ་ཉིད་  
ཡོད་མེད་སྒར་ལྟར་མ་བྱེ་བར་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་གསུངས་ལ་ཐ་མས་བྱེ་  
བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་  
དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་  
བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཡིན་པས་བྲལ། བར་པའི་དེ་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་  
མེད་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་པས་བྲལ། ཐ་མའི་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཟེར། དང་  
པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེར་གྱུར་པའི་མདོ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།  
དེར་ཐལ། སྤང་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་  
པའི་མདོ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་  
པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་  
སྐྱ་བ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་བར་པར་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་  
སྐྱས་ཟེན་ལ་གསུངས་པ་སྐྱ་རིམ་བཞིན་པ་མི་འཛིན་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་  
བར་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་ཀ་བསྐྱབས་  
ཟེན། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་  
དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་སྦངས་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་མི་  
འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་  
དགོས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་  
ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་  
གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཀ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་  
སྡོད་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་པ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་  
དངོས་སུ་བསྟན་རུང་གི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་  
མེད་དངོས་སུ་བསྟན་རུང་གི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་  
བདག་མེད་ཉྱགས་པའི་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་  
བསྐྱབས་ཐེན། ཁོ་ན་རེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐེག་པ་ཆེ་  
ཆུང་སྟན་མོང་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སྟན་མོང་  
མིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་པའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོ་སེམས་སྟན་མོང་པའི་གཞུང་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་  
ཆུང་སྟན་མོང་པའི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤང་ལོ་ལ་སོགས་  
བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་དང་། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་  
དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟན་མོང་པའི་མདོ་མེད་པར་  
ཐལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོའི་གཞི་མསྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་སྟན་

མོང་བའི་མདོ་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱོད་མོང་བའི་མདོ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།  
 མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་སྤྱོད་མོང་ཞེས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་སྤྱི་ལ་དགོངས་ནས་  
 གསུངས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་ལ་བསམ་འདུག་པས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འབའ་ཞེག་  
 དེར་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། མདོ་ལས། ཐེག་པ་  
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་རྣམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་  
 བཅོས་ལས། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱགས་པ་སྟེ། སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་  
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིའི་ཐེག་པ་བརྗོད་  
 བྱ་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་བདེན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་རྗོད་  
 བྱེད་སྤྱིའི་ཐེག་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱགས་པ་དེ་  
 གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་བྱགས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཡིན་  
 པ་ལས་ན། འཁོར་ལོ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་འཁོར་ལོ་  
 གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སོ་སོ་ལ་དོགས་པ་བྱགས་། གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་  
 བྱ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་བྱགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་  
 གོ་རྒྱས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འཁོར་ལོ་  
 དང་པོ་གཉིས་ཀའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་མ་བྱགས་པ་བདེན་ཡང་། བར་པའི་ཆེད་  
 དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་མ་བྱགས་  
 པ་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་ཡང་

ཉོགས། བར་པས་གང་བསྟན་ཀྱང་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉོགས་པ་  
འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་ལྟགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་ལྟགས་པའི་དོན་སྤར་མདོ་སྟེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་  
བྱི་བ་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན། བར་པར་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་སྤྲས་ཐེན་ལ་  
བསྟན་པ་གཉིས། སྤྱ་སོར་བཞག་ན་འགལ་འདུག་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་ལྟགས་པ་ལ་བྱེད་  
པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་  
ཐེ་ཆོམ་མདོན་གྲུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱ་མ་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ལས་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་  
ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ལྟགས་པ་སྟེ། སྤྱ་མ་གཉིས་ནི། ཞེས་སོགས་སྤར་བྱངས་  
པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་  
སྤྱོད་འདོགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་  
དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་  
ཀྱིས་བཀའ་བའི་འབྲུགས་ཀྱིས། ཕྱང་པོ་གཞན་དབང་། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་  
གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས། དེ་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་  
དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ཅུ་ཞིག་  
ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བྱས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གསུངས་  
པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་

ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་  
 པའི་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་པ་  
 དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤུགས་ལ་འགྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་ཆོས་  
 འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ་ཞེས་  
 གསུངས་པའི་དགོངས་པར་མཛད་ནས། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་  
 བྱས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་  
 འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བ་ཅུང་དང་། བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་  
 བྱས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་  
 འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བ་ཅུང་ཡིན་གྱི། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་  
 བྱས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་  
 འཁོར་ལོ་བར་བའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་  
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་དུ་  
 གོ་བུས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་  
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།

ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་  
 གདུལ་བྱས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་  
 རྣམ་བཞག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་དུ་གོ་བའི་བུས་པར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་  
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་བར་བའི་དོན་དུ་གོ་བ་ཅུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཅུང་

སྒྲིལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བའི་  
གདུལ་བྱ་དེ་ལ། བར་བའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱས་མ་གོ་བའི་གོ་བ་ལྷག་པོ་གཅིག་  
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱས་གང་ཟག་གི་  
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་དུ་གོ་བྱས་པའི་  
ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་དངོས། འདོད་ན། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་བར་  
བའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་རྣེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ།  
བར་བའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཅིག་ཤོས་ལས་དབང་པོ་རྣེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་  
ལྟར་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱས་གང་ཟག་གི་  
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཁོར་ལོ་དང་  
པོའི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་བྱས་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་བར་གཞན་དབང་བདེན་མེད་  
དུ་སྐྱས་ཟིན་ལ་གསུངས་པ་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པ་མི་འཛིན་པའི་སེམས་ཙམ་པས་དེ་དེར་  
གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པས་དེ་  
དེར་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་དེར་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་  
ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་དེར་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལེས་  
བྱ་ཆོས་ཙན། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཞུགས་ཀྱི་དོན་དེ་མི་འཐད་  
པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་བསྐྱོར་ཁ་མའི་དུས་དེར། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་  
དུ་བའི་གདུལ་བྱ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཞིག་ སྤྱིར་དེ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་  
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་དོན་  
 གོ་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་  
 ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་  
 བ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུང་བ་ལ་ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱིད་  
 པར་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་དེ་ལུང་གྱི་མའི་དོན་དུ་མ་སོང་བར་ཐལ། གསུང་  
 དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་ཐ་མ་བསྐྱོར་ཏེ་འཁོར་  
 ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། འཁོར་  
 ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་གསུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་  
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དེའོ། །ཞེས་  
 གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་དེའོ། །ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་  
 བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་  
 རྒྱལ་ལ་ལེགས་ཕྱེད་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་  
 པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་  
 འགྲེལ་བའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་  
 གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཞིང་། མདོ་དེ་ཉིད་གང་  
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྟོན་

དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་པ་ལ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་  
ཡོད་དེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་  
རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུའང་  
འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཅིག་  
ཡོད་པ་གང་ཞིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་གཞན་པའི་དེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། བར་  
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་  
མ་ལྟོས་པར་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་སེམས་  
ཅམ་པ་དབང་རྣམ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དེ།  
རྫོད་བྱེད་སྤྱིའི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་སོགས་ཀྱི་  
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རང་  
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྤྲས་ཟིན་པ་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས་སྤྱོད་  
བཞག་ན་འགལ་འདུག་ཀྱང་། འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་བར་  
པར་དེ་ལྟར་གསུངས་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་  
མས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བར་བའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་  
མི་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་  
མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ་དང་། འགལ་བ་དེ་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དག་གི་གྲུབ་  
དོན་ལྟས་པ་རྣམས་ལས་གསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འདྲིར་འབྱུང་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་  
སོ་སོ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་བླངས་པ་ཡིན་པས། ལེགས་པར་བཤད་  
དམ་སྟུང་མོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་བཤད་པ་བཞིན། མདོ་སྤྱོད་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་  
ནས་ཡུལ་གྱི་མདོ་སྤྱོད་ལ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་གྱི། སྤྱི་བ་དཔོན་གཉིད་པས་ཤེར་  
ཕྱིན་མན་དག་ཏུ། ཉི་མའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུས་ཡུལ་གྱི་མདོ་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་  
པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་  
ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པས་སོ།།

སྤྱི་མ་ལ། མདོ་སེམས་གྲུབ་མཐའ་མཁའ་ལ་འཕགས་པ་ཡི། །རྣམ་དཔྱད་  
དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་ཉིན་བྱེད་ཞིག །བསྟན་བཅོས་དགོངས་པའི་བད་ཆལ་  
གསལ་བའི་བྱིར། །ཐལ་འགྱུར་རིགས་པའི་སྤང་བ་འདི་ལྟར་འཕྱོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ལང་ཆོ་  
ཆེར་རྒྱས་ཤིང་། །དོན་གཉེར་མེད་གི་དཔྱད་རིང་བའི། །ལེགས་པར་ཤུགས་སྤྱོད་  
ལྟར་པ་རྣམས་། དགའ་བའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་  
ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ།།

མདོ་སྤྱོད་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་  
འགྲེལ་གྱི་དོན་ངེས་པར་འཆད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ངེས་པར་འཆད་པ་དང་། ཞར་  
ལ་གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་

བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱིང་གི་རྩི་བ་དང་། འགལ་བ་དེ་སྤྱིང་གི་  
ལན། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ངོས་བརྒྱུང་བ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷན་  
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་  
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་  
ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་སྐྱ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ཞེས་རྩིས་པ་ཡིན་  
ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པར་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་  
ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པས་ཕྱང་སོགས་མེད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྲུབ་པ་  
ཡོད་དེ། ལུགས་འདི་ལ་ཡོད་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་  
ཉགས་དེར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པར་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་  
མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་  
ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྤར་བཞིན། བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་  
རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲས་བེན་ལ་བསྟན་པ་ལ་རྩིས་བེར་བ་མི་འཐད་  
དེ། ཆོས་སྐད་ལ་སྤྲོམས་པའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལྟ་བུར་དེ་  
ལྟར་བསྟན་ཡང་། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་  
བྱེད་ལོག་ཏུ་འཆད།

རང་ལུགས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྤར་བཞིན། བར་པ་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལྟ་བུར་  
ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲས་བེན་ལ་  
བསྟན་པ་གཉིས་སྐྱ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ཡང་། འགལ་བ་མེད་དགོས་པས། ཅི་ལ་



སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་གྱུ་བ། དེ་གྲུབ་པས་མདོ་ཆོག་དེ་  
 རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་གྱུ་བ།  
 དེ་ལས་མདོ་ཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་དོན་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་གཞུང་བཅུགས་ནས་  
 དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་  
 འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་  
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ཅིང་།  
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས། དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་  
 གཉིས་དང་། བྲལ་བ་རབ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་  
 པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུ་མ་སྣང་བར་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་འཁོར་  
 ལོ་ཐ་མས། ཤེར་ཕྱིན་འབྱམ་པའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་  
 ཀྱི་མདོ་ཆོག་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་རིགས་  
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་  
 དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྱམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་  
 པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་  
 ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ཤེས་རབ་སྣང་བའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་  
 པའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱེད་པར་  
 མ་སྐྱར་བ་རྣམས། བླ་མ་དོན་ཀྱི་མདོར་དངོས་སུ་འགྲེལ་བའི་བྲགས་ལ། ཤེར་ཕྱིན་

འདྲམ་པའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་བ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། མདོར་བསྟུན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་སྐྱར་བ་དང་མ་སྐྱར་བ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན། སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་མི་གཞུང་བར་སྤྱི་མ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བས་དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འདྲམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མིན་ན་ཡུམ་འདྲམ་པར་དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་ལ། ཤེས་རབ་སྣོང་པོས་དེ་ལྟར་མ་སྐྱར་བའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་ཕྱིན་འདྲམ་པའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ། གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དབང་དུ་མཇད་པ་རྟོགས་དགའ་ལ། ཤེས་རབ་སྣོང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ། གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དབང་དུ་མཇད་པ་གོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་དབུ་མ་སྐྱང་བའི་ལུང་སྤར་བྱངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྣོང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་

གྲུང་པའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དབང་  
དུ་མཛད་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་པའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་  
གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་  
པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྒྲངས་སོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་  
བྱེད་ཀྱི་ངེས་ལྡན་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་སེམས་ཅམ་བས་  
འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་  
མས་སེམས་ཅམ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་  
བསྟན་ཅམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། དབུ་མ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་  
རྣམ་བཞག་བྲུགས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅས་  
ལས། ཆ་བྱེན་ས་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་  
སྟེ། མདོ་གཅིག་གི་བཛྲོད་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཆ་བྱེན་ས་འཛོག་པའི་དོན་དུ་བྱེད་  
པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅམ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་  
གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་རྒྱ་སྟུག་པོ་བཀོད་  
པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་དང་། དབུ་མ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་  
རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཆ་བྱེན་ས་མདོའི་དོན་  
དུ་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལས། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་  
པ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ན། གང་གི་ཡང་

དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། དབུ་མ་སྟུང་བ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་། ལང་  
གཤེགས་དང་། རྒྱ་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས། ཕྱི་རོལ་དགག་ནས་སེམས་  
ཅམ་གྱི་ལུགས་སུ་སྦྱབ་པའི་སྐབས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མ་  
བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་  
རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།  
ཞེས་གསུངས་པས། མདོ་དེ་དག་ལས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་  
མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་། སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས།  
ཆ་ཕྱེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན།  
བསྟན་བཅོས་ལས། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་  
ལུགས་མདོ་འདིའི་དོན་མ་ཡིན་ན། ཞེས་དོགས་བསྐྱང་འདི་ལྟར་མཛད་པ་དང་།  
དགོངས་འགྲེལ་ལས། མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་  
དག་གིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ། མདོའི་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་  
སོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྟུང་བ་ལས་བཤད་དེ།  
ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་  
པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། གསུང་རབ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་  
མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་  
བཞག་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདིའི་བསྟན་  
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འོ་ན་སེམས་ཙམ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་  
 ལྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འིན་ཏུ་  
 ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་  
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ལྟོན་པའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཆོག་ཀྱང་ཡོད་པའི་  
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ནི་ཟབ་བ་མ་ཡིན། སྤ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་འབྱུང་  
 བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆོན་  
 ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སོ་སོར་བྱེན་ས་གསུངས་པའི་  
 མདོ་མཆོན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་  
 ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བྲེད་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས་  
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་འོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གསལ་  
 བར་བྱེན་ས་ལྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་ལེའུའི་མདོ་ཆོག་ཡོད་  
 བ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་དོན་  
 དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱེས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་  
 དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མི་ཤེས་པས་ཆོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་  
 ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མཆོན་ཉིད་  
 ལ་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་  
 ཞེས་ཟེར། དང་སོ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ཆོག་དེ་སེམས་ཙམ་བས་ལེགས་སྟེའི་ཆོས་

འཁོར་དུ་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སེམས་ཙམ་པས་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་  
 ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་མཆན་གཞིར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། དེར་ས་  
 བརྩའི་དབང་ལྷག་གི་སེམས་དཔའ་བརྩས་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་མཛད་  
 པའི་དྲིས་ལན་གཞན་རྣམས་འདིའི་མཆན་གཞིར་འགྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་  
 སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ཆོག་དེ་སེམས་  
 ཙམ་པས་ལེགས་སྤྱེའི་ཆོས་འཁོར་དུ་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་སེམས་ཙམ་པས་  
 འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་མཆན་གཞིར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་  
 ཏེ། དེ་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྤྲེལ་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲི་བའི་དངོས་ལན་གྱི་མདོར་མི་  
 འདོད་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྒྲོབ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་  
 མདོ་ཡིན་ཀྱང་། འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་  
 རྣམ་རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། འཕགས་སེང་  
 གཉིས་མདོ་སྤྲེལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཞི་འཆོ་དཔོན་སྒྲོབ་དང་  
 མཐུན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་མི་མཐུན་ན་བསྟན་བཅོས་འདིར། འཕགས་སེང་གཉིས་  
 ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ལོགས་སུ་གསུངས་རིགས་  
 པ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་  
 ཆོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་  
 གྲུབ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་







ཡང་རོང་ཤིག་པ་སོགས་ཐོད་ཀྱི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ན་རེ། ཤེས་  
 རབ་སྟོང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་དག་གི་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་  
 པར་མ་སྦྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དུ་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་  
 དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་  
 གང་ཞིག་ཕྱང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕྱང་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས། སེམས་ཅམ་བས་ཀྱན་  
 བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།  
 དེར་ཐལ། ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན། ཀྱན་བཏགས་  
 འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཉོག་པ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན། དེ་ཉིད་གཞན་དབང་  
 ཡིན་པས་སྦྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་བཏགས་འདོགས་  
 བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་ཉོག་པས་བཏགས་པའི་ཆ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན་དེ་ཡང་མི་  
 འཐད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདིར་  
 གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྟོན་པ་དང་། ཆོག་ཏུ་བརྟོན་པའི་ཀྱན་བཏགས་པའི་  
 རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། །ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་  
 ཏེ། ཡིད་ལ་བརྟོན་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བརྟོན་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས་ཅི་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་  
 གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀྱན་བཏགས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་གྱི་སྟོ་  
 བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན་ནི་ཀྱན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྟོ་

གྲོས་འབྲེལ་པས་ཀྱན་བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། བ་སྙད་དུ་སྦྱེལ་འབྲེལ་བ་ལ་དེ་  
མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་།

དེས་ན་ཀྱན་བཏགས་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགོག་པ་  
ན་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྦྱར་ནས་འགོག་དགོས་པ་དབུ་མ་པའི་རིགས་པར་འདོད་  
པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དོན་  
དམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། དེ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་  
པའི་མིང་དང་བད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་དེར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་  
པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེར་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་  
དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་དང་བྱམ་པའི་མིང་བད་མ་ཞེས་ཞིང་  
དོན་ཞེས་པའི་སྦྱགས་པ་དང་། འོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དེར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་  
མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་མིང་དང་བད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་  
སྤྱིར་། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྦྱགས་པ་དང་འོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟོ་ལྟོར་བ་དང་བྱམ་པའི་  
བད་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་མིང་  
བད་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་། གཉིས་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཅིན་  
ཏོ། །

ཅ་ཏགས་གཉིས་པ་བྱུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་སོགས་ཆོས་ཐམས་  
ཅད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་དུ་འགྲེལ་  
ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས། འདི་དག་གི་དང་པོ་འདྲེན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་གོ་

བར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། རྟོན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་དེ་ལྟར་གསུངས་  
 བའི་དགོངས་གཞི། དགོངས་པ། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བཞི་བསྟན་པའི་  
 སྒྲོ་ནས་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ།  
 སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་བཤད་དུ་  
 ཡོད་དེ། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་  
 པ་དེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་  
 པ་དང་བསྟན་དོན་དང་བརྟེན་བྱ་ཆམས། ཆོད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དགོས་  
 པ་ཡོད་དེ། ཆོད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོད་  
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཆོས་ཆམས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་  
 པའི་རིགས་པ་ཆམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱི་དོན་གསུངས་  
 པ་སྒྲི་རི་བཞིན་པར་ལེགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་བཞེད་ཅིང་། འཕགས་  
 སེང་སྒྲི་རི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་ཀྱང་། གཉིས་ཀས་བླ་མ་དོན་གྱི་མདོར་འགྲེལ་  
 བ་ནི་འདྲ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་  
 ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་འཕགས་སེང་གིས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགོངས་གཞི།  
 དགོངས་པ། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བཞི་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་  
 བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ཆམ་རིག་པའི་སྒྲུབ་ས་བཞིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་གང་  
 ཡང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་མེད་པ་དང་། མཆོད་གཞིར་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་

བཟུངས་པའི་མདོ་ཉིད་མཛད་པ་ཡང་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ལེགས་ལྟན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དགག་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཞེད་པས། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་མོད། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་ལུགས་ལ། རི་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་འབྲུག་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་མ་འབྲུལ་ཡང་། སྐྱེར་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུགས་འདིས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་ཐ་སྣད་དུ་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ག རྣམ་བཤེན་པས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལས། ལུགས་འདིས་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྣད་དུ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་འབྲུར་གཉིས་པ་ལ་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ་དབྱད་དོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་

བ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་པའི་  
 ཆོད་མ་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་། རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམ་མཁའ་  
 གཞན་དབང་ཡིན་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གཟུགས་  
 འཛིན་ཆོད་མའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན། རྣམ་མཁའ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་མཁའ་འཛིན་པའི་ཆོད་  
 མའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆོད་མའི་སྟོང་ཉིད་  
 གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན། རྣམ་མཁའ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་  
 མཁའ་འཛིན་པའི་རྣམ་མཁའ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཀྱི་  
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་དགོས་  
 པའི་སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་མཁའ་གཞན་དབང་མེད་པས། རྣམ་མཁའ་གཞན་  
 དབང་གི་དོད་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་རྣམ་རྣམ་  
 མཁའ་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་བཞག་  
 དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའ་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་  
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁའ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་  
 དུ་གྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་སྟོང་གཞི་  
 ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་དེ་དེའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་  
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཀུན་བཏགས་མེད་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེའི་སྟོང་གཞི་  
 ཆོས་ཅན་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་སྤྱིར།  
 འདོད་ན། ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་འདིར་

མ་ཁྲབ་སྟེ། འོ་ན་མེ་ཡིན་ན་མེའི་རྒྱུ་དུས་སུ་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་མེའི་གཞི་  
མཐུན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མེའི་རྒྱུ་དུས་སུ་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་མེའི་  
གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་  
ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྟོང་པ་གང་ཞིག་མེ་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་མཆོན་ནས་  
པ་རོལ་པོའི་ཐལ་བ་སྤྲོ་མ་ལའང་འདོད་ལན་བཏབ་ནས་ཚོད་པ་སྟོང་ཚུལ་ཤེས་པར་  
བྱའོ། །འོ་ན་ཀྱང་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛོད་ཅིག

ཁ་ཅིག་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལས། ཀྱན་བཏགས་གང་ཡིན་རྟག་པས་བཏགས་  
ཅམ་དུ་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་ན། རྟག་པས་བཏགས་  
ཅམ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོར་ཆོས་རྣམས་མིང་  
བརྗེ་ཅམ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་སྤྲས་གང་གཅོད་མི་མཐུན་པར་  
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཆོས་རྣམས་  
རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་འདྲ་བའི་དོན་མིན་གྱི། མདོ་ལས་ཅམ་སྤྲ་བསྟོན་  
མེད་དུ་གསུངས་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་གཅོད་པ་དང་།  
རང་རྒྱུད་པས་བཞེན་པར་བྱུབ་པ་ཅམ་གཅོད་པར་བཞེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་  
ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལྷན་པ་བཞག་པ་ལ། འདུས་བྲས་ལ་སྒྱུར་ནས་བཞག་པ་  
དང་། འདུས་མ་བྲས་ལ་སྒྱུར་ནས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་གཞུགས་

ཀྱི་གཞན་དབང་། གཞུགས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པའམ། དེར་སྐྱོ་འདོགས་པ་གཞུགས་  
ཀྱི་ཀྱན་བཏགས། གཞུགས་དོན་དམ་པར་མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་ཡོངས་གྱུ་བ་ཏུ་འཛོགས་  
གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་། རྣམ་མཁའ་བདེན་པ་གྱུ་བ་  
པའམ། དེར་སྐྱོ་བཏགས་པ་རྣམ་མཁའི་ཀྱན་བཏགས། རྣམ་མཁའ་བདེན་པར་  
མ་གྱུ་བ་པ་རྣམ་མཁའི་ཡོངས་གྱུ་བ་ཏུ་འཛོགས་ འོ་ན་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་  
བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་འཆད་དགོས་པས། དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་རིག་པའི་  
སྐབས་བཞིན་སྦྱར་མི་བདེ་བས། ཅད་བཅད་པར་བྱ་སྟེ། སྤ་བར་སྤང་ངོ་།།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་གྱུ་བ་པའི་དོན་ཞུས་པ་ནི། སྤར་མདོ་བྲངས་པ་ལྟར་ཏེ།  
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་  
བཤད་ཅིན་ལ། བར་བའི་ངོས་འཛིན་ལ་ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་  
སྤ་ན་མཆིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་  
ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་སྤྱན་འབྱུང་པའི་ནང་ཆོན་  
དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་དེ་ཡང་སྤ་ན་མཆིས་ཞེས་  
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱར་ཏེ།  
དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་ན་འདྲ་དོན་གྱི་མདོ་  
ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་མདོ་ཆོག་དེ་རྣམས། དེ་ཡང་སྤ་ན་མཆིས་  
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།  
མ་བྱུང་སྟེ། དེས་ཤུགས་ལ་འགྲེལ་བའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱར།

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་  
 བའི་གདུལ་བྱ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅམ་  
 བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་  
 བྱར་གྱུར་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་འབྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་  
 ཆོས་ཅན། ཤེས་སྣང་དུ་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་སྤྱོད་ཅི་བཞིན་པར་  
 མི་འཇིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་  
 ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་ཤེས་སྣང་གི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེས་  
 སྣང་གི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྫོགས་ཀྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གང་  
 ཞིག་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་དགོངས་པ་  
 མ་ཡིན། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་དགོངས་པ་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་  
 དགོངས་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་རུང་གི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པོ་བསྟན་པའི་སྟོན་རུང་གི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་  
 སྤང་སོགས་བདེན་པར་མེད་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་  
 ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཅེས་  
 ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གཉིས་  
 ཀར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་  
 རིགས་ཅན་ལ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྲབ། རང་

གི་ཆེད་དུ་བྲུ་བའི་གདུལ་བྲུ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་  
ན། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅ་བའི་གྲུབ་མཐའ་  
དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་དུ་བྲུང་བའི་  
ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བསྟན་པའི་  
སྟོང་བྲུང་གི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཐེག་  
དམན་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལྷགས་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆན་གཞི་ཤེར་  
སྟོང་ལྷ་བྲུའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར། དེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་  
རྫོགས་ཀྱས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དབང་རྣམ་དེ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྲུ་  
བའི་གདུལ་བྲུ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཆན་གཞི་ཤེར་སྟོང་ལྷ་  
བྲུའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར། དེའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྫོགས་མི་  
ཀྱས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་དེའི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་དགོངས་  
པ་རྫོགས་པར་རྫོགས་དགོས་ཀྱི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དབང་རྣམ་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་  
མའི་ཆེད་དུ་བྲུ་བའི་གདུལ་བྲུར་འཛོག་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་དང་ཁོག་འབྲེ་  
བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རིམ་འཆད་པ་ནི། སྤར་  
བཤའ་པ་ལྷར་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྲུར་བྲེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོག་  
ངེས་དོན་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་རྣམས་བྲང་



ནས་གསུངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་  
འཁོར་ལོ་གསུམ་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་  
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁོར་བུ་གཅིག་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་  
རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོང་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ངི་མ་སྤར་བས་གསུམ་  
སྦྱོང་བྱེད་རིམ་བུ་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་སྐྱོད་ཀྱི་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་བུ་དང་པོའི་  
མཛོད་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མཛོད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞིག་  
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཛོད་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་  
གྱི་མཛོད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྤྱི་མ་འབུད། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡིན་  
ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཛོད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་སྐྱོད་ཀྱི་མཛོད་  
ལས་གསུངས་པའི་རིམ་བུ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་  
གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་  
བུ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་  
པ་གང་ཞིག་རིམ་བུ་གསུམ་པོ་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་དུ་  
མཛད་པ་སྤར་བཤའ་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
སྦྱོང་པོའི་མཛོད་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།  
རྩ་བའི་དམ་བཅའ་གང་ཞིག་དེ་གཞུང་སྐྱོད་ཀྱི་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་བུ་  
ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་མཛོད་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། སྒར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྒར་ཡང་ལྷ་  
མའི་རྒྱུད་འདི་རུ། །ཉེས་པ་ལྷ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་  
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་  
ཐལ། བར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོའི་  
མདོ་ཡང་ངེས་པ་གསུམ་པ་འདིའི་མཆན་གཞིར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་  
རྒྱུད་ལྷ་མའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་སྐབས་དང་པོའི་མཐུག་དགོས་པ་བསྟན་པའི་གཞུང་  
གོ་དོན་དུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅེ་བར་འདོད་  
མི་རུས་ཏེ། དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་  
པོ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ངེས་པ་དང་པོའི་མདོའི་  
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེགས་ཅན་ཡིན་པས་བྲལ་བ་དེ་མི་  
འཐད་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ལས། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་  
ཁྲིད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བརྟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་  
བྱེད་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་། དེས་ན་ངེས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་དུ་  
འཁྲིད་པ་ཡིན་པས། །ཞེས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་  
ན། སྟོན་མེད་དེ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ངེས་པ་གསུམ་གྱིས་་  
གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ངེས་གྱིས་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ངེགས་་  
ངེས་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། གཙོ་བོར་བྱི་མའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་

ཏེ། བར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་ཅི་བསྟན་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་གཉིས་ཀའི་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། རིམ་པ་འདི་ཡང་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་འདིར་གསུངས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞེག་དེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གྲུབ་དོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱིས་ལེའུས་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུང་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་འགལ་བ་ཡིན་དེ། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཆེན་པོའི་མདོ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བར་པ་དང་རིམ་པ་གཉིས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཞེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟན་གསུམ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་དང་རིམ་པ་གསུམ་པ་

ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ར་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་ཡིན་པས་བྲལ། རིམ་བཤུམ་པའི་མདོ་ཡིན་ན་དབྱ་མ་པའི་མདོ་ཡིན་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ར་མ་དབྱ་མ་པའི་མདོར་བྱེད་པས། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་རིམ་བཤུམ་བཤད་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་རང་གཉིས་གང་གི་ལུགས་ལའང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་རིམ་བཤུམ་བཤུམ་པ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་ར་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རྒྱུད་ཆེ་ཞིག་ཆེན་དང་། སྤྱོད་འཇུག་རྣམས་བཤད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པའི་མདོ་སོགས་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་ར་མར་གསུངས་པས་དཔྱོད་ཅིག

དེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མི་ཉག་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་བདག་མེད་དང་། སོ་ཐར་དང་། ཐུན་མོང་པའི་ཉམས་ལེན་གསུངས་པ་རྣམས་རིམ་བཤད་པོར་འཛོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དོན་གྱི་རིམ་བཤུམ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་བཤུན་པར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན། རིམ་བཤད་པོས་རྒྱུད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། གཉིས་པས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། གསུམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་བཞི་བར་བྱེད། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན། རིམ་བཤད་པོས་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྐྱེད་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་པར་བྱེད། གཉིས་པས་བདག་མེད་སྤྱོད་པོ་དང་། གསུམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་སྤྱོད་ཉིད་ཉོགས་པ་ཡོད་



ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྲིས་བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡང་  
བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་དང་། དབྱ་མ་ཐམ་འབྱུང་  
བའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་  
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་  
བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡང་དོན་གྱི་  
མདོའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་རབ་སྦྱང་པའི་ནང་ཆན་དུ་  
གྱུར་བའི་གཞུགས་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་མཆན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག་ངེས་  
དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་བྱའི་  
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་གང་ཞིག་ ལྷགས་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་མི་འོས་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐམས་ཅད་ གཞུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་པ་མདོ་ཆོག་དེ་རྣམས་  
ཀྱི་དགོངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་བསྐྱབས་ཟེར། ཅ་ཏགས་གཉིས་  
པ་དེར་ཐམས་ཅད་མདོ་ཆོག་དེ་རྣམས་སྐྱ་ཇི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་སྟེ། དབྱ་  
མ་སྦྱང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྲང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཆད་མ་དང་བཅས་པ་དང་།  
དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤུད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་  
ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་ཡང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆད་མ་དང་  
བཅས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེའི་ནང་ཆན་དུ་  
གྱུར་བའི་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་གིས་གཞུགས་སོགས་བདེན་



ནམས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པ་ནི་མདོར་བསྟན་  
 གྱུ་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོའོ།  
 ཞེས་འབྱུང་བས་བྱུ་བ། དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་མདོ་ཡིན་མ་ཡིན་དབྱེད་པར་བྱའོས་  
 ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། ཞེས་རབ་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་  
 བ་སྟད་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དགག་བྱ་ལ་  
 དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་མ་སྦྱར་ཡང་། རེ་རེ་བཞིན་ནས་ཆོག་ཟེན་ལ་  
 སྦྱར་མ་སྦྱར་གྱི་དོན་དུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དུམ་གྱི་བྱམས་ཁུས་གྱི་ལེའུ་འི་དགོངས་པ་བཤད་  
 པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་བྱམས་  
 ཁུས་གྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་དེ། རྣམ་  
 པར་བཏགས་པའི་གཟུགས། ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས། ཆོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་  
 ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཏགས་གྱི་  
 གཟུགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མའི་དངོས་པོ་  
 དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་  
 མདོར་པར་བརྗོད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་  
 པས་བསྟན་ཅིང་། དོན་ནི་གཟུགས་རྣམ་བཏགས་གྱི་གཟུགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱམས་  
 པ་གང་འདུ་བྱེད་གྱི་མཆོན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་

དང་འདྲུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་  
ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་འདི་ནི། གུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་།  
དོན་ནི་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ། གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གུན་  
བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་གསུངས་པ་  
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་གུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་  
གཟུགས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་  
པ་ཁོ་ན་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་  
ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཅིང་། དོན་ནི་གཟུགས་  
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །  
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

ཁོ་ན་རེ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་དེ་བྱམས་ཁྲུས་ཀྱི་ལེའུའི་  
དགོངས་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱམས་ཁྲུས་ཀྱི་ལེའུའི་དགོངས་པ་དགོངས་  
འགྲེལ་བཞིན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེའུ་འདི་ཉིད་ལས། གཞན་  
དབང་རྩམ་ཡོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་མིང་ཅམ་དུ་སྦྱབ་པ་ན།  
མིང་གི་སྒྲ་རོལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྦྱབས་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱམས་པ་གང་གུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་རྩམ་སུ་  
མེད་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་  
པར་རྟོག་པ་རྩམ་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩམ་སུ་ཡོད་པར་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། རང་དབང་

དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ནི་རྫས་སྤྱི་མེད་པ་  
ཡང་མ་ཡིན། རྫས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་ལྟ་  
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དབང་རྫས་  
ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ་ལེའུ་དེ་ལས་  
ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་དང་བདེན་པར་  
གྲུབ་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་རྫས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་  
རྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་  
སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་  
དབང་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་རྫས་ཡོད་མིན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གུན་བཏགས་  
རྫས་སྤྱི་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྫས་སྤྱི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་  
པར་གསུངས་པའི་རྟོན་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཆོན་  
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གུན་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་གཞན་དབང་  
གཤེས་ལུགས་སྤྱི་གྲུབ་པ་བཀག་པ་གཞན་དབང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཞེས་པའི་  
རྟོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་སྤྱི་ཐེན་ལྟར། གཞན་དབང་རྫས་ཡོད་ཡིན་པ་  
དང་། ཡོངས་གྲུབ་རྫས་སྤྱི་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་པ་ཁས་མི་སྤངས་སྟེ། གནོད་བྱེད་  
དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གུན་བཏགས་རྫས་སྤྱི་མེད་པར་གསུངས་པ་སྤྱི་  
ཐེན་ལྟར་བྱ་སྟེ་གོ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ལེའུ་འདི་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་

བཞག་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ནས། གཞུགས་གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་  
 ཏུ་འཛོག་པ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་གཞུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་ན།  
 གཞུགས་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་གསུངས་  
 པ་ལ་དཔག་ནས། རྒྱལ་མཁའ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཁའ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་  
 རྒྱལ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་  
 བཤད་པ་ལྟར། རྒྱལ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱལ་མཁའི་  
 གཞན་དབང་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་མཁའི་  
 གཞན་དབང་གཞན་དབང་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱབ་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་མ་  
 ངེས་ཏེ། རྒྱལ་མཁའི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་འགྲེལ་ནས་འབྲུང་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།  
 སྤྱུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀྱན་བཏགས་དང་། སྤྱུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་སུ་བྱབ་པ་སྟེ།  
 དེ་དེ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མ་བཏགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་དབང་གི་  
 ཉེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་  
 མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྟོང་  
 ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་  
 ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཏུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱགས་སུ་  
 རྒྱུད་པས་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཙོད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་འདིས་  
 མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་གཞན་དབང་བདེན་



བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷགས་འདི་ལ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་  
ཁས་ལེན་པ་རིགས་པར་ཐལ། མིག་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་  
སྟེ། ཞེས་རོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ།  
ཤེས་རབ་སྦྱོར་མའི་ཆོག་ཟིན་ལ་མིག་ཅེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། མིག་ཤེས་  
ཆོས་ཅན་དུ་བབྱུང་ན་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་ཆོག་སྦྱོར་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་ཞི་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་འབྲེལ་རྩ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་  
ཆོགས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད་པ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་དུ་བལ་དང་། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་  
དང་། ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་། ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་འགོག་  
པར་མཛད་པ་གང་ཞིག་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྟུ་གུ་  
བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་རྩ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་  
པ་སོགས་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་  
ཀྱི་འབྲེལ་རྩ་བཀག་པ་ཉགས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྦྱབ་  
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་  
གྲུབ་པ་དེ། དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་རྩ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་  
གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་  
མའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད་པ་གང་ཞིག་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྟེ་བ་  
སྟུ་གུ་བདེན་པའི་སྟེ་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་འབྲེལ་རྩ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་  
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་རྩ་བཀག་པ་

ཏྲགས་སུ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་  
 ཞིག་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བའི་འབྲེལ་ལྷ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་  
 བ་བཀག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་དང་ཞི་འཆོ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་  
 ལས་གཙོ་ཆེར་གསུངས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི། སྤྲ་མས་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་  
 པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་འགོག་པ་མི་བཞེད་པ་དང་། ཕྱི་མས་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཏྲགས་  
 ཀྱིས་འགོག་པ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅས་ལས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འགའ་  
 ཟུང་ཅམ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་  
 བ་ཡང་ཉེན་འབྲེལ་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་  
 ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངེས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་སྟེར་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་དག་  
 དང་། ཐལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལམ་སྟོང་གི་འོད་ཟེར་སྟོ་བར་མཛད་པས་སོ། །  
 དེ་ལྟར་བཀལ་ཞིང་རྣམ་པར་བཏྲགས་པས། དཀའ་གནས་རྣམས་ཆེ་ལོང་གཏན་ལ་  
 འབེབས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཞིབ་པ་ནི་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་  
 པས་མཛད་པའི་དགོངས་དོན་རབ་གསལ་སྟོན་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྲ་བ། ཉན་ཏན་སྒྲོ་གྲོས་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ལས་འབྱུངས། །ཡིད་ཆེས་  
 ལུང་གི་འདབ་སྟོང་རྣམ་དག་པ། །དགག་སྐྱབ་རིགས་པའི་དྲི་བཟང་ཕྱོགས་བརྒྱར་  
 འཕྱོ། །རོ་མཆར་བཀལ་ལན་མཁུ་ལའི་འབྲེང་བ་འདི། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྒྲོ་  
 བཟང་རྗེས་ལུགས་ནས། །གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་མཁས་པའི་མདུན་ས་ཆར།  
 །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འདོད་པའི་མཁས་རྣམས་ལ། །སྒྲོ་གྲོས་དགའ་བའི་རྒྱན་



བ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་  
 དཔྱོད་མཆོག་གི་སྒྲེས་སྦྱར་བའི་གནས་ནི། དགོ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྦྱིང་ངོ།  
 འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་  
 ཅིག །།

དཔལ་ལྡན་བསོད་ནམས་ཚུ་གཏེར་བསྐྱབས་ལས་གྲགས་པའི་རི་དྲགས་  
 མཆོན་མ་འཇུག། དཔལ་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྒྲོབས་པས་གྱུར་ཀྱམ་ལང་  
 ཆོར་སྦྱངས་པ་སྟེར། དཔལ་ལྡན་མདོ་རྒྱད་སྒྲེ་སྒྲོད་ཀྱན་ལ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་  
 གཟི་འོད་ཀྱིས་། དཔལ་ལྡན་སྐུ་བ་གཞུང་ས་མོས་འབྱེད་མཁས་སྦྱ་བའི་རྩ་བ་ཁྱོད་  
 མེན་སྟ། །གང་གི་ལེགས་གསུང་ཡང་དང་ངེས་པའི་ཚུལ། དཀའ་གནད་འདབ་བརྒྱ་  
 གྲོལ་བའི་མཁུ་ལའི་ཐོང་། དཔྱོད་ལྡན་ལུས་སྒྲེ་མགུལ་པ་མཛེས་པའི་རྒྱ། །ཡིན་  
 གྱི་རིན་ཆེན་བརྒྱ་ཕྱག་བསྟར་བས་མིན། །དེ་ཕྱིར་མི་རྗེ་སྦྱ་བཅར་གཟེམ་མཁན་  
 ཆེ། །བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་མཆོག་ནས་པར་གྱི་གཞི། །གསར་བསྐྱུན་མཛད་པའི་  
 ལེགས་བྲས་འོ་མའི་མཆོ། །རྟག་བསམ་དབུ་བ་སྟོང་དུ་དགོད་པའི་མཐུས། །སྒོ་  
 གཏེར་ཞལ་ལུང་བདུད་ཅི་འབྱམ་གྱི་བཅུད། །འབྲིལ་བའི་སྐུ་བསྟན་བསྒོས་ས་ཆེན་  
 མཛེས། །མཁས་བཅུན་བཟང་པོའི་ལུས་བཏམ་རྟེན་དུ་གཞུ། །ཆོས་སྦྱོད་མགྱོན་སྒྲེའི་  
 དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲེམས་གྱུར་ཅིག །གངས་རིའི་དོ་ལལ་སྒྲེག་པའི་ནོར་འཛིན་གཞིར།  
 །པན་བདེའི་འདོད་འཛོའི་གཉེན་གཅིག་པད་དཀར་འཛིན། །སྤྱིད་མཐར་འཆོག་  
 གཞེས་སྤོན་ལས་འོད་ཞགས་ཀྱིས། །ཡངས་པའི་ཀྱན་བཅོད་ཁྱོན་ཀྱན་བཅིང་གྱུར་



དོན་གྱི་དཀའ་གནད་མཐའ་དག་ལྷུག་པོར་མོལ་བའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བར་  
 བཞུགས་ཀྱང་འགོ་དོན་བྱབ་བཤམ་ཆེ་བས་སྤར་གཞི་བགྲེས་སྟོན་ཅི་ཆེར་གྱུར་པ་  
 བ། སྤར་ཡང་མི་རྗེ་སྤྱོད་བཅར་གཞིམ་མཁན་སྟོ་སྤྱིང་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་མཆོག་  
 ནས་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་མཛད་པའི་སྟོ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་སྤྱད་  
 སྤར་གཞི་གསར་བསྐྱོན་མཛད་སྐབས་དགེ་བསྡེའི་སྟོན་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་  
 ཞེས་རབ་དཀར་ལྟ་གོས་དང་། མཁྱེལ་རྟེན་གསུམ་བཅས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་མ་མཛད་པ་  
 བཞིན་ཡོངས་འཛིན་སྤྱིང་སྤྱུལ་སྤྱོད་བསྐྱོན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྱིན་ལས་སུ་  
 འབོད་པས་ཅེ་གཞིམ་ཆུང་སྟོ་བཟང་མདུན་སར་དྲང་བས་སྤྱར་བའི་ལེགས་ཆོགས་  
 སེའི་རུ།

## རྒྱུད་སྒྲུའི་བཀའ་འགྲེལ།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྒྲུའི་  
བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་  
གནད་ཀྱི་ཆེ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད་དང་གཞུང་གི་སྤྱི་བཤད།

༡༡། རེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་  
འགྲེལ་གནད་ཀྱི་ཆེ་འོད་ཅེས་བྱ་བ། སྤྱི་ཆེ་དགོ་སྤྱོད་བྱམས་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་།།  
ད་ལྟ་བུར་རྒྱལ་མཉམས་དཔལ་བྱམས་པ་མགོན། །མ་འོངས་སངས་རྒྱལ་བྱམས་པར་  
མཆོན་གསོལ་ཏེ། །ས་གསུམ་འོད་ཀྱིས་འགོངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གསུང་རབ་  
མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་རྒྱ་ཞིང་། །མི་མཛད་ཞིང་གི་གདུལ་བུའི་སྤྱོད་ཆལ་བུ།།  
བྱམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཛད་བ། །འགྲེལ་མཛད་ཉིན་མོའི་དབང་ཕྱག་ལ་  
ཕྱག་འཆལ་། ཅ་འགྲེལ་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྷགས་སྤོལ་བཞིན། །འགྲེལ་མཛད་  
རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་ཡབ་སྤྱས་དང་། །ཡོངས་འཛིན་མཁས་པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་བརྟུང་  
ནས། །བསྟན་བཅོས་དཀའ་བའི་གནད་འགའ་དགོལ་གྱིས་ཉོན། །དེ་ལ་རྩེ་བཙུན་མ་  
པམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། །འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་བྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བུ་རྣམས་རྩེས་སུ་བཟུང་  
བའི་ཆེད་དུ་ཉི་བའི་གདུལ་བུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ། །འབྱེད་གཉིས་དང་རྒྱལ་

གཉིས་དང་རྒྱུད་ལྔ་མ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལྔ་གསུངས། དེ་ཡང་འཕགས་པ་  
 རོགས་མེད་ཀྱིས་འབྲེད་གཉིས་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་དོན་ཟབ་  
 དགོངས་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བའི་མདོ་སྟེ་བྲང་དེས་འབྲེད་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་  
 ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་ཉིའི་སྒོལ་བྱ། དེ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་  
 ཀྱིས་ནི་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཁོར་བ་  
 འབྲུབ་པའི་གཞི་ཆོས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་  
 བཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྤྲང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྟན་ལ། དབུས་མཐའ་རྣམ་  
 འབྲེད་ཀྱིས་གཉིས་སྤྲང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དུ་  
 བྱེ་སྟེ་སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་  
 བསྟན། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱིས་གཉིས་སྤྲང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པར་ཐེག་པ་  
 ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནས་བཟུང་སྟེ། བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
 རང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་  
 འཛིན་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཤེར་  
 བྱིན་གྱི་མདོའི་ཁོངས་ན་གནས་པའི་སྤྲས་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཙོ་  
 བོར་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་  
 སྤྲང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་སྟག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན། རྒྱུད་ལྔ་མའི་བསྟན་  
 བཅོས་ལས་ནི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་  
 པོའི་མདོས་བྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་

སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་  
 གྱི་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་མཛད། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟོབ་དཔོན་འདི་སྟོང་  
 པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ལ་སྟོས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་མགོན་  
 བོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་བརྟེན་  
 བས་བྱང་དེས་བྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་མཛད་ཀྱི་སྟོལ་འབྱེད་ལོགས་པ་མིན་ནོ།།  
 དེ་དག་ལས་རྒྱན་གཉིས་དང་དབྱུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་སྟེ་གསུམ་པོ་ནི། བསྟན་པ་སྤྱ་  
 དར་གྱི་དུས་སུ་ལོ་གད་བ་དཔལ་བཅེགས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟེ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱར་  
 ཅིང་བཤད་པ་ཡང་བྱུང་། རྒྱུད་ཆཱ་མ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་  
 གཉིས་ལ་ནི་བྱིས་ཀྱི་ཁྱེལ་མཛད་པ་ཁ་ཅིག་ཉི་ལྔ་རྒྱན་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་  
 བཅོས་རྣམས་སུ་གཉིས་པོའི་ལུང་འདྲེན་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས། འཕགས་  
 མེད་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བཤད་པ་མ་དར་ལ། མངའ་བདག་མི་ཉི་པས་མཆོད་  
 རྟེན་ཞིག་གི་བྱུག་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཔེ་རྟེན་  
 པ་དབྱེས་ནས། རྗེ་བཙུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་སྤྱིན་གྱི་མཐོངས་སུ་མདོན་  
 སུམ་དུ་བྱོན་ཏེ་ལུང་ལེགས་པར་སྦྱལ། དེས་པརྟེ་ཏ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་དང་། དེས་  
 པརྟེ་ཏས་རྫོན་ལ་གསུངས། དེ་ལ་ལོ་གད་བ་ཆེན་པོ་སྟོ་ལྔ་ཤེས་རབ་དང་། ཅ་ན་  
 ཁ་ལོ་ཆེར་གྲགས་པས་གསན་ཏེ། ལོ་གད་བས་འགྱུར་མཛད་ཅེས་གསུང་སྤྱི་ཁོག་  
 ལེགས་མོད་ནའང་། རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་དང་ནག་ཆོས་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་  
 བསྐྱར་འདུག་པས་རྗོ་བོས་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་གསན་པར་དེས་ལ། གསན་

པའི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་ཏི་བ་དང་འགྲིག་དཀར་བས་ཆོས་འདི་མི་ཏི་བ་ཁོ་ན་ལས་རྟེན་བ་  
ཡིན་མིན་ནི་བརྟག་པར་བྱའོ།།

དེ་དག་ནམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་  
ལ་དོན་བཞི་ཡོད་དེ། མཆོན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུར་གྱི་ཕྱག་དང་། གཞུང་གི་དོན་དང་།  
མཐུག་གི་དོན་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་མི་  
འབྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆོན་ལ་མ་  
རྒྱལ་ན་ལྷན་ར་ཏྲུ་ཤུ། ཞེས་འབྲུང་བ་བོད་སྐད་དུ། མ་རྒྱ་ནི་ཆེན་པོ། ལ་ན་ནི་ཐེག་  
པ། ལྷན་ར་ནི་སྒྲུབ་པ། ཏྲུ་ནི་རྒྱུད། ཤུ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར།  
རྒྱུད་ཅེས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྦྱོར་བྱེད་སྟོན་  
པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་བྱ་སྟེ། ལྷན་ར་ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་མ་  
ལ་འཐུག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བྱ་དགོས་  
པའི་ཕྱིར། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཤི་ཁྲ་མཛད་པ་ཁ་ཅིག་ལྷན་ར་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པོར་ན་  
མེད་དུ་བསྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་མར་བསྦྱར་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ལ་འཐུག་  
དོགས་ཡོད་ཅེས་གསུང་ཞིང་། དེ་མཐུན་འོག་ནས་སྦྱར་ཡང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་འདིར་  
ནི་ཞེས་པའང་གོང་མའི་དོན་དུ་འཆད། དེ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ་ནམ་བཤད་དང་དངོས་  
སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷན་ར་ཞེས་པ་གཙུག་ལག་ཕྱི་མར་བསྦྱར་  
ཞིང་། སྦྱར་ཡང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ནི་བཀའ་ལས་ལོགས་སུ་དགར་བ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་  
དུ་བྱ་བ་ནི། རྩེ་བཅུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྱུར་གྱི་ཕྱག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་  
ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་རྩོག་ལོ་ཆེན་པོས་བཀོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡོད་དེ། བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་  
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་རྒྱུ་པར་  
བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་གནས་བདུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་  
ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་  
ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྟུན།  
རྩོ་རྩེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་  
མདོར་བསྟུས་ན། རྩོ་རྩེ་ལྷན་བསྟན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། རྩེ་མ་དང་བཅས་  
པའི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ། རྩེ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། རྩེ་  
མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཏེ་བདུན་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་  
གནས་བསྟན་བཅོས་བདུན་རྒྱུས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གནས་བདུན་པོ་དེར་འདུ་  
ཞིང་གངས་ཅེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་དགོན་  
མཆོག་གསུམ། སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཉར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་  
སུ་ཅེས་པ་ལས། དང་པོ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོས་འབྲུབ། གཉིས་  
པ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ། ཡོན་ཏན། འཕྱིན་ལས་གསུམ་གྱིས་

འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་  
 ཀྱིས་སྤངས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྲུབ་ཅིང་། གང་  
 ཟག་གཞན་མདོན་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལས་  
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྤྲོད་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལོ་གད་བ་ཆེན་པོས། བསྟན་  
 བཅོས་ཀྱི་ལུས་བསྐྱུ་བ་ན། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་  
 དང་། དཀོན་མཆོག་འཁོར་ལོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་གཉིས་འབྲུང་བའི་  
 ཕྱི་མ་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་དང་ཁོག་གཅིག་པར་སྤང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་དཀོན་  
 མཆོག་སོགས་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལའང་དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་  
 དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས། གཟུགས་  
 སྐྱུ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས། འགོག་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་དོན་དམ་  
 པའི་ཆོས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས། རིག་གོལ་ཀྱི་ཡོན་  
 ཏན་རྣམས་དོན་དམ་པའི་དགོ་འདུན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་  
 དགོ་འདུན། སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པ་དོན་དམ་  
 པའི་ཁམས། སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྲེད་གི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་རུང་གི་  
 རུས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཁམས། ཆོས་སྐྱུ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ། གཟུགས་  
 སྐྱུ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ། སྤྱོད་པ་སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་  
 གཉིས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན། རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་  
 པའི་ཡོན་ཏན། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་འཕྲིན་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་

ཀྱི་ཚེ་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་པའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་ལས་ལོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་འཆད་མི་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་ཏུ་མཆུངས་པའོ་སྟེ་མ་སྟོན་མེད་དེ། རོ་བོ་ལ་བྱང་མེད་ཀྱང་རིམ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འབྱུང་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཅིན་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐ་དད་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྗེ་ཤེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་དགར་མི་འཐད་པས། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། འདི་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་འབྲེལ་བ། གོ་རིམ་རི་བཞིན་གསུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །སྐྱེང་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །བཞི་ནི་སྒོ་ལྷན་རྒྱལ་ཆོས་དབྱེ་བ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། མདོ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཆང་བར་གསུངས། རེ་རེ་བ་མདོ་གཞན་སོ་སོ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་འདིའི་སྐྱེང་གཞིའི་ལེའུ་ལས། འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་བསྟན། ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་རིམ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་སོགས་ལྷག་མ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་སྐྱེང་གཞི་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་སྟོབ་པའི་ཚེ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་མཐར་ཐུག་གི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། དེ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་རྒྱུས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་

དང་བཅུ་པ་ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྟེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་སློ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་ཅུ་གསུངས་པས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྱུགས་རྩེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་བསྟན། སྟོབས་བཅུ་མི་འདིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན། འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་སྐྱོང་བྱེད་བསྟན་པས་སྐྱོང་བྱ་ཁམས་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་ཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་བ་བརྒྱད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་རྩེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཁམས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅུ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཁམས་སྐྱོང་བའི་རིམ་པ་དང་སྐྱོང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་འདི་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོར། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏེ། ལན་ཚུའི་ཆུས་སྤངས་ཏེ་སྤྱིའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་

མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཚོན་པོའི་ཁུ་བས་སྤངས་ཏེ་བལ་གྱི་ལྷ་བས་ཡོངས་སུ་  
 སྦྱང་བས་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་  
 འོག་ཏུ་སྤྲཅ་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྤངས་ཏེ་རས་སྒབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བས་སྦྱང་  
 བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱངས་ཏེ་འི་མ་དང་བལ་བ་ནི་བེདྲུའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་  
 བྱའོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་  
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐུན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། བདག་  
 མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་  
 སེམས་ཅན་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་  
 མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་  
 ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྦྱོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་  
 གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བརྟགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པ་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་འཁོར་  
 ཡོའི་གཏམ་དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྦྱ་  
 ཆོགས་གྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་  
 པར་མཛད་དོ། །ཁྱགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་  
 པ་ནི་སྤྲཅ་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པས་  
 མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཟུ་བ་གསུམ་དང་ཕྱི་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བེདྲུའི་  
 རིགས་ཆེན་པོར་བྱེད་པ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་མ་དག་

པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁའ་ནས། དང་པོར་མི་རྟག་སྒྲུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་  
 མི་གཙང་པའི་གཏམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲིབ་བ་བསྐྱེད་དོ། །དམ་  
 པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད། དེ་རྗེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་  
 བསྟན་ཏེ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་མཛད། དེ་རྗེས་ཐབས་གྱི་ཆ་རྒྱ་  
 ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྟན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
 གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་གསུངས། སྟོང་པོ་བསྐྱེད་ན། མདོ་འདིས་གདུལ་བྱ་ཐེག་  
 པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་གཉིས་  
 ཀའི་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་པ་  
 ཡིན་ན། རིམ་པ་དང་པོས་བདག་མེད་རགས་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་  
 གྱི་ལམ་རིམ་དང་། གཉིས་པས་བདག་མེད་སྤོ་མོ་གཉིས་རྟོགས་པའི་གྲོལ་བྱེད་གྱི་  
 ལམ་རིམ་དང་། གསུམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བགྱི་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་  
 བསྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་  
 གྱི་ལམ་རིམ་དང་། གཉིས་པས་ཐབས་མོའི་ལམ་རིམ་གོང་བཞིན་དང་། གསུམ་པས་  
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་པར་བྱིན་རྣམ་པའདུ། ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་ཀྱི་གང་ཟག་  
 ལ། རིམ་པ་གཉིས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གྲོལ་ལམ་བསྟན་པར་གསུངས་པས།  
 དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་  
 ཡོད་ཅེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པའི་ཤིག་ཆེན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་  
 ཆོགས་ལམ་པ། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་འགོད་པར་མཛད་སྤང་བའི་  
 ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།  
 རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཤོར་བ་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིམ་བ་གཉིས་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ལྟན་  
 པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྡོན་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འགོ་དགོས་  
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་  
 དེ་ལྟར་སྡོན་དུ་འགོ་དགོས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་  
 རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་བྱང་  
 ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་རིམ་བ་  
 འདི་ཡང་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་  
 ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་སྡོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་  
 ངན་འཐེབས་གནས་འཛིག་ཉེན་ལ། །སྟོང་རྗེ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། །འགོ་དོན་བྱེད་  
 པར་དཔའ་གྱུར་པ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། སྟོན་དང་སྟོང་རྗེས་བརྒྱན་པ་  
 ཡིས། །ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྟོན། །ཡང་དག་དད་པས་རྗེས་འབྲང་  
 པ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤངས་  
 བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་བཙོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་  
 རས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟོན་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་དོན་གཉིར་

གྱི་སྒྲོ་བ་སྦྱེད་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཉོག་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ། རིམ་པ་བཞིན་པའི་ཚུན་འགལ་མི་འགལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས། མཚན་གཞི་ཡང་ཤེར་བྱེན་གྱི་མདོའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་འབྲིང་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་འགལ་ཞིང་དང་པོ་དང་། འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་དེ་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་མདོ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུང་སྟེ། སྤྱང་བྱ་ནོར་བུ་གཅིག་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་པའི་དཔེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་མི་འགལ་ཏེ། བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་གཅིག་ཏུ་ནི་བྱར་མི་བྱང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་

པོའི་མདོ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ཡིན་པ་གང་  
 ཞིག་འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་  
 ཟེ། དེ་འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ནས་  
 སྤར་ཡང་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་  
 ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་  
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འོས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་རྣམ་བཤད་གྱི་དགོངས་  
 བར་སྤང་བས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་གང་ཡིན་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་  
 བ་འབབ་ཞིག་དང་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །གཞུངས་རྒྱལ་ནས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་  
 གཉིས་པའི་མདོ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་མདོ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་  
 ལྟ་ན་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་ལོགས་སུ་གསུམ་པ་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་  
 བའི་ཕྱིར་འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་  
 པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འགལ་བ་ཤིང་སྟག་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་  
 པའི་མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་  
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ན་ངང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་སྦྱོས་  
 བས་ཆོག།

ཅ་ཏགས་གཉིས་པ་རེ་རེ་བ་མདོ་གཞན་སོ་སོ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་  
 བ་གྲུབ་ཟེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་བྱིམ་བདག་དག་ལུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་  
 མདོ་ལས་གསུངས། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་དག་བཙུ་ནི་

དཔལ་སྤྲེང་གིས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པའི་སྤྲེང་པའི་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བསྟན་ལ། ཁམས་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྒྲོ་ནས་  
 འཆད་ཚུལ་ནི་གསལ་བར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་  
 ལས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱུས་པའི་མདོ་  
 ལས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་  
 གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་མདོ་དེ་རྣམས་ལས་གང་བཤད་བྱ་  
 ཅུ་བའི་མདོར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོར་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་  
 ཀ་ཆང་བར་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་ཅུ་བའི་མདོར་བྱེད། སྤྲེང་པའི་མདོ་སོགས་གོང་དུ་  
 སྒྲོས་པ་ལྷ་ཡན་ལག་གི་མདོར་འོས་པ་འབྲེལ་བ། སྤྱིར་རྒྱལ་ཉེན་དུ་འགྲོ་བའི་མདོ་  
 ལ་ནི། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ། འཕེལ་བ་དང་འགྱིབ་པ་མེད་པའི་མདོ། ལྷ་དན་  
 ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། ར་པོ་ཆེའི་མདོ། སོར་མེའི་འཕྲེང་བ་ལ་པན་པའི་  
 མདོ། གཞུགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱུས་པའི་མདོ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི་མདོ། སྒྲོ་  
 གོས་རྒྱ་མཆོས་ཁྱུས་པའི་མདོ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ།

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཞུགས་བྱེད་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་རི་ལྟར་  
 དེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་འཕགས་  
 པའི་ཆོགས་། ཆོགས་ལས་སྤྲེང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐུན། ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་  
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་སོགས། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན།  
 ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་།

དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་དོན་དུ་གཉེར་  
བྱར་བས་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོའི་ཁྱིམ་སྤྱོད་འདོད་དང་། དེ་ལས་  
དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོའི་ཁྱིམ་ཅི་རིགས་དག་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་ཁྱི་  
མ་མཐའ་དག་ཟད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་  
ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་དག་པ་  
ས་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་  
དང་། ས་བཙུ་བར་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ན་ཁམས་བདེ་  
བར་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོའི་ཐ་མར་སོན་ཞིང་། དེའི་འོག་དུ་ཁྱིམ་མེད་པའི་བྱང་  
ཆུབ་དང་། དེ་ལས་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལས་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་  
ཞེས་སྤྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁམས་བདེ་བར་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོའི་ལེན།

ཅེ་ཏྲགས་གཉིས་པ་ཡན་ལག་གནས་བདུན་རྒྱས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།  
གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ། ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་བ་མེད་བྱིར་དཀོན་མཆོག་  
ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད།  
དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཁྱིམ་མེད། །ཅེས་པ་ནས། དག་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྒྱུན་ཡིན་  
ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཞི་སྤྱིར་  
བསྟན་ནས། རྫོགས་སངས་སྤྱི་ནི་འཕྲོ་བྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ལེན་དང་པོའི་

གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་རྒྱས་པར་འཆད། ལེན་གཉིས་པས་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་། ལེན་གསུམ་པས་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཙམ་བཞེས་བསྐྱས་པས་ཡོན་ཏན་དང་། ལེན་བཞི་པས་དཔེ་དགུའི་སྒོ་ནས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་འཆད་ཅིང་། ལེན་ལྔ་པས་ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཞི་ལ་མོས་པའི་པན་ཡོན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ལས་དང་པོ་འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་འཆད་ཚུལ་ལ། དོན་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་བཤད་པ། གསུང་རབ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ། གུན་རྩོམ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གྱི་བྱང་པར། དགོན་མཆོག་གི་སྤྱོད་ན། རི་ལྷར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཛིག་མེད་ཏྲག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །མཁའ་བཙུན་པཅའི་རལ་གྱི་རྩི་ཆེ་མཆོག་བསྐྱམས་སྐྱུ་བསྐྱུ་ལྷ་གཙོང་མཛད་ཅིང་། །སྤྱོད་ཆོག་ལྷ་ཐེགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་ཆོམ་ཅིག་པ་འཛིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱུང། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མེན་པ། །མཁའ་དང་བཙུན་དང་བྱས་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་

བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར་། ལྷན་གྱི་གྲུབ་ཅས་  
བྱ་བར་བརྗོད། །སོ་སོ་རང་གིས་ཉོགས་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་ཁྱེད་གྱིས་ཉོགས་  
མེན་པ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་ཉོགས་ཕྱིར་མཐེན། །ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་  
བ། །རྒྱས་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །ཐུག་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་སྟོང་ཕྱིར་རོ། །དང་  
པོ་གསུམ་གྱི་རང་དོན་ཏེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་གཞན་དོན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།  
འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོ་བྱར་རྣམ་  
དག་གི་ཡོན་ཏན། ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་སྐྱེ་ཉོག་གིས་ཉོགས་ཚུལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་  
གྱིས་ཉོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེང་མཐེན་པའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱ་  
ལ་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱའི་ཉེས་སྦྱོན་སེལ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་གྱི་  
ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱབས་གནས་  
མཐར་ཐུག་ཞིག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་  
ན་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡང་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་བཞུགས་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་མེད་མེན་  
ཡོད་མེན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟགས་པར་མི་རྒྱས་  
ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣང་ལྷན་  
དམིགས་པ་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྤང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཛོམས་མཛད་  
དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །བསམ་མེད་གཉིས་མེད་ཉོག་མེད་པ། །དག་གསལ་

གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་  
མཆོད་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་  
དག་གིས་བསྐྱུས་། གོ་རིམ་རི་བཞིན་དེ་དག་གྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་  
རིག་བྱ། །བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྟོག་མིན་ཕྱིར། །འཕགས་པས་མཐུན་ཕྱིར་བསམ་  
མེད་ཉིད། །ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་  
ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱི་རྟོག་གིས་སྤྱི་བཞིན་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པས་བསམ་  
དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཉོན་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡོན་  
ཏན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། རང་གི་  
ངོ་བོ་ལ་རྩི་མ་མེད་པས་དག་པའི་ཡོན་ཏན། རི་ལྗང་རི་སྤྱི་གསལ་བས་གསལ་བའི་  
ཡོན་ཏན། སྤང་བྱ་འཛོམས་པར་རྣམས་པས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན། འགོག་བདེན་གྱི་  
ཡོན་ཏན། ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལྡན་  
པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་ཞིག་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་  
ཞིང་། དག་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་གསུམ་ཉི་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་  
དེ་རྣམས་བསྐྱུ་ན་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་  
སྤྱི་འདུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་སོགས་གསུམ་ཉི་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་  
ཏེ། ཉི་མ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་པས་དག་པ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་གསལ་བ་དང་།  
སྤྱི་བཞིན་སྤྱི་པ་འཛོམས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་

རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་  
 གུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་ཏྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་  
 རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་  
 མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །རི་ལྷ་རི་སྤྱད་ནང་གི་  
 རི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྒྲོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲོ་  
 མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། །རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྤྱད་པ་གཉིས་  
 རིག་པ་དང་། དེ་ཡང་ནང་གི་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་སྐྱི་  
 གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ཆགས་ཐོགས་དམན་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་  
 དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། རིགས་པའི་ཡོན་ཏན། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཡོན་  
 ཏན་བརྒྱད་གང་ཡང་རྒྱུད་པ་དང་ལྷན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཞིག་དག་འདུན་  
 དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་བསྐྱུས་ན་རིགས་པའི་ཡོན་  
 ཏན་དང་། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར། །གསེར་འབྲེང་དུ་  
 ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་འབྲེན་པ་མ་མཛད་ཀྱང་། །བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་བཤད་  
 འདིའི་དགོངས་པར་སྤྲང་ལ། །ལོ་གད་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བརྒྱད་དུ་བཤད་དོ། །རི་སྤྱད་  
 འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་གཞུང་གིས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། །འགྲོ་  
 བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །རྫོགས་ཕྱིར་རི་ལྷ་ཉིད་དེ་ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་  
 དག་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རི་ལྷ་བ་རིག་པའི་ཡོན་  
 ཏན་དེ་བསྟན། །ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སྒྲོས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་

ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །མཛོང་བྱེད་ཅི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད། །  
 ཅེས་པས་ཅི་སྟེད་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །  
 སོ་སོ་རང་ཤེས་མཛོང་བ་ཉིད། །ཅེས་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་  
 བསྟན། ཇི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་མེད་བྱེད་དེ་དག་པ་ཡིན། །  
 ཞེས་པས་ཆགས་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་  
 བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་  
 ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་བྱེད། །འཕགས་པ་བྱེད་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྦྱབས་  
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དམན་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན་པའི་བྱེད།  
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་  
 ཅེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་  
 ལས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
 མཉམ་བཞག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ཡང་དག་  
 པའི་མཐའ་ཅི་ལྟ་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་བསྟན་པའི་བྱེད། འགྲེལ་ཆོག་  
 འདི་ལ་བཞེན་ནས་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་མ་ཉིད་ལོ་གད་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་དབྱུ་མ་རང་  
 རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དུ་འགྲེལ་བ་དང་། རོང་ཤིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་གཞུང་དུ་འགྲེལ་  
 བ་གཉིས་ཀ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཅི་ལྟ་བ་  
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་  
 ལ་དེ་མི་རུང་བའི་བྱེད། བྱི་མ་འདི་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།  
 ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་  
 སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་  
 བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་  
 གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་  
 སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟངས་པ་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་  
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་ཐོབ་  
 རྣམ་བདེན་འཛིན་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་རྣམ་བདེན་འཛིན་  
 ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་  
 པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་རྣམ་ཐེག་དམན་དུ་ཡིད་གཡོ་བ་  
 མེད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་རྣམ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་དམན་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་  
 ལས་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྗེས་  
 འབྲང་པལ་ཆེ་བ། ཅ་འགྲེལ་དུ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་  
 པ་ལ་བསམ་ནས། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ན་ས་  
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྲུབ་ཅེས་གསུངས། མི་འཐད་དེ། བྱིར་མི་ལྟོག་  
 པ་ཞེས་པ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྤྱར་ཆོག་པའི་ཕྱིར།  
 དེ་ཉིད་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་  
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ནས་མཆོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།  
སྐར་མ་དང་འབྲུ་བའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལྷ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ལས་སྤངས་  
ཏོགས་དང་བྱེད་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་  
རང་གཅིག་བུའི་དོན་དུ་ཉེར་ཞི་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་  
ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསུང་རབ་ལས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དགོས་པ་  
བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་  
གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་  
པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་  
ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བུའི་སངས་རྒྱུ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་དང་། རང་ལ་ལམ་  
ཉན་པའི་བྱ་བ་ཐོབ་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འང་  
རྒྱུ་འབྲས་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ལ་མཆོད་པ་དང་བཀྱར་བསྟོ་  
སོགས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་  
རྒྱུ་འབྲས་དེ་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་ རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་  
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་  
སྤང་འདས་རང་རྒྱུད་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་དང་། ལམ་དུ་  
མ་ཞུགས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་  
དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་ ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་

ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྤྱི་བ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་ནས་  
 བྱང་འདས་དོན་དུ་གཉེན་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་དང་། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་  
 ། གྲང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་  
 དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་  
 དེ། སྤང་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།།  
 ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་  
 ཏེ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉག་ཅིག་ཡིན། །ཐུབ་  
 པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 དགོངས་པ་བཤད་པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་  
 ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་  
 པའི་ཐབས་ཅི་མ་དུ་བརྟེན་གྱི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་གཞིངས་  
 ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་  
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་  
 ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་  
 ཕྱིར། དམན་པའི་ལྷག་མེད་བྱང་འདས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ།  
 ཐུག་ཀུན་མེད་པ་ཅི་མ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་མེད་པ་ཅི་མ་གྱིས་  
 རབ་དུ་བྱེ་བ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་དང་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་གང་ཡང་མིན་

བར་འགྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་  
པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་  
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ཏེ།  
དེས་ཆོས་སྐྱེ་བཞུགས་ཤིང་སློབ་པ་འཕགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པའི་  
ཆོས་སྐྱེ་དར་བཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཞག་  
ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་ལམ་གྱི་བཅོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་  
དེ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྐྱབས་དེ་ཀུན་རྫོབ་  
པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་  
སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་  
ཐུག་པོ།

བཞི་པ་དགོན་མཆོག་གི་སྐྱེ་དོན་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་ངི་  
མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་  
ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་  
བཤད་པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སོགས་གསུམ་པོ་  
དེ་ལ་དགོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་དང་  
འབྲུ་བར་ཆོས་རྒྱལ་གི་སློ་ནས་དགོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་བཞིན་  
གྱི་འོར་བུ་འཛིག་ཏེན་ན་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བ་  
དགོན་པ་དང་། འོར་བུ་གཡའ་ལ་སོགས་པའི་ངི་མ་མེད་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་

ཀྱང་ཁྱིམ་མེད་པ་དང་། རྟོག་བྱ་དབྱུང་བ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དགོན་  
མཆོག་ཉིད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསམས་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་  
བྱ་འཛིག་ཉེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་  
རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་བྱ་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་ཐར་  
པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་བྱ་སྤྱོད་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་སློ་ནས་  
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་དེའི་སློ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་  
བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྷ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱིས་བདག་བྲག་ལུལ་ཅན་  
གྱིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འབྲས་བྱའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ཚུལ་དང་།  
རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་  
པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་  
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པས་འཛིགས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་  
ལ་ཐོབ་བྱའི་དབྱང་གཉེན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བྱའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་།  
ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པས་འཛིགས་  
ནས་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཐོབ་བྱའི་དབྱང་གཉེན་དུ་  
འཛིན་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བྱའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གཉིས་  
པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་བཅས་པའི་སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པས་འཛིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་

ལ་གྲུབ་ཟེན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་འདྲེགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དབྱང་གཉིན་  
 ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འགྲོ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་  
 གྱིས་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པས་འདྲེགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟེན་  
 པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་འདྲེགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དབྱང་གཉིན་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་  
 ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ལས་  
 འགྲོ་དེ་ནི། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། གྲུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་  
 པ། །དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་བྲད་པར་གྱིས། ཐེག་མཆོག་རྟོགས་  
 ཕྱིར་དགོན་མཆོག་རྒྱུ་ལས་རབ་སོང་བ་གང་། །དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་  
 མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་གྲུན་ཏུ་འགྲོ་བ། སངས་རྒྱུ་  
 མོལ་བྱང་ཁས་ལེན་པ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་རྟོགས་པ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འགྲོ་  
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྟེ་བྲད་པར་བཞི་ལྟན་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་ཤུག་  
 ཐུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པས། དེའི་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་  
 རྒྱ་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱུ་ལས་འཕྲོད་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་  
 རྒྱ་དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱུ་ལས་འཕྲོད་ཅེས་ཟེར།  
 ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་དེའི་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།  
 དེ་དེའི་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱུ་ལས་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དུས་སྤྱི་  
 སོ་སྤྱིའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དུས་སྤྱི་སངས་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།  
 རྟགས་ཕྱི་མ་འདིས་རིགས་འགྲོ། དེས་ན་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་དུས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ང་

ལས་ཀྱི་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་རྒྱལ་པོ་  
ང་ལས་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱི་དང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་  
པའི་དུས་སུ་སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོ་ན། ཇི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཇི་མ་མེད། །ཁམས། བྱང་ཆུབ་ཡོན་  
ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཞི་སྒྱུར་བསྟན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།  
ཇི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཇི་མ་མེད། །ཇི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་  
མཛད་། གང་ལས་དཀོན་མཆོག་དག་པ་གསུམ་འབྱུང་བ། །དོན་དམ་གཟིགས་པ་  
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་རྗེ་རྩ་བུའི་དོན་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་གང་  
གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་འཆད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཞེས་སོགས་  
སྟོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་འཆད། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་  
དེ་ཡི་ནི། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་གིས་རྟོགས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་  
རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁམས་སོགས་བཞི་སྒྱུར་བསྟན་  
ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། རྟོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ལེན་  
དང་པོའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་འཆད་ཚུལ་རི་  
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྟོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་  
ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱང་། །རྟོག་ཏུ་སངས་  
རྒྱས་སྤྱི་ལོ་ཅན། །ཞེས་པས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལོ་དོན་གསུམ་  
ཀྱི་སྟོ་ནས་མདོར་བསྟན། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་དེའི་སྐུ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །  
 ཞེས་སོགས་ལུ་དང་པོ་རྫོགས་རྫོགས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ལ་བདེ་གཤེགས་སྣང་  
 པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚུ་ལ་ནི། སེམས་  
 ཅན་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་  
 ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱོད་ལས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དེ་  
 བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་  
 ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཡང་དག་  
 པར་སྒྲངས་བ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིགས་ཕྱི་མ་གཙོ་ཆེ་  
 བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། བདེ་གཤེགས་  
 སྣང་པོ་གཉིས་མིང་གི་ནམ་གངས་ཅམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །

དེ་ལ་ལོ་གད་བ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་  
 པོ་དང་། རྒྱུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་རིམ་བཤུགས་  
 གཞུང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ཀྱིས་བསྟན་པར་འཆད་ཅིང་། རོང་ཤིག་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་སོར་  
 བཞག་ཏུ་མཛད། མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་བར། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་  
 ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཁམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
 སྣང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་དྲི་  
 མ་མ་སྤངས་པས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འགྲེལ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

བ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདྲིར་  
 བྱེ་རྒྱུའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སྤྱིང་པོའམ་ཁམས་རྒྱུའི་དོན་ཅན་ཁོ་ནར་གསུངས་ཀྱི་འབྲས་  
 བྱར་མ་གསུངས་པ་དང་། ཆོགས་ལས་སྤྱིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། །ཞེས་  
 དེ་མ་ཟད་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
 སྤྱིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། སངས་རྒྱུ་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
 སྤྱིང་པོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ས་  
 རྒྱ་བ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དངོས་ནི། སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏྲན་  
 རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་  
 ཅད་ལ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་པ་ལ་གཞུང་རྒྱུ་བ་དང་པོ་  
 གསུམ་གསུངས་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། བལ་ཆེར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་བས་  
 ཞེགས་པ་དང་། འགྲེལ་བར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་བྱུ་བ་སྤྱིང་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་  
 དག་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན་  
 ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན། །མྱུང་  
 ངན་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། །ཞེས་མངོན་པའི་མདོ་བྱངས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
 གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་

ན། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྣོད་པོའི་མདོ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་པས་ཏ་ཅང་  
 ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོག་ས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་  
 ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྣོད་པོར་བྱས་ནས། དེ་སྣོད་པོའི་མདོ་དང་། བསྟན་  
 བཅོས་འདི་ཙམ་འགྲེལ་གྱིས་འཆད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཙམ་འགྲེལ་དྲུག་གཞི་  
 བཤད་པ་རྩུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁས་སྒྲངས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་  
 གསུམ་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ཉིད་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་  
 ཏེ། འགྲེལ་བར། འདི་སྐད་དུ་ལོག་སྟེན་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་  
 བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་  
 ལོག་སྟེན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་བསྐྱོག་  
 པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་  
 རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་  
 འགྱུར་བ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱད་པར་མེད་  
 པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་  
 ནས། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པར། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཏུག་པའི་ཆོས་  
 ཅན་ནི། ཐོག་མེད་སྤྱབས་གྱིས་བྱི་སྤྱིབ་མི་མཐོང་སྟེ། རི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་  
 བྱི་སྤྱིབ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གསུངས་པ་  
 དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཀའ་ཞིང་། འོག་དུ་ཡང་། དམ་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་ལ་སོགས།  
 ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྒྱལ་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ཆོག་གསུང་གཞི་སྟེ། །བདེ་  
གཤམ་གསུང་པོ་དག་བའང་དེ། །སྤྱིང་པོ་དེ་ལ་གྱུར་གཞིའི་སྤྱུག་། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསུང་  
རྒྱལ་ས་སྤྱི་རྒྱལ་པར་མཛད། །སྤྱིང་པོ་གྱུར་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །སྤྱི་ཞན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་  
མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཞི་ན། །སྤྱི་མེད་དེ། །མདོ་དཔེ་དོན་  
བདེ་བར་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉག་དངོས་སྤྱི་མེད་མདོ་སྤྱི་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ན།  
དགོངས་གཞི་སྤྱིང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ཡང་གཤམ་གསུང་ལས་བཤད་  
ཅིང་། །གྱུར་གཞིའི་རྒྱལ་ཤེས་ཡོད་པར་སྤྱི་མེད་མདོ་ཡང་དགོངས་གཞི་སྤྱིང་ཉིད་ལ་  
དགོངས་ནས་གསུངས་པས། །མདོ་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་རྒྱལ་གྲངས་པར་སོང་  
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། །དེས་ན་བདེ་བར་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱིང་པོ་གྱུར་གཞིའི་  
རྒྱལ་ཤེས་སྤྱི་མེད་མདོའི་དགོངས་གཞིར་བྱེད་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ། །

ཡང་གྱུར་མཐུན་ཇོ་ནང་པར་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆན་ནི། །སེམས་  
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བར་གཤམ་གསུང་པའི་སྤྱིང་པོ་མཆན་དང་དཔེ་བྱེད་  
ཀྱིས་སྤྱུག་པ་ཉག་པ་བཟུང་པ་ཐེར་བྱུག་པ་མི་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་  
གདོད་མ་ནས་ཡོད་ཅེས་གསུངས། །འདི་ལ་དགག་པ་རྒྱལ་པར་ནི་རོང་ཤིག་དང་  
རྒྱལ་བཤད་དུ་འབྱུང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། །མདོར་བསྡུས་བཟོད་ན། །སེམས་  
ཅན་ཀྱི་ཁམས་སྤྱིང་བྱེད་བྱུག་ཅུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །སེམས་  
ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཡོད་པའི་བྱིར། །ཉག་སྤྱུག་ཁས། །གཞན་  
ཡང་རི་རྒྱུད་སྤྱུག་པ་མི་འཐད་དེ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ་

བོ་ཉིད་སྐྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་ཐལ་  
 བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་བརྩུ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་ངི་མ་དང་མ་འདྲེས་  
 བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་དང་། མ་རིག་པ་འཛོམས་པ་ལ་རྟོ་རྟེ་དང་མཚུངས་པར་  
 བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོས་རྟེན་སྐྱེ་བས་སྟོམ་པ་གསུམ་  
 གྱི་བསྟན་བཅས་སུ། འོན་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་གཤམ་ཞིག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་  
 མར། གོས་ངན་ནང་ན་རིན་ཆེན་ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།  
 སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། འདོངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། འདི་ཡི་  
 དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། འདོངས་པ་སྟོན་ལྷ་སྤང་ཕྱིར་གསུངས། འདོངས་ལ་  
 གཞོད་བྱེད་ཆད་མ་ནི། འདི་འདྲའི་སངས་རྒྱས་ཁམས་ཡོད་ན། ལུ་སྟེགས་བདག་  
 དང་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་པའི་དདོས་པོར་འགྱུར་ཕྱིར་དང་། འདིས་པའི་དོན་གྱི་  
 མདོ་སྤེལ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་ཕྱིར་རོ། འདི་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི།  
 སྤྱིང་པོའི་ལུ་ལུའི་མདོ་སྤེལ་སྟོས། སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བ་གསལ་པས་ཀྱང་། འདུ་མ་ལ་ནི་  
 འཇུག་པ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་བྱང་དོན་དུ། གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་པར་  
 ཀྱིས། ཞེས་པ་དང་། སྟོགས་བརྩུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱེ་འཕྱིན་ལས། བྱེད་ཀྱི་བདེ་  
 གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་སྒྲ། ཁ་ཅིག་འདིས་པའི་དོན་དུ་འཆད། བདག་གིས་བྱང་པའི་དོན་  
 དུ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པས་སྐྱབ་ཏེ་བཤད། ཞེས་དང་། མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྟོ་  
 ལས། བྱང་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་སོགས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་དགོངས་།  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སོགས། བདག་འཛིན་ཅན་རྣམས་བྱང་ཕྱིར་ཡིན།

ཅེས་སོགས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་འཆད་བ་ན། རྗེས་འབྲངས་ཕྱིས་སུ་གྲགས་ཆེ་  
 བ་ལ་ཏྲ་ཟེ་གཉིས་ལས། ཏྲ་ནག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོ། དཔལ་  
 འབྲེང་གི་མདོ། སོར་མོའི་འབྲེང་བ་ལ་པན་པའི་མདོ། ལྷང་ངན་འདས་ཆེན་སོགས་  
 མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་དང་། རྒྱུད་ཆུང་མར་གོས་ངན་ནང་ན་གསེར་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་  
 སྐུ་གཟུགས་ཡོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་  
 རྒྱས་གྱི་སྣང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་པོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་དག་  
 དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡོད་ལ་བྱེད་བ་བྱིས་  
 ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འོག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་སྟོབས་དང་མི་འདྲིགས་པ་  
 དང་མ་འདྲིས་པ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་གྱི་མངོན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་  
 གཟུགས་དང་སྦྲ་དང་བི་དང་རོ་དང་རེག་པ་ལ་ཆགས་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཞིང་འཁོར་  
 བ་ན་འཁོར་ཏེ། ཆོས་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་མ་ཐོས་པས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་ཡོངས་  
 སུ་སྤང་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །རིགས་གྱི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་འདྲིག་ཏེན་དུ་བྱུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྱི་གཏེར་  
 ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་པར་  
 དབྱེར་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་གསལ་གྱི་ལྷང་གི་བྱེ་མ་  
 ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་གྱི་སྐུར་བསྟན་པ་སྟེ། བཙོམ་  
 ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་གྱི་སྐུ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་  
 ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་

གསུམ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ནམ་ཏན་དུ་བསྐྱལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་འཛིན་པ་མ་རྟེན། མི་འཛིན་པའི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་བཞི་པ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོབས་བཙུ་དང་མི་འཛིན་པ་བཞི་དང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བླ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་བཅོམ་ན་གདོད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་སྟེད་ཅན་དག་ནི་ལོག་སྟེད་ཡོངས་སུ་བཅོམ་ནས་གདོད་སྟོབས་བཙུ་དང་མི་འཛིན་པ་བཞི་དང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བླ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ངས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་ཆུང་མར། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་རྫོགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་བྱ་བྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །དུད་འགོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་མདོ་དང་བྱམས་པའི་ཆོས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བླ་པ་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྤྲོམ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་འདིར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོས་པ་སེམས་ཁུམ་པ་སོགས་སྟོན་ལྟ་སྟངས་པའི་བྱིར་གསུངས་པ་དང་། དངོས་ལ་གཞིན་

བྱེད་གངས་ཅན་པ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱིས་བྱ་ཀྱན་ལ་བྱབ་པའི་ཏྭག་པ་རང་གི་  
སྤྱིང་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སོ།།

ངས་དོན་གྱི་མདོ་སྤེ་དང་འགལ་བ་ནི། དེ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་  
བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའོ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་སྤྱིང་ཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་དང་། འབྲུག་འགྲེལ་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་བྱངས་  
ནས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ། བྱང་  
དོན་དུ་བཀའ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཁྱད་སྤྱིང་  
སྤྱིང་བྱངས་པའི་མདོ་ཆོན་བཞིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་  
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་མ་བསྟན། རྒྱུད་ལྔའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཀྱང་  
དེ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏྭགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཆོན་དང་པོས་སེམས་  
ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ལྟ་བུའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་  
གསུངས། མདོ་ཆོན་གཉིས་པས་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་དེ་  
བཞིན་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོར་གསུངས། མདོ་ཆོན་གསུམ་པས་སེམས་ཅན་  
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་དག་རྒྱ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་  
གསུངས། མདོ་ཆོན་བཞི་པས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཏེར་ལྟ་  
བུའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིབ་པས་བསྤྱིབས་ཏེ་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་  
མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ། སྤྱིབ་པ་བཅོམ་ན་ཐོབ་པར་  
འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་གྱི་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་བཞིན་གཞུང་ལྟེ་པ་སྤྱི་བོ་ལེ་ལུ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འཁོར་  
ལོ་ཐ་མའི་ནང་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱི་བོ་ལེ་ལུ་དེས་  
དེས་དོན་ཐ་མ་ལོ་བདེ་གཞུང་ལྟེ་པ་སྤྱི་བོ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་  
བྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་ན་བདེ་གཞུང་ལྟེ་པ་སྤྱི་བོ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་  
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོའི་མཚན་གཞི་མི་རྟོག་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དེ་  
བཞིན་གཞུང་ལྟེ་པ་སྤྱི་བོ་ལེ་ལུ་སེམས་ཅན་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་  
སྤྱི་བོ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་སྤྱི་བོ་ལེ་ལུ་དེ་དགོངས་པ་མ་  
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་དོན་དེ་བཞིན་གཞུང་ལྟེ་པ་ཡི། །སྤྱི་བོ་ལེ་ལུ་ལེ་ལུ་མདོ་སྟེ་  
སྟོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་བྲན་པར་འོས་པའི་བྱིར།

ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཅ་རྟགས་ལྟེ་པ་སྤྱི་བོ་ལེ་ལུ་ཉན་ཀྱང་རྟགས་  
གྱི་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སྤྱི་བོ་ལྟེ་པ་སྤྱི་བོ་ལེ་ལུ་ཉན་ཀྱང་རྟགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་  
ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་  
དུ་གསུངས་པར་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཞར་བྱུང་དུ་འགྲེལ་པའི་བྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་  
མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོག་ན་མ་གཏོགས་  
དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བ་མི་འོས་པའི་བྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་  
རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་རྟགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་  
པའི་རྟགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བདེ་གཞུང་ལྟེ་པ་  
དངོས་པོ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བདེ་གཞུང་ལྟེ་པ་དངོས་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་བྱེད་

མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་པ་ཞུགས་དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་  
བཞག་མེད་བསལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། རིགས་ཁམས་སྤྱང་ཅི་དང་འབྲ་འདི་  
གཟིགས་ནས། །ཞེས་པའི་རིགས་ཁམས་དེ་སངས་རྒྱུ་དངོས་ལ་བྱེད་མི་རིགས་  
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པར་གསུངས་  
པ་དེ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་  
འཆད་རིགས་པར་ཐལ། གོས་རྩལ་གྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱབ་བཞགས་པ་དཔེར་བྱས་  
ནས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་གསུངས་དེ་དེ་ལྟར་འགྲེལ་  
རིགས་པ་གང་ཞིག་གོས་རྩལ་གྱི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཞན་གསུངས་པའི་སྐྱབ་བཞགས་པའི་  
དཔེས་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་གནས་འགྱུར་བའི་  
རྒྱས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྒྲུབ་མར་སེམས་ཅན་ལ་ཉག་བཟོན་ཞི་  
བ་གཡུང་དུང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆོན་དཔེས་སྤྱས་པའི་འདི་དགོས་མིན་བཟླ་  
སྤྱི་པའི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་སྤྱི་པ་གསུམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་དགོངས་པ་ཅན་  
དུ་འགྲེལ་རིགས་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་གོང་དུ་སྤྱས་པ་བཞིན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་  
ན། རྒྱུད་སྒྲུབ་མར་སེམས་ཅན་ལ་དེ་མ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཡོད་པར་བཤད་པར་ཐལ་  
ལོ།

གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྒྲུབ་མར་བདེ་གཞན་གསུངས་སྤྱི་པའི་འཆད་པ་ན་དཔེ་དགྲུ་དོན་  
དགྲུའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱེད་ཁོང་ན་དེ་བཞིན་གཞན་གསུངས་པ་

བཞུགས་པ་སོགས་དཔེ་དགུ་མཆོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་གཞན་པ་  
སྤྱང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོས་རྩལ་གྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྱང་བཞུགས་པའི་དཔེ་ས་  
མཆོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་གཞན་པ་སྤྱང་པོ་མེད་པ་གང་ཞིག་སྤྱོད་  
གསུམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གོས་ངན་ནང་ན་རིན་ཆེན་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པས་  
རྒྱུད་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་དགུ་ཆར་མཆོད་དགོས་ཤིང་ཁས་ཀྱང་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཟེ་ལུང་བ་ནི། འོང་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་གཞན་པ་ལྟར། གོས་རྩལ་ནང་ན་རིན་ཆེན་  
ལྟར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི། སྤྱང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི།  
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུབ་པར། དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་ཅེས་བྲ། དེ་ཡི་དགོངས་  
གཞི་སྤྱང་ཉིད་ཡིན། དགོས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་གསུངས། ཞེས་གཞུང་བཅོས་  
ནས་མདོ་སྤེལ་གཞན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་  
དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་གཞན་པ་སྤྱང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་རྒྱུད་སྒྲུབ་པས་  
ངང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་སུ། ལ་ལ་བདེ་  
གཞན་པ་སྤྱང་པོ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མི་ཟེར་བར། སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་  
ཁམས་ལ་འདོད། སེམས་ཅན་ཁམས་དེ་བརྟགས་པར་བྲ། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་  
ཐེམ་པོ་འཛིན་ཀྱི་དབྱིངས། བདེ་གཞན་པ་སྤྱང་པོ་མ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་  
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། བདེ་གཞན་པ་སྤྱང་པོ་ཡིན་སྟེན་ན། མ་ཡིན་ཆོས་  
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ནི། དབྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་པོས་གསུངས། རིགས་པས་ཀྱང་ནི་  
འདི་གྲུབ་པོ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཞན་པ་ལྟར་ལྟོགས་པ་ལྟར་ལྟོགས་པ་ལྟར་

ཕྱིར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། །འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་  
འཐད། །འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་སྐྱོབ་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་  
ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན། །གང་ལ་སྤྱོད་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་  
ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའང་དོན་འདི་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལྔ་མར། །བདེ་  
གཤེགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། །གལ་ཏེ་བདེ་གཤེགས་ཁམས་མེད་ན། །སྤྱལ་ལ་  
སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སྤྱ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྟོན་པའང་  
མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཅེས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་  
ཀྱིས་རིགས་དང་ཆོས་དབྱིངས་གཉིས་ཀ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་  
བཀག་ནས། །ཤུགས་ལ་ཆོས་སྐྱུ་ཁོ་ན་སྤྱིང་པོར་བསྟན་པས་ས་སོན་སེམས་ཅན་  
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོར་མི་བཞེད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བདེ་  
གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ན་ཉེས་པ་སྟོན་ལྷ་སྟོང་བའི་དགོས་པ་དེ་མི་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ་  
ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར།

དམ་བཅའ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ལྔ་མས་རང་གི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོར་  
གསུངས་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་དོན་བདུན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཆད་པ་མ་  
གཏོགས། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐྱུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་  
ངང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབབས་པ་དེ་ཅམ་དགོས་པ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་དང་།  
སེམས་ཅན་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་  
གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལང་ཀར་

གཤེགས་པའི་མདོར་དང་དོན་དུ་བཀའ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་སེམས་  
 ཅན་གྱི་སེམས་བདེན་པར་བྱུང་བས་སྤྱིང་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་མ་བསྟན་པར་  
 སྤྱིང་པོ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་ན། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ།  
 ཞེས་དང་། སྤྱིང་པོ་ཆོས་སྐུ་འདིར་ནི། ཞེས་ཡང་སྤྱིང་པོ་མ་དགོས་ཏུས་  
 མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཁྱེད་རང་གིས་དངས་པའི་བསྟན་  
 བཅོས་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡིན་མེན་གཉིས་  
 མེད་པར་གསུངས་པ་བསམ་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཉིད་སྤྱིས་  
 བྲལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་འཛོག་པས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་  
 འབྱུང་བ་འཐད་པར་གསུངས་པ་ལས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་  
 པོ་ལ་སྐྱར་ན་མ་གཏོགས་ཆོས་སྐུ་སྤྱིས་བྲལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་བཞག་པས་སེམས་ཅན་  
 ལ་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་  
 གླ་མའི་ལུང་དངས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཁམས་  
 སྤྱིང་པོ་ཡོད་པ་དང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐུའི་དག་  
 རྒྱུ་ཅི་མ་དང་བཅས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པས་སྤྱིན་ལྷ་སྤྱིང་བའི་དགོས་  
 པ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐུ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སྤྱིན་ལྷ་སྤྱིང་བའི་དགོས་  
 པ་འགྲུབ་པ་གོ་བཤེན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་  
 མདོས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉག་བཟླ་དངོས་

པོ་མཚན་སྤྱི་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡོད་པར་མ་བསྟན་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་  
མདོའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ལང་གཤམ་གསུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་  
བརྗོད་པ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་གསུང་རབ་གཞན་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་མཛད་  
པའི་ཁུངས་མ་མཐོང་བས་ཅད་དབྱུང་པར་བྱ་ལ། དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་དགོངས་  
གཞི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོས་པ་བདག་མེད་པས་འཛིགས་པའི་ཉན་  
རང་གི་རིགས་ཅན་དང་ཕྱ་སྟེགས་བྱེད་དང་སྟོན་དེའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་རྣམས་དང་  
བའི་ཆེད་དུ་དང་། སྤྱི་ཐེན་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཕྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཁས་  
ལེན་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་སོ་སོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་  
གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀྱན་ཏུ་  
འགྲོ་བའི་དོན། །ཉན་ཏུ་མི་འབྱུང་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱིས་  
དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད། །  
ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས། ཁམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་བཞག་བཅུས་  
འབྲུབ་པ་དེ་འཆད། །ཉན་མོངས་སྤྱི་བས་ནང་གནས་པ་དེ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ལ་པ་  
གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས། ཁམས་སྟོ་བྱུང་གྱི་ཇི་མས་སྤྱི་བ་  
པ་དཔེ་དགུས་བསྤྱི་བ་པ་དེ་འཆད། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །ཞེས་པ་སྟོ་ག་  
གཅིག་གིས་ཁམས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་འཆད། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་  
མེད། །ཅེས་སོགས་སྟོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་བདེ་བར་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོའི་

ངོ་མོ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཏྲགས་སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀླུ་པ་དང་པོ་བཞིས་ངོ་མོ་དོན་དང་། རྒྱུ་དོན་  
 དང་། འབྲས་བུ་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷན་པའི་དོན་དང་། འབྲུག་པའི་  
 དོན་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་།  
 མི་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བཅུ་  
 སྟོམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། ཉི་  
 མ་ལྷ་བར་མི་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད། དེ་ལྟར་  
 རྒྱས་པའི་སྤྱི་པོ་འདི། །ཞེས་པ་ཀླུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་  
 བསྟན་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་  
 སྤྱི་པ། །ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ངོ་མོ་དོན་དང་རྒྱུ་དོན་དེ་འཆད། གཙང་བདག་བདེ་  
 དང་ཏྲག་ཉིད་ཀྱི། ཡོན་ཏན་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །སྤྱུག་བསྐྱུས་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་  
 པར། །འདུན་དང་སྟོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས་རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་  
 རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་དོན་དང་ལས་ཀྱི་དོན་དེ་འཆད། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་  
 བཞིན་དཔག་མེད་པའི། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱང་དང་བྱོད་མདོག་ཆོས་མཚུངས་ཅན། །  
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྷན་པའི་དོན་དེ་འཆད། སོ་སོ་སྐྱེ་འཕགས་རྫོགས་སངས་ཀྱི། །  
 ཞེས་སོགས་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུག་གི་དོན་དེ་འཆད། མ་དག་མ་དག་དག་པ་  
 དང་། །ཞེས་སོགས་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དེ་འཆད། རི་ལྟར་  
 ཏྲག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོགས་སྟོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་

དེ་འཆད། ཉེས་པ་སྐྱོ་བུར་དང་ལྡན་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འཛིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་  
 བྱང་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་འཆད། གང་སྤྱིར་དེ་ནི་ཆོས་  
 སྐྱུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་པ་ནས། ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་  
 པའི་བར་གྱིས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དེ་འཆད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།  
 རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཚུ་དག་བཞིན། །ཏྲ་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། །ཆོས་  
 མོས་ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཉིང་འཛིན་སྤྱིང་རྩེ་ལས་བྱུང་བ། །མཐུ་དང་གཞན་  
 དུ་མི་འགྱུར་དང་། །བརྒྱན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་སྤྱིར། འདི་དག་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་  
 མཁའ། །ཚུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆོས་མཐུན་ཉིད། །ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་  
 པོའི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་སྐྱུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་  
 བརྟག་ཆོས་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་གསུམ་དུ་སྟེ་བ། རིམ་པ་བཞིན་དོན་འགྲུབ་  
 པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བུ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ནམ་མཁའ་དང་།  
 སྤྱིང་བཅེ་བས་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཚུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་  
 དང་། རྒྱ་མོས་པ་ཤེས་རབ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་བསྟན། ཆོས་ལ་  
 ཁོང་ཁོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་འཛིགས་དང་། །སེམས་  
 ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །ཅེས་པས་སྤྱིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་པ་  
 བསྟན། འདོད་ཆེན་ལྷ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིབ་རྣམ་བཞི།  
 །ཞེས་པས་འཛིན་པ་བཞི་གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་བསྟན། དག་རྒྱ་ལྟག་པར་མོས་  
 པ་ལ། སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པས་སྤྱིབ་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་དེ་

བསྟན། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་  
 དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་  
 དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྤྲུལ། །ཞེས་པས། མོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་  
 དང་ལྡན་ན་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱད་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་  
 པར། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་འདོད་ཆེན་བ་གཉིས་དང་། བདག་ལྟ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་  
 གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐུབ་མཐས་སྟོ་མ་སྦྱར་བའི་ལོག་སྤྱོད་ཅན་  
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྱེ་བ་གཉིས་  
 འདོད་ཆེན་པར་འཛོག་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐུ་སྟེགས་སྤྱོད་དང་། སྤྱིང་ཉིད་བདེན་ཐུབ་  
 དུ་ལྟ་བའི་སེམས་ཅན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བ་མི་འདེབས་པའི་  
 གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྱེ་བ་གསུམ་བདག་དུ་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་ཐུབ་སྟེ། ཀླང་པ་དང་པོ་བཞིའི་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་  
 ཁམས་སྦྱངས་པའི་འབྲས་བྱ་བཞི་དང་། སྤྱིང་པོའི་བྱེད་ལས་མདོ་ཅན་དུ་བསྟན།  
 འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག །རྣམ་པ་བཞི་  
 ལས་སྒྲིག་པ་ཡི། །གཉེན་པོའི་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཉིད། །དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་།  
 བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །བདག་དང་བདག་མེད་སྒྲོས་པ་དག །ཉི་  
 བར་ཞི་བས་དམ་པའི་བདག །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལོག་ཕྱིར་  
 བདེ་བ་ཉིད། འཁོར་བ་དང་ནི་ཐུང་ན་འདས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟགས་ཕྱིར་རྟག  
 བདག་སྤྱོད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། །སེམས་ཅན་སྤྱོད་ཕྱིར་ཅི་ལྡན་ཞི་

ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་སློབ་ཅེ་བྱང་ཚུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་  
 བྱ་ངན་འདས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་འབྲས་བུའི་དོན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད། །གལ་ཏེ་  
 སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྤྱག་ལ་སློབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བྱ་ངན་འདས་ལ་  
 འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སློན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །སྤྱིང་དང་བྱ་ངན་འདས་ལ་  
 དེའི་ །སྤྱག་བདེའི་སློན་ཡོན་མཐོང་བ་དེའི་ །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་བྱིར་དེ། །  
 རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་བྱིར་རོ། །ཞེས་པས་ལས་ཀྱི་དོན་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་  
 བྱིར། འདིའི་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་ཆོས་སྐུ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་  
 བཞི་ལས་སློག་པའི་གཉེན་པོ་བཞིའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡང་  
 མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པས་གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བདག་  
 དང་བདག་མེད་པའི་སློས་པ་ཞི་བས་བདག་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཡིད་  
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་དེའི་རྒྱ་སྤངས་པས་བདེ་བ་དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་  
 དང་། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རྟག་པ་  
 དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་ཞེས་བསྟན་ཞིང་། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་གནས་ལུགས་རྟོགས་  
 པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་  
 མི་གནས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་  
 རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་རིམ་འགགས་  
 དགོས་པར་མ་ཟད། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་  
 བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་རིམ་ཡང་མ་ལུས་པར་འགགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྤང་

མི་ལྔ་དང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་  
 བྱི་མའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འདྲེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །འདྲིའི་རྟགས་གསུམ་  
 པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མེད་ན་འཁོར་  
 བ་ལ་སྒྲིབ་དང་ལྷུང་འདས་ལ་དོན་གཉེར་མི་འབྱུང་བའི་ལྷོག་པ་དང་། དེ་ཡོད་ན་དེ་  
 གཉིས་འབྱུང་བའི་རྗེས་འགོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། །རྒྱ་མཆོ་ཆེ་བཞིན་དབག་མེད་པའི། །ཡོན་  
 ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གནས། །དབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི། །དོ་བོ་ཉིད་ཕྱིར་  
 མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་པས་རྒྱུའི་ལྡན་པ་དང་འབྲས་བུའི་ལྡན་པ་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན།  
 ཆོས་སྐྱུ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤྱགས་རྗེའི་ཁམས་ནི་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་  
 དང་རིན་ཆེན་ཚུ་ཡི་འདི། །རྒྱ་མཆོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན། །ཞེས་པས་རྒྱ་  
 བཞིའི་ནང་ནས་མོས་པས་ཆོས་སྐྱུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་  
 དང་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་  
 པོས་རྒྱལ་བའི་སྤྱགས་རྗེའི་ཁམས་བསྟུས་ཞེས་བསྟན། །དེ་མེད་གནས་ལ་མདོན་  
 ཤེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །རྣམ་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་མར་མེ་ཡི། །སྤྲང་  
 དང་བྱོད་མདོག་ཆོས་མཚུངས་ཅན། །ཞེས་པས་འབྲས་བུ་མདོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་སྤྲང་  
 བ་དང་མཚུངས་པ་དང་། །ཟག་ཟད་གྱི་མདོན་ཤེས་བྱོད་དང་མཚུངས་པ་དང་། །དེ་མ་  
 མེད་པའི་སྤྲངས་པ་མར་མའི་མདོག་དང་མཚུངས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཞུང་སྤྱ་  
 བྱེའི་སྙིང་པོ་བསྟུས་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་རྒྱ་མོས་སོགས་བཞི་དང་འབྲས་བུ་

མཛོན་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་ཞེས་པའོ།།

ཅ་ཏྟགས་བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། སོ་སོ་སྤྱི་འཕགས་རྫོགས་སངས་ཀྱི། །དེ་བཞིན་  
 ཉིད་དབྱེའི་འཇུག་པ་ལས། །དེ་ཉིད་གཟེགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་  
 བོ་འདི་བསྟན་ཏོ། །སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །བདེན་པ་མཐོང་བ་རྫོགས་པ་སྟེ། །དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པ་རི་ལྟ་བཞིན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྤྱོད་པ་མེད་ཉིད། །ཅེས་པས་ཉིན་  
 གྱི་གང་ཟག་སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་  
 ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ལས་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་བསྟན་ཅིང་། དེ་  
 བཞིན་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་མའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་  
 པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དེ་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་སྤངས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་  
 དང་། དེ་མའི་བག་ཆགས་སྤངས་པས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཏྟགས་ལྷ་པ་བྱུང་སྟེ། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་  
 གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་  
 པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན། །འདི་དྲུག་གི་ནི་བསྟུས་པ་ཡི།།  
 ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་  
 པས་སེམས་བདེན་པས་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དེ་མའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་  
 མ་དག་པ་དང་། དེ་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་  
 གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན། སོ་སྤྱིའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། བྱང་

ལྷན་སེམས་དཔའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གསུམ་གྱིས་  
བརྗོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞུང་སྤྱི་བྱི་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་  
ཀྱི་རྒྱུའི་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོ། རང་བཞིན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོ། འབྲས་བུའི་  
བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོ་གསུམ་བསྟན་ནོ་སྟུང་དུ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ།།

ཅ་ཉགས་དུག་པ་བྱུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་  
ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་ཀྱན་ཏུ་  
འགྲོ་བ་ཉིད། །དེ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཁྲབ་པ་སྟེ།  
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་མཆོག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་  
བས་ས་དང་ཟངས་དང་གསེར་སྟོད་ཀྱི་ཁོངས་སྟོང་ལ་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པ་བཞིན་  
དུ། སེམས་བདེན་པར་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཉེས་པ་ཅན་སོ་སྟེ་དང་། ཡོན་ཏན་  
ཅན་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ཀྱན་  
ཏུ་འགྲོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།

ཅ་ཉགས་བདུན་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉེས་པ་སྟོང་བར་ལྡན་དང་། །ཡོན་ཏན་རང་  
བཞིན་ཉིད་ལྡན་བྱིར། །ཇི་ལྟར་སྤར་བཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་  
ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་བས་སེམས་བདེན་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་མ་དག་  
གི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་  
ཀྱན་སོང་བ་། སྤྱི་བྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།།  
གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་འབྲས་བུའི་པར་བྱ། །ཞེས་

བའི་བར་གྱིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་བསྟན།  
 སྤྱི་འཆི་ན་དང་ཆ་བ་ལས་གྲོལ་བ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་བྱེད་དེ་ཉིད།  
 ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ངེ་མ་ཅུང་ཟད་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་  
 བའི་དོན་དེ་བསྟན། གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་  
 ནས། འཛིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་བྱང་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཞིན་དུ་རྣམ་པར་  
 དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་  
 ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་  
 རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱང་འདོད་ཆགས་  
 སོགས། །སློབ་བྱང་ངེ་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་སོགས་  
 གྱིས། །འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་རྣམ་མཁའ་ལ་  
 སོགས་པ་དཔེ་མང་པོའི་སློན་ནས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་  
 འགྱུར་བའི་དོན་དེ་བསྟན། འཆི་དང་ན་དང་ཆ་བའི་མེ། །མི་ཟད་པས་ཀྱང་འཆིགས་  
 མི་འགྱུར། །དུས་མཐའ་དཔྱལ་བ་ཐ་མལ་གྱི། །མེ་གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཆ་  
 བའི་མེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས་སེམས་  
 ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དུས་མཐའའི་མེ། དཔྱལ་བའི་མེ། ཐ་མལ་པའི་མེ་གསུམ་དང་  
 འབྲེལ་བའི་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཆ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་  
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཏྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་འཆི་ན་དང་ཆ་བ་ལས་གྲོལ་  
 བ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ངེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །སྤྱི་སོགས་སོངས་དང་བྲལ་ཡང་

དེ་ཡི་རྒྱུར། །སྒོ་ལྷན་འགྲོ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བསྟན། །འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་  
 བ་དང་། །རྒྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས་། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་  
 སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །རི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་  
 རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྤྱིང་རྩེ་བའདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ན་དང་རྒྱ་  
 བ་སྟོན། །ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་བརྩའི་གནས་  
 སྐབས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན། རྒྱལ་སྤྱི་འགྱུར་མེད་  
 ཆོས་ཉིད་འདི། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་  
 དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་བསྟན། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནི། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་  
 ཀ་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་ས་བྱུག་གི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་  
 བསྟན། བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་རྟག་དུ་སྟོ། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གཉིས་གིས་དག་པ་ས་གསུམ་  
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་བསྟན། སྟོན་གྱི་འཕེལ་བའི་དབང་  
 དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྱལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྟོོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་  
 བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩ་གཅིག་སྐབས་སུ་གཞན་  
 དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུལ་འདི་ནི། །རྩིས་ཐོབ་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྟོོལ་བ་ལ། །འཛིག་རྟེན་  
 ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རྩལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་མིག་རྩིས་ཀྱི།  
 །བྱང་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་དེ་ཉིད། །ཞེས་  
 པས་བྱང་སེམས་སྤིང་བ་ཐ་མ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དེ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། ས་རྣམས་སུ་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་  
 བློ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་  
 སྟོབས་ཀྱིས་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བརྩུང་  
 བར་བྱའོ། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤམ་པས་རྣམས་དང་། །ཞེས་དམིགས་སྤྲུག་པ་ནི།  
 རྗེས་ཐོབ་དུ་གང་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་ལ་སོགས་པ་  
 མཉམ་པའི་དོན་དུ་བརྩུང་གི་ཐམས་ཅད་ནས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་  
 མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་  
 སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་བྱང་སེམས་ལ་མེད་པས་ས་བརྩུ་བ་མན་ཆད་དུ་མཉམ་  
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་  
 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་  
 དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་བརྟུང་ཆད་ཀྱི་ཁོག་  
 ཁོལ་འོང་ངོ་། །

གོང་གི་རྟགས་བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། གཞན་འགྱུར་མེན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་  
 ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་  
 དག་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན། སྐྱེ་བ་མེད་  
 ཅིང་འཆི་བ་མེད། །གནོད་མེད་ཀ་བ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་ཕྱིར་དང་། །ཞི་  
 བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་བྱང་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ལུས་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་  
 རྟག་པའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་འགྱུར་བ་ཡིན། །འཆི་འཕོས་བརྟན་ཕྱིར་དེ་མི་

འཆི། །བག་ཆགས་སྤྲ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། །གཞོད་མེད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཟག་  
མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་བྱུང་ཕྱིར་ན་ཆ་བ་མེད། །ཅེས་པས་ཆོས་སྐུ་  
ཉིད་ཡིད་ལུས་ཀྱིས་སྐུ་བ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པར་བསྐྱུར་  
བའི་འཆི་འཕོ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡིས་མི་གཞོད་  
པས་ཞི་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད། གཡུང་  
བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞེས་བསྟན། དེ་ལ་ཆོག་གཉིས་དེ་བཞིན་གཉིས། །ཞེས་  
སོགས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་ཀྱིས་གོང་དུ་འབྱུང་བའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་སྦྱར་ཚུལ་  
དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་བརྒྱུད་པ་བྱུབ་ཏུ། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་།  
དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་སྤྱང་ན་འདས། །དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་  
ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་སྤྱང་ན་འདས་པ་མེད། །  
ཅེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ངི་མ་དག་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་  
དག་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་།  
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་  
ངེ་སྟོད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཀྱི་  
ཡོན་ཏན་རྣམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན།  
མདོར་ན་ཟག་མེད་དབྱེདས་ལ་ནི། །དོན་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདིས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་  
ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣམ་བྱངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་པས་ཆོས་སྐུ་སོགས་

བཞིའི་མིང་ཅམ་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཆོས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །དེ་རིགས་དེ་བཞིན་  
 ཐོབ་པ་དང་། །རྩན་མེད་བསྐྱེད་མེད་ཆོས་ཉིད་དང་། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཞི་ཉིད་  
 ཏོ། །ཞེས་པས་སྤྱིང་པོ་དྲི་མས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་ཉིད་སྟོབས་སོགས་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་གཞན་  
 རིགས་གཞན་གྱུར་པ་ལས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། རྩན་  
 པ་དང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་  
 པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་སྤྱི་བ་གཉིས་ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིན་པས་  
 མི་གཞན་པའི་ཐུང་འདས་ཡིན་ཞེས་བསྟན།

རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། །དྲི་མ་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ་།  
 སངས་རྒྱས་ཐུང་འདས་པ་དག །དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །ཅེས་པས་  
 མཐར་ཐུག་གི་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱེ་བྱེད་དེ་བསྟན།  
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གངས་མེད་པ། །བསམ་མེད་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། །དབྱེར་མེད་  
 མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་པས་མཐར་ཐུག་  
 གི་དག་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །གངས་མེད་པ། །བསམ་དུ་མེད་པ། །དྲི་མ་  
 མེད་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པའི་ཐར་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་  
 བསྟན། ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་དག །གང་ཞིག་  
 ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ། །དེ་གཞན་ངོས་ཟེན་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་འདི་ལ་སྤྱིང་  
 རྣམས་ཀྱིས། །ང་ལ་གཟུགས་ནི་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་

ལ། །བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱེན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །རི་མོའི་ལས་ལ་  
 རབ་སྐྱོར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་སྐྱོར་རྣམས་ལས། །གཅིག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་  
 སོང་གྱུར་ན། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །དེ་མ་ཆང་བྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་  
 ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །མི་འགྱུར་བཞིན་ཞེས་དཔེར་བྱས་སོ། །དེ་  
 རྣམས་འབྲི་བྱེད་གང་དག་ཡིན། །སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅོད་ལ་སོགས། །རྣམ་  
 པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་པས་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་དེ་བསྟན། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་  
 རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་བྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་བྱིར་འོད་དང་  
 ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་མཚུངས། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །  
 ལྷ་པོ་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བལྟ་བར་མི་  
 རུས་བཞིན། །ཞེས་པས་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དེ་བསྟན་པའི་བྱིར།

རྟགས་ཏུག་པ་གྲུབ་སྟེ། །རི་མོ་འབྲི་བར་བྱེད་པ་ན་མགོ་བྱི་བ་ལ་མཁས་པ་  
 ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་མཁན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་མ་ཆང་ནའང་། །རི་མོ་དེ་ཡན་  
 ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དཔེར་བྱས་ནས་སྤྱིན་སོགས་  
 པར་བྱེན་ཏུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་  
 དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་  
 རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་བརྟན་  
 གྱིས་མཆོན་པའི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་ལས་གཅིག་མ་ཆང་ན་

ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མི་འབྲུག་པོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ལས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྤང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་པོ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བརྒྱན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྲར་མི་ལྡང་བའི་ཆུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བྲབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་སྐྱོར་ལས། སྤང་པོ་རྣམ་དཔུང་སྟོང་བ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྤྱིང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འབྱུང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྤང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྲབ་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོན་ཐུན་སོགས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །

རྟོགས་བདུན་པ་བྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཤེས་རབ། ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས། རི་མ་མཐར་དག་ཟད་པའི་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་བ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་གསུམ་དང་ཆོས་མཆུངས་པར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་བར་མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་མི་ཐོབ་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བར། དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་འཛིག་རྟེན་

ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་  
 ལུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་འོད་གྱིས་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་  
 མོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་  
 ལུས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་  
 མཚུངས་མོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་རྟོན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཤེན་  
 ཏུ་ངི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་  
 དང་ཆོས་མཚུངས་མོ། །ཞེས་གསུངས། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་  
 ཤེས་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྱེད་ཀྱི་ལྷོག་ཆས་དབྱེ་བ་ཡིན་  
 ཏེ། ཤེས་བྱ་རིམ་ལྗོངས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཀུན་མཁྲེན་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་པོ་དང་། ཤེས་བྱ་རིམ་  
 སྤྱིད་པ་རྟོགས་པའི་ཀུན་མཁྲེན་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་  
 བྱས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། མཁྲེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་  
 དགྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲབ་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འབྱོར་རོ།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནས། སྤྱལ་བ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ།  
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་སྒོ་བྱར་གྱི་ངི་མས་སྦྱིབ་པ་དཔེ་དགུས་སྦྱབ་པ་འཆད་  
 པ་བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་སྦྱབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།  
 ཞེས་པས་འཆམས་སྦྱར། སངས་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཅི་སྦྱང་མ་ལ། །སྤྱན་ལ་སྦྱིང་བོ་  
 མི་གཙང་ནང་ན་གསེར་། ས་ལ་གཏེར་དང་ལྷག་སོགས་འབྲས་ཆུང་དང་། །གོས་  
 ཏུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དང་ནི། །བྱད་མེད་ངན་མའི་ལྷོ་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་

རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཅིང་ལྷ་བར། །སྤྱི་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅི་མས་བསྐྱིབས་པ་ཡི། །  
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །དེ་མ་བརྒྱ་སྟོག་ཆགས་སྤྱན་པ་  
 མི་གཙང་ས་འབྲས་གོས་རྩལ་དང་། །སྤྱི་བ་བསྐྱེད་འབར་བས་མཛོན་པར་གཏུངས་  
 བའི་བྱད་མེད་སའི་ཁམས་དང་མཚུངས། །སངས་རྒྱས་སྤྱང་ཅི་སྤྱི་པོ་གསེར་དང་  
 གཏེར་དང་བྱ་སྟོ་རིན་ཆེན་སྟུ། །སྤྱི་བདག་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་དང་དེ་  
 མེད་ཁམས་མཆོག་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་མདོར་བསྟན། གཞུང་འོག་མ་རྣམས་  
 གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆོམས་སྤྱར་བ་བྱུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅི་  
 མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ་དཔེ་དགུའི་སྟོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་  
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ཤེས་པ་ལས་ཅི་མ་རྣམས་སེམས་ལ་འབྲལ་བྱུང་གི་སྤྱི་བྱུང་བར་  
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤྱི་བ་བྱ་སྤྱི་བ་བྱེད་  
 ལྷན་པའི་དཔེ་དོན་སྤྱིར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་བརྒྱ་རན་པའི་  
 རང་ན་ཡོད་པ་དང་། རྩན་ལྷགས་ལ་སྤྱི་བྱ་སྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆུང་དུ་ཡོད་པ་དང་།  
 གོས་རྩལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཡོད་པ་དང་། བྱད་མེད་རན་པའི་སྟོ་ན་མི་བདག་འཁོར་  
 བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་། སའི་སྤྱི་པ་ལ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དགུ་  
 དཔེར་བཞོན་ནས་ཅི་མ་སྤྱི་བྱུང་བས་བསྐྱིབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁམས་  
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་པོ་གནས་པར་བསྟན། སྤྱི་བ་བྱ་སྤྱི་བ་བྱེད་སོ་སའི་དཔེ་  
 དོན་སྤྱིར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅི་མ་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱ་དང་སྤྱང་མ་དང་སྤྱན་  
 རྟོགས་དང་མི་གཙང་བ་དང་ས་དང་། འབྲས་ལྷན་དང་གོས་རྩལ་དང་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ་

གྲིས་གདུངས་བའི་བྱད་མེད་དང་སའི་ཁམས་ལུགས་སྐྱོང་སྟེ་དགུ་དང་མཚུངས་པ་  
 དང་། སྤྱིང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱུ་དང་སྐྱུང་  
 ཅི་དང་འབྲུའི་སྤྱིང་པོ་དང་གསེར་སྤྲུམ་དང་གཏེར་དང་ཤིང་ཅུ་གྲོ་དང་། རིན་པོ་ཆའི་  
 སྐྱུ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་དང་རིན་པོ་ཆའི་གཟུགས་ཏེ་དགུ་དང་མཚུངས་པར་  
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། རིམ་དགུ་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། ཆགས་དང་སྒྲུང་དང་སྐྱོངས་དང་  
 དེའི། །ཀུན་ལྡང་བྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། །མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་སྤངས་མ་དག་དང་།  
 དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །རིམ་རྣམ་དགུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས། འདོད་ཆགས་  
 གྱི་བག་ལ་ཉལ། ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ། གཏི་ཐུག་གི་བག་ལ་ཉལ། དུག་གསུམ་  
 མངོན་གྱུར་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ། མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་  
 སྤངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས། མ་དག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིབ་པ། དག་པའི་ས་  
 ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིབ་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་དགུ་ཡང་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐྱུ་  
 རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཐབ་  
 པ་དང་། །སྤྱོད་ཆོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱུ་དང་།  
 །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་སྐྱུ་ལས་སྤྱེ་བའི་  
 རྟོགས་པ་ཆོས་སྐྱུ་ དེས་དོན་གྱི་མདོ། བར་དོན་གྱི་མདོ་དང་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད།  
 རང་བཞིན་གནས་རིགས། རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་རིགས། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གནས་  
 གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་རིགས་གནས་གྱུར་པའི་ལོངས་སྐྱུ། རྒྱུ་

འགྲུར་གྱི་རིགས་གནས་གྲུར་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་  
མདོག་ངན་པ་རྣམས་ཁོང་གནས་པ། །མཆན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་  
ནི། །དེ་མེད་ལྟ་ཡི་མིག་ལྟན་མིས་མཐོང་ནས། །ཆུ་སྤྱེས་འདབ་མའི་སྤྱབས་ནས་  
འབྱེན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །སངས་  
རྒྱས་སྤྱན་ཀྱིས་རང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྤྱིབ་མེད་བྱི་མའི་ཐུར་གནས་སྟོང་རྩེ་  
ཡི། །བདག་ཅག་སྤྱིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་མི་སྤྱུག་པ་རྣམས་ལ་བདེ་  
བར་གཤེགས་པ་ནི། །དེ་ཡི་ཁོང་གནས་ལྟ་མིག་མཐོང་ནས་འདབ་མ་གཅོད་བྱེད་  
ལྟར། །ཆགས་སྤང་སོགས་དེ་སྤྱབས་བསྤྱིབས་རྫོགས་སངས་སྟོང་པོ་འགྲོ་གཟིགས་  
ཏེ། །ཐུགས་རྩེས་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་སྤྱིབ་པ་དེ་ནི་འཛོམས་པར་མཛད། །ཅེས་པས་  
འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་པ་རྣམས་པའི་སྤྱབས་དང་འབར་བ་དང་། །རྟོགས་པ་ཆོས་  
སྤྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་དང་འབར་བར་བསྟན། ཇི་ལྟར་སོག་ཆགས་ཆོགས་སྒྲོར་སྤྱང་  
ཅི་ནི། །སྤྱེས་བྱ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡི། །མཐོང་ནས་དེ་དང་ཐབས་ཀྱིས་  
སོག་ཆགས་ཆོགས། །ཀྱན་ནས་རབ་ཏུ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །དང་སྟོང་ཆེན་  
པོས་ཀྱན་མཐེན་སྤྱན་ཀྱིས་ནི། །རིག་ཁམས་སྤྱང་ཅི་དང་འབར་འདི་གཟིགས་ནས། །  
དེ་ཡི་སྤྱིབ་པ་སྤྱང་མ་དང་འབར་བ། །གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཇི་  
ལྟར་སྤྱང་ཅི་སོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཐུག་ཁྲིག་སྟོང་བསྤྱིབས་སྤྱང་ཅི་དོན་གཉེར་མིས། །  
སྤྱང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་ཅིའི་བྱ་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་

ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤང་མའི་ཅི་དང་འདྲ། །ཉོན་མོངས་སྤང་  
མ་དང་འདྲ་དེ་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བུ་བཞིན། །ཞེས་པས་ཞེ་  
སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་སྤང་མ་དང་འདྲ་བ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤང་ཅི་དང་འདྲ་བར་  
བསྟན། ཇི་ལྟར་སྤྱན་ལྡན་འབྲས་བུའི་སྒྲིབ་པོ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་མི་  
འགྱུར་བས། །ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱན་ནས་  
དེ་འབྱིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །དྲི་མ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་  
བའང་ངེ་སྤིང་དུ། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྤིང་རྒྱལ་མཛད་  
སྤིང་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། །ཇི་ལྟར་སྤྱ་ལུ་བྱ་བོ་ནས་འབྱུང་སྒྲིབ་པོ་སྤྱན་ལས་མ་བྱུང་  
ག་མ་ཅན། །ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤང་བྱ་བཟང་བ་ཞིམ་པོར་མི་  
འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉོན་མོངས་སྤྱབས་  
ལས་མ་གྲོལ་ལུས། །ཉོན་མོངས་བཀའ་པས་ཉོན་པའི་འགྲོལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་  
རོ་སྟེར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་གཏི་ཐུག་གི་བག་ལ་ཉལ་བྱེད་སྤྱན་བ་དང་འདྲ་  
བ་དང་དང་དོན་གྱི་མདོ་ནང་གི་སྒྲིབ་པོ་དང་འདྲ་བར་བསྟན།

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་མི་ཡི་གསེར། །ལྡན་ལྡན་རུལ་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་  
གྱུར་ལ། །མི་འཛིག་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་  
བ་ན། །སྤྱ་མིག་དག་ལྡན་ལྟ་ཡིས་དེར་དེ་ནི། །མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་  
གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྤངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱི། །སྤྱབ་པར་བྱ་བ་ཀྱིས་ཞེས་  
སྤྱས་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། །ཉོན་མོངས་འདམ་བྱིང་

སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཞིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་  
 གྱུ་རྣམས་ལ་དམ་ཚུལ་ཆུ་ཆར་འབབས། །རི་ལྟར་ལྡན་ལྡན་རུལ་བའི་གནས་སུ་  
 ལྷུང་བའི་གསེར་ནི་ལྟ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཀྱུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བྱེར་མཆོག་ཏུ་  
 མཛེས་པ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་  
 ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་རྫོགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞིགས་ནས་  
 དེ་དག་བྱ་བྱེར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པས་དུག་གསུམ་མངོན་  
 གྱུར་བ་མི་གཙང་བ་དང་འབྲ་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གསེར་དང་འབྲ་བར་བསྟན།

རི་ལྟར་མི་དབྱུལ་བྱིས་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་  
 ཏེ། །མི་དེས་དེ་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྦྲེལ་ལྟར། །  
 དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དེ་མེད་བཞག་དང་བསལ་མེད་ཆོས་  
 ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབྱུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་གྱུ་  
 འདིས་སྤྱོད་ངོ་། །རི་ལྟར་དབྱུལ་པོའི་བྱིས་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཆུད་གྱུར་པ་  
 མི་ལ་ནི། །རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་  
 མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་གཏེར་ཡིད་ཀྱི་བྱིས་གནས་སེམས་ཅན་དག་ནི་དབྱུལ་པོ་  
 ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་བྱེར་འཛིག་ཉིན་དུ་ནི་བྲང་སྤོང་ཡང་དག་  
 བལྟམས། །ཞེས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སའི་མཐིལ་དང་འབྲ་བ་དང་རང་  
 བཞིན་གནས་རིགས་གཏེར་དང་འབྲ་བར་བསྟན།

རི་ལྟར་ཨ་སྦྲེལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་པའི་ས་བོན་སྤྱུ་གུ་འཛིག་མེད་

ཆོས། །ས་ཚོས་ཚུ་སོགས་ལྟ་ལས་སྒྲིན་ཤིང་གི། རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་  
འགྲུབ་པ་ལྟར། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །ལྷགས་སྤྱབས་  
ནང་རྒྱུད་ཆོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་བ་དེ་དེ་ལ་བཏེན་ནས། །རིམ་  
གྱིས་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྲུབ། །རྒྱུད་ཉི་མའི་འོད་དང་རྒྱུད་དང་ས་  
དུས་ནས་མཁའ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱ་ལ་དང་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་སྤྱབས་གསེབ་ནས་  
ཤིང་སྒྱེ་རི་ལྟ་བུར། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་ལྷགས་ནང་རྒྱུད་རྫོགས་སངས་  
ས་ཐོན་སྒྱུ་གྱུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དཔེ་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་ཡིས་ཆོས་མཐོན་འཕེལ་བར་  
འགྲུབ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཆོས་འབྲས་ལྟན་དང་འབྲས་བ་དང་རྒྱས་  
འགྲུབ་ཀྱི་རིགས་སྒྱུ་གྱུ་དང་འབྲས་བར་བསྟན།

རི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས། །གོས་རུལ་རི་རན་གྱིས་  
ནི་གཏུམས་སྒྱུར་བ། །ལམ་གནས་ལྟ་ཡིས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བྱའི་ཕྱིར། །ལམ་གནས་  
དོན་དེ་དེ་ལ་སྤྱོད་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐོག་མེད་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་  
གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟེགས་ནས་དེ་བཞིན་  
དེ། ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། །རི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་སྒྱུ་རི་རན་གོས་གཏུམས་བ། །ལམ་གནས་ལྟ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་  
ནས་ཐར་བྱིང་མི་ལ་སྟོན་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རུལ་གྱིས་གཏུམས་  
འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟེགས་ནས་ཐར་བར་  
བྱ་བྱིང་རྒྱལ་བས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པས་སྒྲོམ་སྤངས་གོས་རུལ་དང་འབྲས་བ་

དང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་གནས་འགྱུར་བའི་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན།

རིམ་མེ་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགཤམ། མགོན་མེད་འདུག་ནས་སྤྱི་ཉིད་འདུག་གྱུར་ལ། མངལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དབལ་ནི་འཛིན་བྱེད་བས། རང་སྟོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་ཁྱིམ་བཞིན་ཏེ། མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྟར་བྱུང་མེད་བཞིན། དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་བས་མགོན་བཅས་པ་། རིམ་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན། རིམ་མེད་བྱུང་མེད་ལྷས་ལ་རིམ་བཅས་གོས་གྲོན་མི་སྤྱུག་གཟུགས་ལྟར་ལ། ས་བདག་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཆོག་སྤྱིང་ལྟར། དེ་བཞིན་བདག་རང་ནང་གནས་མགོན་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་མགོན་མེད་སྟོན་ལྟར་ལ། འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཞི་ལ་གནས། ཞེས་པས་མ་དག་པའི་ས་ལ་བཞེན་པའི་སྤྱིབ་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་བའི་བྱུང་མེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱར་གནས་འགྱུར་བའི་རྒྱས་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན།

རིམ་མེད་ནང་གི་གསེར་ཁུན་གཟུགས་རྒྱས་ལ། ཞི་བ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། སྤྱིང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྤྱིབ་པ་སེལ་བ་ལྟར། རང་གཞན་འོད་གསལ་རིམ་རྣམས་ཀྱང་ནི། སྤྱོད་བྱེད་ཉི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། སྤྱིབ་པ་

དག་ལས་སྤྱོད་མཛད་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ །རི་ལྷར་དེ་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱས་  
ས་ཡི་ནང་དུ་ཆུད་གྱུར་གཟུགས། །ཞི་དེ་རང་བཞིན་མཁས་པས་རིག་ནས་ས་དག་  
སེལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དག་པའི་གསེར་འབར་ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མཁྱེན་  
གྱུར་ནས། །ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་སྤྱད་བསྐྱབས་པས་སྤྱིབ་པ་དག་ནི་སེལ་  
བར་མཛད། །ཞེས་པས་དག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིབ་པ་ས་སྤྱོད་དང་འབར་བ་དང་རྒྱས་  
འགྱུར་གྱི་རིགས་སྤྱུལ་སྤྱར་གནས་འགྱུར་བའི་རུས་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་དང་འབར་  
བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྤྱིབ་བྱེད་དེ་མ་དགུ་པོ་དེས་གང་ཟག་གང་དང་གང་ལ་སྤྱིབ་པ་ཡིན་  
ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། །དག་བཅོམ་སློབ་པ་  
སློ་ལྟན་རྣམས། །རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་  
དག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལས་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་སྤྱིབ་པ་དང་པོ་བཞིས་  
མ་དག་དམན་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་དག་ཐེག་  
ཆེན་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་མཐོང་སྤངས་དང་སློམ་སྤངས་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་  
སློ་ལྟན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་  
དེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིབ་པ་དང་པོ་བཞིས་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་  
ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་རབ་དུ་གཙོད། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཐེག་  
དམན་དག་བཅོམ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་རབ་དུ་གཙོད།  
མཐོང་སློམ་ལམ་གྱི་སྤངས་བྱས་ཐེག་ཆེན་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་གོང་མ་བཟོད་

བ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་པས་  
བྱང་མེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་  
གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲིབ་པ་དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ལྷ་པ་ཤེས་  
སྒྲིབ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བཞག་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་  
ཙམ་ཤེས་པར་སྦྱ་ཞིང་། རྣམ་བཤད་འདྲིའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་བཏགས་གསུངས་པ་ནི།  
འབྲུག་ཤིག་ཆེན་མོར། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྟོང་བར་  
གསུངས་པ་དང་མི་འབྲིག་པས་རེ་ཤིག་དོར་བ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ།

འོ་ན་ངི་མ་དགུ་པོ་བརྒྱ་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།  
བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་བརྒྱ་འདམ་སྒྲེས་ཏེ། །མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡོད་དགའ་དང་། །  
ཕྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་འགྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་  
སོག་ཆགས་སྦྱང་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ་མདུང་བརྟེན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྦྱང་  
སྒྲེས་པས་ན། །སྒྲིབ་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྒྲིབ་  
པ་ནི། །ཕྱི་རོལ་སྒྲུན་པས་སྒྲིབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་  
སྟོང་འི་སྒྲུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་  
དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །འདོད་པ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀྱང་ནས་ལྡང་བ་མི་  
གཙང་འདྲ། །ཇི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྒྲིབས་པས་ན། །མི་ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་དང་། །དེ་  
བཞིན་སྒྲེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྒྲིབས། །ཇི་ལྟར་སྒྲུག་  
སོགས་རིམ་སྒྲེས་པས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཙོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་

ཡིས། །མཐོང་སྤངས་རྣམས་ནི་ཕྲོག་པར་འགྱུར། །འབགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་  
བ་ལས། །འཛིགས་ཆོགས་སྤྱིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྲོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་  
བྱ་རྣམས། །གོས་རུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ས་བདུན་ལ་བརྟེན་ངི་མ་  
ནི། །མངལ་སྤྱབས་ངི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྤྱབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །  
ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྱོན་པ་བཞིན། །ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་ངི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་  
གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྟོ་རྗེ་ལྟའི། །ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གཞོམ་  
བྱ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ངི་མ་དག། །བརྒྱ་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས། །  
ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེའི་ཚུལ་ཡང་། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་བརྒྱ་དང་མཚུངས་པ་  
ཡིན་ཏེ། །བརྒྱ་གསར་པའི་དུས་སུ་ཡིད་དགའ་བ་དང་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་མེད་  
པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་  
སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤང་མ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤང་མ་འབྲུགས་ཏེ་མདུང་  
བརྟེན་པ་ལྟར་ཞེ་སྤང་སྤྱེས་པ་ན་སེམས་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །གཏི་ཐུག་  
གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །འབྲུའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱོད་པས་སྤྱིབ་པ་  
ལྟར་སྤྱིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་ངའི་སྤྱབས་ཀྱིས་བསྤྱིབས་པའི་ཕྱིར།  
དུག་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤང་མངོན་གྱུར་བ་ནི་མི་གཙང་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།  
མི་གཙང་བ་ཁྱེད་ཀྱི་སོགས་གཙང་སྤྱོད་ཅན་དང་ཡིད་མི་མཐུན་པ་ལྟར་དུག་གསུམ་  
མངོན་གྱུར་བག་ཆགས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་བསྟན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་

ཕྱིར། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེན་པོ་ཆེའི་གཏེར་  
 སས་བསྐྱེབས་པ་ན་མི་མཐོང་ཞིང་མི་ཐོབ་པ་ལྟར་སྤྱོད་འགྲོ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་རང་བྱུང་བདེ་  
 བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིབ་བྲལ་ཐོབ་པ་ལ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་སྤྱིབ་  
 པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤངས་ས་ནི་འབྲས་ཤུན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་སོགས་  
 དེམ་ཀྱིས་སྤྱོས་པ་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་ཉམས་འགྲོ་བ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་  
 ཏུ་མཐོང་བ་ཡིས་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒོམ་སྤངས་ས་ནི་གོས་རུལ་དང་  
 མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོས་རུལ་སྤྱིང་པོ་རགས་པ་ཟད་པ་ལྟར་སྒོམ་སྤངས་ཡང་འཛིག་  
 ལྟ་གུན་བཏགས་བཅོམ་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་  
 སྤྱིབ་པ་ནི་མངལ་སྤུབས་ཀྱི་ངི་མ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་  
 མངལ་སྤུབས་ནས་ཐོན་པའི་བྱ་ཚུང་ནི་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་ལུས་བཞིན་གནས་པའི་ཕྱིར།  
 དག་པ་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ངི་མ་ནི་ས་སྒྲོང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟང་  
 པོ་ལ་སོགས་པས་ས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་དེ་ཡང་སྒོམ་ལམ་རྩོུ་རྩེ་བུའི་  
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས།

འོ་ན་ངི་མ་དགུ་པོ་བརྒྱ་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད།  
 སྤྱིང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་དགུ་པོ་སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་  
 རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། འཛིག་ཏེན་འདས་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་ན། །འདི་  
 ལ་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འཛ་བ་ཉིད་  
 ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། །སྤྱ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྤྱང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ།

ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་སྤྱབས་སྤྱིང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །རང་  
བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དགེ་དང་ནམ་པར་དག་པའི་བྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་  
འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། །གཏེར་དང་འབྲས་  
བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་ནམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་  
པ་དང་། །ཡང་དག་སྒྲངས་པ་མཚོག་ཉིད་དོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་  
ཀྱི། །སྤྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྤྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་  
ནི་བྱི་མ་གཉིས། །དོ་པོ་ཉིད་སྤྱ་མཛེས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྤྱ་འབྲས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །རང་  
བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་བྱིར། །ཆོས་ཆེན་  
རྒྱལ་སྤེད་ཆེ་ལྡན་བྱིར། །རྫོགས་ལོངས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་  
བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་བྱིར། །སྤྱལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

དེའི་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཁམས་ངེ་མ་དང་བྲལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་ནི་  
སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །འཛིག་ཏེན་ན་དཔེ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་འཛིག་ཏེན་  
ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར། །ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ནི་སྤྱང་ཅི་དང་མཚུངས་  
པ་ཡིན་ཏེ། །ཐབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེན་བྱར་སྟོན་པའི་རོ་མངར་དང་ལྡན་པའི་བྱིར།  
བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ནི་ནང་གི་སྤྱང་པོ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །མིང་ཚིག་ནམ་པ་སྣ་  
ཚོགས་པའི་སྟོན་ནས་དོན་དམ་ཐབ་མོ་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པའི་བྱིར། །དེ་བཞིན་  
ཉིད་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །དོ་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་

དགེ་ཞིང་བཟང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་  
 རིགས་ནི་གཏེར་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏེར་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་  
 མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་  
 ནི་ཕིང་ཅུ་ཉ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་  
 བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གནས་གྱུར་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི་རིན་  
 པོ་ཆེའི་སྐྱུ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་ཞིང་སྟོབས་ལ་  
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གནས་  
 གྱུར་པའི་ལོངས་སྐྱུ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་  
 པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གནས་གྱུར་པའི་  
 མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི་གསེར་ལས་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་དང་མཚུངས་  
 པ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྐྱུའི་མཆོན་དཔེ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་  
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས།

འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་བདེ་གཤམ་གས་སྤྱིང་པོ་གཉིས་དངོས་  
 པོ་ལ་བྱད་བར་མེད་པ་ཡིན་མོད། ཆོས་སྐྱུ་སོགས་གཞན་བརྒྱད་པོ་སྤྱིང་པོ་དངོས་  
 མ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཆོས་མཚུངས་སྐྱུར་ནས་སྤྱིང་པོ་རི་  
 ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོགས་སངས་སྐྱུ་ནི་འཕྲོ་  
 ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འཕྲོ་བའི་  
 རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཁམས་བདེ་བར་གཤམ་གས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱུང་

བར་རྒྱས་པར་འགྲུབ་པས་ཆོས་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་བ་ལས་སྤྱིང་  
པོ་རྟོགས་པར་འགྲུར་ཞིང་བྱང་ངེས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་སྐྱེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་  
པའི་ཕྱིར་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱིང་པོ་དང་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་ཅིང་འགྲུར་བ་མེད་པར་  
མཆུངས་པ་དང་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ཆོས་སྐྱེ་འཕྲོས་པ་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་  
དུ་གྲུར་པའི་རིགས་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་གསུམ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་  
ཡིན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་  
པས་ཁམས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་འཆད་ཚུལ་ལ། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཤིག་མཛད་  
པ་ཁ་ཅིག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་དང་ཉན་རང་  
སོ་སྐྱེ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་  
དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྐྱེའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་  
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མིག་མེད་པས་མངོན་  
སུམ་དུ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བདེ་  
གཤེགས་སྤྱིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་ལ་མི་  
འབྱུང་བས་དེ་གཞུང་འདིས་དམིགས་ཕྱག་ནས་འགོག་པ་སྐྱབས་སུ་མ་བབ་པའི་  
ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་བཞི་པོ་དེས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དད་པས་མ་རྟོགས་པའི་  
ཕྱིར། གང་ཟག་བཞི་པོ་དེས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཆད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།  
འགྲེལ་པར། མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྤྱིང་པོར་མཐོང་བ་ལ་ནི་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་  
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།  
ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བཙུག་  
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་འདི་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་  
བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་པ་ཉིད་ལ་  
སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་  
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་  
ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། སྤྱིང་པ་  
ཉིད་ལ་སེམས་གཡེངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མ་  
རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
སྤྱིང་པོ་སྤྱོས་བྲལ་དེ་ཉིད། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདིས་མ་རྟོགས་པར་སྤྱིར་སྟོན་ཞིང་།  
ཞེས་བ་དང་། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བྲི་མ་དང་བཅས་བ་དེ་ཉིད་  
མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་བྱང་པར་བ་  
གསུམ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་  
བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་རི་སྐད་བཤད་  
པ་ཅ་འགྲེལ་དང་ཁྱིལ་འདྲེ་དགོངས་པར་མ་སོང་སྟེ། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་སྤྱིང་པ་ཉིད་  
ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་  
སེམས་དཔའི་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལས་

ཉམས་པ་དག་ལ་བརྟེན་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་གང་དག་གང་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱ་  
 བ་དང་སྒྲོམ་པར་བྱ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་  
 པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་  
 སྟོན་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྱི་མའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མཛད་པ་ན། རིམ་རྒྱུ་  
 འདིས་ནི་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་དང་ཆད་མ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྟ་  
 བ་དེ་ཅམ་ལས་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་བྱང་སྟབས་སེམས་དཔལ་ཁ་ཅིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།  
 །ཞེས་བྱེ་སྤྱི་འམ་མདོ་སྡེ་བར་གྱུར་པའི་བྱང་སྟབས་སེམས་དཔལ་ལ་བཤད། ལྷང་བྱེ་  
 མའི་གང་ཟག་ངོས་འཛིན་པ་ན་རིམ་རྒྱུ་ ཡང་བྱང་སྟབས་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་  
 ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་སེམས་ཅམ་པ་གང་དག་ཅེས་སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་  
 པའི་བྱང་སྟབས་སེམས་དཔལ་ལ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནམ་ཆད་  
 གྱིས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར། འགྲེལ་པ་དང་རིམ་རྒྱུ་གསུང་  
 བས་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་ནི་མཁས་པ་གང་དག་བྱང་སྟབས་སེམས་དཔལ་ལ་སྟོང་བ་  
 ཉིད་རྟོགས་སྟོང་བས་ཁྲུབ་པར་བཞེད་པ་དག་གྱང་ཁར་ལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་དད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བདེ་  
 བར་གཤམ་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ལྷང་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་  
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད། མི་འཐད་དེ། སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་  
 མེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་  
 པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྲུང་བ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རང་

བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་  
 བལ་ཆེ་བ། སྤྱིང་ཉིད་དད་པས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཕྱིན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་ངེས་  
 ཏེ། འཕགས་པ་ལ་སྤྱིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྤྱིང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་  
 གསུངས་པ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་  
 བས་རྟོགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་  
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་འབྲུ་གཉེར་བ་ན་རྣམ་བཤད་དུ། འོ་ན་ཉན་ཐོས་དང་  
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་མི་རུས་སམ་སྟམ་  
 བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་  
 རྟོགས་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་དོན་དམ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་  
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིང་ཉིད་མངོན་  
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྤྱིང་ཉིད་དད་པས་རྟོགས་པ་གསལ་  
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་ལམས་འཕགས་པ་ལ་སྤྱིང་ཉིད་དད་པས་རྟོགས་  
 པ་མི་སྦྱར་བར་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་  
 ཡོད་དེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་སྤྱིང་ཉིད་རིགས་པའི་  
 རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་  
 ལྟར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་དགག་པ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན།  
 རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་བཞི་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དད་པ་ཉིད་  
 ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། གསུང་

དེའི་དོན་གང་ཟག་བཞི་པོས་ཀྱང་སྙིང་པོ་རྟོགས་འདོད་ན་སྙིང་པོ་ལ་དད་པ་བྱས་ཏེ་  
 རིས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་  
 ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་དད་པས་རྟོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱེད། དེ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་  
 སྤྱེ་འགྲེལ་དུ། དེ་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་ནམ་པར་བཟག་པར་མི་བྱ་ཡི་ལྷག་པར་མོས་  
 པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གང་ཟག་བཞི་པོས། སྙིང་པོ་  
 དད་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་ནམས་ཀྱི་ལྷན་  
 ཀྱི་སྙིང་པོ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་དད་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་  
 ན་གཞུང་གི་དོན་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་ནི་རང་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་  
 སྙིང་པོ་སྙིང་པ་ཉིད་ནི་སྙིང་པོ་ལ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་དད་པ་  
 མེད་ན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་མིག་མེད་པས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་མི་མཐོང་བ་  
 ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྙིང་པོ་ལ་མ་དད་པས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ངེ་ལྟ་བུ་  
 ཡོད་སྟམ་པ་ལ་འགྲེལ་བར། བོད་དུ་སྒྲོས་པའི་གང་ཟག་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་  
 ཞེས་ནམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ། འདི་ལ་བསམ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།  
 ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་ནམ་པར་གྲོལ། །ནམ་དབྱེར་  
 བཅས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན། །སྒྲོ་བྱུང་དག་གིས་ཁམས་སྙིང་གི། །ནམ་དབྱེར་མེད་  
 པའི་མཆན་ཉིད་ཅན། །སྒྲ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྙིང་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཁམས་བདེ་བར་  
 གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་དོ་བོ་འཆད་ཚུལ་ལ་རྫོགས་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི།

ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱི་པོ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་  
 བརྒྱན་པ་ཞིག་གཞུང་འདིས་བསྟན་ལ། དེ་ནི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཀྱན་རྫོབ་  
 པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གཞན་སྟོང་ཟབ་མོ། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་པ་བྲུབ་  
 པའི་སྟོང་ཉིད་ཟེར། དེ་ནི་སྤྱི་པོའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པ་དང་།  
 ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་བཅས་སྟོང་། ཆད་སྟོང་།  
 ཉི་ཆེའི་སྟོང་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ལ་དེ་དག་གྲུང་བྱེད་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང་རང་  
 སྟོང་གི་དོན་ཡང་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་  
 པའི་ཆོས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ཁོ་རང་གིས་སྟོང་ན་དེ་རྣམས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་  
 འགྱུར་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བལྟ་བ་གསོར་མི་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་  
 ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ལ་ཤེས་  
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིལ་  
 གདམས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
 དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ། ཞེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་  
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་  
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་དང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་  
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་པོའི་མདོ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་གཏན་ལ་འབབས་  
 པའི་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མང་པོ་ཞིག་མདོ་ལས། སེམས་ལ་སེམས་མེད་དེ་སེམས་ཀྱི། །རང་

བཞེན་ནི་འོད་གསལ་བ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། བསྟོན་ཆོག་གསལ་ལས། དགེ་ལེགས་  
 སེམས་ལས་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་པ་  
 དང་། འདམ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལས། སེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པས་སངས་  
 རྒྱུ་གཞན་དུ་མི་བཅའ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་  
 ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཅན་དེ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་  
 བདེ་གཤམ་གསལ་སྒྲུབ་པོར་འཆད། མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་འདུས་བྱས་འགྱུར་བའི་ཆོས་  
 ཅན་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་  
 ན་བདེ་གཤམ་གསལ་སྒྲུབ་པོར་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱོམས་པས་  
 བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བྱིར་  
 ཏེ། སེམས་གསལ་རིག་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་སེམས་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱེད་ས་  
 འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མིན་པའི་བྱིར། འདམ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་བྱངས་པ་མི་གཞོད་  
 དེ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ལ།  
 དེ་ཡང་མཆོན་པ་ཅན་ཡིན་པས་གྲོགས་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པར་བྱས་  
 ཏེ་གོམས་ན་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བས་སྟེ་མོ་སྐྱོམ་ཆེན་གྱི་དེས་ལན་མཛད་པར།  
 སེམས་སྟོང་པའི་ཆ་རྒྱུ་བ་དང་། སྟོང་པ་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཆ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་  
 ཆང་དུ་མི་རུང་། སེམས་རིག་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ས་བོན་  
 ཆང་ཞིང་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་ཉིད་དུ་ཆང་བ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་སྤྲོད་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་དགུ་ས་ཐོན་དང་། འདུག་  
རུང་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆང་བའི་སེམས་རིག་སྤྲོད་ཟུང་  
འདུག་དེ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་  
དེ། སྤྲ་མས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གསལ་རིགས་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོར་འདོད་  
བ་དང་ཆོག་གི་སྦྱོར་བ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་བྱུང་བར་མི་འདུག་པའི་  
ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། བྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་དཔེ་དགུ་  
དོན་དགུའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་བབ་པའི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོའི་ངོ་  
བོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་ལན་དུ་གཞུང་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི་གསུངས་ཏེ། དེ་  
ཡང་གཞུང་ཀར་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོའི་  
ངོ་བོ་དང་། ཀར་པ་གསུམ་པས་དེ་ཏོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཀར་པ་བཞི་པས་ལྟ་བ་  
གོམས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མས་སྤྲ་མའི་སྦྱབ་བྱེད་འཆད་ཅེས་  
སྦྱར། སྤྲོད་པོ་བསྟུས་ན་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་འདི་ལ་བདག་གཉིས་  
སྤྲར་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་གཉིས་སྤྲར་མེད་གསར་  
དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུད་ཟད་མེད་དེ། ཁམས་འདིའི་སྤྲོད་པོ་བདག་གཉིས་སྤྲར་ནས་  
ཡོད་མ་སྤྲོད་བ་དང་བདག་མེད་གཉིས་སྤྲར་ནས་མེད་མ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་བྱར་  
གྱི་འི་མ་ཉིད་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ་འབྲལ་  
དུ་རུང་བས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་སོགས་གྱི་

ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤྲོད་པོ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་འབྱུང་རྒྱུད་གི་ཆོས་  
 གྲིས་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འགྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་  
 གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ། འབྲེལ་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་  
 སྤྱབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ། འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་  
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསྐྱེད་སྤྲོད་པའི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་འདས་  
 པས་ནི་མི་སྤྲོད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྲངས་ནས་དེ་ལྟ་ན་གང་ཞིག་གང་ན་  
 མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྲོད་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ། གང་ཞིག་ལྟག་མར་  
 གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཉག་པར་ཡོད་ངོ་། །ཞེས་ཡང་དག་པ་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །  
 ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་  
 རབ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འཛོག་སྟེ། གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་  
 རབ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་བ་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་  
 པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་མས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་  
 འགྱུར་བའི་བྱིར། འོན་ཏེ། བྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་མེད་དགག་གི་ཆ་  
 ལ་འཛོག་ན། འགྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོའི་  
 ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ།  
 ཞེས་གསུངས་པ་རིམ་བུར་བྲངས་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིས་  
 བསྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་  
 གི་དུས་ཉག་པར་མདོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། དེའི་

འཐད་པ་ཡང་འགྲེལ་བར། འདིར་ས་བརྩ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་  
 གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་ཅུང་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་  
 བཞིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འདོད་ངོ། །དེ་སྐད་དུ། སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་  
 བཞིན་འདིར་ཁྱོད་སྟོགས་གཅིག་སྟོ་གྲོས་ཅན། །སྟོ་མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་  
 ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་དག་  
 སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་བྱབ་པ་དེ་དག་གིས་  
 ཀྱན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་  
 དང་། ས་བརྩ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་  
 པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཆུང་བྱུང་བར་མེད་དམ་སྟུམ་པ་ལ། སྤྱི་མས་མ་རིག་བག་  
 ཆགས་ཀྱིས་མ་སྤངས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣོད་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་  
 རེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་  
 ཀྱིས་སྤངས་པས་དུས་རྟག་པར་སྣོད་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་  
 གསུངས། ཡང་ན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོ་ནི། །ཉིན་དང་  
 ཉིན་ལ་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་རིམ་  
 ཀྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །རི་ལྟར་ཡང་ངོའི་བཙེ་ལྷ་ལ། །རྒྱ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་  
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ། ས་འོག་མ་འོག་མའི་བར་ཆད་  
 མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ས་

གོང་མ་གོང་མའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་འགོག་བདེན་  
 མཛོན་སྒྲུབ་དུ་མ་རྒྱུགས་པའི་མཛོན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་  
 བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་  
 ལས་དུས་ནས་ཡང་མི་གཡོ་བའི་དོན་དུ་སྒྲུབ། རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་པ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་  
 འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོ་གོས་བཏན་པ་ནི། ས་བཅུའི་རྒྱ་སྒྲོ་གོས་ལ་གནས་པའི་སེམས་  
 དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཉིད་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདུག་པས་ཤིག་ཀྱི་  
 བཤད་པ་ལ་བཟུང་ནས་བཤད་པ་བྱི་མ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་མཛད། དེང་སང་རྣམ་  
 བཤད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། བྱི་མ་མི་འདོད་པ་  
 དང་། བྱི་མ་ལྟར་འདོད་ཅིང་སྒྲུབ་པ་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་  
 བཞིན་སྤང་བ་ལས། སྒྲུབ་གསུམ་པ་ལྟར་བྱ་འོས་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་འགོག་བདེན་ཡིན་  
 བ་ཆོས་ཉིད་དང་། སྒྲོང་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་  
 པ་ནི་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་  
 ཉིད་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུགས་པ་གང་ཞིག་དེ་རྒྱུགས་ན་འགོག་བདེན་ཐམས་  
 ཅད་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུགས་དགོས། དེ་རྒྱུགས་ན་བཤད་པ་བྱི་མ་ལྟར་འདོད་པ་ཉམས་  
 པའི་བྱིར། རྒྱུགས་པའང་ཁས་སྤངས། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་  
 ཤེས་ལ་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུགས་ཚུལ་མཛོན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་བྱིར་དང་།  
 ས་དང་པོ་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་  
 པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕགས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛིན་ཏུ་མཐོང་བས་དུས་ཅུང་ཟད་མཐོང་བའི་དོན་  
 ཡིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚུལ་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་ཅུང་ལ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་  
 བཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་  
 སོ། །དེར་མ་ཟད་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་  
 སེམས་མཐོང་སྤངས་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་དཔའ་  
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཁས་ལྷང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉེན་པོས་  
 གསར་དུ་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་  
 ཞུགས་པར་འདོད་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ནའང་གོ་བ་ཆགས་པར་ཤིན་ཏུ་ཅུང་  
 བར་སྤང་ངོ་། །

གསུམ་པ། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་  
 སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་  
 འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་  
 རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས་། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །  
 སངས་རྒྱུ་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་། །སེམས་ཞུས་སེམས་ཅན་དམན་ལ་  
 བརྟམ་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྐྱུར། །བདག་ཆགས་སྟག་  
 པའི་སྟོན་ལྟ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤངས་དོན་དུ་གསུངས། །ཡང་དག་  
 མཐའ་ནི་འདུས་བྲས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་  
 རྣམ་སྤྱིན་དོན། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཉོན་མོངས་སྤྱིན་འབྲུག་པ་ཡི། །

ལས་ནི་མི་ལས་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན། ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན། །ཕུང་པོ་  
 སྦྱུ་མ་སྦྱུ་ལ་བ་བཞིན། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་  
 བར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྐྱུས་  
 པའི་ཆོག་པས་སྤྱི་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་དྲིས་ལ། གཉིས་པས་ནི་ལན་  
 བསྟན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོག་པས་བཅད་དང་པོ་དྲི་བའི་ཚུད་པ་དང་། གཉིས་  
 པ་སོགས་ཀྱིས་ལན་བསྟན་པར་བྱ་དགོས། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཁོར་ལོ་  
 བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་དང་མི་ལས་དང་སྦྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་།  
 འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་དེ་བཞིན་གཞུགས་པའི་སྤྱིང་པོ་རྟག་དངོས་ཡོད་དོ་ཞེས་  
 གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ཞིང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་  
 པའི་ཚུད་པ་བཀོད་ནས། ལན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རང་  
 སྤྱོད་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་གཞན་སྤྱོད་གི་དབང་དུ་མཛད་  
 པས་མི་འགལ་ཞིང་དགོས་པ་དང་བཅས་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་  
 དེ་བཞིན་གཞུགས་པའི་སྤྱིང་པོ་རྟག་དངོས་བསྟན་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་  
 བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དངོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གོ་བའི་སངས་རྒྱས་  
 ཐོབ་འདོད་སྤྱི་བར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་ལ། དེ་འབྲ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་དང་མི་ལས་དང་སྦྱུ་  
 མ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བྱར་བ་ལྟར་གསུངས་ནས། ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལ་  
 སོགས་པ་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་

གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུང་སྟེ། སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ལ་  
 བྱམས་པ་གཉིས་འགལ་ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཅོད་པ་ཡིན་  
 ལ། འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་  
 པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་  
 གསུང་དགོས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་  
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཅོད་པ་བཞོད། ཕྱི་མའི་ལན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་  
 ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་  
 དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་  
 མི་རུས་སྟམ་དུ་སེམས་ཁུམ་པའི་ཉེས་པ་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་  
 པའི་ཆེད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་དེས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་  
 རུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་རུས་སྟམ་དུ་སེམས་ཅན་དམན་པ་  
 ལ་བརྟམ་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་འདོད་སྟུབ་པའི་ཆེད་དང་། སེམས་  
 དོན་དམ་པར་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་དང་། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་  
 པའི་སྤྱིང་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྟོན་བསལ་  
 རས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དང་། བདག་ལ་ལྟག་པར་  
 ཆགས་པའི་སྟོན་དང་ལྟ་སྤངས་ནས་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་  
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅོད་པ་སྟེ་མའི་ལན་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་  
 བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་སྟོ་བྱར་བ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདྲིར་

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་  
གཉིས་ལ་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། བར་བར་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་  
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་མ་འདྲིར་གསུངས་  
པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་  
མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་  
ཞུགས་པའི་སྒྲོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤར་ནི་  
དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྤར་ཡང་སྤྱི་མའི་རྒྱུད་འདྲིར་ནི། །ཉེས་པ་ལྷ་དག་སྤངས་  
པའི་བྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་འཁོར་ལོ་  
བར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིང་བར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས།  
སྤར་ཡང་སྤྱི་མའི་རྒྱུད་སྟེ་བྱི་མའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདྲིར་ཉེས་པ་ལྷ་སྤངས་པའི་ཆེད་  
དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་བསྟན།  
འདི་ལྟར་དེ་ནི་མ་ཐོས་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་  
ཅིང་། འདི་ལ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། །སྤྱོད་དང་སྒྲོན་བཞིན་གྲུས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་  
ཀྱིས་ཉེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་ཐན་ཡོན་དེ་འཆད་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་  
སྤྱི་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅེས་བྲུ་བ་ལས་  
ལེན་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །

བྲང་ཚུབ་ཀྱི་ལེའུ།

འོ་ན་ལེའུ་གཉིས་པས་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བྲང་ཚུབ་ཆེན་པོ་འཆད་  
 ཚུལ་དེ་རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དག་ཐོབ་བྲལ་བ་རང་གཞན་དོན། །དེ་  
 བཞེན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །རི་སྲིད་དུས་དང་རི་ལྷ་  
 ཉིད། །ཅེས་བྲང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དོན་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་  
 དང་། ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷན་པའི་དོན་དང་། འབྲུག་པའི་དོན་དང་། ཉག་པའི་དོན་  
 དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་དོན་དང་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ཅིང་སྒྲོམ་དུའང་།  
 རོ་བོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །ལས་དང་ལྷན་དང་འབྲུག་པ་དང་། །དེ་ཉག་བསམ་  
 གྱིས་མི་བྲལ་གྱི། །སངས་རྒྱས་ས་ནི་རྣམ་པར་བཞག་ །ཅེས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱས་པ་  
 དང་། འབྲུག་པའི་དོན་ནམ་རབ་དབྱེ་ལ་ཟབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་  
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དུ་ཡོད་  
 ཅེས་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་  
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་  
 བཞིན་སྒྲོ་བུར་གྱི། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་བཞིས་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྲང་ཚུབ་ཆེན་  
 པོའི་ངོ་བོ་དེ་འཆད། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་  
 ཏེ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིས། དེའི་རྒྱ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་  
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་འཆད། རི་མེད་ཚུ་ལྷན་རིམ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཁེབས་པའི་མཆོ་

བཞིན་དང་། །སྤྱོད་གཅན་ཁ་ནས་ཐར་པའི་སྒྲ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་  
 དགུས། རྒྱུ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ངི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་  
 བའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྟན། ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཛིག་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། །བརྟན་ཞིང་  
 ཏྲག་པ་འཕོ་བ་མེད་གནས་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་བརྩ་གཅིག་གིས་བྱང་ཆེན་  
 ལ་བརྟན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་བའི་བྱེད་ལས་དེ་བསྟན།  
 བསམ་མེད་ཏྲག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་བྱང་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་དགུས། བྱང་  
 ཆེན་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་བསྟན། ཐོག་མ་དབུས་  
 མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེ་མེད། ཅེས་པ་ནས། དང་པོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས་། ཞེས་པའི་  
 བར་སྒྲོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིས་འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ་ལས་བཅམས་པའི་སྤྱོད་གསུམ་པོ་དེ་  
 འཆད། རྒྱུ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། བཅེ་དང་འབྱུལ་དང་མཁྱེན་  
 དང་སྤྱོད་ཆོགས་ལྡན། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་བདུན་གྱིས་སྤྱོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་འཁོར་  
 བ་ངེ་སྤྱིད་མ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་འགོ་བ་ལ་པན་བདེ་འཇུག་པའི་ཏྲག་པའི་དོན་དེ་བསྟན།  
 དག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྟན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་ལྔས་བསམ་  
 གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཏྲགས་དབུག་པ་བྱུང་སྟེ། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེ་མེད། །གཉིས་  
 མེད་གསུམ་བྲལ་ངི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་  
 རྟོག་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་མཐོང་། །གཞལ་མེད་གསྐྱའི་  
 བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །དེ་བཞིན་གསཤེགས་པའི་ངི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །བག་ཆགས་

བཅས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །སྣ་ཚོགས་དམ་ཚུལ་འདྲ་བའི་མངའ་བའི་  
 སྤྱུལ་། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྤྱོད་ལ་བཅོམ་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་  
 རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་དངོས་དང་དེའི་རང་བཞིན་མེན། །འཛིག་ཏེན་ཞི་བའི་  
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སློན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱུད་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་  
 ཡང་འདྲི་མེད་ཏེ་ཉག་གནས་ཏེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་  
 རོ། །ཞེས་པས་སྤྱོད་གསུམ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཆད། །གཞུང་ལྷན་མ་རྣམས་  
 ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་བྱུང་སྟེ། །སྟོ་ཀ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་  
 ཉིད་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དང་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷན་དུ་བསྟན། །སྟོ་ཀ་གསུམ་པས་ལོངས་  
 སྟོང་ཞིགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་  
 དང་། །ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། །ཉག་པར་མཛད་བཞིན་དུ་གསུལ་བུའི་  
 དོན་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལོར་བུ་ལྷན་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མཛད་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་  
 པའི་དངོས་པོར་སྤངས་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མ་བྱུང་བ་སྟེ། །བྱང་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་བསྟན། །སྟོ་  
 ཀ་བཞི་པས་མཆོག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུལ་གསུལ་བུའི་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་  
 སློན་པ་སོགས་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། །རང་བྱུང་  
 རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བཛྲོད་པ། །མཆོག་ཏུ་  
 བྱུང་ན་འདས་བསམ་མེད། །དབྱེ་བཅོམ་སོ་སོའི་བདག་སྤྱུར་པ། །དེ་དབྱེ་ཐབ་དང་  
 རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི། །ཆོས་ཀྱི་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །  
 སོགས་པའི་སྤྱོད་གསུམ་དག་གིས་འཇུག །ཅེས་པས་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན། །གཞུང་

ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་གསུམ་སོ་སོར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཞན་ལ་  
མ་བསྟན་པར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པས་རང་བྱུང་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་  
དང་། །མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་  
པ་དང་། རྟོག་གཏི་མོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་།  
རྣམ་པར་མེ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་  
བདུན་གྱིས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། བྱེ་བའི་དོན་ཟབ་  
པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་  
མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་འཇུག་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བྲལ་བ་  
དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ། རྣམ་གྲངས། རང་བཞིན་དང་།  
ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཆོས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་  
མཚན་ཉིད་ལ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། །ལྷན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །འདུས་  
མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་  
ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དེ་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་  
མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་  
ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་བ། །  
མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་  
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལྷན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་མང་ཕྱིར། །རྟོག་གཏི་ཡུལ་ནི་མིན་

ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞུང་མེད་ལ་སོགས་  
གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འཆད།

སྒྲ་ཆོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྟོང་། །རང་བཞིན་ཆོས་ནི་སྤང་ཕྱིར་དང་། །  
ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་ཕྱིར་དང་། །ནམ་པར་  
རྟོག་མེད་སྐྱུན་གྲུབ་པར། །འདོད་པ་རི་བཞིན་ལོངས་སྟོང་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་ཅོར་  
བུའི་རྒྱ་འབྱུང་གིས། །རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་ནམ་པར་གནས། །བརྗོད་སྟོན་མཛད་  
རྒྱན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མིན་སྟོན་ལ།  
འདི་ནི་སྒྲ་ཆོགས་ནམ་ལྔར་བརྗོད། །རི་ལྟར་ཆོན་ནི་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །ཞོར་བུ་དེ་  
དངོས་མིན་སྤང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བྱེད་སྒྲ་ཆོགས་པས། །ཁྲུབ་བདག་དེ་དངོས་  
མིན་པར་སྤང་། །ཞེས་པས་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དེ་འཆད།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིན་ཏེན་མཁྱེན། །འཛིན་ཏེན་ཀུན་ལ་གཞིགས་ནས་  
ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐྱེ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་  
བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །སྐྱུ་མས་སུ་འཇུག་  
དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟེད་གནས་ལ་མཁམས་པ་དང་། །བཙུན་མའི་འཁོར་དགུས་  
རོལ་བ་དང་། །དེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྟོང་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་གཤེགས་  
པ་དང་། །བདུད་སྟེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་  
དང་། ལྷ་དན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་ནམས། །ལོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་ནམས་  
སུ། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་པས་སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒྲོ་ཀ་དང་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆན་ཉིད་ལྟ་དང་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལྟ་  
 ཅམ་དུ་བསྟན། དེ་ནས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད། སྟོབས་  
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཆན་ཉིད། །སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་  
 སྤངས་པའི་མཆན་ཉིད། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་མཆན་ཉིད། རང་བཞིན་  
 རྣམ་དག་གི་ཆ་འོད་གསལ་བའི་མཆན་ཉིད་སྟེ་ལྟ་དང་ལྟ་བུར་བསྟན། དེ་ནས་སྒྲོ་  
 ཀ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། བྱངས་མང་བ་བྱངས་མེད་  
 པའི་ཡོན་ཏན། སྒྲོ་ཉིད་གིས་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུ་ལྷོགས་པའི་ཡུལ་མིན་པ་བསམ་དུ་མེད་  
 པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཉིད་ཀྱིས་པ་མི་མཉམ་  
 པའི་ཡོན་ཏན། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་  
 ཏན་ཉེ་ལྟ་དང་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་སྒྲོ་བྱུང་རྣམ་དག་གི་  
 ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཁོ་ནར་འཆད་  
 མི་དགོས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་བྱང་གསུང་གི་རྣམ་པས་ཐོན་ལ། དེར་མ་  
 ཟད་ལེན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བྱངས་པའི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་བས་  
 བཀའ་ཆུང་སྤྱད་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་དང་། ལེན་འདིར་ཡང་གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་  
 རྣམ་ལོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་མངོན་མཐོང་མ་མྱོང་། །བཅས་པའི་བྱིས་གནས་  
 བྱ་ཆུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་  
 དགོངས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་སུ། སྤང་བྱ་ཅི་  
 དེགས་དང་བྲལ་བའི་འགོག་བདེན་ཅུང་ཟད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་བག་ཆགས་

ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་  
དུ་བྱ་དགོས་སོ། །སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་འདི་ཙམ་ཡོད་པ་མཐོང་  
བཞིན་དུ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མངོན་  
སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་ཅེས་ནན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་  
གད་ཀྱི་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལྷ་ཆོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱུ་ལ། །ཞེས་  
པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་ཀ་ཕྱི་མས་གཞུང་སྤྱ་  
མའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་འདིར་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ངེས་པ་ལྷ་  
ལྷན་གྱི་གསལ་ཁ་མི་འབྱུང་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པས་སྐྱུ་འགྲོ་ལྟར་ཁས་  
ལངས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ལྷོ་ཀ་དང་པོས་ལོངས་སྟོན་སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཚུལ་  
དེ་བསྟན། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱུ་སྐྱུར་གྱུར་ཚུལ་དང་།  
དགའ་ལྷན་ནས་འཛུལ་དུ་སྤྱིང་དུ་འཕོ་བ་དང་པོར་བྱས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་  
ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མཆོག་གི་སྐྱུ་སྐྱུ་གདུལ་བྱ་སྤྱིན་པར་མཛད་ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་  
ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐལ་བདག་མེད་པ། །ཞི་བའི་སྤྱ་ཡི་ཐབས་  
མཐེན་པ། །སེམས་ཅན་སྤྱིད་གསུམ་སྟོ་སྟེད་ནས། །ཐུང་ན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་  
མཛད་། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །ཐུང་ན་འདས་ཐོབ་འདུག་ཤེས་ཅན། །དམ་  
ཆོས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྤར་འཛིན་

ལས་བརྒྱུ་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བརྒྱུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྦྱོན་  
མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་  
བཞེས་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་སྦྱོན་པར་མཛད་ཅིང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལྷག་མེད་བྱང་  
འདས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་སྤང་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་  
ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོར་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་  
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱང་པོར་བསྟན་ནས་ལེའུ་འདིར་དེ་མ་མེད་པའི་  
དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདེ་གཤེགས་སྤྱང་པོའི་  
ཁམས་སྤངས་ཏེ་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། དེ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་  
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་མ་དང་བཅས་ཞེས་པ། ས་བདུན་པ་མན་  
ཆད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དེ་མ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བག་ཆགས་ཀྱི་  
དེ་མ་དང་བཅས་པ་ལ་འཛོག་དེ་ཡང་དེ་མ་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རིམ་  
བ་བཞིན་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་  
བྱེད་པ་བརྟེན་འཛོག་འཆམས་ཡིན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་  
སྤྱང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་བཅས་སུ་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་  
ཕྱིར། འདོད་ན་སྤང་བྱར་ཐལ་ལོ་ཞེས་འཕེན་པ་ཡོད་དེ་ལན་འདེབས་ལུགས་ཤེས་  
པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲ་  
འོད་ཅས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་ལེན།

འོ་ན་ལེན་གསུམ་པས་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུ་ཅ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་  
 ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་དོན་གཞན་དོན་  
 དོན་དམ་སྒྱུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་ནམས་པར་སྦྱིན་པའི་  
 འབྲས་བུ་ནི། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དུ་གྱུ་ཅ་བཞི་དག་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འཕྲོར་བའི་  
 གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །བྲང་སྲོང་ནམས་ཀྱི་བརྟེན་སྒྱུ། །པ་རོལ་སྤུན་  
 སུམ་ཆོག་པས་པའི་གནས། །དང་པོའི་སྒྱུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་  
 ནམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྒྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན། །ནམ་སྦྱིན་ཡོན་ཏན་ནམས་  
 དང་ལྡན། །ཞེས་པས་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན། །སྟོབས་  
 ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྟོ་རྟེ་བཞིན། །མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གོ་བཞིན། །དེ་  
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །བྱུང་པའི་བསྟན་པ་ནམ་གཉིས་  
 རྒྱ་ཆེན་བཞིན། །ཞེས་པས་སྟོན་བསྐྱུས། །གཞུང་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྒྱས་  
 པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་དོན་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་དང་  
 གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པ་གཞུགས་ཀྱི་སྒྱུ་ལ་རྟེན་པའི་སྟོབས་སོགས་བྲལ་བའི་ཡོན་  
 ཏན་སོ་གཉིས། མཆན་སོགས་ནམ་སྦྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཏེ་དུ་གྱུ་ཅ་བཞི་  
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། །སྟོབས་བཅུ་གསུལ་བྱའི་མ་རིག་པ་འདྲོམས་  
 པས་རྟོ་རྟེ་བཞིན། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བ་མེད་པས་སེང་

གོ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་བ་ཆུད་གཞན་དང་ཐུན་  
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་  
གཞུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆུ་ཆེན་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་  
སྟོན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །ལམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀྱན་འགྲོའི་ལམ་  
དང་བསམ་གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་ངི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་བློ་  
བ་དང་། །ལྟ་ཡི་མིག་དང་ནི་བ་དང་། །མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་  
སོགས་ཀྱིས་སྟོབས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན། །ཆོས་ཀྱན་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་  
པ། །བགེགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །མི་  
འཛིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་འཛིགས་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དེ་  
བསྟན། །འབྲུལ་དང་ཅ་ཙམ་མི་མངའ་སྟེ། །སྟོན་ལ་བློན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །མཉམ་པར་  
མ་བཞག་ཐུགས་མི་མངའ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །མ་བརྟགས་བཏང་  
སྟོམས་མི་མངའ་ཏེ། །འདུན་པ་བཙུན་འབྲུས་བློན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་  
གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགྲོ་  
དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་མེད། །དེ་ལྟར་བཙུང་འདི་དང་གཞན། །སྟོན་  
པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་  
པ་བཙུང་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྟན།

ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་

མཛོན་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །ལྷགས་  
འཇམ་གཞོན་ལ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །སྐྱེ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་  
འབྲེལ་གསང་། །སྤང་སོ་བཞིན་དུ་སྤྱབས་སུ་བྱུང་། །རོ་སྟོང་སེང་གོ་དང་འབྲེལ་དང་། །ཐལ་  
གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །དབྱུང་མགོ་ལེགས་སྐྱེས་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། །སྐྱེས་ཞིང་  
མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡི། །འོད་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་  
དང་ལྡན་སྐྱ། །མགྲིན་པ་བྲི་མེད་དུང་འབྲེལ་དང་། །འགྲམ་པ་རི་དྲགས་རྒྱལ་སོ་འབྲེལ་།  
ཆེམས་ནི་བཞི་བརྒྱ་མཉམ་པ་དང་། །བར་མེད་ཆེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། །རྣམ་  
དག་ཆེམས་མཉམ་ཉིད་དང་ནི། །མཆེ་བ་རབ་མཆོག་དཀར་བ་ཉིད། །ལྷགས་རིང་  
མཐའ་མེད་བསམ་མེད་པ། །རོ་སྟོ་བ་ཉིད་མཆོག་ཉིད་དང་། །རང་བྱུང་ཀ་ལ་མིང་  
ཀ་ཡི། །སྐྱ་དང་ཆངས་པའི་དབྱུངས་ཉིད་དང་། །སྐྱེན་བཟང་ལྷན་ལ་སྐྱེ་མཆོག་རྩེ་  
འབྲེལ་དང་། །ཞལ་མཛེས་བྲི་མེད་མཛོད་སྐྱ་དཀར་ལྡན་པ། །གཙུག་ཏོར་དབྱར་ལྡན་  
དག་ཅིང་སྤྱབ་པ་དང་། །ལྷགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འབྲེལ་སེམས་ཅན་མཆོག་། །བ་  
སྐྱ་ལེགས་སྤྱ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། །སྐྱ་ཡི་གྲེན་དུ་གཡས་སྤྱོད་ལས་འབྲེལ་བ་དང་། །  
དབྱུ་སྐྱ་བྲི་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན། །བྱ་གྲོ་རྩོགས་པའི་སྐྱོན་ཤིང་དགྲིལ་  
འཁོར་འབྲེལ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་སོ་དཔེ་མེད་བྲང་སྟོང་ཆེ། །སྤིང་མེད་བྱ་ཡི་སྟོབས་མངའ་  
མཁེགས་པའི་སྐྱ། །བསམ་མི་བྱབ་པར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །འདི་དག་སྟོན་པས་  
མི་དབང་མཆོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པས་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་  
སོ་དེ་བསྟན་པའི་བྱིང་།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་  
 རྣམ་སྤྲིན་མཐུན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་  
 སྟོབས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་མཐུན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཆོག་མཐུན་  
 པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་  
 རྣམ་བུར་མཐུན་པའི་སྟོབས། སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས།  
 འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས། ཟག་ཟད་གྱི་སྟོབས་དང་བཅུ་བཞུག་པའི་  
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། །སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིག་པའི་  
 རྣམ་པ། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིག་པའི་རྣམ་པ། དེས་འབྱུང་  
 དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིག་པའི་རྣམ་པ། བར་ཆད་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིག་པ་  
 པའི་རྣམ་པ་དང་བཞི་བཞུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་  
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་  
 བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྟོད་པ་མ་འབྲེས་པ་དུག འདུན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་  
 དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་  
 ཉེ་རྟོགས་པ་མ་འབྲེས་པ་དུག །ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས། གསུང་  
 གི་འཕྲིན་ལས། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མ་འབྲེས་པ་གསུམ། འདས་མ་འོངས་ད་  
 ལྟའི་དུས་གསུམ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་

མཁའ་ལྷ་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙེ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཞབས་མཐེལ་རུས་སྤལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཉམ་པར་ལེགས་  
པར་གནས་པ་ནས། མིང་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཐེགས་པའི་བར་གྱི་  
མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐྱ་  
གཉིས་ལ་གདུལ་བྱས་མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ། དག་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་  
ལ། །འདིག་ཏེན་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁར་སྒྲ་གཟུགས་བཞིན། །  
དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའི་སྒྲ་གཟུགས་དང་  
ཆུ་དང་གི་སྒྲ་གཟུགས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་  
རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱ་མཐོང་། ལས་མ་དག་པའི་རིང་  
བ་རྣམས་ཀྱིས་འདིག་ཏེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མཚན་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།  
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཙེས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲ་འོད་ཅེས་  
བྱ་བ་ལས་ལེའུ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ལེའུ།

འོ་ན་ལེའུ་བཞི་པས་དཔེ་དགྲའི་སྒྲོ་ནས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་འཆད་ཚུལ་རི་  
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་  
པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །  
གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་

བ་ལ། །འབ་བདག་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་  
 ཆོགས་དང་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཚུ་མཆོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །ཐེག་པ་མ་  
 ལུས་ངེས་པར་སྐྱབ་སྟེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྟར་འབ་པའི།  
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་རི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་འབྱུང་མེད་རྣམ་  
 གཟིགས་ཏེ། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་གྱི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་  
 རྒྱུ་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། གང་གི་གང་གིས་གདུལ་བྱ་  
 ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། བརྒྱ་བྱེན་རྩ་སྤྲིན་ཆངས་པ་དང་། །ཞེས་  
 སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་དཔེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོོ་ཀ་དང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་  
 དང་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པ་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་གཞུགས་སྐྱ་རྣམ་པ་གཉིས་  
 དང་གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱལ་པ་དང་། འདུལ་བའི་བྱ་བ་མདོན་མཐོ་  
 ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་  
 དང་། འདུལ་བའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ་འབད་ཚུལ་ཞི་བའི་སྐྱ་བརྟེས་པས་འཕྲིན་  
 ལས་ལྷན་གྱི་གྲུབ་པ་འཇུག་ཅེས་བསྟན་ཞིང་། སྟོོ་ཀ་གཉིས་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་  
 མི་འཆད་དུ་འཇུག་པའི་དོན་དུག་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་  
 པ་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་གང་གིས་འདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཆོ། །དེ་ཡི་རྣམ་  
 ཏོག་སྟེ་མེད་བྱིར། ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་  
 གིས། །གདུལ་བྱའི་ཐབས་མང་གང་གང་གིས། །འདུལ་བའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་

ཆེ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག། ཅེས་པས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་གྱིས་བྱུང་བར་འདུག་པའི་རྒྱ་  
མཚན་ལྷ་རྒྱས་པར་འཆད། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གྱིས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་  
བར་འདུག་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདི་བྱུང་སྟེ། དེས་འབྲིན་དེ་ཡི་ཉེན་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་  
ཡོངས་འཛིན་དང་། །དེ་སྒྲིབ་དེ་གཅོད་རྒྱུ་ལ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །  
ཞེས་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འདུག་པའི་གནས་སམ་ཐབས་ལ། དེས་  
བར་འབྲིན་པ་དང་། དེས་འབྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། འབྲས་དེའི་  
ཡོངས་འཛིན་དང་། འབྲས་བྱ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་  
པ་དེ་འཛམས་པའི་རྒྱུ་དང་དུག་ཡོད་ཅེས་བསྟན། དེས་བར་འབྲིན་པ་ས་བརྩ་སྟེ། །  
ཆོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱ། །དེ་འབྲས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་  
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་  
མོངས་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་དེ་འཛམས་པའི། །རྒྱུན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་  
ཡིན། །ཞེས་པས་དུག་པོ་དེའི་མཚན་གཞིར་རིམ་པ་བཞིན། །ས་བརྩ་དང་། ཆོགས་  
གཉིས་དང་། བྱང་ཆེན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་  
དང་བཅས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དུག་བསྟན། གནས་དུག་འདི་རྣམས་གོ་  
རིམ་བཞིན། །རྒྱ་མཆོ་ཉི་མ་རྣམས་མཁའ་གཏེར། །སྒྲིན་དང་རྒྱང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །  
ཞེས་པས་ས་བརྩ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུག་གི་དཔེས་བསྟན། ཤེས་རྒྱ་ཡོན་ཏན་རིན་  
ཆེན་གཏེར། །ལྷན་ཕྱིར་ས་རྣམས་རྒྱ་མཆོ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་

འཆོའི་ཕྱིར། །ཆོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། །རྒྱ་ཆེའི་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་  
 ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་ཆོས་ཉིད་  
 ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འབྲ། །སྟོ་བྱར་བྲབ་དང་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །དེ་  
 ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྱིན་ཆོགས་བཞིན། །དེ་འཕྲོར་བར་ནི་ཉེར་གནས་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེ་  
 མི་ཟད་རྣུང་དང་འབྲ། །ཞེས་པས་ས་བཙུ་སོགས་གནས་དུག་རིམ་པ་བཞིན་གནས་  
 ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་གང་ཞིང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དང་།  
 སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཆོའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་  
 ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྲབ་པ་དང་། །སྟོབས་སོགས་  
 ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ལས་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུང་ཞིང་  
 སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ལ་བྲབ་པ་དང་། །སྟོབས་པ་གཉིས་པོ་འཕྲོར་བར་བྱེད་པས།  
 རྒྱ་མཆོ་དང་། ཉི་མ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། གཏེར་དང་། སྤྱིན་དང་། རྣུང་དང་འབྲའོ་  
 ཞེས་བསྟན།

གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་  
 གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྤིད་དུ་མཛད་མི་  
 འཆད། །ཅེས་པས་སྟོན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་ལ་  
 བསྐྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་  
 འབྲ་བའི་ཁམས་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་  
 ལ་མ་བཞོད་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་མཛད་པ་མི་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཐད་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཏྲགས་  
གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བརྒྱ་ཕྱིན་རྩ་སྤྲིན་ཆངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་  
བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་བརྟན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །  
ཞེས་པས། སྐྱ་སྤང་བ་སྟོན་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྟ་བུ་དང་། །གསུང་ལེགས་པར་འདོམས་  
པ་རྩ་སྐྱ་དང་། ཐུགས་མཁྱེན་བཅེས་བྲུབ་པ་སྤྲིན་ཆོགས་དང་། སྐྱ་དང་གསུང་གི་  
འཕྲིན་ལས་སྟོན་པ་ཆངས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྟོ་བ་ཉི་མ་དང་། ཐུགས་  
ཀྱི་གསང་བ་ནོར་བུ་དང་། གསུང་གི་གསང་བ་སྐྱ་བརྟན་དང་། སྐྱའི་གསང་བ་ནམ་  
མཁའ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ས་ལྟ་བུ་ཞེས་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན།  
རིམ་ལྡོར་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱི་  
བསྟུས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་  
ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་བོ་གསུམ་དཔེས་མཆོན་ནས་བསྟན། རིམ་ལྡོར་  
ཆངས་པ་ཆངས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་དཔེས་མཆོན་  
ནས་བསྟན། རིམ་ལྡོར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསང་བའི་གནས་  
གསུམ་དཔེས་མཆོན་ནས་བསྟན། རིམ་ལྡོར་ས་ལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་  
གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་བསྟན། འབད་ཚོལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ། །ཞེས་  
སོགས་སྟོ་ཀ་གསུམ་ཀྱིས་དཔེ་དབུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྟན། །  
དེ་སྟོན་བྱུང་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔེས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་དོན་

དེ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤིང་། ཇི་ལྟར་བྱུང་དག་པ་ཡི། །རང་  
བཞིན་ས་སྟངས་འདི་གྲུར་ཏེ། དག་ཕྱིར་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་དེར། །ལྟ་ཡི་བྱ་མའི་ཆོགས་  
དང་བཅས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། །ལྟ་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་  
དང་། །དེ་ཡི་གཞལ་ཡས་སྣ་ཆོགས་དང་། །ལྟ་རྣམ་རྣམ་མང་དེ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་  
བ་ནས། ཇི་ལྟར་བྱུང་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་  
སྟངས་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་  
སྐྱུ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །འགྲོ་བ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བྱ་བ་རྣམས་མེད་དང་། །  
རྣམས་པའི་རང་སེམས་རབ་འཕྲུག་དབང་གིས་འཕྲུག། ཇི་ལྟར་འདིག་ཏེན་དག་ན་  
གཟུགས་སྟངས་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅས་དེ་མི་ལྟ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་  
སྐྱུ་བརྒྱ་ཁྱི་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན། ཇི་ལྟར་ལྟ་ནང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་གྱི་  
དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་  
རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །ཞེས་བ་ནས། ཇི་ལྟར་ན་བ་དང་བལ་བས། །སྤྲ་མའི་སྤྲ་ནི་  
མི་མྱོང་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལྟ་ཡི་རྣ་བར་ཡང་། །རྣ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་བཞིན། །དེ་  
བཞིན་ཆོས་སྤྲ་མཆོག་དུ་ནི། །ཞིབ་མའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཡུལ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་མེད་  
ཡིད་འགའ་ཞི་བའི། །རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུང་སྟེང་  
རྒྱུ་དཔེས་བསྟན། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྱིན། །ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་  
རྒྱ། །ཁུ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་མངོན་པར་འབེབས་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་  
ཐུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཁུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་

ཐོག་རྒྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་པ་ནས། རྟེན་ཅི་ཤེས་བྱ་ནད་  
ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤངས་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྲུག་  
བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་  
བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྲུགས་སྟོན་གྱི་དབེས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གི་ས་སྟངས་འདི་བེད་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་  
གྱུར་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་  
རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་ཐོབ་འདོད་སྟེ་ཤིང་དེའི་ཆེད་དུ་དགོ་བ་ལ་འབད་ན་བརྒྱ་  
བྱིན་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་མཐོང་བ་  
ན་ཐོབ་འདོད་སྟེ་ཞིང་དེའི་ཆེད་དུ་པར་བྱིན་དུག་ཉམས་སྟེ་སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་  
ཐོབ་ཅེས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ལྷའི་  
རྩ་པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བཞིའི་སྤྲ་སྤྲུགས་པས་ལྟ་  
རྣམས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་གསུང་  
བའི་ཀུན་སྟོང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཀྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དེ་  
གཤུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཅེས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་  
སྟེ། དབྱར་དུས་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་འབབ་ཅིང་ལོ་ཐོག་ཕྱུན་སུམ་ཆོགས་པར་  
བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྗེའི་དབང་གིས་ཆོས་བསྟེན་པས་གཤུལ་  
བྱ་རྣམས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པར་མཛད་ཅེས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རི་ལྷར་ཆངས་པ་ཆངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་

འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་  
 ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྱབ་པ་ཆོས་སྐྱེལ་ས། །བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀྱན་དུ། །སྐལ་  
 ལྷན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྤྱལ་བ་དག་གིས་སྟོན་པར་མཛད། །ཞེས་སོགས་  
 གྱིས་ཆངས་པའི་སྤྱལ་བས་སྐྱོད་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་མཆོན་དེ་བསྟན། །རི་ལྟར་  
 ཉི་མས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་ཆེ་ཉིད་ལ། །པད་ཆོགས་རྒྱས་དང་ཀུ་ལུ་ཏ་ནི་རབ་  
 ཟུམ་པ། །རྩ་སྤྱོད་དང་ཟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་དག་ལ། །ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདྲིར་  
 བེ་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉི་མའི་དབེས་སྤྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་  
 ལས་མཆོན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆངས་ཆེན་རང་གི་གནས་ལས་  
 མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྤྱལ་བས་འདོད་ལྷ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཉིས་དམིགས་བཞུགས་  
 བས་དེ་དག་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་  
 མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ། ཆོས་བསྟན་པས་དེ་དག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་  
 མཐའེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མའི་འོད་གྱིས་  
 བརྒྱུ་ཁ་འབྱེད་པ་དང་ཀུ་ལུ་ཏ་ཟུམ་པར་བྱེད་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་  
 པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ཉི་མས་གདུལ་བྱའི་སྒྲིའི་ཁ་འབྱེད་པ་  
 དང་། །གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིའི་ཁ་ཟུམ་པར་མཛད་ཀྱང་དེའི་འབད་ཚེལ་གྱི་རྣམ་  
 པར་རྟོག་པ་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་  
 ཀྱང་གཅིག་ཆར་དུ། །ཞེས་སོགས་སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་

དཔེས་བསྟན། རི་ལྷ་རྩ་བ་རྩུབ་ཀྱི་ཞི་སྒྲི། །གཞན་གྱི་རྩམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་  
 སོགས་ཀྱིས་གསུང་གི་གསང་བ་སྒྲི་བསྟན་གྱི་དཔེས་བསྟན། ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྤང་  
 བ་མེད། དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་མེད་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྱུའི་གསང་བ་ནམ་  
 མཁའི་དཔེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྟོག་བྱུང་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྒྱེ་བོ་  
 རྩམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་རྟོག་  
 པ་ཉི་བར་ཞི་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་ཐོས་པར་  
 མཛད་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བྲག་ཆ་སྒྱེས་བྱ་གཞན་གྱི་རྩམ་  
 རིག་ལས་བྱུང་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་  
 གསུང་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་དད་སོགས་ཀྱི་རྩམ་རིག་ལས་བྱུང་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་གི་  
 རྩམ་རྟོག་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། རྩམ་མཁའ་གཟུགས་སུ་  
 མེད་ཅིང་། མཐོ་དམའ་ཡོད་པ་ལྷ་རྩུང་ཡང་དེར་མ་བྱུབ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་  
 ལ་གསར་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་དང་ཕྱང་ལས་འདའ་བ་ལྷ་རྩུང་ཡང་། ལྷ་རྩུང་བ་  
 ལྷ་རྩུང་པ་བྱུབ་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་རྟགས་བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། ས་ལས་ལོ་ཐོག་སྒྱེ་བ་ན་ས་ལ་བདག་གིས་བསྐྱེད་  
 པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ལོ་ཐོག་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སངས་  
 རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན་དོན་བྱའོ་སྟམ་པའི་རྩམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་  
 ཟུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་  
 ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ཏྟགས་ལྷ་བ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྣམ་ཏྲོག་མེད་ན་ཆོས་  
སྟོན་བ་རི་ལྟར་འཐད་སྟམ་པའི་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཆོམ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དཔེ་དགྲ་ཡེ་  
ཤེས་སྒྲུབ་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།

ཅ་ཏྟགས་དུག་བ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་  
འཇུག་བ་ཏྲོགས་པའི་དོན་དུ་དཔེ་དགྲ་དོན་དགྲ་བཤད་པའི་བསྟུས་དོན་ཡིན་པར་  
བཟུངས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་པའི་བྱིར། ཅ་ཏྟགས་གསུམ་བ། དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་  
བསྟུས་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔེའི་གོ་རིམ་བསྟན་བ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བ་ཐམས་  
ཅད་དུ་ཆོས་མཐུན་བ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་གོ་རིམ་ངེས་བ་མ་བརྗོད་ཅེས་བསྟན་  
ཞེང་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་ཚུལ་ཡང་། སངས་རྒྱུ་གསུགས་བརྟན་  
ལྟ་བུ་སྟེ། །དབྱངས་དང་མི་ལྟན་དེ་འདྲ་མིན་། ལྟ་ཡི་རྩ་བ་ཞིན་ཐམས་ཅད་དུ། །དོན་  
ཆེན་མེན་བ་དེ་འདྲ་མིན་། །ཞེས་སོགས་ལས་གསལ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་དཔེ་དགྲ་  
ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཏྲོགས་  
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་  
གནད་ཀྱི་སྒྲུབ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལེན་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

ཕན་ཡོན་གྱི་ལེན།

འོ་ན་ལེན་ལྷ་བས་ཁམས་བྱང་ཚུབ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་བཞི་ལ་མོས་པའི་  
ཕན་ཡོན་འཆད་ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་ཁམས་

དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་  
 ཏེ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་  
 སྤྱོད་ལུལ་ཡིན། །ཞེས་པས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྩེ་མ་དང་  
 བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་གནས་བཞི་པོ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་དང་། རྟོགས་  
 དགའ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱས་ན། རྫོ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ལུལ་འདི་ལ་མོས་པས།  
 སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱོད་གྱུར་ཏེ། །བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་ཆོག་གས་ལ་  
 མངོན་དགའ་བས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་  
 གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་།  
 གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ལོར་བྱས་སྤྱས་པ་ནི། །སངས་  
 རྒྱས་ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་སྤུལ་ལ། །གཞན་གང་  
 འདི་ལས་ཆོག་ཅམ་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་  
 ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་གྱི་  
 དགེ་བ་གཞན་ལྟ་ཞོག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་གཞན་  
 ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་  
 བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡི་སྤྱིར། །ཞེས་པས་གནས་བཞིའི་ནང་ནས་རྩེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་  
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ས་  
 བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་བྱས་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་

དེ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པར་འདོད། །མེར་  
 ལྷ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་  
 གཞན་འདི་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེའི་  
 གཞི་ནི། རྩོམ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་མཆོག་ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་  
 གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱི་བ་དང་། དེས་བླངས་པའི་སེར་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་སྤྱི་བ་  
 ཏུ་འདོད་ཅིང་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་གཉིན་པོ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་  
 མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་སྤོང་མི་རྒྱས་པས་ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་ལ་དེའི་གཞི་ནི་  
 གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མང་ཏུ་རྩོམ་པ་ཡིན། །རྒྱ་མཆོན་དེས་  
 བ་རྩོམ་པ་མན་ཡོན་མཆོག་དང་ལྡན་པར་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་བདུན་གཏན་  
 ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་དགོས་པ་ཅིའི་དོན་ཏུ་བཅུམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།  
 བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལྷུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་  
 འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ལྡན་སྟོ། །དེ་དག་  
 རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་  
 བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་སྤྲོ་མོ་དག་པར་བྱ་  
 བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཐབ་མོའི་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པ་དང་དེ་ལས་  
 བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་  
 ཏུ་འདི་བཅུམས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས། གདུལ་བྱ་ཕུན་མོང་བ་  
 འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཏུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། དེས་པའི་དོན་ཏུ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་  
 སངས་རྒྱུ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་། གཞུང་ལས་  
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་  
 ཡིན་གྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་ལུགས་ལ་སངས་  
 རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད། །ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིད་  
 ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །ཞེས་པ་གཞུང་རྒྱུང་པ་གཉིས་པོ་བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་  
 རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་རང་ཆོག་འགའ་བའི་གཏམ་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་།  
 གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་པ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་  
 པས་རྗེ་བཙུན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱའི་དོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བྱུབ་  
 ལ། དེ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཞག་  
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཐུན་མོང་མ་  
 ཡིན་བསྟན་གྱི་བརྟུང་ཆད་ཤོར་བའི་གསུང་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་པར་ཕྱིན་  
 ཐེག་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གསུངས་པ་  
 མ་གཏོགས་སངས་རྒྱུ་སུ་གསུངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་  
 ཡང་དགོངས་གཞི་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བཞག་  
 པར་མི་རྣམས་པས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་  
 བྱ་དགོས་ཤིང་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱུ་སུ་གསུངས་  
 པས་སྟགས་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་རྗེས་བཙུན་སངས་རྒྱུ་སུ་ཁས་བླངས་དགོས་པ་

ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁས་སྦངས་པ་  
ལ་དྲུག་སྐུལ་གྱིས་སྒྲ་ཅིའི་བྲི་ཆོར་བ་ལྟར་བྱེད་པ་མང་དུ་སྤངས་སྟེ་བདག་ཉིད་ངལ་བ་  
འབའ་ཞིག་ལྟར་སྦངས་པར་ཟད་དོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་  
མོད། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་  
སྒྲིག་ནོར་བུ་ཉི་མེ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་བཟླ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་  
ཆེན་ཆོས་སྟོབས་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །ཞེས་  
གསུངས་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅས་འདི་  
བརྩམས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་  
དེ། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་  
ནས་སྟོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་སྟོང་  
གསུང་ཡིན་སྟོག་པ་གཞན། །ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་རྗོད་  
བྱེད་ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ་ཕན་ཡོན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟོན་  
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་བཀའི་ངོ་བོར་བསྟན། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་  
འབའ་ཞིག་གི་དབང་བྱས་རྣམ་གཤེད་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བརྩམས། །ཐར་པ་ཐོབ་  
པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་བྱང་སྟོང་བཀའ་བཞིན་སྒྲི་བོས་སྦང་། །ཞེས་  
པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆད་མར་བྱས་ནས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞིང་རྩོམ་པ་  
པོ་ཀུན་སྟོང་བརྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཤེད་མེད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་

རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྩམས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དག་དེ། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་  
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོ་བོར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ལ། རྣམ་དག་  
 དང་ལྟར་སྤང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་ན་དོན་དང་ལྟན་པའི་བསྟན་  
 བཅོས་སྤྱབ་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས། སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་  
 གསུམ་ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་ན་དོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས།  
 དོན་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས། དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་ན་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་  
 གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཚོད་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས། ཀྱན་སྤོང་གི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་  
 ན་ངན་གཡོའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བཅེ་བྲལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅེས་  
 རྣམ་བཤད་རིགས་པར་གསུངས། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དང་སངས་རྒྱས་པའི་  
 བསྟན་བཅོས་དོན་གཅིག་ཅིང་། བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་  
 ལྟར་སྤང་ཡིན་པས་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ན་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་  
 བཅོས་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱོལ་པར་མངོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པར་གཏོགས་པའི་གང་  
 ཟག་རེ་རེ་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་། རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པར་བརྩམས་པའི་  
 བསྟན་བཅོས་རྣམས་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་  
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འགལ་དགོས་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་  
 གྱི་འབྲེལ་བཤད་དུ། དེས་པའི་ཆོག་གིས་ཚུལ་གྱིས་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ་དེ་ཡང་བྱིར་  
 པར་ཅན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལ་

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྤྱོད་བཀའ་དུ་ཡོད་པས་བསྟན་བཅོས། ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་  
པས། བསྟན་བཅོས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་  
པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དབང་མི་ཟ་བར་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། དབང་  
ཟེས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འདྲི་ག་  
ཉེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་འཆད་ཅིང་། བྱད་པར་  
དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ས་བའི་ཉེས་དམིགས་དམིགས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། རི་ལྷར་ཟབ་མོའི་  
ཆོས་ཉམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་  
གྱིས་བཤད་ནས་བརྟམས་པའི་དགོ་བ་བསྡུ་བ་ནི། །དགོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་  
ཁམས་འི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་  
འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

མཐུག་གི་དོན།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། གང་གིས་མཛད་པ་ནི་རྩ་བ་མགོན་  
པོ་བྱམས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའོ། །གང་གིས་  
བསྐྱར་བ་ནི། ཁ་ཆེའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སོ་རྣམས་ཉེ་སྤྱོད་མཆོག་དང་། བོད་ཀྱི་ཤིང་  
ཏྲ་ཆེན་པོ་ལོ་གད་བ་སྒྲོ་ལྷན་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་  
གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་བོད་གངས་ཅན་འདིར་བཤད་པའི་སྤྱོད་མཆོག་ཏུ་དར་བར་  
གྱུར་ཏོ། །

# སྒྲུབ་པ།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡི། །དེས་དོན་རྫོགས་པར་འགྲེལ་བའི་  
 བསྟན་བཅོས་གང་། །ཉུང་དུའི་གཏམ་གྱིས་གཞུང་དོན་ཁོག་དཀོལ་ཞིང་། །དཀའ་  
 བའི་གནས་འགའ་རིགས་པས་ཞིབ་དུ་དབྱད། །མ་བུའི་ན་བར་འབྲུག་སྐྱེ་ལྷུང་བ་  
 བཞིན། །གསུང་རབ་སྟན་པའི་སྐྱེ་སྐྱེད་ཐོས་པ་ན། །སྟོང་ལ་དགའ་བ་འཕེལ་བའི་  
 སྐྱེ་བོ་འགའ། །ཡོད་ན་དཀའ་འགྲེལ་འདི་དག་ཅིས་མི་སྦྱང་། །སྦྱང་གིའི་མདུན་དུ་  
 རྩ་ཆུན་སྦྱངས་པ་བཞིན། །ལེགས་བཤད་བོར་ནས་ཆེ་འདིའི་འདོད་ཡོན་ལ། །བད་  
 མཆོར་སྦྱང་བོ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་བ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་དེ་འབྲས་སྦྱངས་ཀྱང་འོས་པ་  
 ཉིད། །ཇི་སྟོང་འཆོ་བར་ལེགས་བཤད་མི་སྦྱེ་བའི། །ཡི་དམ་བཅས་ནས་མཁས་པའི་  
 ལེགས་བཤད་ལ། །ཁོང་ནས་འབྲུག་ཅིང་མི་སྟན་བརྩོད་པ་ནི། །བཟང་བོར་རྫོམ་  
 ཡང་མཁས་པའི་སྟོང་རྩེའི་གནས། །དེས་པར་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བའི་རྣམ་དཀར་ནི།  
 །ཇི་སྟོང་བསགས་ལས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །རྣམ་ཡང་མི་རྒྱབ་རིང་དུ་གནས་པ་  
 དང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་བདེ་རྒྱས་རྒྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་བྱམས་པའི་གཞུང་  
 དང་མི་འབྲེལ་ཞིང་། །རྣམ་ཞིག་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་ལྷེ་བའི་གཞིར། །སངས་རྒྱས་  
 བྱམས་པའི་ཉིན་བྱེད་ཤར་བ་ན། །སྒོ་གོས་པར་དང་བོར་འབྱེད་རྒྱུར་ཅིག །ཅེས་  
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་  
 གནད་ཀྱི་སྒྲ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་པའི་  
 ཞལ་སྤྱོད་ནས་ལས་ཤིག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ནས་བཤད་པ་ལན་གཅིག་ཐོས་ཤིང་། །བྱིས་

གཞུང་འགྲེལ་པ་བོད་རིག་ཁ་ཡར་དང་བཅས་པ་ལ་ཞིབ་དུ་བསྟན་ནས་རྒྱལ་ཚབ་  
 རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ཤུག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་སྒྲོང་བ་པ་བསོད་  
 བཅས་གྲགས་པའི་དབལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་  
 སྒྲོང་སྟུང་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཉི་ཤུ། ལེན་བཅུའི་ནང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལེན་ཏུ་  
 དུས་ཀྱན་ལྷན་ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་གྱི་བའི་ལོ་ལ་དགོ་ལྷན་ཟུར་ཁང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་  
 གོ་པ་ནི་དཀའ་བཅུ་འཛིན་པ་ཉི་མ་བཟང་པོའོ།། །།

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་  
 དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །འདིའི་སྤར་ཀྱན་དགའ་ཆོས་  
 མིང་གྲ་ཚང་དུ་བསྒྱབས། །

## སྐར་བྱང་སྟོན་ཆོག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།  
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།  
 ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།  
 འི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།  
 དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།  
 ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱ།  
 གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ།  
 རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་  
 དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་  
 ཏུ། །ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྲུལ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་  
 བའོ།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

སྒྲིམ་ར་དགེ་བཤེས་མཁུན་རབ་ཚལ་རྒྱལ། ཚ་བ་དགེ་བཤེས་པ་སངས་ཚེ་རིང་།

ལྷ་དག་པ།

རྒྱལ་པ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་སངས་རྒྱལ། ལྷན་མ་དགེ་བཤེས་གྲགས་པ་བསོད་ནམས།  
ཅེད་ཐང་ངག་དབང་བཟའི་ལུ། དེ་ཉོར་སྒོ་བཟང་རིན་ཆེན།

སྤར་གཞིའི་སྒྲིག་ཁྲུང་སྒྲིག་པོ།

རྒྱ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དོན་ལྷན། ཉག་རེ་སྤྱབ་བསྟན་ནོར་བུ།  
དེ་ཉོར་སྤྱབ་བསྟན་རྩོམ་ཞེ། ཉང་པོ་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། དེ་ཉོར་སྒོ་བཟང་སྒྲ་བ།

སྤར་གཞིའི་སྤྱར་སྤྱི་བ་བྱེད་པོ།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་བྱར་པ་རྒྱ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དོན་ལྷན་ནས་  
སྤར་གཞི་ UniCode ཐོག་པ་བ་སྤྱར་དང་ InDesign ནང་སྤྱར་སྒྲིག་ལུས།

ནམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་མདོ་སྤྲུགས་རབ་འབྱུངས་པ་  
བཟང་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།

སྒོ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་སྒྲིག་ཁྲུང་སྤྱི་ཚན་ནས་སྤར་ཅ་བསྒྲིགས།  
མཁས་མང་སྒོ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤར་དུ་བསྟན།

བྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ བྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༩ ཟླ་བ་ ༥ ཚེས་ ༢༢  
ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་སྤར་དུ་བསྟན།